

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

วิถีชีวิตของคนไทยสังคมเมืองที่สะท้อนผ่านในรายการโทรทัศน์
“วัฒนธรรมชูปังทอด”

URBAN THAI WAYS OF LIFE REFLECTED IN THE “WATANATHAM
CHUPPANGTOD” TELEVISION PROGRAM

ZHAO YANYAN

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
พ.ศ. 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วิถีชีวิตของคนไทยสังคมเมืองที่สะท้อนผ่านในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปังทอด”
URBAN THAI WAYS OF LIFE REFLECTED IN THE “WATANATHAM CHUPPANGTOD”
TELEVISION PROGRAM

ZHAO YANYAN

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ตรวจสอบและอนุมัติให้
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)
เมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2561

อัมพร สุขเกษม

รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร สุขเกษม
ประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

พัชรินทร์ บูรณะกร

อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บูรณะกร
อาจารย์ที่ปรึกษา

พัชรินทร์ บูรณะกร

อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บูรณะกร
กรรมการ

อิมจิรา อ่อนคำ

อาจารย์ ดร.อิมจิรา อ่อนคำ
กรรมการ

พัชรินทร์ บูรณะกร

อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บูรณะกร
ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)

อัญญา จันทน์

รองศาสตราจารย์อัญญา จันทน์วิทยานุชิต
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สุนทรชัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิกร สุนทรชัย
คณบดีคณะศิลปศาสตร์

วิถีชีวิตของคนไทยสังคมเมืองที่สะท้อนผ่านในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด”

ZHAO YANYAN 596073

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: พัทรินทร์ บุรณะกร, Ph.D.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์วิถีชีวิตของคนไทยและเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาสังคมจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ในรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง Thai PBS ในปี พ.ศ. 2556 จำนวน 63 ตอน

ผลการวิจัยพบว่าด้านวิถีชีวิตของคนไทย มีหลาย ๆ ด้าน 1) ชีวิตความเป็นอยู่ เมืองไทยเป็นสถานที่ที่มีคนพักอยู่อาศัยผสมกันด้วยมีชนหลายเชื้อชาติและสัญชาติ คนไทยใช้ชีวิตอยู่ในห้างสรรพสินค้าได้อย่างมีความสุขและสนุกสนาน ครอบครัวมีการยอมรับความรักของคนเพศเดียวกันมากขึ้น คนไทยส่วนมากชอบใช้รถยนต์ส่วนตัวมากกว่ารถสาธารณะ ชี้อภิบาล การเดินทางไปมามากขึ้น คนไทยใช้วิธีการสื่อสารสมัยใหม่มากขึ้น เช่น การใช้อินเทอร์เน็ต และการเล่นเกมในโทรศัพท์มือถือ คนไทยนิยมเลี้ยงสัตว์ รู้สึกรักและผูกพันกับสัตว์เลี้ยงมาก เวลาว่างก็เดินทางท่องเที่ยว คนไทยเริ่มดูแลสุขภาพตนเอง ด้วยการออกกำลังกาย คนไทยมีอาชีพหลากหลาย แต่ละอาชีพมีความสำคัญต่อสังคม คนไทยคำนึงถึงการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติมากขึ้น 2) ค่านิยม คนไทยนิยมเสี่ยงโชคซื้อลอตเตอรี่ นิยมใช้อินเทอร์เน็ตในชีวิตประจำวัน 3) ความเชื่อคนไทยเชื่อเรื่อง “หมอดู” และเรื่อง “ผี” มาก 4) วัฒนธรรม คนไทยชอบดื่มกาแฟและชามากขึ้น นิยมกินอาหารรสหวาน 5) ประเพณี คนไทยมีจิตใจที่ตรงมยังคงยึดมั่นในประเพณีทำบุญตักบาตรและให้ความสำคัญกับประเพณีการแต่งงาน

ด้านปัญหาสังคมพบว่า มีปัญหาสังคมเพิ่มขึ้นหลายปัญหา เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาสุขภาพ ปัญหาในการทำงาน ปัญหาการติดปัญหาการคอร์รัปชัน ปัญหาการไม่อ่านหนังสือ ปัญหาความรุนแรง ปัญหาการพึ่งพาอินเทอร์เน็ตมากเกินไป ปัญหาการให้ความสำคัญกับเงินมากเกินไป ปัญหาสังคมผู้สูงอายุ ปัญหาการขาดความเข้าใจในประชาธิปไตย ปัญหาหนี้สิน ปัญหาความยากจน เป็นต้น โดยนำเสนอแนวทางแก้ปัญหาสังคมหลายแนวทาง เช่น การสร้างความรับผิดชอบต่อตัวเอง การช่วยเหลือสังคม การไม่ “คอร์รัปชัน” การสร้างบรรยากาศที่ดีต่อสังคม เป็นต้น

คำสำคัญ: วิถีชีวิตคนไทย สังคมเมือง ปัญหาสังคม รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด”

**URBAN THAI WAYS OF LIFE REFLECTED IN THE “WATANATHAM CHUPPANGTOD”
TELEVISION PROGRAM**

ZHAO YANYAN 596073

MASTER OF ARTS (COMMUNICATIVE THAI AS A SECOND LANGUAGE)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: PATCHARIN BURANAKORN, Ph.D.

ABSTRACT

This research aimed to analyze Thai ways of life and solutions for social problems presented in the Watanatham Chuppangtod television program, broadcasting through Thai Public Broadcasting Service (Thai PBS) in 2013. Sixty-three episodes of the program were studied.

Relating to Thai ways of life, it was found that 1) Thai society consisted of citizens of various races and nationalities; department stores were spaces that Thai people joyfully spent their time; homosexual love was progressively accepted in families; private cars were popular used more than public transportation or bicycles or walking; Thai people increasingly accessed modern technology, such as internet or mobile games; pets were popularly kept and got a lot of affections; travelling was an usual recreation; exercising was performed as a way of a healthy life; professions were various and essential to the society; natural conservation was increasingly a public concern. 2) Social values –most Thai people expected a sudden fortune, so they preferred buying lotteries; also, the ability of accessing internet was one current value. 3) Beliefs –fortunetelling and ghosts were two most found beliefs. 4) Taste –drinking coffee or tea and eating dessert were broadly popular. 5) Traditions –Thai people liked giving alms to monks and prioritized the wedding ceremony.

Regarding to social problems, various issues were found, relating to family; health; working; traffic jam; corruption; less reading; violence; internet addiction; greed for money; elders; lacking of knowledge of democracy; high debts; and poverty. Various solutions of the problems were proposed, for example cultivating self-responsibility; promoting social assistance; preventing corruption; and creating positive social mood.

Keywords: Thai ways of life, Urban life, social problem, Watanatham Chuppangtod television program

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ดี โดยได้รับความกรุณาและการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีจาก อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร ประธานหลักสูตรและอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งให้คำแนะนำในการศึกษาหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ อีกทั้งยังได้กรุณาสละเวลาตรวจ แก้ไข และให้คำปรึกษา เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จนรายงานวิจัยเสร็จสมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร สุขเกษม และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตรลดา แสงปัญญา

ขอขอบพระคุณกรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร สุขเกษม และอาจารย์ ดร.อิมธิรา อ่อนคำ

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านการเรียนและการดำรงชีวิตอยู่ในประเทศไทย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาที่ให้ความรักความห่วงใยและกำลังใจแก่ผู้วิจัยในการมาศึกษาเล่าเรียนในประเทศไทย

ขอขอบพระคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ทุก ๆ คนที่ให้ความช่วยเหลือ

ZHAO YANYAN

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตในการวิจัย	4
1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะ	7
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย	8
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนไทย	9
2.1.1 วิถีชีวิตของคนไทย	9
2.1.2 วัฒนธรรมของคนไทย	12
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสังคมไทย	15
2.2.1 ลักษณะของสังคมไทย	15
2.2.2 ปัญหาสังคม	18
2.2.3 แนวทางแก้ปัญหาสังคม	20
2.2.4 สังคมเมือง	22
2.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดการผลิตรายการโทรทัศน์ไทย	22
2.3.1 รูปแบบรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดี	23
2.3.2 อิทธิพลและผลกระทบของรายการโทรทัศน์ไทย	25
2.3.3 รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบซิบตอด”	29
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
2.4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทยที่กำลังเปลี่ยนแปลง	30
2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสังคมไทย	33

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ไทย	36
2.4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสังคมเมือง	40
บทที่ 3 วิเคราะห์วิถีชีวิตของคนไทยจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด”	
3.1 วิถีชีวิตของคนไทย	41
3.1.1 ที่อยู่อาศัย	43
3.1.1.1 การอยู่ร่วมกันของคนไทยกับชาวต่างชาติ	43
3.1.1.2 ความหมายของบ้านที่เปลี่ยนแปลงไป	44
3.1.2 ชีวิตความเป็นอยู่ประจำวัน	45
3.1.2.1 แนวคิดของชีวิต	45
3.1.2.2 วิถีชีวิตของชนชั้นกลางในปัจจุบัน	47
3.1.3 ครอบครัว	48
3.1.3.1 ลักษณะของครอบครัว	48
3.1.3.2 สมาชิกในครอบครัว	49
3.1.4 การเดินทาง	49
3.1.4.1 การใช้รถยนต์ส่วนตัว	49
3.1.4.2 การใช้รถจักรยาน	50
3.1.4.3 การเดิน	51
3.1.5 วิธีการสื่อสารสมัยใหม่	51
3.1.5.1 การใช้อินเทอร์เน็ต	52
3.1.5.2 การเล่นเกมในโทรศัพท์มือถือ	53
3.1.6 การเลี้ยงสัตว์	53
3.1.6.1 การเลี้ยงแมว	54
3.1.6.2 การเลี้ยงหมา	54
3.1.7 ความบันเทิง	55
3.1.7.1 การท่องเที่ยว	55
3.1.7.2 การเล่นเกม	56
3.1.8 สุขภาพ	57
3.1.8.1 แนวคิดของสุขภาพ	57
3.1.8.2 วิถีดูแลสุขภาพ	58

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.1.9 การประกอบอาชีพ	58
3.1.9.1 อาชีพพนักงานสาวโรงงาน	59
3.1.9.2 อาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้าง	60
3.1.9.3 อาชีพหมอ	61
3.1.9.4 อาชีพนักข่าว	61
3.1.9.5 อาชีพหมอดู	62
3.1.9.6 อาชีพชาวนา	63
3.1.9.7 อาชีพพริตตี้	64
3.1.10 สิ่งแวดล้อม	64
3.1.10.1 วิฤตการณ์สิ่งแวดล้อม	64
3.1.10.2 สิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น	65
3.2 ค่านิยมของคนไทย	67
3.2.1 การเสี่ยงโชคซื้อล็อตเตอรี่	67
3.2.2 การใช้เครื่องมือสื่อสาร	67
3.2.3 การใช้เงิน	68
3.2.4 ความเป็นอิสระ	68
3.3 ความเชื่อของคนไทย	69
3.3.1 ความเชื่อเรื่อง “หมอดู”	69
3.3.2 ความเชื่อเรื่อง “ผี”	70
3.4 วัฒนธรรมของคนไทย	71
3.4.1 อาหาร	71
3.4.1.1 การดื่มชากับกาแฟ	71
3.4.1.2 อาหารเช้า	72
3.4.1.3 การกินบุฟเฟ่ต์	73
3.4.1.4 ของหวาน	74
3.4.2 การแต่งกาย	75
3.4.2.1 การใส่เครื่องแบบ	75
3.4.2.2 การใส่ชุดไม่เป็นทางการ	76

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.5 ประเพณีของคนไทย	77
3.5.1 ประเพณีทำบุญตักบาตร	77
3.5.2 ประเพณีการแต่งงาน	78
บทที่ 4 เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนปัญหาสังคมไทยและแนวทางแก้ปัญหา	
ปัญหาจากรายการโทรทัศน์“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด”	
4.1 ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาวิถีชีวิตของคนไทย	83
4.1.1 วิถีชีวิตของคนไทย	83
4.1.1.1 แนวคิดของชีวิต	83
4.1.1.2 การเปลี่ยนแปลงของชุมชนในกรุงเทพมหานคร	85
4.1.1.3 ครอบครัว	87
4.1.1.4 สุขภาพ	88
4.1.1.5 การประกอบอาชีพ	89
4.1.1.6 สิ่งแวดล้อม	94
4.1.1.7 การกินอาหาร	95
4.1.1.8 การเดินทาง	97
4.1.1.9 การใช้เครื่องมือสื่อสาร	98
4.1.1.10 การเลี้ยงสัตว์	100
4.2 ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาค่านิยม	102
4.2.1 คอร์รัปชัน	103
4.2.2 การไม่อ่านหนังสือ	104
4.2.3 ความรุนแรง	105
4.2.4 การเสี่ยงโชคซื้อล็อตเตอรี่	107
4.2.5 อินเทอร์เน็ต	108
4.2.6 ความสำคัญของเงิน	109
4.3 ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาคาความเชื่อ	111
4.3.1 หมอดู	111
4.3.2 ผี	112

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.4 ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับสังคม	114
4.4.1 วิทยาศาสตร์	114
4.4.2 มีอุป	116
4.4.3 สังคมผู้สูงอายุ	117
4.4.4 ประชาธิปไตย	118
4.4.5 สื่อมวลชน	119
4.4.6 หนี้สิน	120
4.4.7 ความยากจน	121
4.4.8 การลงทุน	123
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	126
5.1.1 การวิเคราะห์วิถีชีวิตของคนไทยจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซูบแป้งทอด”	126
5.1.1.1 วิถีชีวิตของคนไทย	126
5.1.1.2 ค่านิยมของคนไทย	129
5.1.1.3 ความเชื่อของคนไทย	129
5.1.1.4 วัฒนธรรม	129
5.1.1.5 ประเพณี	130
5.1.2 การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาสังคมจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซูบแป้งทอด”	130
5.2 อภิปรายผล	133
5.3 ข้อเสนอแนะ	135
บรรณานุกรม	136
ภาคผนวก	141
ประวัติผู้เขียน	143

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สื่อมวลชนเป็นสถาบันทางสังคมที่มีบทบาทหน้าที่แตกต่างกันตามบรรทัดฐานทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของแต่ละประเทศ สื่อมวลชนรูปแบบหนึ่งที่สำคัญที่สุดก็คือรายการโทรทัศน์ เพราะว่าโทรทัศน์เป็นสื่อที่ทุกคนสามารถดูหรือรับรู้ได้ง่าย รวดเร็ว และสะดวกที่สุด ดังที่ จูซามาต ตนเจริญสุข (2549 : 19) กล่าวว่า“ในปัจจุบัน ผู้บริโภคสามารถรับรู้จากสื่อต่าง ๆ มากมาย สื่อที่สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้ง่าย สะดวก และรวดเร็วที่สุด คือ สื่อโทรทัศน์ ซึ่งผู้บริโภคสามารถเช็ค ต้นฉบับ และสื่อโทรทัศน์สามารถครอบคลุมถึงกล่องผู้บริโภคอย่างทั่วถึง และเสียค่าใช้จ่ายไม่แพงมาก ในการซื้อโทรทัศน์” นอกจากนี้ รายการโทรทัศน์ คือกระบวนการต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดรายการขึ้นเพื่อนำเสนอข้อความหรือสาระต่อผู้ชม โดยรายการที่ผลิตจะมีลักษณะการนำเสนอที่เป็นรูปแบบ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกัน ดังนั้น รายการโทรทัศน์ก็เป็นรูปแบบนิยมมากที่สุดต่อผู้ชม สื่อทอดกันมาวัฒนธรรมกับวิถีชีวิตของมนุษย์เรา

บทบาทและความสำคัญของรายการโทรทัศน์มีมากมายและเป็นที่ยอมรับมายาวนาน มีอิทธิพลอย่างมากต่อทัศนคติและพฤติกรรมแบบแผนแห่งการดำรงชีพของประชากรในสังคมนั้น และมีพัฒนาการความก้าวหน้ามาโดยตลอด ตามการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กิจกรรมต่าง ๆ ในสถาบัน หน่วยงานองค์กร ต่างให้ความสำคัญและจำเป็นจะต้องมีเครื่องรับโทรทัศน์ รวมถึงเครื่องเล่นเทปโทรทัศน์ หรือแผ่นบันทึกการวีดิทัศน์ไว้ใช้งาน บางหน่วยงานให้ความสำคัญถึงการผลิตรายการวีดิทัศน์ขึ้นใช้งานเอง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารกันในองค์กรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนใช้เป็นเครื่องมือในการโฆษณา ประชาสัมพันธ์กิจการของตน การถ่ายทอดสาระ ความรู้ต่าง ๆ หรือแม้แต่กิจกรรมความบันเทิงภายในครอบครัวก็ตามจะรู้สึกดูดีไม่น้อยหากบันทึกไว้ด้วยวีดิทัศน์ เนื่องจากวีดิทัศน์เป็นสื่อที่สามารถบันทึกได้ทั้งภาพที่เคลื่อนไหวและเสียงที่สมจริง อีกทั้งยังถ่ายทอดเหตุการณ์ได้ทันทีทันใดและทรงอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันของคนทุกเพศทุกวัย ทุกชนชั้น ทุกสถานะในสังคมเห็นได้จากเกือบทุกหลังคาเรือนจะต้องมีเครื่องรับโทรทัศน์ไว้อย่างน้อย 1-2 เครื่อง (สำนักงานเศรษฐกิจและสังคม. 2547 : ออนไลน์)

เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์ (2545 : 437) กล่าวถึงคุณค่าของรายการโทรทัศน์ว่า รายการโทรทัศน์ นับเป็นสื่อมวลชนที่สำคัญและทรงอิทธิพลต่อประชาชนในสังคมสูงทุกประเทศทั่วโลกต่างให้ความสำคัญกับการจัดตั้งสถานีโทรทัศน์ของตน เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนความเคลื่อนไหวของประชาชน และประชากรโลก ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจการพาณิชย์ การเมืองการปกครอง การศึกษา และการทหาร เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่าโทรทัศน์เป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาสังคมและประเทศ

โทรทัศน์จึงนับเป็นสื่อมวลชนแขนงหนึ่งที่สำคัญและมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อประชากรในสังคมทุกประเทศทั่วโลกต่างให้ความสำคัญกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งความบันเทิงต่าง ๆ ผ่านทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ของตนเป็นหลัก รายการโทรทัศน์สามารถโน้มน้าวเปลี่ยนพฤติกรรมทัศนคติของคนในสังคมได้ดี และกว้างขวางกว่าสื่ออื่น (เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. 2545 : 437)

รายการโทรทัศน์วัฒนธรรมซุบแปะทอดเป็นรายการที่มีหลายรูปแบบผสมแบบพูดคุย สนทนา อภิปราย สัมภาษณ์ สารคดี ไปด้วยกันจึงทำให้รายการมีความน่าสนใจและสนุกสนาน รายการโทรทัศน์นี้เนื้อเรื่องส่วนมากเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนไทยสมัยใหม่ผลิตด้วยความคิดเห็นแบบใหม่ สำหรับวัยรุ่นกับคนที่ชอบและยอมรับสิ่งต่าง ๆ ที่เข้ามาใหม่ซึ่งผลิตโดยบริษัททีวีวันโอวันเปอร์เซนต์ออกอากาศทางไทยพีบีเอส เมื่อ วันที่ 26 มิถุนายน 2556 ถึง วันที่ 6 เมษายน 2559 ทั้งหมดมีจำนวน 63 ตอน (“รายการไทยพีบีเอส” 2556 : ออนไลน์)

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบแปะทอด” เป็นรายการโทรทัศน์ที่ได้รางวัลโทรทัศน์ทองคำ สาขารายการส่งเสริมความรู้ทั่วไปดีเด่น ประจำปี 2556 รูปแบบของรายการโทรทัศน์นี้เป็นรายการสารคดี เป็นรายการที่กระตุ้นความคิดของผู้ชมให้ผู้ชมหาคำตอบในหลายประเด็น เช่น ทำไมเราต้องใส่เครื่องแบบ ทำไมเราต้องขยัน ทำไมเราต้องเดินห้างฯ ทำไมแมวถึงฮิต ทำไมคนเพศเดียวกันแต่งงานกันไม่ได้ ทำไมผีถึงอยู่คู่สังคมไทยมาช้านาน ฯลฯ เพื่อให้คิดเกี่ยวกับปรากฏการณ์ของวัฒนธรรมร่วมสมัยว่ามีอะไรลึกไปกว่าสิ่งที่เห็น เบื้องหลังของมันคืออะไร และส่งผลอย่างไรกับคนในสังคมบ้าง รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบแปะทอด” จึงชวนผู้ชมมาร่วมกันสร้างสังคมแห่งการตั้งคำถาม ตรวจสอบตราสิ่งต่าง ๆ รอบตัวอย่างชัดเจนและลึกซึ้งมากขึ้น

ดังนั้น รายการโทรทัศน์ "วัฒนธรรมซุบแปะทอด" เป็นรายการที่นำเสนอวัฒนธรรมร่วมสมัยและวิถีคิดของคนในสังคมสมัยใหม่ที่น่าสนใจและเข้าใจง่าย รายการได้นำเสนอเนื้อหาด้านสังคมและวัฒนธรรมของสภาพปัญหาต่าง ๆ ของสังคมไทย ผ่านปรากฏการณ์ ปัญหา กรณีศึกษา และข้อถกเถียงที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน เพื่อตอบคำถามว่า ความจริงของสังคมไทยในวันนี้จะไปพาเราไปสู่ "ฝันร้าย" แบบไหน และหากเราต้องการสร้างสังคมไทยในฝันเราต้องเข้าใจอะไร เพื่อขับเคลื่อนสังคมไทยให้พัฒนาต่อไปอย่างยั่งยืน

“การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม” เป็นการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับความรู้ ความเชื่อ และลักษณะการแสดงออกของวิถีชีวิตทั่วไปในสังคมผลของการค้นพบทางวิทยาศาสตร์ทำให้เกิดเทคโนโลยีใหม่ที่ทำให้เปลี่ยนแปลงวิถีใหม่มาให้ผู้คนเช่นความก้าวหน้าของวิชาฟิสิกส์ทำให้เกิดการผลิตระบบสื่อสารแบบโทรเลขและโทรศัพท์ขึ้นใช้ทั่วโลกทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกว้างขวางทั่วโลก เป็นต้น (สุพิทวง ธรรมพันธุ์. 2538 : 68) นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมเป็นการเปลี่ยนแปลง ในวิถีชีวิตหรือจารีตกฎหมายศาสนาสิ่งที่ประดิษฐ์และวัตถุอื่น ๆ ในวิถีชีวิตของประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งค่านิยมจึงอาจกล่าวได้ว่าพื้นฐานของการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

และพฤติกรรมของปัจเจกบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกของสังคมนั้น ๆ การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมส่วนมากเกิดจากการประดิษฐ์และการแพร่กระจาย(ผ่องพันธุ์ มณีรัตน์. 2521 : 14)

วิถีชีวิตเปลี่ยนแปลงตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม วัฒนธรรมจึงเปลี่ยนแปลงโดยสื่อมวลชนจะทำหน้าที่เป็นสื่อกลางให้รับรู้ตั้งเป็นการนำเสนอผ่านรายการโทรทัศน์

วิถีชีวิตของคนไทยจากรายการโทรทัศน์วัฒนธรรมชูปะแป้งทอดก็สะท้อนปรากฏการณ์ใหม่ที่เกิดมาให้เห็นถึง นั่นก็คือ วัฒนธรรมไทยที่ได้รับวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาค่อนข้างมาก ทำให้วิถีชีวิตของคนไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงสังคมที่เกิดจากการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมจากภายนอกเข้ามามากกว่าเกิดจากการประดิษฐ์คิดค้นภายในสังคม และนวัตกรรมที่ถ่ายทอดกันนั้นอาจเป็นความคิดซึ่งรับมาในรูปสัญลักษณ์ ถ่ายทอดได้ยาก หรืออาจเป็นวัตถุที่รับมาในรูปการกระทำ ซึ่งจะเห็นได้ง่ายกว่า

รายการ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” จึงขอตั้งคำถามที่ไม่ใช่คำถามประเภทใครถูก ใครผิด หรืออะไรคือคำตอบสำเร็จรูปหรือคำตอบเพียงหนึ่งเดียวในประเด็นนั้น เพราะเรื่องวัฒนธรรมไม่มีและไม่ควรจะมีเกณฑ์สากลมาตัดสินความผิดถูกชั่วดี (ทีมงาน “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” 2557 : ออนไลน์)

นอกจากนี้รายการ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” ยังสะท้อนปัญหาสังคม ดังที่ โกลด์ วงศ์สุวรรณ (2543 : 14) กล่าวว่า ปัญหาสังคม เป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นในทุกสังคม ไม่ว่าจะสังคมนั้นจะเป็นสังคมที่เจริญแล้ว หรือยังเป็นสังคมที่ล้าหลังก็ตาม ปัญหาสังคมส่วนใหญ่เกิดขึ้นเนื่องจากคนเป็นผู้ทำให้มันเกิดขึ้นมาก ในเมื่อเกิดขึ้นมาแล้วทำให้เกิดผลเสียหายแก่ทั้งสังคมและส่วนบุคคล ดังนั้นควรช่วยกันระวังป้องกันเพื่อมิให้เกิดขึ้น แต่ถ้าเกิดขึ้นแล้วต้องช่วยกันแก้ไขในสังคมไทยปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อคนจำนวนมากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” ก็สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาทางสังคมบ้างแล้วก็หาวิธีการแนวทางแก้ไขบางอย่างเพื่อแก้ไขปัญหาเหล่านี้

จากความสำคัญดังกล่าว รายการวัฒนธรรมชูปะแป้งทอดเป็นรายการที่สะท้อนภาพโดยตั้งประเด็นคำถามไว้ให้คิดต่อ และมีความสนุกสนานด้วยการออกแบบรายการ พร้อมกับการนำเสนอที่แปลกใหม่ มีการสัมภาษณ์บุคคลที่หลากหลาย ทำให้ผู้ชมรายการได้รับฟังความคิดเห็นจากคนไทยสมัยใหม่อย่างหลากหลายได้เก็บความรู้และประสบการณ์จากวิถีชีวิตของคนไทยสมัยใหม่หลาย ๆ ด้านด้วยเหตุผลตามที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะชาวต่างชาติที่ศึกษาสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สองจึงสนใจศึกษาวิเคราะห์วิถีชีวิตของคนไทยจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” ซึ่งจะทำให้มีความเข้าใจวิถีชีวิตของคนไทยที่สะท้อนผ่านรายการโทรทัศน์ และเข้าใจในปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาสังคมของคนไทยซึ่งทำให้ได้ข้อคิดในแง่มุมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ชมรายการโทรทัศน์อีกด้วย

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์วิถีชีวิตของคนไทยสังคมเมืองที่สะท้อนผ่านในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูป้างทอด”
2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาสังคมจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูป้างทอด”

1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.3.1 การวิเคราะห์วิถีชีวิตของคนในสังคมไทย

พิมพรวิ วัฒนารางกูร (2559 : 1-2) กล่าวว่า วิถีชีวิตเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นในแบบของการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม ซึ่งยึดถือและปฏิบัติสืบทอดต่อ ๆ กันมาตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดึงดูดให้คนไปเยือนหรือไปท่องเที่ยวยังพื้นที่แห่งนั้น เช่น สภาพชีวิตในชนบท หมู่บ้าน ชาวเขา ศูนย์วัฒนธรรม สวนสนุก การแสดงสินค้าพื้นบ้าน การศึกษาและงานประเพณีต่าง ๆ ฯลฯ

วิถีไทยนับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับคนไทยทุกคน ทั้งที่อาศัยอยู่ภายในประเทศ ตลอดจนผู้ที่ทำงานอยู่ต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะวิถีไทยเป็นแนวทางที่จะทำให้ชนชาติไทยมีลักษณะเฉพาะ และแตกต่างจากชนชาติอื่น ถ้าหากประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเลือกสิ่งที่ดีปฏิบัติตามวิถีชีวิตไทยได้อย่างเหมาะสมก็จะทำให้สังคมไทยได้รับการยอมรับจากนานาประเทศมากขึ้นและเพิ่มความมีศักดิ์ศรีให้กับพี่น้องชาวไทยมากขึ้นเช่นเดียวกัน (“สถาบันราชภัฏสวนดุสิต” 2543 : 2) ซึ่งการวิเคราะห์วิถีชีวิตของคนไทยก็คือการวิเคราะห์สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตของคนไทยในสังคมไทย

1.3.2 ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาสังคมจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูป้างทอด”

ปัญหาสังคมเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตในสังคมของมนุษย์ เพราะมนุษย์นั้นมีความสัมพันธ์กันทางสังคม ซึ่งเป็นกระบวนการทางสังคมที่ไม่หยุดนิ่ง (dynamic) ความสัมพันธ์นี้จึงมีความเป็นระเบียบ (organization) หรือเสียระเบียบ (disorganization) เมื่อการจัดระเบียบไม่ดีนัก (poor organization) หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น (สัญญา สัญญาวิวัฒน์. 2526 : 2) ความสัมพันธ์ทางสังคมที่ไม่เป็นระเบียบนี้เรียกว่า ปัญหาสังคม ดังนั้น รายการโทรทัศน์จึงสามารถสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของสังคม การจัดการกับปัญหาสังคม และแนวทางแก้ไขปัญหาสังคมได้ (โกศล วงศ์สวรรค์. 2543 : 49)

1.4 ขอบเขตในการวิจัย

ศึกษาวิเคราะห์รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูป้างทอด” จากโปรแกรมของสถานีไทยพีบีเอส บนทีกที่ Youtube ซึ่งบันทึกการออกอากาศตั้งแต่วันที่ 26 มิถุนายน 2556 ถึง วันที่ 6 เมษายน 2559 มีจำนวน 63 ตอน

จำแนกตามกลุ่ม ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับ “การดำเนินชีวิตของสังคม”

- 1) ทำไมต้องเดินห้าง วันที่ออกอากาศ : 3 กรกฎาคม 2556
- 2) รักออกแบบไม่ได้ วันที่ออกอากาศ : 31 กรกฎาคม 2556
- 3) Generation Walk วันที่ออกอากาศ : 21 สิงหาคม 2556
- 4) ทำไมต้องกวตริษา วันที่ออกอากาศ : 11 กันยายน 2556
- 5) กรุงเทพฯ ใช้เทพสร้าง? วันที่ออกอากาศ : 23 ตุลาคม 2556
- 6) ฉันท คือ ฉันทนาวันที่ออกอากาศ : 6 พฤศจิกายน 2556
- 7) ขยะสังคม วันที่ออกอากาศ : 18 ธันวาคม 2556
- 8) เปลือยพริตตี้ วันที่ออกอากาศ : 6 กุมภาพันธ์ 2557
- 9) ขนชั้นกลาง ขนชั้นแกว่ง ขนชั้นกลาง วันที่ออกอากาศ : 13 กุมภาพันธ์ 2557
- 10) ต่างถิ่นในแดนไทย วันที่ออกอากาศ : 13 มีนาคม 2557
- 11) อะไรรออยู่ในตึก วันที่ออกอากาศ : 10 เมษายน 2557
- 12) พลเมืองชิปไทย วันที่ออกอากาศ : 23 กันยายน 2558
- 13) เรียนในแบบเรียน วันที่ออกอากาศ : 7 ตุลาคม 2558
- 14) ชุดคีย์ข่าว วันที่ออกอากาศ : 21 ตุลาคม 2558
- 15) วินิจฉัยหมอ วันที่ออกอากาศ : 28 ตุลาคม 2558
- 16) เป็นหนี้ท่วมหัว เอาตัวให้รอด วันที่ออกอากาศ : 18 พฤศจิกายน 2558
- 17) เพราะยากจนจึงเจ็บปวด วันที่ออกอากาศ : 25 พฤศจิกายน 2558
- 18) วัฒนธรรม.. ทำนา วันที่ออกอากาศ : 2 ธันวาคม 2558
- 19) Startup เริ่มใหม่ในโลกใหม่ วันที่ออกอากาศ : 23 ธันวาคม 2558
- 20) โลกซีมเศร้า ออกอากาศ : 30 ธันวาคม 2558
- 21) มวลมหาประชามือบ ออกอากาศ : 27 มกราคม 2559
- 22) แท็กซี่ที่รัก ออกอากาศ : 3 กุมภาพันธ์ 2559
- 23) มนุษย์หุ่น ออกอากาศ : 9 มีนาคม 2559
- 24) โลกอ้วน ออกอากาศ : 6 เมษายน 2559

2. กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับ “ค่านิยม”

- 1) เรามีสิทธิ์ที่จะขี้เกียจ วันที่ออกอากาศ : 10 กรกฎาคม 2556
- 2) ฟรุ้งนี้รวย วันที่ออกอากาศ : 9 ตุลาคม 2556
- 3) เงินคือพระเจ้า? วันที่ออกอากาศ : 8 มกราคม 2557
- 4) ชีวิตหมา ๆ วันที่ออกอากาศ : 20 กุมภาพันธ์ 2557

- 5) ทำไมไม่อ่าน วันที่ออกอากาศ : 27 กุมภาพันธ์ 2557
 - 6) เซ็นเซอร์ทำไม วันที่ออกอากาศ : 3 เมษายน 2557
 - 7) โกงไปไม่โต วันที่ออกอากาศ : 16 กันยายน 2558
 - 8) สิ่งที่ชอบอยู่ในความรุนแรง วันที่ออกอากาศ : 30 กันยายน 2558
 - 9) หลากหลายในความมั่นคง วันที่ออกอากาศ : 4 พฤศจิกายน 2558
 - 10) ศีลธรรมของความคิด วันที่ออกอากาศ : 11 พฤศจิกายน 2558
 - 11) ความสุขที่เพิ่งสร้าง วันที่ออกอากาศ : 9 ธันวาคม 2558
 - 12) เด็กเอ๋ย เด็กดี ออกอากาศ : 6 มกราคม 2559
 - 13) ชาย (ไทย) เป็นใหญ่ ออกอากาศ : 2 มีนาคม 2559
 - 14) โสัดกันเถิดเรา ออกอากาศ : 23 มีนาคม 2559
3. กลุ่มที่เกี่ยวกับ “ความเชื่อ”
- 1) ผีหลอกวิญญาณหลอนย้อนแย้ง วันที่ออกอากาศ : 28 สิงหาคม 2556
 - 2) ดู "หมอดู" แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้
 - 2.1) ดู "หมอดู" ภาค 1 วันที่ออกอากาศ : 20 มีนาคม 2557
 - 2.2) ดู "หมอดู" ภาค 2 วันที่ออกอากาศ : 27 มีนาคม 2557
4. กลุ่มที่เกี่ยวกับ “วัฒนธรรม”
- 1) ทำไมต้องใส่เครื่องแบบ วันที่ออกอากาศ : 26 มิถุนายน 2556
 - 2) วัฒนธรรมไทย? วันที่ออกอากาศ : 17 กรกฎาคม 2556
 - 3) อิทธิพลแมว วันที่ออกอากาศ : 24 กรกฎาคม 2556
 - 4) แซะ แซร์ โช่ว วันที่ออกอากาศ : 4 กันยายน 2556
 - 5) กาแฟสันนิวาส วันที่ออกอากาศ : 18 กันยายน 2556
 - 6) อินเทอร์เน็ตทำให้โลกกว้างขึ้น? วันที่ออกอากาศ : 2 ตุลาคม 2556
 - 7) จะหวานไปไหน? วันที่ออกอากาศ : 16 ตุลาคม 2556
 - 8) อ่านเถิดการ์ตูนไทย วันที่ออกอากาศ : 30 ตุลาคม 2556
 - 9) อยู่เพื่อกิน...บุฟเฟ่ต์วันที่ออกอากาศ : 20 พฤศจิกายน 2556
 - 10) วัฒนธรรมรถยนต์ วันที่ออกอากาศ : 25 ธันวาคม 2556
 - 11) แรงดึง วันที่ออกอากาศ : 1 มกราคม 2557
 - 12) วินนี่ไม่มีกั๊ก วันที่ออกอากาศ : 30 มกราคม 2557
 - 13) ความหมายในถ้วยชา วันที่ออกอากาศ : 6 มีนาคม 2557
 - 14) วัฒนธรรมวิทยาศาสตร์ วันที่ออกอากาศ : 17 เมษายน 2557
 - 15) เที้ยวกลางคืน ออกอากาศ : 13 มกราคม 2559

- 16) ส้วมไม่ใช่เรื่องซี๊ ๆ ออกอากาศ : 20 มกราคม 2559
 - 17) อาหารเข้าอุบัติใหม่ ออกอากาศ : 10 กุมภาพันธ์ 2559
 - 18) เกมเล่นคน ออกอากาศ : 17 กุมภาพันธ์ 2559
 - 19) ยืด ยีนส์ ตะตะ ออกอากาศ : 24 กุมภาพันธ์ 2559
 - 20) เทียวกันจัง ออกอากาศ : 16 มีนาคม 2559
 - 21) เรื่องบ้าน ๆ ออกอากาศ : 30 มีนาคม 2559
5. กลุ่มที่เกี่ยวกับ “ประเพณี”
- 1) ทำไม้แต่งงานกันไม่ได้ วันที่ออกอากาศ : 14 สิงหาคม 2556
 - 2) เกาะชายผ้าเหลือง วันที่ออกอากาศ : 14 ตุลาคม 2558

1.5 ค่านิยมศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ มีการนิยามคำศัพท์ดังนี้

1. วิถีชีวิต หมายถึง การดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์และเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น การกิน การละเล่น การแสดง การร้องเพลง เป็นต้น วิถีชีวิตคือทางที่จะดำรงและดำเนินอยู่ในโลก วิถีชีวิตนี้สภาพแวดล้อมทั้งหมดกับจิตใจ (นิสัย ทัศนคติปัญหา พรสวรรค์) ของเราเอง เป็นตัวกำหนด ประเภทวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต วิถีชีวิตเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นในรูปแบบของการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม ซึ่งยึดถือและปฏิบัติสืบต่อกันมา กั้นวิถีการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นพฤติกรรมและสิ่งทีคนในหมู่ผลิตสร้างขึ้น
2. ปัญหาสังคม หมายถึง ภาวะใด ๆ ในสังคมที่คนจำนวนมากถือว่าเป็นสิ่งผิดปกติ และไม่พึงปรารถนา รู้สึกไม่สบายใจ และต้องการให้มีการแก้ไขให้กลับคืนสู่สภาวะปกติ
3. แนวทางแก้ไขปัญหาสังคม หมายถึงวิธีการแก้ไขปัญหาสังคม ไม่ว่าจะมีความรุนแรงและมีขอบเขตขนาดใด คนในสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต้องพยายามหาทางควบคุม เพื่อให้ความเป็นระเบียบเรียบร้อยกลับคืนมา เพื่อจะได้ร่วมกันป้องกันมิให้เกิดขึ้นอีก หรือหากเกิดขึ้นแล้วจะร่วมกันแก้ไขได้อย่างไร
4. รายการโทรทัศน์ หมายถึง รายการประเภทหนึ่งซึ่งนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยละเอียด โดยยึดหลักของความเป็นจริง ในขณะเดียวกันในการนำเสนอก็ได้อาศัยเทคนิคต่าง ๆ หลากรูปแบบมาผสมผสานกัน
5. “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” หมายถึง รายการสารคดีชีวิตที่ผลิตโดยบริษัทวันโอวันเปอร์เซนต์ ออกอากาศทางไทยพีบีเอสที่นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับวิถีชีวิตของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในหลากหลายแง่มุมในสังคมไทยสมัยใหม่

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีศึกษาวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการวิเคราะห์เนื้อหาในรายการโทรทัศน์โดยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคนไทย ปัญหาสังคมไทย และแนวทางแก้ปัญหาในสังคม เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย
2. ศึกษาและรวบรวมรายการโทรทัศน์ที่มีเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนไทย
3. คัดเลือกรายการโทรทัศน์สะท้อนวิถีชีวิตของคนไทย ได้แก่ รายการ “วัฒนธรรมชุบแป้งทอด”
4. ศึกษารายการ “วัฒนธรรมชุบแป้งทอด” ที่ออกอากาศเมื่อ วันที่ 26 มิถุนายน 2556 ถึง วันที่ 6 เมษายน 2559 จำนวน 63 ตอน
5. วิเคราะห์วิถีชีวิตของคนไทยจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุบแป้งทอด”
6. วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาสังคมไทยจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุบแป้งทอด”
7. รายงานผลการศึกษาวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้ มีประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับดังนี้

1. ทำให้รู้และเข้าใจวิถีชีวิตของคนไทยจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุบแป้งทอด”
2. ทำให้รู้และเข้าใจปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาสังคมไทยจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุบแป้งทอด”
3. ผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือองค์กรที่มีหน้าที่แก้ไขปัญหาสังคม และบุคคลทั่วไปที่สนใจในปัญหาสังคมไทย ซึ่งอาจก่อให้เกิดการร่วมใจกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาสังคมสมัยใหม่และเกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคมมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวិเคราะห์วิถีชีวิตของคนไทยสมัยใหม่และวิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอรายการจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแบ่งทอด” ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าข้อมูลเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามโครงสร้างต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนไทย
 - 2.1.1 วิถีชีวิตของคนไทย
 - 2.1.2 วัฒนธรรมของคนไทย
 - 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสังคมไทย
 - 2.2.1 ลักษณะของสังคมไทย
 - 2.2.2 ปัญหาสังคม
 - 2.2.3 แนวทางแก้ปัญหาสังคม
 - 2.2.4 สังคมเมือง
 - 2.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดการผลิตรายการโทรทัศน์ไทย
 - 2.3.1 รูปแบบรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดี
 - 2.3.2 อิทธิพลและผลกระทบของรายการโทรทัศน์ไทย
 - 2.3.3 รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแบ่งทอด”
 - 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทยที่กำลังเปลี่ยนแปลง
 - 2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสังคมไทย
 - 2.4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ไทย
 - 2.4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสังคมเมือง
- ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนไทย

วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของคนไทยมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสังคมสมัยใหม่ในชีวิตประจำวันดังต่อไปนี้

2.1.1 วิถีชีวิตของคนไทย

พิมพ์วี วัฒนวรานุกร (2559 : 1-2) กล่าวว่าวิถีชีวิตเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นในแบบของการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม ซึ่งยึดถือและปฏิบัติสืบทอดต่อ ๆ กันมาตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ที่มี

ผลต่อการดึงดูดให้คนไปเยือนหรือไปท่องเที่ยวยังพื้นที่แห่งนั้น เช่น สภาพชีวิตในชนบท หมู่บ้าน ชาวเขา ศูนย์วัฒนธรรม สวนสนุก การแสดงสินค้าพื้นบ้าน การศึกษาและงานประเพณีต่าง ๆ ฯลฯ

วิถีไทยนับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับคนไทยทุกคน ทั้งที่อาศัยอยู่ในประเทศ ตลอดจนผู้ที่พำนักอยู่ต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะวิถีไทยเป็นแนวทางที่จะทำให้ชนชาติไทยมีลักษณะเฉพาะ และแตกต่างจากชนชาติอื่น ถ้าหากประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเลือกสิ่งที่ดีปฏิบัติตามวิถีชีวิตไทยได้อย่างเหมาะสม ก็จะทำให้สังคมไทยได้รับการยอมรับจากนานาประเทศมากขึ้นและเพิ่มความมีศักดิ์ศรีให้กับพี่น้องชาวไทยมากขึ้นเช่นเดียวกัน (“สถาบันราชภัฏสวนดุสิต” 2543 : 2)

วิถีชีวิตไทย มีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอย่างยิ่ง เพราะได้ชื่อว่าเป็นหนึ่งในทรัพยากรทางการท่องเที่ยวซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 3 ประเภท คือ ทรัพยากรประเภทธรรมชาติ ได้แก่ ภูเขา น้ำตก ถ้ำหาดทรายชายทะเล และอุทยานแห่งชาติต่าง ๆ ทรัพยากรประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถานและศาสนา ได้แก่ แหล่งโบราณคดี อุทยานประวัติศาสตร์และวัดวาอาราม และทรัพยากรประเภทสุดท้าย คือประเภทวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต

สำหรับประเทศไทยนั้น การดำรงชีวิตของแต่ละภาคก็ยังคงแตกต่างกันออกไปอีกหลายรูปแบบ จึงยังมีเสน่ห์และน่าสนใจยิ่งขึ้นไปอีก ดังตัวอย่างที่สามารถเห็นความแตกต่างกัน เช่น ภาคเหนือ ซึ่งมีภูมิประเทศประกอบไปด้วย ทิวเขาสลับกับพื้นที่ราบระหว่างหุบเขาใหญ่น้อยนั้น แต่เดิมอยู่ในอาณาจักรล้านนาอันเก่าแก่ มีวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของตนเอง มีภาษาพูดภาษาเขียนเฉพาะที่เรียกว่า คำเมือง รวมทั้งการแต่งกายของท้องถิ่น ประชาชนมีอัยาศัยอ่อนโยน โอบอ้อมอารี ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน นอกจากนี้ยังมีชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ซึ่งอาศัยอยู่ตามเทือกดอยและขุนเขาอันสลับซับซ้อน

นอกจากนี้ ภาคอีสานหรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นบริเวณพื้นที่อันกว้างใหญ่ของที่ราบสูง โคราซ ซึ่งเป็นภาคที่มีลักษณะเฉพาะตัวอย่างเด่นชัด แตกต่างจากภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศ เป็นดินแดนอารยธรรมเก่าแก่แห่งหนึ่งของโลก ชาวท้องถิ่นประกอบด้วยชนเผ่าหลายเผ่าที่อพยพย้ายถิ่นฐานมาตั้งหลักแหล่งทำมาหากินกระจายอยู่ทั่วไป และมีการสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีเก่าแก่ตามบรรพบุรุษ อย่างเคร่งครัด มีลักษณะนิสัยอ่อนโยน ซื่อตรง และมีมิตรไมตรีต่อคนทั่วไปจนมีสมญานามว่า “ถิ่นไทยดี” มีศิลปะการเล่นพื้นบ้านที่สนุกสนานมีชีวิตชีวา และงานหัตถกรรมอันประณีต และมีคุณค่าภาคกลาง ประกอบด้วยพื้นที่ราบลุ่มอันกว้างใหญ่ไพศาล นับแต่ลุ่มแม่น้ำ เจ้าพระยา แม่งลองท่าจีน และบางปะกง พื้นที่แถบนี้อุดมสมบูรณ์ด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหาร จึงเปรียบเสมือนอู่ข้าวอู่น้ำของประเทศส่วนหนึ่ง ชาวภาคกลางส่วนใหญ่เป็นชาวไทยแท้ ซึ่งตั้งบ้านเรือนอยู่บนพื้นที่นี้แต่ดั้งเดิมอีกส่วนหนึ่งมีบรรพบุรุษเป็นชาวมอญหรือมอญ และชาวจีนที่ได้อพยพมาตั้งบ้านเรือนกัน แต่ครั้งสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี และยังมีชนกลุ่มอื่น ๆ อาศัยอยู่เป็นจำนวนมากด้วย เช่น ไทพวน กะเหรี่ยง เป็นต้น ประชาชนภาคนี้ประกอบอาชีพหลายแขนง ทั้งด้านเกษตรกรรม ทำนา ทำสวนผลไม้ ทำการประมงน้ำ

จัดและน้ำเค็ม นอกจากจะเป็นอยู่ช้ำอู่น้ำของประเทศแล้ว ยังเป็นแหล่งที่มีการสังสมทางศิลปวัฒนธรรม ศาสนาและความเชื่อต่าง ๆ มากที่สุดด้วย (สายสุนีย์ สิงห์ศัน. 2553 : ออนไลน์)

วิถีชีวิตไทยหรือแนวทางการดำเนินชีวิตของคนไทยนั้น เพื่อให้เห็นภาพรวมโดยทั่วไป ในที่นี้จะพิจารณาจากส่วนประกอบหลักที่สำคัญ 2 ประการ คือ วิถีชีวิตไทยในชนบทและวิถีชีวิตไทยใน ตัวเมือง

วิถีชีวิตไทยในชนบทถ้าเรามองย้อนกลับไปสู่อดีตประมาณ 50 หรือ 60 ปีใหม่แล้วจะ พบว่าผู้คนในชนบทไทย มีชีวิตความเป็นอยู่เรียบง่าย ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำนา ปลูกข้าว ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ จับปลา อาชีพดังกล่าวเหล่านี้ มีผลต่อลักษณะนิสัยในการทำงาน คือจะทำงานรวมกันเป็นกลุ่มใหญ่ เด็ก ๆ จะช่วยพ่อแม่ ชีวิตใกล้ชิดพึ่งพาและขึ้นอยู่กับธรรมชาติ ซึ่งมีส่วนทำให้คนไทยมีนิสัยไม่รีบร้อนและไม่ใส่ใจเรื่องการตรงต่อเวลา ในขณะที่เดียวกันก็มีความเชื่อใน สิ่งเหนือธรรมชาติ เช่น เชื่อว่ามีเทวดาหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ คอยปกป้องรักษาให้คุณให้โทษ ทำให้มี การประกอบพิธีกรรมตามมาอาทิ การเซ่นสรวงบูชาการหาฤกษ์ยาม เป็นต้น แต่ในปัจจุบันนี้ วิถีชีวิตไทย ในชนบท เริ่มเปลี่ยนเป็นไปตามเวลาและสภาพแวดล้อม คนในหมู่บ้านต่างนิยมออกไปหางานทำใน จังหวัดใหญ่ใหญ่ โดยเฉพาะในเมืองหลวง ทั้งยังส่งเสริมให้ลูกหลานเรียนสูงขึ้น โดยให้เข้ามาเรียนต่อ ในตัวจังหวัดหรือเมืองใหญ่ และผลที่ตามมาก็คือคนสองกลุ่มนี้จะเป็นผู้นำค่านิยมและความรู้สมัยใหม่ จากเมืองใหญ่กลับไปสู่หมู่บ้าน ผู้ที่จบการศึกษาจากนำความรู้ที่เรียนมากกลับมาพัฒนาหมู่บ้านของตน ของฝากประเภทเสื้อผ้าที่ซื้อกลับมาฝากพี่น้องเพื่อนฝูงในหมู่บ้านมีส่วนทำให้รูปแบบ การแต่งกายใน ท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไปเสื้อเชิ้ต กางเกงยีนส์เริ่มเข้ามาแทนที่เสื้อม่อฮ่อม ผ้าซิ่นและผ้าขาวม้า

วิถีชีวิตไทยในตัวเมือง การดำเนินชีวิตของคนเมืองนั้น การดำเนินชีวิตของคนเมืองนั้น ย่อมแตกต่างจากคนชนบททั้งในอดีตและปัจจุบัน สภาพบ้านเมืองในอดีตจะมีถนนหนทางที่กว้างขวาง เมื่อเทียบกับจำนวนรถราซึ่งยังมีอยู่น้อยมีแม่น้ำลำคลองใสสะอาด อาคารสถานที่ราชการ ตั้งอยู่ริมถนนใหญ่ แลดูโดดเด่นมีโรงเรียนขนาดใหญ่ ซึ่งส่วนมากจะเป็นโรงเรียนชาย แต่ในสภาพปัจจุบันมีจำนวนพลเมือง เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับความเจริญทางวัตถุ และความต้องการให้เกิดความสะดวกสบายต่าง ๆ มีสูงขึ้น เป็นเงาตามตัว สภาพบ้านเมืองจึงเริ่มแออัด มีตึกสูง อาคารชุด ศูนย์การค้า โรงแรมและสถานเริงรมย์ ต่าง ๆ ผุดขึ้นอย่างหนักแน่นบดบังทัศนียภาพที่เคยแลดูร่มรื่นจำนวนรถยนต์ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้ การจราจรติดขัด ความสะอาดของแม่น้ำลำคลองและบ้านเมือง กลายเป็นสิ่งที่จะต้องได้รับการรณรงค์ให้ เร่งแก้ไขทำหายจิตสำนึกของคนเมืองให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกัน (สุมาลี จาติกวนิช. 2535 : 171-173)

สรุปได้ว่า วิถีชีวิตของคนไทยมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงนี้ เป็นไปตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งมีความก้าวหน้าและทันสมัยอยู่เสมอ คนไทยจึงปรับตัวให้ เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้แตกต่างกันไป ซึ่งส่งผลให้วิถีชีวิตของคนไทยมีความหลากหลาย มากขึ้น

2.1.2 วัฒนธรรมของคนไทย

วิถีชีวิตและวัฒนธรรมมีการเชื่อมต่อที่ใกล้ชิด ยกตัวอย่างเช่น วัฒนธรรมในความหมายของศิลปินแห่งชาติ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ (2533 : 99) กล่าวว่าวัฒนธรรมไทยคือ สิ่งเจริญหรือการคงไว้ซึ่งความเจริญงอกงามอันเป็นสิ่งที่มนุษย์กระทำขึ้น มิใช่สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ นอกจากนี้วัฒนธรรมในความหมายที่สมบูรณ์จึงหมายถึงวิถีชีวิต “คือหนทางที่ชีวิตดำเนินไป” ดังนั้นทุกเรื่องของชีวิตจึงมีวัฒนธรรมเป็นทางดำเนิน

คำว่า วัฒนธรรมนี้ได้ถูกขึ้นเพื่อให้ความหมายตรงกับคำว่า culture คำว่า culture ตรงมูลศัพท์หมายความว่าเพาะปลูกให้งอกงาม เป็นการแสดงถึงความเจริญงอกงาม ซึ่งเปรียบได้กับการเพาะปลูกพันธุ์ไม้ให้งอกงาม ผลิดอกออกผลเพื่อประโยชน์แก่มนุษย์อันจะใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ตนได้ ไม่ว่าในทางกาย เช่น การใช้บริโภคหรือใช้ประกอบทำสิ่งของเครื่องใช้ที่มนุษยศาสตร์ใช้ได้หรือทางใจ เช่น การชมในฐานะที่เป็นสิ่งเจริญตาเจริญใจ เป็นต้น และการเพาะเลี้ยงสัตว์ไทยเจริญงอกงามก็มีลักษณะคล้ายคลึงกันจึงรวมอยู่ในภาคความคิดของคำว่า culture นี้ด้วยเหมือนกัน วัฒนธรรมหมายความว่าความเจริญงอกงามดังที่กล่าวมานี้ (“สารานุกรม” เล่ม 26. 2546 : 16254)

วัฒนธรรม มีความหมายครอบคลุมถึงความหมายทุกสิ่งทุกอย่างอันเป็นแบบแผนในความคิด และการกระทำที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือสังคมใดสังคมหนึ่ง มนุษย์ได้คิดสร้างระเบียบกฎเกณฑ์วิธีการในการปฏิบัติการจัดระเบียบตลอดจนระบบความเชื่อ ความนิยม ความรู้และเทคโนโลยีต่าง ๆ ในการควบคุมและใช้ประโยชน์จากธรรมชาติ (สุพัตรา สุภาพ. 2536 : 107)

สรุปแล้ว วัฒนธรรมไทยตามความหมายของผู้เขียน หมายถึง ผลของกิจกรรมหรือการกระทำทุกอย่างที่สังคมไทยได้สร้างขึ้นมาจากความรู้ประสบการณ์ของคนไทยในสังคมเดียวกัน และคนไทยส่วนใหญ่ต่างยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม โดยสร้างเป็นกฎเกณฑ์ แบบแผน เพื่อนำไปปฏิบัติให้เป็นไปตามรูปแบบเดียวกัน ทั้งนี้สมาชิกในสังคมไทยต่างยึดมั่นในคุณธรรม และศีลธรรมตามหลักของพระพุทธศาสนา เป็นการแสดงออกทั้งความเจริญงอกงามในทุก ๆ ด้าน ทำให้สังคมไทย มีความสามัคคีกัน และอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข มีการสืบทอดต่อกันไปจนกลายเป็นมรดกทางสังคมไทย

วัฒนธรรมของคนไทยสมัยใหม่มีความเปลี่ยนแปลงหลายด้าน ดังนี้

สังคมมนุษย์มีลักษณะเช่นเดียวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติต่าง ๆ คือ มีการเปลี่ยนแปลง บางสังคมเปลี่ยนแปลงช้าขณะที่บางสังคมเปลี่ยนเร็ว ในอดีตสังคมส่วนใหญ่เปลี่ยนแปลงอย่างช้า ๆ จนเกือบไม่มีอะไรเปลี่ยนอย่างสำคัญในรอบร้อยปี แต่ในระยะประมาณร้อยปีที่แล้วสังคมจำนวนหนึ่งเปลี่ยนแปลงอย่างมากจากสภาพสังคมแบบโบราณกลายเป็นสังคมสมัยใหม่ ที่เห็นชัดเจนคือการเปลี่ยนจากสังคมแบบเกษตรกรรมมาเป็นสังคมอุตสาหกรรม จากสังคมแบบชนบทมาเป็นสังคมเมือง เป็นต้น (พวงเพชร สุรัตน์วิกุล. 2541 : ออนไลน์)

สังคมไทยก็เหมือนกับสังคมมนุษย์ทั้งหลายในโลกที่ไม่หยุดอยู่นิ่ง ๆ หากมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสังคมอื่น ๆ ในระดับเดียวกันแล้ว ก็อาจกล่าวได้ว่า มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจนคนส่วนใหญ่ ในสังคมปรับตัวเองไม่ทัน จนเกิดปัญหาทางวัฒนธรรมที่ต้องมีการแก้ไขกันตลอดมา ทั้งนี้ก็เพราะแต่เดิมสังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม ประชาชนส่วนใหญ่อยู่ในชนบทที่มีการทำนา และการเพาะปลูกเป็นอาชีพหลัก การผลิตแต่เดิมก็เป็นเพียงให้พอมีพอกิน ไม่ได้ผลิตอย่างใหญ่โตเพื่อส่งออกไปค้าขายกับต่างประเทศ จึงไม่มีความจำเป็นในการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบันสังคมเปลี่ยนมาเป็นสังคมอุตสาหกรรมที่มุ่งหวังผลิตสิ่งต่าง ๆ เพื่อส่งออกไปขายนอกประเทศ การผลิตผลิตผลทางการเกษตร ซึ่งแต่เดิมผลิตเพื่อเลี้ยงตัวเอง ด้วยเทคโนโลยีง่าย ๆ แบบดั้งเดิมก็เปลี่ยนมาเป็นการผลิตเป็นจำนวนมากโดยอาศัยเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าทันสมัยเข้ามาช่วย มีการลงทุนและการใช้ที่ดินอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะการใช้ที่ดินก็มีการขยายเขตการเพาะปลูกพืชพันธุ์นานาชนิดไปตามบริเวณต่าง ๆ โดยเฉพาะที่ดอน และที่ตามป่าเขา ก่อให้เกิดการรุกร้าป่าสงวน และการทำลายสภาพแวดล้อมอย่างกว้างขวาง การผลิตแบบที่เป็นแบบเกษตรอุตสาหกรรมที่ชาวบ้านธรรมดาทั่วไปซึ่งไม่มีศักยภาพทั้งในด้านเงินทุน กำลังคน และเทคโนโลยีจะทำได้ จึงเป็นเรื่องของบุคคลร่ำรวยที่เป็นนายทุน (วชิรวัชร งามละม่อม. 2558 : ออนไลน์)

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ เล่มที่ 16 (2553 : 10-12) กล่าวว่า สิ่งที่ควบคู่กันไปกับการเกษตรอุตสาหกรรมคือ การขยายตัวทางอุตสาหกรรม เกิดโรงงานอุตสาหกรรมที่นำทรัพยากรต่าง ๆ ของประเทศมาผลิตสินค้าประเภทต่าง ๆ อย่างมากมาย ทำให้เกิดย่านอุตสาหกรรม และย่านพาณิชยกรรมขึ้นตามเมืองต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมากมายเหล่านี้ล้วนมีผลทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานของผู้คน ในท้องถิ่นต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา มีทั้งการย้ายจากถิ่นหนึ่งไปอีกถิ่นหนึ่ง เช่น ในภาคอีสานไปอยู่ทางภาคกลางและภาคใต้ เป็นต้น กับการย้ายจากท้องถิ่นในชนบทเข้ามาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม หรือทำงานเป็นกรรมกรในเมือง ซึ่งการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานดังกล่าวนี้มีผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรมของผู้คนที่อยู่ในชนบทและในเมืองเป็นอย่างมาก

ในสังคมชนบทนั้น แต่เดิมอยู่กันอย่างเรียบง่ายในกรอบของประเพณีที่มีจารีต และขนบธรรมเนียมท้องถิ่นคอยควบคุมให้ผู้คนอยู่กันอย่างสงบสุข ปัจจุบันเมื่อคนรุ่นหนุ่มสาวย้ายออกไปทำงานที่อื่น โดยเฉพาะผู้ที่ป็นหัวหน้าครอบครัวขาดหายไปเป็นเวลาหลาย ๆ เดือน ทำให้สภาพครอบครัวขาดความสมบูรณ์ เด็กไม่มีความอบอุ่นในขณะที่คนรุ่นใหม่ก็หมดความเชื่อถือในความรู้ความสามารถต่อการเป็นผู้นำของคนรุ่นก่อน เพราะตนได้เล่าเรียนความรู้ใหม่ ๆ จากในเมืองมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้ พร้อมกันนั้นก็รับเอาความทันสมัยหลาย ๆ อย่างมาจากภายนอก จึงทำให้หมดความเลื่อมใส และเชื่อถือในสิ่งที่ป็นจารีตและประเพณีของท้องถิ่นที่เคยมีบทบาทในการสร้างและควบคุม ความสัมพันธ์ทางสังคม ความขัดแย้งจึงเกิดขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะในบางแห่งที่มีกลุ่มชนกลุ่มใหม่เข้าไปขยายที่ทำกินและตั้งถิ่นฐาน จนทำให้เกิดลักษณะบ้านแบบใหม่ ๆ

เช่น การเกิดขึ้นของบ้านจัดสรร นั้นเกือบจะทำให้ความเป็นสังคมท้องถิ่นแต่เดิมล่มสลายลงไปก็ว่าได้ ทั้งนี้เพราะคนในท้องถิ่นปรับตัวไม่ทัน ความเรียบง่าย และการอยู่ร่วมกันที่ไม่มีความแตกต่างในเรื่องของชนชั้นก็หมดไป สังคมใหม่ที่เกิดขึ้นในทุกวันนี้เป็นสังคมที่ซับซ้อนแบบมีชนชั้น และความรู้สึกในเรื่องการเป็นปัจเจกบุคคลก็มีปรากฏทั่วไปในชนบท

ส่วนในสังคมเมื่อนั้น ภาวะความแออัดเพิ่มขึ้นจนยากแก่การควบคุม ความเป็นสังคมเปิดที่ทำให้ติดต่อกับภายนอกได้อย่างสะดวกสบายนั้น เป็นผลให้คนได้แต่รับอิทธิพลวัฒนธรรมที่หลากหลายจากภายนอกเข้ามา โดยไม่มีความรู้ความเข้าใจว่า สิ่งที่ได้รับเข้ามานั้นเหมาะสมหรือไม่กับบ้านเมืองของตนหรือเข้ากันได้กับสิ่งที่มีมาแต่เดิมเพียงใด เมื่อไม่มีการกลั่นกรองความขัดแย้งก็เกิดการยึดมั่นถือมั่นในลักษณะการปกครองแบบประชาธิปไตยที่หยุดนิ่งอย่างเป็นอุดมคติก็ดี นโยบายทางเศรษฐกิจทุนนิยมแบบเสรีที่เป็นการส่งออกของรัฐบาลก็ดี ล้วนเป็นสิ่งที่ชักจูงคนในสังคมรุ่นใหม่ให้หันไปเห็นความสำคัญทางวัตถุและความเป็นปัจเจกบุคคลตลอดเวลา ทำให้สังคมมีความซับซ้อนทางเศรษฐกิจและสังคมเพิ่มขึ้นจนยากแก่การควบคุม เกิดกลุ่มอาชีพกลุ่มผลประโยชน์ที่หลากหลายจนเป็นชนชั้นที่มีความแตกต่างกันมากมาย โดยเฉพาะช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจน จนกล่าวได้ว่า ปัจจุบันผู้มีอำนาจทางเศรษฐกิจเท่านั้นที่มีอิทธิพลในเรื่องการเมืองการปกครองของประเทศ และการรักษาผลประโยชน์ส่วนตัวก็ดี หรือผลประโยชน์ของแต่ละกลุ่มแต่ละเหล่าก็ดี มีผลนำไปสู่การละเมิดกฎหมายอยู่เนือง ๆ การเน้นในเรื่องอุตสาหกรรม ทำให้เมืองมีประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากการเคลื่อนย้ายของประชากรจากภายนอกเข้ามา โดยเฉพาะการเคลื่อนย้ายของพวกชาวนาในชนบทที่เข้ามาเป็นกรรมกรตามโรงงานอุตสาหกรรม กรรมกรทำงานก่อสร้างตลอดจนคนงานลูกจ้างด้านบริการต่าง ๆ นั้น ทำให้เกิดปัญหาทางสังคมอย่างมากมาย อย่างเช่น ปัญหาชุมชนแออัดแหล่งเสื่อมโทรม ปัญหาเรื่องการลักขโมยปล้นจี้ ซึ่งรวมไปถึงปัญหาทางโสเภณี และการว่างงานด้วย สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้นำมาสู่ปัญหาของความไม่มั่นคงภายในที่เป็นส่วนรวม ถ้ามองให้กว้างกว่าเมืองออกไปถึงบริเวณชานเมืองรอบนอกที่แต่เดิมเป็นชนบทก็จะพบว่ามีหลาย ๆ แห่งทีเดียวที่เปลี่ยนแปลงจากสังคมชาวนามาเป็นสังคมกรรมกร เพราะผู้ที่เป็ชาวนาแต่ก่อนเคยมีที่ดินทำการเพาะปลูกด้วยตนเองนั้นมีจำนวนมากที่ขายที่ดินให้กับนายทุน เพื่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรมหรือไม่ก็เพื่อทำการเพาะปลูกพืชไร่ ในลักษณะที่เป็นเกษตรอุตสาหกรรม จึงต้องเปลี่ยนสภาพและฐานะตนเองเป็นกรรมกรรับจ้าง ทำงานให้กับกิจการทางอุตสาหกรรมเหล่านั้น นับเป็นการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตจากแบบหนึ่งมาสู่อีกรูปแบบหนึ่ง ที่แตกต่างไปจากเดิม ซึ่งการปรับตัวเองเข้าสู่วิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบใหม่ไม่ใช่ของง่าย ผู้ที่ประสบความสำเร็จล้มเหลวอาจกลายเป็นคนยากจนที่มีความเสื่อมทางด้านจิตใจและศีลธรรมที่จะนำไปสู่ปัญหาทางสังคมนานับการได้

สรุปได้ว่า ภาพรวมของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในสังคมไทยโดยทั่วไปในขณะนี้ก็อาจกล่าวได้ว่า การเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรม มาเป็นสังคมอุตสาหกรรมก็ดี หรือ

การเปลี่ยนแปลงจากสังคม ชวานามาเป็นสังคมกรรมกรที่ดี เป็นไปในลักษณะที่ผู้คนส่วนใหญ่ในสังคมปรับตัวไม่ทัน เพราะเป็นการเปลี่ยนแปลงจากสังคมที่มีค่านิยมทางวัฒนธรรมที่เน้นการทำตัวเองให้กลมกลืนกับจักรวาล และการสร้างดุลยภาพระหว่างความต้องการทางวัตถุกับทางจิตใจที่มีผลทำให้ผู้คนที่ต้องพึ่งพากันเอง และร่วมมือกันอนุรักษ์ทรัพยากร และสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติมาเป็นสังคมสมัยใหม่ ที่มีแต่ความต้องการทางวัตถุและการเป็นปัจเจกบุคคลแล้วสร้างค่านิยมทางวัฒนธรรมที่เน้นการควบคุมจักรวาลแทนผลที่เห็นในปัจจุบันก็คือการใช้เทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์เพื่อการผลิตผลทางเศรษฐกิจ จนเกินความจำเป็นทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมธรรมชาติที่พอจะเหลือไว้ให้คนในรุ่นหลัง ๆ ได้ดำรงอยู่อย่างราบรื่นนั้นหมดสิ้นไปโดยไม่จำเป็น

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสังคมไทย

สังคมไทยและปัญหาสังคมไทย ซึ่งสัมพันธ์กับการศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาสังคมไทย ดังนี้

2.2.1 ลักษณะของสังคมไทย

จากการศึกษาของท่านผู้รู้ทั้งหลายได้ให้ข้อคิดว่าสังคมไทยมีลักษณะที่เด่นชัด ดังที่สุพัตรา สุภาพ (2536 : 30-32) ได้กล่าวไว้ว่าดังนี้

1) โครงสร้างแบบหลวม ๆ (Loosely structured social system) คือ บุคคลสามารถเลือกปฏิบัติในสิ่งที่ตนพอใจ ไม่ขึ้นบังคับว่าต้องปฏิบัติเป็นแบบเดียวกัน สังเกตได้จากค่านิยมของคนไทยหลายประการที่เข้ากันเอง เช่น “ช้า ๆ ได้พร้าเล่มงาม” แต่ในขณะเดียวกันก็มีค่านิยมว่า “น้ำขึ้นให้รีบตัก” “มือใครยาว สาวได้สาวเอา” เป็นการแสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ที่ไม่ยึดมั่นในสิ่งใดหรือไม่จริงจังต่อสิ่งใดขอให้สบายแล้วกัน

การที่เรายืดหยุ่นไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว อาจทำให้สังคมขาดระเบียบวินัย คือ บุคคลจะทำตามความพอใจมากกว่าสังคม กลายเป็นคนเห็นแก่ตัวเป็นใหญ่ แต่ก็ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง แม้จะมีใครทำผิดแหวกแนวไปบ้าง แต่ก็ไม่ถึงกับทำให้เดือดร้อนจนอยู่ในสังคมนั้นไม่ได้

2) มีการเปลี่ยนแปลงน้อย จะเปลี่ยนเฉพาะผู้ที่อยู่ในเมืองเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งถือว่าผู้อยู่ในเมืองเป็นเพียงคนกลุ่มน้อยของประเทศไทยเท่านั้น ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไทยอยู่ในชนบทจะไม่ค่อยยอมรับสิ่งใหม่ใหม่ ๆ หากว่าสิ่งนั้นไปขัดกับค่านิยมหรือขนบธรรมเนียมประเพณีเดิมที่พวกเขายึดถืออยู่

3) สังคมไทยเป็นสังคมเกษตร ประกอบอาชีพเกษตรกรโดยการทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ประมาณ 80% ของประชากรทั้งประเทศ ครอบครัวชวานาจึงถือว่าเป็นรูปแบบดั้งเดิมที่กำหนดขึ้นมาเป็นลักษณะโครงสร้างขั้นพื้นฐานของสังคมไทย กลุ่มครอบครัวชวานามีการทำนาเป็นพฤติกรรมร่วม (Collective behavior) มีการรวมกลุ่มตามธรรมชาติและสมัครใจมีลักษณะแบบไม่เป็นทางการ (Informal) และมีอีก 2 องค์กรเข้าร่วมเป็นหน่วยประสาน คือ กลุ่มพระสงฆ์ และกลุ่มข้าราชการ

4) ยึดชนบธรรมเนียมประเพณีเป็นหลัก ไม่ค่อยยอมรับความคิดใหม่ ๆ ที่ไปขัดกับชนบธรรมเนียมประเพณีเดิม คือ ชอบทำตามสิ่งที่ตนเคยทำหรือที่บรรพบุรุษเคยทำ และมีความสุขใจที่จะทำส่วนผู้ที่ง่ายต่อการเปลี่ยนแปลงคือ พวกมีการศึกษาหรือพวกที่อยู่ในเมืองที่ได้รับอารยธรรมและวัฒนธรรมใหม่ ๆ

5) ประชากรไทยส่วนใหญ่มีการศึกษาดำ เพราะมีฐานะยากจน จึงไม่ค่อยมีโอกาสเล่าเรียนเพื่อเลื่อนฐานะของตน โดยเฉพาะชาวชนบทที่ยากจน นิยมให้ลูกช่วยทำงานมากกว่าให้เรียน เพราะขาดคนช่วยทำงาน ชีวิตจึงผูกพันอยู่แต่ในครัวเรือน

6) ไม่นิยมอพยพเคลื่อนย้ายไปอยู่ถิ่นอื่น เพราะบ้านเกิด จะมีการย้ายบ้างเมื่อคิดว่าจะทำให้ชีวิตดีกว่าเดิม เช่น ไปเรียนหนังสือ หรือชาวชนบทที่ยากจนถิ่นที่อยู่เดิมแร้นแค้น จนทำกินไม่ได้จะเข้ามาหางานทำในเมืองเพื่อเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง

7) มีโครงสร้างของชนชั้น (Class structure) โดยยึดถือทรัพย์สินสมบัติ (Wealth) สถานภาพ (Status) เกียรติ (Prestige) อำนาจ (Power) ความดี (Righteousness) นิยมเงินตรา ยกย่องความเป็นเจ้าคนนายคนยึดบุคคลเป็นหลัก ยกย่องผู้อาวุโส การดำเนินชีวิตเป็นฝ่ายยอมรับมากกว่ายอมรับ ความสัมพันธ์ระหว่างญาติพี่น้องลดน้อยลงจะผูกพันเฉพาะผู้ที่ใกล้ชิด และชีวิตมีการแข่งขันมากกว่าแต่ก่อน

นอกจากนี้ ลักษณะเด่นของสังคมไทย จากลักษณะสำคัญของสังคมไทยที่กล่าวมาแล้ว พอสรุปลักษณะเด่นของสังคมไทยได้ดังนี้

- 1) สังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม ประชากรร้อยละ 80 เป็นเกษตรกร
- 2) มีพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมจิตใจ ความรัก ความสามัคคี ของชาวไทย
- 3) พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่คนไทยส่วนใหญ่นับถือ ประมาณร้อยละ 95 ส่วนศาสนาอื่นรองลงมาคือ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์ – ฮินดู และศาสนาซิกข์
- 4) มีการอพยพแรงงานเข้าสู่ตัวเมือง เนื่องจากภัยแล้ง ทำการเกษตรไม่ได้
- 5) ประชาชนมีฐานะยากจน การศึกษาและโภชนาการยังอยู่ในระดับต่ำ
- 6) ความเจริญส่วนใหญ่จะอยู่ในเมืองหลวงและเขตเมืองใหญ่
- 7) ชอบความสนุกสนานรื่นเริง

ลักษณะสังคมชนบท (Rural Society) บางทีเรียกว่า สังคมแบบชาวบ้าน (Folk Society) ซึ่งจัดว่ามีความสำคัญที่สุดในสังคมไทย เพราะเป็นโครงสร้างหลักเกือบทั้งหมดของประเทศไทย อันมีผลมาจากพฤติกรรมทั้งทางชนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม พอสรุปเป็นข้อ ๆ ดังนี้ประชากรมีความสัมพันธ์แบบปฐมภูมิ ประชากรอยู่ตามธรรมชาติ ไม่หนาแน่นมีการแข่งขันกันน้อยสภาพการครองชีพส่วนใหญ่ยังประกอบอาชีพทางการเกษตร ทำให้ต้องพึ่งพาอาศัยแรงงานแลกเปลี่ยนกัน มีความใกล้ชิดกัน จึงมีความสนิทสนมกันลักษณะครอบครัวมีความสัมพันธ์กันแน่นแฟ้น เป็นหน่วยที่สำคัญ

ทางเศรษฐกิจช่วยกันทำงานทำเครื่องมือ เครื่องใช้ทอผ้าเอง ทำอาหารเองชุมชนมักตั้งอยู่นอกเมือง เป็นหมู่บ้าน ตำบล กระจายอยู่ห่างกัน มีประชากรไม่หนาแน่นวัดและศาสนสถานเป็นสถานที่สำหรับ ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ในสมัยก่อนวัดเป็นแหล่งความรู้ในการอบรมปณิธาน ปัจจุบันวัดก็ยังมี ความสำคัญอยู่ไม่น้อยส่วนใหญ่ยึดมั่นอยู่กับขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงง่าย ๆ มีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายค่านิยมในเรื่องคุณงามความดีในทางศาสนา เป็นตัวควบคุมความประพฤติ ทางสังคม

ลักษณะสังคมเมือง (Urban Society) จัดว่าเป็นสังคมที่มีความซับซ้อน เป็นศูนย์กลาง ทางความเจริญและความเสื่อมรวมอยู่ด้วย เมืองเป็นสถานที่ตั้งถิ่นฐานอันถาวรหนาแน่นด้วยประชากร และเป็นที่รวมของคนที่มีความแตกต่างทางพื้นเพ ซึ่งอยู่ในเขตเมือง เทศบาล เป็นต้น สังคมเมืองมี ลักษณะดังนี้

- 1) ประชากรมีความสัมพันธ์กันแบบทุติยภูมิประชากรอยู่อย่างหนาแน่น มีการแข่งขันสูงมีชุมชนอุตสาหกรรม ฐานะร่ำรวยและยากจนแตกต่างกัน
- 2) มีอาชีพหลายหลาย ทั้งธุรกิจ การค้า ราชการ ลูกจ้าง อุตสาหกรรม อาชีพบริการ ฯลฯ ความสัมพันธ์ของกลุ่มคนมีความผูกพันกันน้อยมาก ต่างรักษาผลประโยชน์ของตนเอง
- 3) ครอบครัวมีความผูกพันน้อย เพราะความจำเป็นในเรื่องของเศรษฐกิจ สมาชิกใน ครอบครัวมีภาระต้องทำ ไม่ค่อยมีเวลาให้แกกัน อีกทั้งความผูกพันกับเพื่อนบ้านก็น้อย
- 4) ชุมชนตั้งอยู่ในเขตที่มีผู้อาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เป็นศูนย์กลางความเจริญ มีประชากร หนาแน่นกว่าชนบท มักเกิดปัญหาขึ้นในสังคมมากมาย
- 5) ศาสนสถานยังเป็นที่สักการะเคารพ แต่คนไทยในปัจจุบันเห็นสถาบันทางศาสนา เป็นเพียงสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และสั่งสอนหลักธรรม จริยธรรม แก่คนในสังคมเท่านั้น
- 6) มีการละเมิดขนบธรรมเนียม จารีตประเพณีที่ดั้งเดิม รับอิทธิพลจาก วัฒนธรรมตะวันตกสูง
- 7) ค่านิยมจะเน้นหนักในเรื่องอำนาจ ความมั่นคง การร่ำรวยสังคมชั้นสูง และมีความต้องการในการเลื่อนชั้นทางสังคมสูง(ลักษณะของสังคมไทย. 2559 : ออนไลน์)

นอกจากนี้ เมื่อเวลาผ่านไป สังคมไทยสมัยใหม่ก็มีบางอย่างที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ค่อนข้างไม่เหมือนกับสังคมสมัยเก่า

สังคมไทยสมัยใหม่ คือสังคมที่คนนิยมอาศัยอยู่ในเมืองมากกว่าในชนบท ดังนั้นสังคมเมือง จึงหมายถึงบริเวณที่มีประชากรอาศัยอยู่รวมกันเป็นจำนวนมากเป็นศูนย์กลางของความเจริญต่าง ๆ การคมนาคมสะดวก ประชาชนประกอบอาชีพหลากหลาย ความสัมพันธ์ของคนในสังคมเมืองเป็นไป อย่างมีระเบียบแบบแผน การทำงานในสังคมจะมีการแบ่งหน้าที่กันทำงานอย่างชัดเจน ไม่เหมือนใน สังคมชนบทที่คน ๆ หนึ่งมีการทำงานที่หลากหลาย โดยมากมักจะติดต่อกันด้วยตำแหน่งหน้าที่การงาน

ความจริงใจที่มีต่อกันน้อยมาก ความสัมพันธ์ของชาวเมืองมีการจัดตั้งเป็นกลุ่มต่าง ๆ สังคมเมืองมีลักษณะเป็นครอบครัวขนาดเล็ก (ครอบครัวเดี่ยว) สมาชิกในครอบครัวมักจะประกอบอาชีพแตกต่างกัน วัดเป็นเพียงแหล่งประกอบพิธีกรรมทางศาสนาเท่านั้น ไม่ได้เป็นศูนย์รวมจิตใจเหมือนกับสังคมชนบท พฤติกรรมของชาวเมืองจะยึดกฎหมายเป็นหลัก เศรษฐกิจในสังคมเมืองจะมีความยุ่งยากมาก (จันทร์ ไพจิตร. 2552 : ออนไลน์)

ความเจริญทางการค้าค่านิยมของการศึกษาหาความรู้และความสนใจรับวิทยาการจากตะวันตกของชนชั้นนำและสามัญชนในกรุงเทพฯ และตามหัวเมืองใหญ่ ๆ ที่เป็นศูนย์กลางการค้ามีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคมไทยได้มีการพัฒนาด้านสังคมและประเพณีเพื่อความทันสมัยโดยการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินและปฏิรูปสังคมในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวด้วยการเลิกระบบไพร่และการยกเลิกระบบทาส (ดุจฤดี คงสุวรรณ. 2543 : ออนไลน์)

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม หมายถึง การเปลี่ยนรูปแบบของโครงสร้างทางสังคม พฤติกรรมทางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมทั้งที่เป็นวัตถุประสงค์และไม่ใช่วัตถุ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมเป็นไปได้ทั้งในทางบวกและทางลบ คือ มีสิ่งใหม่เกิดขึ้นหรือเพิ่มขึ้น และสิ่งที่มีอยู่เดิมสิ้นสภาพหรือถูกทำลายไป การเปลี่ยนแปลงในทางที่มีสิ่งใหม่หรือเพิ่มขึ้นที่เห็นชัด ได้แก่ สิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ที่เป็นวัตถุประสงค์ของและเทคนิค วิธีการ จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว การขยายตัวของเมือง การสื่อสารและการคมนาคมที่รวดเร็วและสะดวก ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม เป็นต้น ขณะเดียวกันก็ปรากฏว่าสิ่งของเครื่องใช้และวิธีการเก่า ๆ หลายอย่างถูกยกเลิกหรือน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด เช่น การใช้เกวียน การใช้วัวควายไถนา การใช้หมอต้าแยทำคล้อด การปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราช การบวชตามประเพณี เป็นต้น (พวงเพชร สุรัตน์กุล. 2541 : ออนไลน์)

สรุปได้ว่าสังคมเกิดขึ้นมาพร้อมกับมนุษย์และได้วิวัฒนาการมาตามลำดับสังคมเป็นผลของสัญญาที่มนุษย์ตกลงจัดทำขึ้นด้วยความสมัครใจของมนุษย์เองเพื่อความสุขสมบูรณ์และความเป็นระเบียบวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสังคมขึ้นเพื่อขจัดความโหดร้ายความยุ่งยากซับซ้อนและความสับสนต่าง ๆ เมื่อเวลาผ่านไป การใช้ชีวิตประจำวัน วัฒนธรรมและประเพณีก็ค่อยเปลี่ยนไป ตามลำดับ ลักษณะของสังคมสมัยใหม่ก็ไม่เหมือนกับสมัยเก่าอย่างมาก เพราะฉะนั้น สังคมจะสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่องและการเปลี่ยนแปลงต่อไป

2.2.2 ปัญหาสังคมไทย

ปัญหาสังคม คือ ปัญหาในส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคนในสังคมในลักษณะที่ขัดต่อระเบียบของสังคม สภาวะการณ์ที่มีผลกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ประชาชนมองเห็นว่า สภาวะการณ์นั้นเป็นสิ่งไม่ต้องการให้เกิดขึ้นและเห็นว่าสามารถจะแก้ไขได้ด้วยการทำร่วมกัน

ปัญหาในสังคมนั้นมีมากมาย แต่ปัญหาที่จะจัดเป็นปัญหาสังคม (Social problems) นั้น จะต้องเป็นปัญหาที่เกิดจากการกระทำต่อกันทางสังคมและเป็นปัญหาส่วนรวมไม่ใช่ปัญหาของบุคคล สำหรับความหมายปัญหาสังคมนั้น นักวิชาการได้อธิบายความหมายไว้หลายท่าน เช่น

ประสาท หลักศิลา (2514 : 113) ปัญหาสังคม คือ สภาวะหรือสถานการณ์ที่มีผลกระทบกระเทือนไปถึงคนจำนวนหนึ่ง ซึ่งมีจำนวนมากพอสมควร เห็นว่าภาวะหรือสถานการณ์เช่นนั้นไม่พึงประสงค์จะปล่อยให้เป็นอย่างนั้นไม่ได้ คิดกันว่าจะต้องหาทางปรับปรุงแก้ไขเสียใหม่ด้วยการร่วมมือกันหลายฝ่าย

ท่านองเดียวกัน สุพัตรา สุภาพ (2538 : 4) ได้อธิบายว่า ปัญหาสังคมเป็นสภาวะการณ์ที่กระทบกระเทือนต่อบุคคลจำนวนหนึ่ง ซึ่งมากพอควร และมีความรู้สึกว่าจะแก้ไขในรูปการกระทำร่วมกันเพื่อให้ปัญหานั้น บรรเทาเบาบางลงหรือทำให้ดีขึ้น

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2537 : 137) ได้ให้ความหมายปัญหาสังคมว่า เป็นสถานการณ์อย่างหนึ่งที่คนในสังคมหนึ่ง ถือว่าเป็นสิ่งคุกคามต่อค่านิยมของเขา เขาจึงตกลงใจร่วมกันที่จะแก้ไขหรือกำจัดสถานการณ์นั้นให้หมดไป โดยที่เขาเชื่อว่า พวกเขามีความสามารถที่จะกระทำเช่นนั้นได้

โกศล วงศ์สวรรค์ (2543 : 18) กล่าวว่า ปัญหาสังคม คือ สภาวะการณ์ที่เลวร้าย มีพิษเป็นภัย ไม่สอดคล้องกับค่านิยม เป็นไปในทางไม่ดี ไม่พึงปรารถนา เบี่ยงเบนไปจากภาวะปกติ และปทัสถานสังคม มีผลกระทบต่อคนจำนวนมากพอสมควร คุกคามก่ออันตรายเสียหายแก่สังคมคนจำนวนมากเดือดร้อนเกิดความรู้สึกไม่พอใจ และคนเหล่านั้นคิดกันว่าปัญหานั้นมีวิธีทางจะแก้ไขได้ พิจารณาเห็นว่าควรจะมีการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหานั้นให้หมดไปหรือเบาบางลงที่สุด มีพฤติกรรมแสดงออกซึ่งปฏิกิริยาต่อต้านดำเนินการขจัดปัญหานั้น

คนไทยในสังคมสมัยใหม่มักมีปัญหาทางจิตเกิดขึ้นมากมาย เช่น มีพฤติกรรม การแสดงออกที่รุนแรง ขาดเมตตา ทั้ง ๆ ที่พระพุทธศาสนาสอนว่า เมตตาธรรมเป็นเครื่องค้ำจุนโลก ทำให้คนไทยยุคใหม่ตกเป็นทาสของประเทศทุนนิยมที่ผลิตเครื่องอุปโภคบริโภคมาเป็นเหยื่อล่อ ทำให้มนุษย์เกิดกิเลสอยากมีอยากได้ สนับสนุนให้เกิดค่านิยมบริโภคผ่านสื่อต่าง ๆ โดยปราศจากการควบคุม เมื่อเกิดความอยากมีอยากได้ แต่ไม่มีเงินซื้อ จะกระทำทุจริต ลักเล็กขโมยน้อย ฉกชิงวิ่งราวดังที่เป็นข่าวอยู่เสมอ สังคมปัจจุบันจึงไร้ความมีน้ำใจ มนุษย์ชอบหมกมุ่นในกามคุณ เป็นที่รวมสิ่งยั่วยู่ทางเพศ สื่อลามกต่าง ๆ มากมาย มีสิ่งมอมเมาในรูปแบบการพนันต่าง ๆ อีกมาก เสพสิ่งเสพติด เช่น บุหรี่ ยาบ้า ยาไอซ์ เมื่อสังคมไทยตกอยู่ในสภาพแวดล้อมทางสังคมเช่นนี้ จึงหมกมุ่นจนถอนตัวไม่ขึ้น อีกทั้งคนส่วนใหญ่คิดว่า การมีความพร้อมทางวัตถุจะทำให้ชีวิตมีความสุข จึงชอบวิ่งตามวัตถุ ไขว่คว้าหาหมาบารุงชีวิต สิ่งใดที่ยังไม่มีเหมือนคนทั่วไปจะพยายามดิ้นรนหาหา สิ่งที่มีอยู่แล้วก็ให้มีมากกว่าเดิม ถึงกับกู้หนี้ยืมสินมาซื้อหา ที่ถลาลึกอาจถึงขั้นทุจริตคิดมิชอบต่อหน้าที่การงาน คนประเภทนี้จะหาความสุขทางใจไม่ได้จนตลอดชีวิต (สำนักพัฒนาการประชาสัมพันธ์. 2558 : ออนไลน์)

โกศล วงศ์สวรรค์ (2543 : 117) กล่าวว่า ปัญหาสังคมไทย เกิดขึ้นในเมืองและชนบท ซึ่งแต่ละชุมชนต่างก็มีปัจจัยแวดล้อมที่แตกต่างกัน คนรุ่นใหม่โดยเฉพาะผู้ที่มีการศึกษา นิยมทำงานในเมือง งานบริการในออฟฟิศ ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม เลือกลงงานเปลี่ยนงานบ่อย สมัยใหม่นี้เยาวชนไทยสนใจศึกษากันมากขึ้น จึงไปศึกษาต่อทำงานในเมืองกันมากขึ้น ชุมชนชนบทพัฒนาไปสู่ความเป็นเมืองมากขึ้น พื้นที่ทางการเกษตรและผู้ประกอบอาชีพในภาคเกษตรลดลง เหลือเพียงประมาณ 60% เพราะหนุ่มสาวทิ้งถิ่นพากันไปทำงานในโรงงานและในเมืองกันมาจนเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางสังคม

สรุปได้ว่า ไม่ว่าจะอยู่ในเมืองและชนบท ปัญหาสังคมก็เกิดขึ้นตามสังคมพัฒนาเปลี่ยนแปลงไป ประเทศสมัยใหม่ยิ่งพัฒนาขึ้น คนสมัยใหม่ยิ่งมีการศึกษาในมือข้างหนึ่งของสังคมจะดีขึ้น แต่มืออีกข้างหนึ่ง ปัญหาสังคมใหม่จะตามไปทีหลัง เช่น ปัญหาการย้ายถิ่น ปัญหาเกษตรกรไร้ที่ดินทำกิน ปัญหาปัญหาการจราจร ปัญหาสุขภาพ การไม่ประสานงานกันของราชการ ฯลฯ

2.2.3 แนวทางแก้ปัญหาสังคม

สังคมมีการเปลี่ยนแปลงเรื่อยมาด้วยอัตราที่เร็วบ้างช้าบ้าง การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก่อให้เกิดผลดีมากมาย แต่ในขณะเดียวกันผลกระทบในทางลบก็เกิดขึ้นหลากหลายเช่นกัน จนกลายเป็นปัญหาสังคมที่ต้องร่วมกันแก้ไข โดยในช่วงที่ผ่านมาผลการพัฒนาสังคมของไถยนั้น ประสบความสำเร็จในหลายด้าน เช่น คนไทยมีอายุที่ยืนยาวขึ้น สามารถเข้าถึงหลักประกันศึกษาสูงขึ้น มีสาธารณูปโภคที่ดีครบครันแทบทุกหมู่บ้านทุกตำบลทั่วประเทศ แต่ความก้าวหน้าในเชิงคุณภาพยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เช่น คุณภาพการศึกษาของเด็กไทยโดยรวมยังอยู่ในเกณฑ์ด้อย กลุ่มแรงงานยังมีระดับการศึกษาต่ำ สุขอนามัยยังอยู่ในภาวะเสี่ยงจากการเป็นโรคที่เกิดจากพฤติกรรมอันไม่เหมาะสม ปัญหาด้านสุขภาพ ความมั่นคงและความปลอดภัยของคนและสังคมยังน่าวิตก สังคมยังมีการก่ออาชญากรรม ทำร้ายร่างกาย จนถึงอาชญากรรมข้ามชาติ และสถาบันครอบครัวมีแนวโน้มอ่อนแอลงทุกขณ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของแนวทางแก้ปัญหาสังคม

โกศล วงศ์สวรรค์ (2543 : 49-50) กล่าวว่า การแก้ไขปัญหาสังคม หมายถึง การจัดการกับปัญหาสังคมเมื่อเกิดปัญหาขึ้นแล้ว เช่น แก๊งขโมยรถไปขายประเทศเพื่อนบ้าน การตัดไม้ทำลายป่า การว่างงาน ความยากจน คนต่างชาติแฝงตัวแย่งอาชีพ คนไทยไม่เสียภาษี ฯลฯ เครื่องมือที่อาจนำไปใช้ในการแก้ปัญหาสังคม เช่น

- 1) การล้มล้างระบบสังคมเดิม และนำระบบใหม่เข้ามาใช้แทน
- 2) ใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและการลงโทษที่รุนแรง
- 3) การขัดเกลาทางสังคม คือ ทำให้คนในสังคมรู้ว่าอะไรผิด-ถูก ดี-ชั่ว ควรทำ-ไม่ควรทำ
- 4) การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ให้ประเทศเจริญก้าวหน้า ๆ อยู่ดีกินดีมีสุขถ้วนทั่ว
- 5) การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหา

6) จัดความขัดแย้งในค่านิยม เพื่อลดการต่อสู้ขัดขวาง

7) กำหนดปทัสถาน ในการดำเนินชีวิตชัดเจนและเหมาะสม

นอกจากนี้ การขับเคลื่อนเพื่อให้ครอบครัวไทยอบอุ่นเป็นองค์ประกอบที่ทับซ้อนเป็นพหุมิติ ไม่ใช่งานที่จัดง่ายและไม่สามารถคิดแบบเส้นตรงหรือขั้นเดียวได้ เพราะมีความผันแปรและเกิดการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้น ปัญหาและอุปสรรคของการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติที่ไม่ประสบความสำเร็จ ต้องอาศัยชุดความรู้ ที่ถูกออกแบบเฉพาะและเป็นไปตามลักษณะของครอบครัวที่แตกต่างกัน โดยองค์ความรู้ที่ได้นั้นต้องนำไปขยายต่อ และการขับเคลื่อนต้องไม่ใช่ความรับผิดชอบของหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ต้องร่วมกันคิด ร่วมกันทำ แต่ที่ผ่านมาประเด็นการขับเคลื่อนมักถูกจัดแบบอีเว้นท์ เนื่องในการขับเคลื่อนไม่ได้ถูกหยิบยกขึ้นมา (อภิญา เวชยชัย. 2555 : ออนไลน์)

สมชาย เจริญอำนวยสุข ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.) (2555 : ออนไลน์) กล่าวว่า กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงเป็นมนุษย์เป็นหน่วยงานหลักที่จะต้องทำให้ครอบครัวอบอุ่น เข้มแข็ง ไร้ความรุนแรง โดยมิติใหม่ของ พม.จะมองความเป็นปัจจุบันของครอบครัว และปรับบทบาทจากผู้ให้การสงเคราะห์มาเป็นการพัฒนา ด้วยการแสวงหาองค์ความรู้ที่จะมาสร้างเครื่องมือในการพัฒนา และสร้างยุทธศาสตร์ของการพัฒนาให้ครอบครัวไทยมีความสุขปราศจากความรุนแรง ซึ่งเป็นเป้าหมายที่จะไปให้ถึง แต่ต้องขึ้นอยู่กับทุกฝ่ายที่จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมบูรณาการ หากจะให้ พม.ทำแต่เพียงหน่วยงานเดียวคงไม่ได้ และความสำเร็จที่สำคัญจะต้องเน้นบทบาทที่ครอบครัวให้เป็นเจ้าภาพที่จะไปทำความเข้าใจให้ท้องถิ่นทำงานเพื่อสังคม

ลัดดา ตั้งสุภาชัย ผู้อำนวยการสำนักเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม (2556 : ออนไลน์) กล่าวได้ว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ให้ความสำคัญต่อการสร้างประชากรและชุมชนให้เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วมพัฒนาสังคม จัดการบริหารการพัฒนามีประสิทธิภาพ และจัดทำรากฐานทางสังคมที่เข้มแข็ง เช่น สร้างระบบพื้นฐานและจัดบริหารทางสังคมที่ดีมีคุณภาพ กฎระเบียบต้องมีประสิทธิภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของคนทั้งในปัจจุบันและอนาคต

สรุปได้ว่า สังคมไทยมิได้หยุดนิ่งอยู่กับที่แต่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและตามแรงกระตุ้นต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ทำให้โครงสร้างและการจัดระเบียบทางสังคมต้องปรับเปลี่ยนไปตามกระแส ทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งผลกระทบในทางลบที่เกิดขึ้นอาจก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมา ดังนั้น ประชาชนทุกคนต้องร่วมกันแก้ไขและสร้างแนวทางในการพัฒนาสังคม เพื่อให้โครงสร้างและการจัดระเบียบทางสังคมปรับเปลี่ยนตามบริบทที่อยู่บนรากฐานของความเป็นไทยอย่างแท้จริง

2.2.4 สังคมเมือง

จากการศึกษาของท่านผู้รู้ทั้งหลายได้ให้ข้อคิดว่า สังคมเมืองมีลักษณะที่เด่นชัด ดังที่ สติธย์ นิยมญาติ (2526 : 2) อธิบายว่า ความเป็นเมือง เป็นกระบวนการของ “การกลายสภาพ” (A process of becoming) อย่างหนึ่ง กล่าวคือ เป็นการเปลี่ยนสภาพจากสภาวะที่ไร้ความเป็นเมือง ไปสู่สภาวะของความเป็นเมือง หรือไม่ก็เปลี่ยนสภาวะจากการกระจุกที่มีความหนาแน่นมาก ได้กล่าวไว้ว่าดังนี้

จากการศึกษาของท่านผู้รู้ทั้งหลายได้ให้ข้อคิดว่า สังคมเมืองมีลักษณะที่เด่นชัด ดังที่ สติธย์ นิยมญาติ (2526 : 2) อธิบายว่า ความเป็นเมือง เป็นกระบวนการของ “การกลายสภาพ” (A process of becoming) อย่างหนึ่ง กล่าวคือ เป็นการเปลี่ยนสภาพจากสภาวะที่ไร้ความเป็นเมือง ไปสู่สภาวะของความเป็นเมือง หรือไม่ก็เปลี่ยนสภาวะจากการกระจุกที่มีความหนาแน่นมาก ได้กล่าวไว้ว่าดังนี้

ลักษณะของสังคมเมือง

- 1) เป็นสังคมที่มีประชากรมากและอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น
- 2) เป็นศูนย์กลางการศึกษา
- 3) เป็นศูนย์รวมด้านการค้า พาณิชยกรรม อุตสาหกรรมและการบริการอื่น ๆ
- 4) ในด้านเศรษฐกิจ ประชาชนในเมืองมักจะมีรายได้และรายจ่ายทางเศรษฐกิจสูง
- 5) เป็นศูนย์กลางการเมืองการปกครอง
- 6) เป็นศูนย์รวมในด้านศาสนา สาธารณูปโภค การคมนาคมขนส่ง รวมทั้งสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- 7) ความเคร่งครัดในศาสนาน้อยกว่าในชนบท
- 8) เป็นสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงเร็วมาก เกิดขึ้นรวดเร็ว

สรุปได้ว่า สังคมเมืองมีประชาชนอาศัยอยู่หนาแน่น มีการปกครองแบบเทศบาล บางแห่งมีการปกครองโดยเฉพาะ เช่น กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา สังคมเมืองมีความเจริญทางด้านวัตถุ เป็นศูนย์กลางความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ การศึกษา สาธารณสุข ฯลฯ

2.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดการผลิตรายการโทรทัศน์ไทย

รายการโทรทัศน์ไทยเป็นสื่อมวลชนที่ให้บันเทิงและความรู้ โดยใช้ภาพเคลื่อนไหวที่มีสีสันและ เสียงที่เป็นธรรมชาติ รายการโทรทัศน์จึงเป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาสังคม กล่าวคือ นอกจากจะเป็นสื่อโทรทัศน์ที่มีอิทธิพลต่อการโน้มน้าวผู้รับสารมากที่สุดแล้ว รายการโทรทัศน์ยังมีคุณค่าอยู่ที่ผลกระทบของรายการที่มีต่อประชาชนทั้งในด้านความคิดและการกระทำ เป็นรายการที่นำเสนออย่างมีจุดประสงค์เพื่อประโยชน์ของสังคม และเป็นการแสดงความรับผิดชอบ

2.3.1 รูปแบบรายการโทรทัศน์ประเภทสารคดี

ปิยพรรณ กลิ่นขจร (2536 : 9) กล่าวว่า รายการสารคดี (documentary) หมายถึง รายการที่เสนอเรื่องราวเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลึกซึ้ง โดยมีการนำเสนอในรูปแบบเดี่ยวหรือหลายรูปแบบคละเคล้ากันไป ซึ่งถือได้ว่าเป็นการเสนอเรื่องราวที่มีทั้งเอกภาพ (unity) และความหลากหลาย (variety)

คำนิยามหรือความหมายของรายการสารคดีนั้นยังมีอยู่อีกมาก ผู้ผลิตรายการสารคดีแต่ละคนก็จะให้ความหมายของรายการสารคดีที่แตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามความหมายของรายการสารคดีพอสรุปได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้ คือ (อิทธิฐาน พรหมสิริแสง. 2527 : 4)

- 1) รายการสารคดีจะต้องเสนอเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงหรืออ้างอิงจากของจริง มีการสำรวจค้นคว้าข้อเท็จจริงอย่างลึกซึ้ง และจะต้องให้ความกระจ่างของเรื่องแก่ผู้ชมด้วย
- 2) รายการสารคดีมักนิยมถ่ายทำในสถานที่จริงมากกว่าในสตูดิโอ และมักใช้เวลาถ่ายทำนานกว่ารายการอื่น ๆ เพื่อให้ภาพที่ปรากฏต่อผู้ชมมีคุณภาพและมีศิลปะมากที่สุด
- 3) รายการสารคดีอาจมีเนื้อหาที่เจาะลึกเกี่ยวกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน เหตุการณ์จริงในประวัติศาสตร์ หรืออาจจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความก้าวหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตก็ได้
- 4) รายการสารคดีจะไม่เสนอเรื่องราวที่ขัดกับความเป็นจริงอาจมีการสอดแทรกความคิดเห็นบางส่วน แต่จะไม่มีการสร้างเรื่องขึ้นมาเอง
- 5) รายการสารคดีจะต้องเสนอเรื่องราวที่ให้ทั้งความรู้และความบันเทิง และต้องกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนสามารถโน้มน้าวให้ผู้ชมกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง
- 6) รายการสารคดีจะต้องคำนึงถึงศิลปะในการผลิตรายการที่จะช่วยให้เนื้อหาของสารคดี น่าสนใจมากขึ้นจนสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้เป็นจำนวนมาก

ดังนั้น "รายการสารคดี" จึงหมายถึง รายการประเภทหนึ่งซึ่งนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยละเอียด โดยยึดหลักของความเป็นจริง ในขณะเดียวกันก็ได้อาศัยเทคนิคต่าง ๆ หลายรูปแบบมาผสมผสานกัน เพื่อให้เกิดจินตภาพที่ดีและจูงใจให้ผู้ชมสนใจ อาทิ บทบรรยาย บทสัมภาษณ์ บทสนทนา การให้เสียงดนตรีและเสียงประกอบอื่น ๆ เพื่อเสริมความหมายที่สมบูรณ์ให้แก่ภาพที่ปรากฏทางจอโทรทัศน์ เป็นต้น นั่นคือรายการสารคดีไม่ได้มุ่งเสนอข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีคามพยายามในการสร้างจินตนาการปะปนอยู่ด้วย

รายการสารคดีเปรียบเสมือนเป็นภาพสะท้อนของสังคมมนุษย์ คุณลักษณะเด่นของรายการสารคดีก็คือ ข้อเท็จจริงที่นำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับบุคคล สถานที่ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งล้วนมีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์ ทั้งสิ้น แง่มุมหรือความคิดที่นำเสนอในรายการสารคดีจึงมีสาเหตุมาจากพฤติกรรมของมนุษย์ การถ่ายทอดเรื่องราว

ต่าง ๆ ออกมาเป็นรายการสารคดีจึงมิใช่รายการเพื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งแต่เป็นรายการสำหรับทุกคนในสังคมซึ่งมีส่วนร่วมในการสร้างและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น หัวใจสำคัญของรายการสารคดีก็คือจุดประสงค์หลักของรายการ หากขาดจุดประสงค์หลักก็เปรียบเสมือนกับขาดเข็มทิศซึ่งนำไปในการเดินทาง จุดประสงค์หลักหรือความคิดหลักนี้จะช่วยควบคุมรายการให้เป็นหนึ่งเดียว และมีอิทธิพลเหนือความคิดและการกระทำของผู้ชมโดยทั่วไป ทำให้ผู้ชมเกิดความคิดและตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ โดยที่มิได้สร้างความตื่นตระหนกให้แก่ผู้ชมแต่อย่างใด ทั้งนี้เพราะในรายการได้สอดแทรกความคิดเห็นทั้งของผู้เชี่ยวชาญ ผู้เขียนบทหรือประชาชนทั่วไป ซึ่งจะนำไปสู่ความคิด การตัดสินใจที่จะหาหนทางหรือวิธีการในการแก้ปัญหาเหล่านั้น ๆ และรายการสารคดียังเปิดโอกาสให้ผู้ชมเกิดความคิด ตัดสินใจด้วยตนเองในเรื่องความขัดแย้ง รายการสารคดีจะนำเสนอข้อมูลทั้งสองฝ่ายอย่างเป็นกลางและเที่ยงธรรม นอกจากนี้ ในด้านอารมณ์และความรู้สึกนั้น รายการสารคดีมีวิธีการนำเสนอให้ผู้ชมเกิดอารมณ์ หรือความรู้สึกร่วม เสมือนหนึ่งว่ามีส่วนร่วมอยู่ในเหตุการณ์ด้วย ซึ่งจะทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกสงสารหรือรังเกียจตามภาพและเสียงที่ได้เห็นและได้ยินตามความเป็นจริง

คุณค่าที่แท้จริงของรายการสารคดี มิได้อยู่ที่ความรู้หรือความบันเทิง แต่อยู่ที่ผลกระทบของรายการที่มีต่อประชาชน ทั้งในด้านความคิดและการกระทำ โดยเฉพาะในด้านความคิดซึ่งผู้ชมจะเชื่อถือในข้อเท็จจริงที่รายการสารคดีได้นำเสนอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าหากเป็นข้อมูลหรือ เป็นการให้คำอธิบายจากนักวิชาการหรือผู้ทรงคุณวุฒิแล้วจะทำให้ผู้ชมเกิดความเชื่อถือมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้แล้วรายการสารคดียังเป็นบทบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจะยังคงคุณค่าเสมอแม้เวลาผ่านไป เพราะรายการสารคดีได้นำเสนอเรื่องราวที่เป็นประวัติศาสตร์และเหตุการณ์ปัจจุบัน อันเป็นมูลเหตุของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ชนรุ่นหลังต่อไป

โดยสรุปแล้ว รายการสารคดีเป็นรายการที่นำเสนออย่างมีจุดประสงค์เพื่อประโยชน์ของสังคม เป็นการแสดงความรับผิดชอบของโทรทัศน์ที่มีต่อสังคมและยังมีอิทธิพลต่อผู้ชมทั้งในด้านความคิดและการกระทำ โดยวิธีการนำเสนอที่มีข้อเท็จจริงเป็นคุณลักษณะเด่น และเป็นรายการสำหรับทุกคนในสังคมซึ่งมีส่วนร่วมในการสร้างและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ธีรภาพ โลหิตกุล (2539 : 19-20) กล่าวว่า รายการสารคดีที่สมบูรณ์มีองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่ รูปแบบการนำเสนอที่ดี เนื้อหาที่ดี และแง่คิดมุมมองที่ดี

1) รูปแบบการนำเสนอที่ดี หมายถึง การทำให้ผู้ชมได้รับอารมณ์ส ความบันเทิง ความเพลิดเพลิน อันเกิดจากการวางโครงเรื่อง การดำเนินเรื่องที่ดี การใช้ภาษาสละสลวยกินใจการเคลื่อนไหวของกล้องได้อารมณ์สอดคล้องกับเนื้อหา การลำดับภาพดีดนตรีประกอบสอดประสานรับกับภาพและเนื้อหาย่างกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียว รวมไปถึงผู้บรรยายได้อารมณ์และมีความน่าเชื่อถือ

2) เนื้อหาที่ดี หมายถึง เนื้อหาที่ทำให้ผู้ชมได้รับสาระทางปัญหา ได้รับความรู้ใหม่ ๆ อันเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ในการจับประเด็นข้อมูลได้อย่างถูกต้องแม่นยำ มีข้อมูลรอบด้านโดยไม่ด่วนสรุปในประเด็นที่มีข้อโต้แย้ง

3) แง่คิดมุมมองที่ดี หมายถึง การทำให้ผู้ชมได้รับแง่คิดใหม่ ๆ หรือชมแล้วได้แง่คิดอันก่อให้เกิดสำนึกในทางสร้างสรรค์ ทั้งนี้ มิได้หมายความว่า จะต้องมีการสรุปหรือชี้้นำความคิดผู้ชมไปทางใดทางหนึ่งแน่นอน ในสารคดีเรื่องหนึ่ง อาจจะมีหลายแง่คิดหลายมุมมองที่จะให้ผู้ชมได้ใช้พิจารณาด้วยตัวเองก็ได้

สรุปได้ว่า รายการสารคดีเป็นสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องที่ค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ เป็นแหล่งความรู้เพิ่มเติม นอกเหนือจากการรับชมเพื่อความบันเทิง เพราะเนื้อหาของรายการจะให้ความรู้ในสิ่งใหม่ ๆ ที่สื่อออกมาให้รับชมได้ โดยไม่รู้สีก่อนเบื่อ และรายการยังเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายได้หลายกลุ่ม ที่จะใช้เป็นแหล่งความรู้ใหม่ ๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้ นอกเหนือจากประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน

2.3.2 อิทธิพลและผลกระทบของรายการโทรทัศน์ไทย

รายการโทรทัศน์กับวิถีชีวิตเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ในแง่นี้หนึ่งนั้น รายการโทรทัศน์เกิดขึ้นภายใต้ขอบเขตของวิถีชีวิต วิถีชีวิตมีอิทธิพลต่อรายการโทรทัศน์ เพราะวิถีชีวิตเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมรายการโทรทัศน์ของสมาชิกของสังคม ในขณะที่เดียวกันรายการโทรทัศน์เป็นเครื่องมือในการทำให้วิถีชีวิตของสังคมคงอยู่ได้

รายการโทรทัศน์เป็นการสื่อสารชนิดหนึ่ง การสื่อสารเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการยึดเหนี่ยวกลุ่มคนให้คงรูปเป็นสังคม และช่วยการพัฒนาให้เกิดความเจริญงอกงามต่อไป สังคมประเทศไทยเช่นเดียวกับสังคมประเภทอื่น จะต้องรู้จักใช้เครื่องมือสื่อสารให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมของตน การริเริ่มและการลงมือจะต้องเป็นไปตามหลักการพหุนิยม คือ ปล่อยให้กลุ่มต่าง ๆ ในสังคมประเทศ ดำเนินการใช้เครื่องมือสื่อสารตามความสามารถและเป้าหมายเฉพาะกิจของตน แต่ยึดหลักการและวัตถุประสงค์ใหญ่ไว้ให้อยู่ในกรอบนโยบายของสังคมประเทศนั้น

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ (2555 : 78-79) ได้กล่าวว่า ในส่วนของการใช้การสื่อสารเพื่อสะท้อน วิถีชีวิตของวัฒนธรรม การสื่อสาร สามารถถูกนำมาใช้ได้ในลักษณะดังต่อไปนี้

1) การสื่อสารโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารมวลชน ช่วยเผยแพร่วัฒนธรรมวิถีชีวิตของชาติในด้านต่าง ๆ ไปสู่ในประชาชนที่อยู่ในส่วนต่าง ๆ ของประเทศ ถ้าให้วัฒนธรรมวิถีชีวิตของชาติแพร่หลายและคงความเป็นชาติได้

2) สื่อมวลชนนำวัฒนธรรมวิถีชีวิตของท้องถิ่นมาสู่คนส่วนอื่นของประเทศให้เกิดการรับรู้ความเข้าใจ และสร้างความเป็นปึกแผ่นระหว่างคนในท้องถิ่นต่าง ๆ ในประเทศ ซึ่งเป็นอุดมการณ์อย่างหนึ่งของการพัฒนาประเทศ รวมทั้งยังทำให้วัฒนธรรมของคนเฉพาะกลุ่ม เฉพาะพื้นที่เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายจนกลายเป็นวัฒนธรรมของมวลชน

3) สื่อมวลชนช่วยทำบำรุงรักษาส่งเสริมและถ่ายทอดวัฒนธรรมที่ดั่งงาม จากคนรุ่นเก่ามาสู่คนรุ่นใหม่ เช่น กิริยามารยาท การเข้าสังคม ศาสนา เอกลักษณ์ของชาติ ฯลฯ เพื่อปลูกฝังให้สมาชิกใหม่ของสังคม สามารถปฏิบัติงานได้สอดคล้องกับสภาพของสังคม เกิดความภูมิใจในวัฒนธรรมของชาติและไม่ทำลายล้าง วัฒนธรรมที่ดั่งงามของชาติ

4) ปัญหาประการหนึ่งของการพัฒนาวัฒนธรรม คือ การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรม ซึ่งมีแหล่งที่มาภายในสังคมเองและทั้งจากอิทธิพลของต่างประเทศ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงบางส่วน ของวัฒนธรรมอันเป็นผลมาจากการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทันตสุขภาพหน้าที่ของการสื่อสารในการเผชิญกับปัญหานี้ คือ การทำให้การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรม เป็นวัฒนธรรมที่ทำให้วิถีชีวิตของประชาชนดีขึ้น ควบคุมและป้องกันไม่ให้วัฒนธรรมของต่างชาติ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่ไม่เหมาะสมกับสังคมกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประชาชน

โดยสรุปแล้ว ไม่ว่าจะจากแนวคิดใด สามารถมองได้ว่า “สื่อมวลชน” มีบทบาทหน้าที่ คือ การให้ข่าวสาร การให้แสดงความเห็น ให้การศึกษา และให้ความบันเทิง

รายการวิทยุและโทรทัศน์ที่สอดคล้องกับบทบาทนี้ก็คือ รายการข่าว รายการเล่าข่าว หรือรายการที่มีส่วนหนึ่งของรายการ ทำหน้าที่ให้ข่าวสารข้อมูล เช่น ในช่วงของรายการเกี่ยวกับ IT มีการนำเสนอข่าวสาร อัปเดตเรื่องไอทีจากรอบโลกแบบนี้แสดงว่า รายการนี้ก็มียุทธศาสตร์ในการให้ข่าวสารเช่นกัน (สายทอง สุจริยาพงศ์พร. 2558 : ออนไลน์)

1) รายการวิทยุและโทรทัศน์ที่สอดคล้องกับบทบาทนี้มีทั้ง รายการที่ถ่ายทอดความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เช่น รายการเศรษฐกิจ เชิญผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์สถานการณ์การตลาด ธุรกิจ และนโยบายเศรษฐกิจ

2) รายการวิจารณ์วิเคราะห์ข่าว รายการสัมภาษณ์ สนทนา เป็นการสนทนาที่เป็น การแสดงความเห็น แก้ไขข้อขัดแย้ง เปิดโอกาสให้ได้พูดสิ่งที่เป็นประเด็นในสังคม หรือสร้างความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ ให้มากขึ้น อาจช่วยทำให้เกิดความเข้าใจกัน หรืออย่างน้อยก็ทำให้คนมีพื้นที่ในการได้พูดสิ่งที่ตัวเองคิด เป็นเวทีให้คนแสดงความเห็น

3) รายการเรื่องร้องทุกข์

4) รายการเกี่ยวกับการรณรงค์เรื่องต่าง ๆ

5) รายการความรู้ทั่วไป รายการให้คติสอนใจ แนวทางการดำรงชีวิต เช่น คุณพระช่วย กบนอกกะลา รายการสอนทำอาหาร เป็นต้น

6) รายการเพื่อการสอน เช่น สอนหนังสือในทีวี วิทยุ มุลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมการให้ความบันเทิงนั้น สามารถทำได้หลายแบบ ดังนั้น จึงมีรายการเพื่อทำหน้าที่นี้หลายแบบ เช่น ละคร Sit-com รายการเพลง หนังสั Talk show Game show Variety ในขณะที่เดียวกัน รายการโทรทัศน์ไทยสะท้อนวิถีชีวิตของคนไทยได้

รายการโทรทัศน์ไทย มีความสัมพันธ์กับสังคม และเป็นภาพสะท้อนของวัฒนธรรม วิถีชีวิตในลักษณะต่าง ๆ กัน ดังนี้

รายการโทรทัศน์ เป็นรายการเพื่อความบันเทิงประเภทหนึ่งที่น่าเสนอเรื่องจริงมาจาก ชีวิตประจำวัน เนื่องจากรายการโทรทัศน์ เป็นกิจกรรมทางสังคมอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นจากมนุษย์ในฐานะ ที่เป็นสมาชิกของสังคม จึงถือได้ว่า รายการโทรทัศน์เป็นสื่อสะท้อนสิ่งที่มีและสิ่งที่เป็นอยู่ในสังคมให้ ผู้ชมได้รับรู้ และในขณะเดียวกันก็สร้างภาพแห่งความเป็นจริงในสังคมขึ้นมา

สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ของสังคมกับรายการโทรทัศน์ คือรายการโทรทัศน์เป็นสื่อ สะท้อนวัฒนธรรม วิถีชีวิต ความเชื่อและปัญหาของสังคม นอกจากนี้ ยังทำให้เข้าใจโลกของเรา ๆ ส่องสนใจจิตใจมนุษย์ ให้มีคุณภาพที่กตัญญูและรู้ตอบแทน ส่งผลให้สังคมเราสดใส ยกตัวอย่างเช่น ภัสวดี นิติเกษตรสุนทร (2546 : 99-100, 110-122) กล่าวว่า รายการโทรทัศน์มีบทบาท ดังนี้

1) บทบาทในการเป็นภาพสะท้อนของสังคม

รายการวิทยุโทรทัศน์สามารถเป็น “ภาพสะท้อน” ของสังคมได้โดยทำหน้าที่ รายงานความเป็นไปในสังคมบนพื้นฐานของความเป็นจริง ในขณะที่ทำหน้าที่เป็นภาพสะท้อนของ สังคม รายการโทรทัศน์ก็จำเป็นต้องตรวจตรา ตรวจสอบความเป็นไปในสังคมด้วยว่า มีอะไรผิดปกติ เกิดขึ้นหรือไม่ หากมีก็ต้องรายงานให้สังคมได้รับรู้อย่างทัน่วงทีเช่นกัน

2) บทบาทในการเป็นตัวแทนของคนทุก ๆ กลุ่มในสังคม

รายการโทรทัศน์ต้องสามารถสะท้อนความคิดเห็นที่แตกต่างกันของคน หรือกลุ่มคน ในสังคมโดยมีการนำเสนอข่าวสาร เรื่องราว หรือประเด็นปัญหาต่าง ๆ บนพื้นฐานของความ สำคัญที่ เท่าเทียมกัน แทนที่จะนำเสนอแต่เฉพาะข่าวสาร เรื่องราว หรือเหตุการณ์ที่เป็น “กระแสหลัก” แต่เพียง อย่างเดียว

3) บทบาทในการสร้างสาธารณสมบัติ

คำว่า เป็น “สาธารณสมบัติ” หมายถึง ความคิดเห็นและทัศนคติของกลุ่มสาธารณสมบัติ ที่มีต่อประเด็นหนึ่งที่เกิดขึ้นในสังคมในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง การสร้างสาธารณสมบัติจึงเป็นการสะท้อน ให้เห็นความรู้สึกนึกคิดของกลุ่มคนในสังคม รายการโทรทัศน์สามารถสร้างสาธารณสมบัติได้โดยหยิบยก ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นมาพูดถึง และเปิดโอกาสให้สาธารณชนได้แสดงความคิดเห็นต่อประเด็นปัญหานั้น อย่างเท่าเทียมกัน

สรุปได้ว่า อิทธิพลของรายการโทรทัศน์ไทยที่มีต่อผู้ชม ย่อมมีทั้งผลทางบวก และทางลบ โทรทัศน์นับเป็นชีวิตประจำวันที่ใกล้ชิดและเข้าถึงผู้ชมได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากความเจริญทางกาย ทางอารมณ์ ทางสติปัญญา และทางสังคม ผ่านเข้ามาในชีวิตได้ง่าย นอกจากนั้น ยังชอบเลียนแบบ และทำตามอย่างที่คนสนใจและนิยมชมชอบ ซึ่งมักทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ขึ้น

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2543 : 40-41) ได้กล่าวว่า สื่อโทรทัศน์นับเป็นสื่อที่มีอิทธิพลสูงเมื่อเทียบกับสื่อประเภทอื่นเนื่องจากเครื่องรับโทรทัศน์ที่ใช้อย่างกว้างขวาง สามารถเข้าถึงคนได้ง่าย ทุกเพศ ทุกวัย และทุสถานการศึกษา ระหว่างทางมีอิทธิพลต่อกันใช้ประสาทสัมผัสในการรับรู้ทั้งรูปและเสียง เพราะอวัยวะรับรู้ที่มนุษย์ใช้มากที่สุด คือ ตา ใช้ถึง 75% รองลงมา คือ หู 13% ดังนั้น ในการดูโทรทัศน์เราจึงใช้ประสาทสัมผัสในการรับรู้ถึง 88% แสดงให้เห็นว่าสื่อโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อความนึกคิดของเราได้มากกว่าสื่ออื่น ๆ นอกจากนั้น ความรวดเร็วของ สื่อโทรทัศน์ในปัจจุบันที่มีการใช้การสื่อสารผ่านดาวเทียม เป็นการย่อระยะเวลาการเดินทางระหว่างกันให้เหลือเพียงเศษเสี้ยววินาที สิ่งที่แพร่ภาพออกไปจะสามารถรับได้พร้อมกันทั่วประเทศ แม้จะอยู่ต่างสถานที่ก็สามารถรับรู้สิ่งเดียวกันได้

จากพัฒนาการ เรื่องแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับอิทธิพลและผลกระทบของสื่อมวลชนในสหรัฐอเมริกา ซึ่งชี้ให้เห็นว่าแนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลและผลกระทบของสื่อมวลชนพัฒนาไปตามบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละยุคแต่ละสมัย จะยุคแรกที่เชื่อในอิทธิพลและพลังของสื่อสู่ยุคที่สองที่อำนาจของสื่อถูกท้าทาย เมื่อคนพบว่ายังมีปัจจัยอื่น ๆ ทำงานร่วมกับพลังของสื่อด้วยและกลับมาสู่ยุคที่เชื่อในพลังของสื่ออีกครั้ง ในยุคสุดท้ายก็เชื่อว่าสื่อมีอิทธิพลและผลกระทบในวงกว้าง เพราะเป็นยุควัฒนธรรมโทรทัศน์ที่แทบทุกครัวเรือนมีเครื่องรับโทรทัศน์อยู่ในบ้าน การศึกษาถึงอิทธิพลและผลกระทบของสื่อจึงต้องพิจารณาถึงบริบทของสังคมไปพร้อม ๆ กันกับสำหรับอิทธิพลและผลกระทบของสื่อมวลชนในบริบทสังคมไทย จากการทบทวนงานวิจัย พบว่า ประเด็นในการศึกษามีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวเช่นกัน โดยในช่วงแรกราวทศวรรษ 2510 มีการศึกษาเรื่องอิทธิพลและผลกระทบของสื่อมวลชนอย่างกว้างขวาง โดยมุ่งที่ผลกระทบด้านลบเป็นหลัก ยุคต่อมาจึงเริ่มตระหนักถึงอิทธิพลทั้งด้านบวกและลบจึงมีการศึกษาอิทธิพลทางด้านบวกมากขึ้น และในขณะนี้ประเด็นเรื่องผลกระทบด้านลบของสื่อมวลชนในสังคมไทย เริ่มมีบทบาทมากขึ้นอีกครั้งหนึ่งจากปรากฏการณ์แฟนคลับไปเผ่าคุณกร็องยอดนิยม การสักยันต์ตามแบบภาพยนตร์ เป็นต้น

ดังนั้น อิทธิพลของรายการโทรทัศน์ที่มีต่อผู้ชมสรุปได้ดังนี้

- 1) อิทธิพลทางการบันเทิง ช่วยทำให้ผู้ชมมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน ผ่อนคลายความตึงเครียดได้อย่างดี
- 2) อิทธิพลทางวัฒนธรรม โทรทัศน์สามารถจัดรายการเพื่อสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี สามารถทำหน้าที่ถ่ายทอดมรดกทางสังคม ความคิดเห็น ความเชื่อ และค่านิยมจากอดีตมาสู่ปัจจุบันได้
- 3) อิทธิพลทางความรู้ โทรทัศน์เป็นสื่อที่เข้าถึงคนจำนวนมากได้พร้อม ๆ กัน จึงสามารถเสนอความคิดเห็น สร้างทัศนคติ และให้ข่าวสารความรู้ที่เป็นประโยชน์ โดยสามารถทำความเข้าใจได้ด้วยการทำภาพและเสียง ให้เกิดความเข้าใจได้อย่างชัดเจน

2.3.3 รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด”

รายการสารคดี เป็นรายการประเภทหนึ่งที่มีข้อเสนอข้อเท็จจริงเป็นสำคัญ เมื่อผู้ชมดูแล้วจะรู้สึกว่าการนำเสนอของรายการค่อนข้างจะมีสาระและความรู้เป็นหลัก แต่จริง ๆ แล้วรายการสารคดีสามารถให้ได้ทั้งความรู้และความบันเทิง ซึ่งความบันเทิงในที่นี่อาจจะเป็นการพูดคุยในรายการอย่างสนุกสนาน ภาพที่น่าเสนอในรายการดูแล้วเพลิดเพลิน ทำให้ผู้ชมมีอารมณ์ที่ดี เสียงดนตรีที่เร้าใจ ครึกครื้นทำให้เข้ากับเรื่องราวที่น่าเสนอ เช่น ภาพธรรมชาติ เพื่อสร้างความรู้ให้กับคนดู เนื่องจากความบันเทิงในลักษณะนี้สามารถนำมาสอดแทรกในรายการสารคดีได้เสมอ (สุธี พลพงษ์. 2549 : 93)

โจเซฟ ที บราวน์ (Joseph T. Browne. 2544 : 26) กล่าวว่า รายการสารคดีโทรทัศน์คือรูปแบบรายการโทรทัศน์ประเภทหนึ่ง ซึ่งนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างรอบคอบ ตั้งแต่ต้นจนจบ ยึดหลักของความเป็นจริง ในขณะเดียวกัน ก็อาศัยเทคนิคการนำเสนอที่หลากหลาย มาผสมผสานกัน เพื่อให้เกิดจินตนาการที่ดีและจูงใจให้ผู้ชมสนใจ อาทิ การบรรยาย บทสัมภาษณ์ บทสนทนา คนตรีและเสียงประกอบอื่น ๆ ทั้งนี้ นอกจากโทรทัศน์จะนำเสนอข้อเท็จจริงแก่ผู้ชมแล้ว ยังมีความพยายามในการสร้างจินตนาการให้เกิดขึ้นกับผู้ชมโทรทัศน์ด้วย

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” เป็นรายการโทรทัศน์ที่ได้รางวัลโทรทัศน์ทองคำ สาขารายการส่งเสริมความรู้ทั่วไปดีเด่น ประจำปี 2556 รูปแบบของรายการโทรทัศน์นี้เป็นรายการสารคดี

รายการโทรทัศน์ "วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด" เป็นรายการที่กระตุ้นความคิดของผู้ชมให้หาคำตอบในหลายประเด็น เช่น ทำไมเราต้องใส่เครื่องแบบ ทำไมเราต้องขยัน ทำไมเราต้องเดินห้าง ฯ ทำไมแมวถึงฮิต ทำไมคนเพศเดียวกันแต่งงานกันไม่ได้ ทำไมผีถึงอยู่คู่สังคมไทยมาช้านาน ฯลฯ เพื่อให้คิดเกี่ยวกับปรากฏการณ์ของวัฒนธรรมร่วมสมัยว่ามีอะไรลึกไปกว่าสิ่งที่เห็น เบื้องหลังของมันคืออะไร และส่งผลอย่างไรกับคนในสังคมบ้าง รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” จึงชวนผู้ชมมาร่วมกันสร้างสังคมแห่งการตั้งคำถาม ตรวจสอบตราสิ่งต่าง ๆ รอบตัวอย่างชัดเจนและลึกซึ้งมากขึ้น

"วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด" เกิดจากการรวมตัวกันของทีมงานที่มีความสามารถหลากหลาย เช่น สราวุธ เฮ้งสวัสดิ์ รับหน้าที่เป็นพิธีกรและโปรดิวเซอร์ โดมร สุขปรีชา นักเขียนผู้คุมคายและลุ่มลึก รับหน้าที่พิธีกรและเขียนบท ทีปกร วุฒิพิทยามงคลรับหน้าที่เป็นพิธีกรและออกแบบอินโฟกราฟิกร่วมกับทีมผลิตซึ่งเป็นผู้ผลิตรายการที่สร้างแรงบันดาลใจ และได้รับความนิยมในหมู่ผู้ชมคนรุ่นใหม่ (สราวุธ เฮ้งสวัสดิ์. 2556 : ออนไลน์)

สรุปได้ว่า รายการโทรทัศน์ "วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด" เป็นรายการที่น่าเสนอวัฒนธรรมร่วมสมัยและวิถีคิดของคนในสังคมสมัยใหม่ให้น่าสนใจและเข้าใจง่ายน่าบริโภคเหมือนดังแป้งทอดที่ห่อหุ้มอาหารมีประโยชน์ไว้ รายการได้นำเสนอเนื้อหาด้านสังคมและวัฒนธรรมของสภาพ

ปัญหาต่าง ๆ ของสังคมไทย ผ่านปรากฏการณ์ ปัญหา กรณีศึกษา และข้อถกเถียงที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน เพื่อตอบคำถามว่า ความจริงของสังคมไทยในวันนี้จะไปพาเราไปสู่ "ฝันร้าย" แบบไหน และหากเราต้องการสร้างสังคมไทยในฝัน เราต้องเข้าใจอะไร เพื่อขับเคลื่อนสังคมไทยให้พัฒนาต่อไปอย่างยั่งยืน

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์วิถีชีวิตของคนไทยสมัยใหม่จากรายการโทรทัศน์ วัฒนธรรมชุปแป้งทอด มีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องวิถีชีวิตของคนไทยที่กำลังเปลี่ยนแปลง

เพชรณภัค นามแสงผา (2555) ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชาวบางโหลงอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ระหว่าง พ.ศ. 2470-2548 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อวิถีชีวิตของชาวบางโหลง ระหว่าง พ.ศ. 2470-2548 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่มีผลต่อวิถีชีวิตของชาวบางโหลงระหว่าง พ.ศ. 2470-2548 3) เพื่อศึกษาถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่มีผลต่อวิถีชีวิตของชาวบางโหลงระหว่าง พ.ศ. 2470-2548 ผลการวิจัยพบว่า บางโหลงในอดีต เป็นสังคมเกษตรกรรมหนึ่งในลุ่มน้ำภาคกลาง มีชุมชนก่อตั้งมาแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลายมีพัฒนาการความเป็นมายาวนาน ต่อเนื่องหลายยุคสมัยและมีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ ในแต่ละช่วงเวลา ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงด้านการเมือง การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงด้านการใช้ที่ดิน การเปลี่ยนแปลงด้านประชากรและการอพยพเข้ามาของคนนอก การเปลี่ยนแปลงด้านสังคม การเปลี่ยนแปลงของคลอง การเปลี่ยนแปลงของตลาด การเปลี่ยนแปลงด้านอาหารการกินการเปลี่ยนแปลงด้านลักษณะบ้านเรือน การเปลี่ยนแปลงด้านการคมนาคม การเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา การเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรม งานวิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเรื่อง การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชาวบางโหลง ระหว่าง พ.ศ. 2470-2548 จะทำให้เห็นความเป็นมา และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในบางโหลงได้อย่างชัดเจนมีเหตุผลและมีความต่อเนื่องยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการปลูกจิตสำนึกของคนในบางโหลงให้รู้ถึงรากเหง้าของตนเอง มีความรักและภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของบรรพบุรุษและสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับท้องถิ่นอื่น ๆ ที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมอุตสาหกรรมได้

อาภรณ์ จันทร์สมวงศ์ (2541) ศึกษาวิจัยเรื่อง วิถีชีวิตและสวนไทยในบริบทการพัฒนา : กรณีศึกษาชุมชนชาวสวน ในจังหวัดสมุทรสงคราม มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพัฒนาการการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตชุมชนชาวสวนและระบบสวนรอบบ้าน ภายใต้บริบททางเศรษฐกิจสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเลือกชุมชนเป็นกรณีศึกษา 2 แห่ง ผลการวิจัยพบว่าการเปลี่ยนแปลงวิถี

การดำเนินชีวิตของชุมชนชาวสวน เป็น 3 ช่วงใหญ่ คือ 1) ก่อน พ.ศ. 2510 เป็นช่วงที่วิถีการผลิตยังคงพึ่งพาฐานทรัพยากรในท้องถิ่นอยู่มาก ชีวิต วัฒนธรรม ชุมชนยังคงแบบแผนของสังคมประเพณีที่ดำเนินควบคู่ไปกับระบบการผลิตเพื่อการค้า 2) พ.ศ. 2510-2530 เป็นช่วงที่ทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงปรับตัวของชุมชนเข้าสู่วิถีชีวิตสมัยใหม่อย่างเต็มตัว ไม่ว่าจะพิจารณาจากวิถีการผลิตที่พึ่งพาปัจจัยการผลิตจากภายนอกมากขึ้น อาชีพนอกภาคเกษตร ลูกหลานชาวสวน ได้รับการศึกษามากขึ้น ฯลฯ โดยมีโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า เชื้อน เป็นต้น เป็นปัจจัยสนับสนุนและรองรับการขยายตัวของกลไกรัฐและตลาด 3) พ.ศ. 2530- 2540 เป็นช่วงการเปลี่ยนแปลงของชุมชนที่มีทั้งเหตุและผลสืบเนื่องจากช่วงที่ 2 แต่เป็นไปในอัตราเร่งมากขึ้น ทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวของชุมชนในหลายด้าน เช่น สวนที่ปลูกพืชเชิงเดี่ยวมากขึ้น ขณะที่สวนจำนวนมากไม่ได้รับการดูแล คริวเรือนชาวสวนมีอาชีพที่หลากหลายขึ้น เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงชีวิตชุมชนดังกล่าว สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงระบบคิดหรือระบบคุณค่าในการจัดความสัมพันธ์ ทั้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติและความสัมพันธ์ทางสังคมของผู้คนที่ห่างเหินกันมากขึ้น นอกจากนี้ พบว่า โครงสร้างทางสังคมวัฒนธรรมชุมชน โดยเฉพาะระบบเครือญาติ การจัดระเบียบสังคมที่มีพื้นฐานจากพุทธศาสนารวมทั้งระบบนิเวศชุมชน เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้แต่ละชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวที่ต่างกัน โดยระบบนิเวศชุมชนนั้น เป็นปัจจัยลำดับต้น ๆ ที่ผลักดันให้ชุมชนเปิดตัวรับการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะชุมชนบางน้อย การศึกษานี้ชี้ให้เห็นนัยสำคัญอย่างน้อย 2 ประการ คือ 1) วิถีชีวิตชุมชนความเป็นชุมชน ถือเป็นมรดกทางสังคมที่ต้องอาศัยเวลา ผ่านกระบวนการ เรียนรู้ พัฒนา การสร้างสภาพแวดล้อมและความสัมพันธ์ของผู้คนในการดำรงอยู่ร่วมกัน ความเป็นชุมชนที่มีที่มาดังกล่าวย่อมเป็นรากฐานสำคัญของสังคม 2) กระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมมีแง่มุมหรือเงื่อนไขที่ซับซ้อน แม้ดูว่าจะมีผลกระทบจากปัจจัยต่าง ๆ ภายใต้บริบทการพัฒนาที่คล้ายคลึงกัน หากแต่ละชุมชนก็มีเนื้อหาต่างกัน ดังนั้น วิธีคิดที่ไม่แยกส่วน การตระหนักถึงพื้นฐานของสังคมวัฒนธรรม ควรเป็นสิ่งที่กำกับทิศทางการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นในระดับใดก็ตาม

ทรงฤทธิ์ ดอกบัว (2548) ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาวะความโดดเด่นแห่งวิถีชีวิตของสังคมเมือง มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อต้องการแสดงออกให้เห็นถึงวิถีชีวิตของผู้คนที่ต้องต่อสู้ดิ้นรน 2) เพื่อดำรงชีวิตให้อยู่รอดได้ในสภาวะการณ์ของสังคมเมือง ผลการวิจัยพบว่า ผู้วิจัยได้นำเสนอเรื่องราวของกลุ่มคนผู้ซึ่งดำเนินชีวิตแบบหาเช้ากินค่ำ มาเป็นเนื้อหาในการสร้างสรรค์ตามความคิด อารมณ์ และความรู้สึกส่วนตัว ในรูปแบบผลงานจิตรกรรมแนวเหมือนจริง การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์มาวิเคราะห์ และจัดสร้างชิ้นใหม่ เพื่อแสดงออกให้เห็นถึงแนวความคิด และที่มาของแรงบันดาลใจ การดำเนินงานจะแบ่งเป็นขั้นตอน เริ่มจากบันทึกข้อมูลด้วยการถ่ายภาพ การรวบรวมข้อมูลเพื่อทำภาพร่าง การวิเคราะห์หาความลงตัว และการสร้างสรรค์ ผลงานจิตรกรรม โดยใช้เทคนิคการเขียนด้วย สีอะคริลิกและดินสอสี ซึ่งการดำเนินงานในครั้งนี้สามารถที่จะพัฒนาผลงานให้มีแนวทางที่ชัดเจน และเป็นผลงานที่มีลักษณะเฉพาะตน

กมล สมิตีรัตน์ (2549) ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชาวสวนในคลองบางกรวย นนทบุรี ระหว่าง พ.ศ. 2445 – 2511 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชาวสวนในคลองบางกรวย นนทบุรี ระหว่าง พ.ศ. 2445 – 2511 2) เพื่อศึกษาสาเหตุการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชาวสวนในคลองบางกรวย 3) เพื่อศึกษาถึงผลกระทบและแนวทางการแก้ปัญหาของชาวสวนในคลองบางกรวย ผลการวิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชาวสวนบางกรวยที่พบหลักฐานชัดเจนเริ่มในปี พ.ศ. 2460 เกิดฝนตกหนักมากจนเกิดอุทกภัยน้ำท่วมครั้งใหญ่ครั้งแรกที่คนกรุงเทพฯ และคนในจังหวัดใกล้เคียงไม่เคยเห็นมาก่อน แม้ชาวสวนทุเรียนคลองบางกรวยจะพยายามใช้ระหัดวิดน้ำเท่าไรก็ไม่สำเร็จ เมื่อน้ำท่วมสวนทุเรียนเพียง 3 วัน ทุเรียนที่ปลูกดูแลรักษาเป็นอย่างดีได้ตายหมดรวมทั้งต้นไม้อื่น ๆ เช่น ส้มเขียวหวาน นอกจากจะเสียผลผลิตในสวนแล้วสินค้าอุปโภคบริโภคก็มีราคาแพงมากเรียกว่า เป็นยุคข้าวยากมากแพงอย่างแท้จริง ชาวสวนบางกรวยต้องเผชิญกับความอดอยาก หลายครอบครัวแทบสิ้นเนื้อประดาตัว ชาวสวนคลองบางกรวยจึงเร่งปลูกพืชที่ให้ผลผลิตเร็ว หลังน้ำลดชาวสวนก็เริ่มปรับปรุงสวนได้ไม่นานก็เกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อสงครามสงบลงชาวสวนคลองบางกรวยจึงยังมีความเป็นอยู่ขัดสน ช่วงนี้เริ่มมีการขายสวน จำนองและฝากขายกันมากเปลี่ยนมือไปอยู่กับเจ้าของเศรษฐีน้ำท่วม

สุรศักดิ์ เชื้องาม (2555) ศึกษาวิจัยเรื่อง การปรับเปลี่ยนและการดำรงอยู่ของวิถีชีวิตชาวนาตำบลกบเจ้าอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งแต่ พ.ศ. 2500 ถึง พ.ศ. 2549 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชาวนาตำบลกบเจ้าในอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งแต่ พ.ศ. 2500 ถึง พ.ศ. 2549 2) เพื่อศึกษาสาเหตุการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชาวนาตำบลกบเจ้าในอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า เมื่อมีการก่อสร้างเขื่อนเจ้าพระยา พ.ศ. 2500 ส่งผลให้มีการจัดระบบชลประทานที่ดีขึ้น ชาวนาจึงมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำนาโดยสามารถทำนาได้เป็นปีละสองครั้ง ทำให้ชาวนามีรายได้เพิ่มขึ้น มีชีวิตคุณภาพดีขึ้นและยังคงยึดถือปฏิบัติประเพณีและวัฒนธรรมการทำนาแบบเดิมที่สืบทอดกันมาเพียงแต่ลดขั้นตอน เพื่อให้ทันต่อระยะเวลาในการเพาะปลูก เช่น การร่วมกันทำพิธีแรกนาพิธีทำบุญกลางบ้าน ส่วนสภาพทั่วไปของชาวนายังคงรักษาความเป็นสังคมชาวนาได้เป็นอย่างดีมีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ในลักษณะการร่วมลงแขกขอแรงทางประเพณีที่เกี่ยวกับการทำนา ประเพณีทางพระพุทธศาสนาประเพณีทางสังคมที่มีอยู่เป็นประจำชาวนายังคงรักษาวัฒนธรรมและประเพณีของวิถีชีวิตชาวนาไว้ได้อย่างดี ภายหลังจากมีการก่อสร้างทางหลวงแผ่นดินสาย 3412 พ.ศ. 2517 จากอำเภพระนครศรีอยุธยา ผ่านตำบลกบเจ้า อำเภอบางบาลไปยังอำเภอเสนา ความเจริญด้านต่าง ๆ จึงค่อย ๆ หลั่งไหลเข้าสู่หมู่บ้านตำบลกบเจ้า เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เครื่องอำนวยความสะดวกในครัวเรือน อย่าง โทรทัศน์ พัดลม ตู้เย็น วิทยุ โดยเฉพาะเครื่องจักรที่เรียกว่ารถไถ

รถแทรกเตอร์ เครื่องเกี่ยวข้าวและนวดข้าว ปุ๋ยเคมียากำจัดศัตรูพืช ซึ่งเข้ามาแทนที่โรงงานในครอบครัวอย่างคนและควาย ความเจริญเหล่านี้ ทำให้การดำเนินวิถีชีวิตของชาวนามีการปรับเปลี่ยนไปตามความเจริญที่เข้ามาพร้อมถนน ขณะที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลง วิถีชีวิตชาวนาดำบลกบเจ้ายังคงดำรงอยู่และยังคงทำนาต่อไปด้วยปัจจัยที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตจากความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ แหล่งน้ำ ความสัมพันธ์ของคนในหมู่บ้านที่ยังคงพึ่งพาอาศัยกันได้อยู่เสมออีก ทั้งชาวนารู้จักการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาปรับใช้ในการทำนาตลอดจนนโยบายทางภาครัฐก็มีสนับสนุนให้ชาวนายังคงขายข้าวได้ราคาดีและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ขึ้นโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ชาวนาดำบลกบเจ้าจึงยังคงรักษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมดั้งเดิมให้คงอยู่ในสมัยปัจจุบันได้

2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องปัญหาสังคมไทย

วรัทยา พรหมสุนทร (2555) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของเด็กและเยาวชนต่อความสำคัญของปัญหาสังคม : ศึกษาเฉพาะกรณีเด็กและเยาวชนในจังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของเด็กและเยาวชนต่อความสำคัญของปัญหาสังคม 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของเด็กและเยาวชนต่อความสำคัญของปัญหาสังคม ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีสถานภาพของครอบครัวอาศัยอยู่กับบิดามารดามีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2-5 คน มีระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครองส่วนใหญ่ สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า มีรายได้ 5,000 - 10,000 บาท ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เลือกศึกษาต่อในสายสามัญเคยเข้าร่วมกิจกรรมในการช่วยเหลือสังคม ระดับความคิดเห็นของเด็กและเยาวชนในจังหวัดสงขลาต่อความสำคัญของปัญหาสังคม พบว่า ระดับความคิดเห็นโดยรวมของเด็กและเยาวชนในจังหวัดสงขลาต่อความสำคัญของปัญหาสังคมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 และเมื่อแยกเป็นรายข้อกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยต่อความสำคัญของปัญหาสังคม ด้านสังคมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 เห็นด้วยต่อความสำคัญของปัญหาสังคม ด้านเศรษฐกิจ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และเห็นด้วยต่อความสำคัญของปัญหาสังคม ด้านการเมือง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของเด็กและเยาวชน ได้แก่ ระดับการศึกษา สถานภาพครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง และการเลือกสายทางการศึกษา ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อความคิดเห็น ได้แก่ เพศและการเข้าร่วมกิจกรรมในการช่วยเหลือสังคม

อักรินทร์ อัครนิทัต (2551) ศึกษาวิจัยเรื่อง การให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลไร้ที่อยู่อาศัยภายใต้กฎหมายไทย : ศึกษาวิเคราะห์จากปัญหาของสังคมไทย มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาให้เข้าใจถึงสภาพปัญหาของบุคคลไร้ที่อยู่อาศัย โดยทำการศึกษาค้นคว้าและเปรียบเทียบบทกฎหมายของไทยกับกฎหมายของต่างประเทศ 2) เพื่อเสนอให้มีการตั้งหน่วยงานเฉพาะขึ้นในการดูแลให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลไร้ที่อยู่อาศัย รวมไปถึงเสนอให้มีการปรับปรุงบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย ผลการวิจัยพบว่า จากการศึกษาและวิเคราะห์ถึงสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ไร้ที่อยู่อาศัย ทำให้ทราบถึงสาเหตุ ความเป็นมาของปัญหาการไร้ที่อยู่อาศัยว่าประกอบกันขึ้นจาก ปัญหาหลายอย่างด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางด้านเศรษฐกิจความยากจน การอพยพเข้าเมืองใหญ่ เพื่อหางานทำ ปัญหาทางสังคมที่เกิดจากครอบครัวแตกแยก เหล่านี้แล้วแต่เป็นสาเหตุที่บีบบังคับให้ บุคคลต้องกลายมาเป็นผู้ไร้ที่อยู่อาศัยอย่างมิอาจปฏิเสธได้ เมื่อทำการศึกษาถึงการรับรองคุ้มครอง สิทธิและเสรีภาพของบุคคลไร้ที่อยู่อาศัยในต่างประเทศ พบว่า ในระดับสังคมโลกมีองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลไร้ที่อยู่อาศัยอยู่ เช่น สำนักข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งองค์การ สหประชาชาติ และสหพันธ์ยุโรปขององค์การ แห่งชาติเพื่อการดูแลช่วยเหลือบุคคลไร้ที่อยู่อาศัย โดยมีกฎหมายเฉพาะของแต่ละองค์กรในการ ปฏิบัติงาน การดำเนินงานจะอยู่ในรูปของการประสาน ความร่วมมือจากองค์กรอื่น ๆ รวมไปถึง หน่วยงานภายในของแต่ละรัฐ นอกจากนี้ ยังทำหน้าที่รณรงค์ และให้คำปรึกษาในด้านการให้ความช่วยเหลือบุคคลไร้ที่อยู่อาศัยแก่ประเทศที่ประสบปัญหาด้วย

Qin Hongbo (2555) ศึกษาวิจัยเรื่อง วิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมไทยจากเรื่องสั้น ที่ได้รับรางวัลพานแว่นฟ้า มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนของสังคม และวิเคราะห์ความคิดเห็น ทางการเมืองที่ปรากฏในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลพานแว่นฟ้า พ.ศ. 2550-2553 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านสังคม เรื่องสั้นสะท้อนปัญหาความยากจน ปัญหาวัฒนธรรมเสื่อมโทรม ประชาชนระดับ ล่างไม่ได้รับความเป็นธรรมจากกฎหมายและเจ้าหน้าที่บ้านเมือง มีชีวิตความเป็นอยู่ที่มีความยากลำบาก ด้านเศรษฐกิจเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมืองและวิกฤติเศรษฐกิจโลกส่งผลต่อเศรษฐกิจของ ประเทศไทย การพัฒนาและการขยายตัวของเศรษฐกิจทำให้ชนบทเกิดปัญหามากมายเป็นปัญหา การทำมาหากินของชาวชนบทและปัญหาสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ภาพสะท้อนด้านสามจังหวัดชายแดน ภาคใต้ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ การใช้มาตรการและนโยบายของรัฐในการควบคุม สถานการณ์ไม่ได้ผล ประชาชนได้รับความเดือดร้อนเกิดเหตุการณ์ฆาตกรรมอย่างต่อเนื่อง และมี แนวโน้มที่เพิ่มมากขึ้น ด้านความคิดเห็นทางการเมืองเรื่องสั้นสะท้อนอย่างชัดเจนว่า สาเหตุของ ความขัดแย้งทางการเมืองเกิดจากการแสวงหาผลประโยชน์และความขัดแย้งของชนชั้น การนำเสนอ ข่าวสารที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของสื่อมวลชนบางส่วน มีข้อเสนอแนะให้แก้ไขด้วยการสมานสามัคคีกัน ของคนในสังคม โดยยอมเสียสละเพื่อส่วนรวม นอกจากนี้ เรื่องสั้นได้สะท้อนความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อนักการเมือง หลักการแห่งระบอบประชาธิปไตยและการปกครองแบบประชาธิปไตยของไทย อีกทั้งเรียกร้องให้ทุกฝ่ายยุติความขัดแย้งในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยสอดคล้องการเสียดสี และการดำเนินมาตรการและนโยบายของรัฐที่ไร้ประสิทธิภาพและพฤติกรรมของนักการเมืองที่สร้างภาพ หลอกลวงประชาชน

อรรธรณ นุตะดี (2549) ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบองค์ประกอบการนำ นโยบาย การแก้ไขปัญหาสังคมความยากจนเชิงบูรณาการไปปฏิบัติ ระหว่างอำเภอบรบือ และอำเภอ

วาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการด้านที่ดินทำกิน (สย.1) อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อเปรียบเทียบการประเมินโครงการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ ด้านที่ดินทำกิน (สย.1) อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ดของประชาชนที่มีเพศอายุวุฒิการศึกษา และอาชีพต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะจากประชาชนต่อการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการด้านที่ดินทำกิน (สย.1) อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า 1. ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการโดยรวม และจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาและอาชีพต่างกันประเมินโครงการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการด้านที่ดินทำกิน (สย.1) อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและเป็นรายด้าน 3 ด้านอยู่ในระดับเหมาะสมมาก คือ ด้านผลผลิต ด้านกระบวนการและด้านบริบท ส่วนด้านปัจจัยนำเข้ามีผลการประเมินอยู่ในระดับเหมาะสม ปานกลาง 2. ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และอาชีพที่ต่างกันมีผลการ ประเมินโครงการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการด้านที่ดินทำกิน (สย.1) อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด เหมาะสมไม่แตกต่างกัน 3. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะจากประชาชนต่อการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหา สังคมและความยากจนเชิงบูรณาการด้านที่ดินทำกิน (สย.1) อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ให้ข้อเสนอแนะเรียงลำดับค่าความถี่จากสูงไปต่ำ ดังนี้ คือ ควรเพิ่มจำนวนที่ดินจัดสรรให้ประชาชนให้มากขึ้น ควรเพิ่มงบประมาณในการดำเนินงานให้เพียงพอ ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ในการให้บริการประชาชนให้เพียงพอ และควรจัดหัวสุุด อุปกรณ์ อำนวยความสะดวกให้กับประชาชน

สุรรัตน์ เชิญชัยชिरากุล (2548) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาสังคมไทย : กรณีศึกษาจากหนังสือจดหมายเหตุฯ บางกอกรีคอร์เดอร์ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาในสังคมไทยที่ปรากฏในหนังสือจดหมายเหตุฯ บางกอกรีคอร์เดอร์ 2) เพื่อศึกษาถึงสาเหตุ และการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยจากหนังสือจดหมายเหตุฯ บางกอกรีคอร์เดอร์ 3) เพื่อวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและผลกระทบต่อสังคมไทย ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุดหนังสือจดหมายเหตุฯ บางกอกรีคอร์เดอร์ คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการประทุษร้ายต่อร่างกายชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นจากโจรผู้ร้าย และการลักขโมยมากที่สุดเป็นปัญหาที่พบจากหนังสือจดหมายเหตุฯ บางกอกรีคอร์เดอร์ในสมัยรัชกาลที่ 4 ทำให้ทราบว่า ในสมัยรัชกาลที่ 4 มีโจรผู้ร้ายชุกชุม เป็นปัญหาที่สร้างความเดือดร้อนให้แก่คนในสังคมมากที่สุด ซึ่งมีได้สร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนทั่วไปเท่านั้น จากข่าวที่ปรากฏพบว่า แม้แต่ในวังก็ประสบปัญหาโจรผู้ร้ายชุกชุมเช่นกัน พบว่า มีผู้ร้ายลักลอบเข้าไปขโมยเงินในท้องพระคลังได้ หรือแม้แต่วังเจ้านายชั้นผู้ใหญ่ เช่น กรมหลวงวงษาธิราชสนิทก็มีผู้ลอบเข้าไปขโมยของได้เช่นกัน ซึ่งปัญหาโจรผู้ร้ายชุกชุมนี้เป็นปัญหาหาสืบเนื่องมาตั้งแต่ในสมัยรัชกาลที่ 3 เป็นต้นมา ซึ่งพบว่า ในสมัยมีโจรผู้ร้ายชุกชุม จนทางการไม่สามารถปราบปรามได้ จึงได้มีการตรากฎหมายโจรห้าเส้นขึ้น เพื่อให้ราษฎร

ช่วยทางการสอดส่อง และจับกุมโจรผู้ร้าย มิฉะนั้นจะถูกลงโทษ ซึ่งการแก้ไขปัญหาโจรผู้ร้ายชุกชุมนี้ แม้ว่าจะพยายามแก้ไขมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3 แล้ว แต่ทำได้เพียงช่วยให้ปัญหาบรรเทาเบาบางลง ซึ่งพบว่าชาวโจรผู้ร้ายมีจำนวนมากกว่าชาวอื่นที่พบในหนังสือจดหมายเหตุ ฯ บางกอกเรียลไทม์

พิเชษฐ์ คงโต (2546) ศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวความคิดและภาพสะท้อนสังคมในเรื่องสั้นของประชาคม ลุณาชัย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์เรื่องสั้นของประชาคม ลุณาชัย ด้านการเสนอแนวคิดและภาพสะท้อนสังคม ผลการวิจัยพบว่า ประชาคม ลุณาชัย เสนอแนวคิดในเรื่องสั้น 4 ด้านคือ แนวความคิดเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม แนวความคิดเกี่ยวกับมนุษย์กับมนุษย์ แนวความคิดเกี่ยวกับมนุษย์กับการดำเนินชีวิต แนวความคิดเกี่ยวกับมนุษย์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แนวความคิดเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ผู้เขียนเสนอว่า สังคมมีผลกระทบต่อชีวิตมนุษย์ในเรื่องการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจและทำให้เกิดปัญหาที่นับเป็นปรากฏการณ์ของสังคม แนวความคิดเกี่ยวกับมนุษย์กับมนุษย์ ผู้เขียนเสนอว่า มนุษย์ควรมีหน้าที่ที่ต้องทำและควรปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างมีน้ำใจ แนวความคิดเกี่ยวกับมนุษย์กับการดำเนินชีวิต ผู้เขียนเสนอว่า มนุษย์กับควรดำเนินชีวิตด้วยความเรียบง่ายและเชื่อมั่น ในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณค่าและมีความหมาย ส่วนแนวความคิดเกี่ยวกับมนุษย์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้เขียนเตือนให้มนุษย์ตระหนักถึงคุณประโยชน์ต่อธรรมชาติและภัยที่มนุษย์ได้รับจากการทำร้ายสิ่งแวดล้อมในด้านภาพสภาพสะท้อนสังคม ประชาคม ลุณาชัย เสนอภาพสะท้อนในด้านสังคม เศรษฐกิจการเมือง และวัฒนธรรมความเป็นอยู่ในด้านสังคม ผู้เขียนสะท้อนเมืองที่ไม่น่าอยู่ ปัญหาจากกลุ่มอาชีพชาวประมง โสเภณี ผู้ใช้แรงงาน และข้าราชการ ตลอดจนปัญหาที่มีในสังคม ได้แก่ ปัญหาการล่องละเมิดทางเพศ ปัญหาเด็กและเยาวชน ปัญหาความยากจน และปัญหาสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจผู้เขียนสะท้อนภาพเศรษฐกิจแบบทุนนิยมและภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ด้านการเมืองผู้เขียนสะท้อนภาพพฤติกรรมด้านลบของนักการเมืองที่ทำให้ประชาชนขาดศรัทธาส่วนในด้านวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ผู้เขียนสะท้อนภาพครอบครัว ค่านิยม ความเชื่อ ความดีมนุษยธรรม และความไร้มนุษยธรรม มลภาวะและสิ่งแวดล้อม

2.4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ไทย

ญาดา แสงเพชร (2556) ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาด้านการพัฒนาของรายการหนังฟ้าไป มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาถึงรูปแบบการนำเสนอของรายการหนังฟ้าไป 2) เพื่อศึกษาและอธิบายเนื้อหาด้านการพัฒนาของรายการหนังฟ้าไป 3) เพื่อศึกษาความเป็นชนบและความแปลกใหม่/สร้างสรรค์ของรายการหนังฟ้าไปซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีวิจัยแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก ร่วมกับการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการหนังฟ้าไปของสถานีโทรทัศน์ Thai PBS ทั้งหมดสอง season โดย season ที่ 1 มี 36 เทป และ season ที่ 2 มี 27 เทป จำนวนรวมทั้งสิ้น 63 เทป ผลการวิจัยพบว่า 1. รายการหนังฟ้าไปเป็นรายการที่มีรูปแบบรายการที่หลากหลาย ได้แก่ รูปแบบรายการสาระบันเทิง (Edutainment) รูปแบบรายการสารคดี (Documentary programme) รูปแบบ

รายการโทรทัศน์ตามจริง (Reality TV) รูปแบบรายการท่องเที่ยว และรูปแบบรายการลูกผสม (Hybrid programme) 2. รายการหนึ่งพาไปนั้นโดดเด่นในการนำเสนอเนื้อหาด้านการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบคุณภาพชีวิตมนุษย์ของ Lennart and Anderson (1975) สังเคราะห์ร่วมกับตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตของโครงการกำหนดดัชนีคุณภาพชีวิตของไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2548) โดยพบว่ามีกรนำเสนอด้านการคมนาคมและการสื่อสารมากที่สุด รองลงมาเป็นอันดับสอง คือ การนำเสนอด้านสิ่งแวดล้อม และรองลงมาเป็นอันดับสาม คือ การนำเสนอในด้านความปลอดภัย ทั้งนี้เนื่องมาจากพื้นฐานทางการศึกษาทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ของหนึ่งในพิธีกรทำให้นำเสนอมุมมองที่สอดคล้องกับด้านวิศวกรรมศาสตร์ 3. รายการมีความแปลกใหม่/สร้างสรรค์ (Invention) ทั้งทางด้านรูปแบบและการนำเสนอ เช่น มีผู้ผลิตตลอดกระบวนการเพียง 2 คน ในขณะที่รายการอื่น ๆ ใช้ทีมงานเป็นจำนวนมาก มีพิธีกรที่ไม่ใช่ดารา นักแสดง หรือบุคคลที่มีชื่อเสียงเหมือนพิธีกรรายการอื่น ๆ และการนำตัวอักษรมาใช้ตลอดทั้งรายการ เป็นต้น ในขณะที่เนื้อหาของรายการนั้นนอกจากการนำเสนอเนื้อหาด้านการพัฒนาแล้ว ก็ยังการมีนำเสนอค่าใช้จ่ายตลอดกระบวนการในการถ่ายทำรายการ รวมถึงค่ากิน ค่าเดินทาง และค่าที่พัก เป็นต้น ซึ่งสัดส่วนของรูปแบบและเนื้อหาดังกล่าวในรายการหนึ่งพาไปจะมีมากกว่าความเป็นขนบ (Convention) และความแปลกใหม่/สร้างสรรค์ที่รายการนำเสนอนี้เองก็สอดคล้องกับเหตุผลที่ผู้ชมรายการให้ความสนใจในรายการด้วย

พิชญ์วัลย์ ว่องวรการวิทย์ (2551) ศึกษาวิจัยเรื่องรายการสารคดีเชิง “สกุ๊ปชีวิต” ทางสถานีโทรทัศน์ สีกองทัพบกช่อง 7 และผลที่มีต่อผู้ด้อยโอกาส มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการกำหนดวาระข่าวสารของ “สกุ๊ปชีวิต” 2) เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของ “สกุ๊ปชีวิต” ที่มีต่อกลุ่มผู้ด้อยโอกาส 3) เพื่อศึกษาถึงบทบาทในการเปิดพื้นที่สาธารณะก็ของ “สกุ๊ปชีวิต” ผลการวิจัยผู้วิจัยพบว่า รายการสารคดีเชิงข่าว “สกุ๊ปชีวิต” ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 มีการกำหนดวาระข่าวสารทั้งในส่วนของการกำหนดนโยบายและในทุกขั้นตอนการผลิต “สกุ๊ปชีวิต” กล่าวคือในส่วนของนโยบาย เน้นการนำเสนอชีวิต “คนดีที่ด้วยโอกาส” โดยแบ่งกลุ่มชูประเด็น “สกุ๊ปชีวิต” ออกเป็น 5 กลุ่ม คือ ชีวิตคนชราผู้โดดเดี่ยวหรือพ่อแม่ที่ถูกลูกหลานทอดทิ้ง เด็กกำพร้าหรือถูกพ่อแม่ทอดทิ้ง ชีวิตเด็กกตัญญู กลุ่มคนพิการสุดชีวิต ผู้ป่วยโรคร้าย หรือผู้ที่ประสบอุบัติเหตุ และกลุ่มที่ 5 คือ ชีวิตครอบครัวยากจนที่ประสบรสมชีวิต แต่มีความขยัน อดทน ส่วนในทุกขั้นตอนการผลิตตั้งแต่การคัดเลือกชีวิตผู้ด้อยโอกาส การถ่ายทำและการเขียนบทบรรยาย รวมไปถึงการตัดต่อ “สกุ๊ปชีวิต” ล้วนต้องผ่านการกลั่นกรอง จากทีมงานผู้ผลิต ออกอากาศเป็นประจำ 7 วัน ในช่วงภาคค่ำ ช่วงที่ 2 เวลา 19:40 น. ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สะท้อนภาพสื่อมวลชน คือ ตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดวาระข่าวสารของ “สกุ๊ปชีวิต” โดยมีที่มาของวาระข่าวสารจากสื่อมวลชนและวาระข่าวสารจากสาธารณะ ผลกระทบของ “สกุ๊ปชีวิต” ที่มีต่อผู้ด้อยโอกาส ส่งผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ พบว่า หลังออกอากาศผลกระทบด้านบวก คือ ผู้ด้อยโอกาสกลุ่มตัวอย่าง 10 ราย ต้องมี

สภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีเงินบริจาควอนเข้าบัญชีหลักหมื่นถึงเกือบล้านบาท บางรายมีผู้ใจบุญมาสร้างห้องน้ำให้ สร้างบ้านหลังใหม่ ตามมาด้วยภาครัฐต่างพากันเข้ามาดูแล มอบสิ่งของอุปโภคบริโภคให้ผู้ด้อยโอกาส ได้รับการบริการจากภาครัฐทั่วถึง อาทิ ได้รับสิทธิ์เบี้ยเลี้ยงคนชรา ซึ่งก่อนหน้านี้ไม่เคยได้รับสิทธิ์ ส่วนผลกระทบด้านลบ พบว่า “สกุ๊ปชีวิต” บางรายหลังออกอากาศ เกิดปัญหาตามมา อาทิ ปัญหาการใช้เงินไม่เป็น เกิดปัญหาหนี้สินที่พี่น้องมาเบียดเบียนขอเงิน เกิดปัญหาไม่ไว้วางใจเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นผู้ดูแล สมุดบัญชีเงินฝาก จนถึงตัดความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

ศันสนีย์ อมาตยกุล (2551) ศึกษาวิจัยเรื่องรายการบันเทิงช่อง TATV ของเคเบิลทีวี ทูริทัศน์ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อที่จะทราบว่ารายการของแต่ละรายการของสถานีโทรทัศน์ TATV ว่า ได้ให้ข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวอะไรบ้าง 2) เพื่อทราบและเข้าใจถึงวิธีการนำเสนอรายการบันเทิง สารของรายการแต่ละรายการของสถานีโทรทัศน์ TATV เสนอ 3) เพื่อที่จะทราบถึงความพึงพอใจผู้ที่มี ส่วนได้เสียกับสถานีโทรทัศน์ TATV เสนอ ผลการวิจัยพบว่า รายการทั้ง 24 รายการของสถานีโทรทัศน์ TATV ได้ให้ข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว 13 ประเภท ได้แก่ 1. ข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยว 2. ข้อมูล อาหารการกิน 3. ข้อมูลสภาพภูมิศาสตร์ของแหล่งท่องเที่ยว 4. ข้อมูลอภินิหารในวงการท่องเที่ยว 5. ข้อมูลด้านประวัติศาสตร์ 6. ข้อมูลการสินท้อถิ่น 7. ข้อมูลด้านนโยบาย การบริหารสถานที่ ท่องเที่ยว 8. ข้อมูลด้านที่พัก 9. ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ 10. ข้อมูลกิจกรรมทางการท่องเที่ยว 11. เกร็ดความรู้ทางการท่องเที่ยว 12. ข้อมูลด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรม 13. ข้อมูลด้านความปลอดภัย ของสถานที่ท่องเที่ยว และสามารถเป็นประเภทรายการบันเทิงสารของสถานีโทรทัศน์ TATV ได้เป็น 5 ประเภท ได้แก่ 1. รายการข่าว 2. รายการสนทนา 3. รายการสารคดี 4. รายการไลฟ์สไตล์ 5. รายการวาไรตี้ ในส่วนของความพึงพอใจที่มีต่อรายการบันเทิงสารของสถานีโทรทัศน์ TATV นั้น ผู้มีส่วนได้เสียกับการท่องเที่ยวในประเทศไทยพึงพอใจต่อการนำเสนอข้อมูลข่าวสารการการท่องเที่ยว เนื่องจากข้อมูลมีความหลากหลาย ได้รับการปรับเปลี่ยนให้มีความทันสมัยตลอดเวลา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยวได้จริง แต่ในส่วนของความบันเทิงนั้น ผู้มีส่วนได้เสีย เห็นว่า รูปแบบรายการยังขาดความหลากหลายในการนำเสนอ อีกทั้งผู้ดำเนินรายการในบางรายการยังไม่มี ความสามารถที่จะดำเนินรายการให้เกิดความสนุกสนานได้ ทั้งนี้ ผู้มีส่วนได้เสีย ได้เสนอแนะให้รายการ ปรับปรุงในด้านความหลากหลายของรูปแบบการนำเสนอรายการ และการเสาะแสวงหาสถานที่ ท่องเที่ยวใหม่ ๆ ที่ยังไม่มีเผยแพร่มาก่อน รวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์ธุรกิจของตนมากกว่านี้

สุชาภรณ์ ตั้งจิตสาธุกิจ (2549) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาสังคม และค่านิยม ของเยาวชนไทยในรายการโทรทัศน์ “หลุมดำ” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาเนื้อหาที่สะท้อนประเด็น ปัญหาสังคมของเยาวชนไทยที่ปรากฏในรายการ “หลุมดำ” 2) เพื่อศึกษาเนื้อหาที่สะท้อนถึง ค่านิยม ของเยาวชนไทย ที่ปรากฏในรายการ “หลุมดำ” ผลการวิจัยพบว่า รายการ “หลุมดำ” สะท้อนปัญหา สังคมของเยาวชนทั้งสิ้น 23 ด้าน ได้แก่ ปัญหาครอบครัว ปัญหาการศึกษา ปัญหาสิ่งแวดล้อม

ให้โทษ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาพฤติกรรมเสรีทางเพศ ปัญหาความเสื่อมโทรมของศีลธรรม วัฒนธรรม และจิตใจ ปัญหาการขายบริการทางเพศ ปัญหาการตั้งครรภ์ ปัญหาการทำแท้ง ปัญหา อัตวินิบาตกรรม ปัญหาพฤติกรรมความก้าวร้าวรุนแรง ปัญหาเด็กเร่ร่อน ปัญหาการติดเกม ปัญหา การติดแชท ปัญหาแก๊งชิงกวนเมือง ปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบน ปัญหาการหนีออกจากบ้าน ปัญหา การพนันฟุตบอล ปัญหาสื่อลามก ปัญหาอันตรายจากการทำศัลยกรรม ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหา ภาษาไทยวิบัติ ปัญหาอันตรายจากยาลดความอ้วน มีข้อสังเกตว่าปรากฏปัญหาสังคมของเยาวชน เกี่ยวกับเรื่องเพศอยู่หลายด้านในรายการ หลุมดำ ได้แก่ ปัญหาพฤติกรรมเสรีทางเพศ ปัญหา การตั้งครรภ์ ปัญหาการทำแท้ง และปัญหาการขายบริการทางเพศ ซึ่งส่วนใหญ่เกิดขึ้นกับเยาวชน โดยเฉพาะเพศหญิง โดยอายุของการมีเพศสัมพันธ์น้อยที่สุดอยู่ที่ 13 ปี หรือระดับการศึกษาชั้นมัธยม ปีที่ 1 เท่านั้น มีการวิพากษ์วิจารณ์สังคมของผู้ดำเนินรายการและทีมงานหลุมดำในปัญหาสังคมของ เยาวชนสำคัญ ๆ ที่ชี้ให้เห็นว่าความเจริญก้าวหน้าและการพัฒนาของประเทศชาติไม่ได้เดินหน้าไป พร้อมกับสภาพจิตใจของคนในสังคม โดยเฉพาะเยาวชนกำลังสำคัญของชาติ ดังที่ปรากฏปัญหา ความเสื่อมโทรมของศีลธรรม วัฒนธรรมและจิตใจ ปัญหาอาชญากรรมใน “ห้องแชท ห้องโชว์ จำั๊ยะ ออนไลน์ ในชุมชน ไชเบอร์สเปซเป” และ “คำให้การของผู้ต้องหาคดีโทรมหญิง”

ณัฐกาญจน์ ศุภรัตน์เมธี (2547) ศึกษาวิจัยเรื่อง เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคม และแนวคิด ด้านจริยธรรมในรายการ "คนค้นคน" มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาเนื้อหาที่สะท้อนปัญหา สังคม โดยการสำรวจ และวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อจำแนก และแจกประเภทของปัญหาสังคมที่สะท้อน จากเนื้อหาของรายการ "คนค้นคน" 2) เพื่อศึกษารูปแบบการการดำเนินชีวิตที่สะท้อนแนวคิดด้าน จริยธรรม โดยการสำรวจและวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อจำแนกและแจกแจงแนวคิดด้านจริยธรรมที่สะท้อน จากรูปแบบการดำเนินชีวิตของ "คนค้นเรื่อง" ที่ปรากฏในรายการ "คนค้นคน" ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาของรายการ "คนค้นคน" สะท้อนปัญหาสังคม ทั้งสิ้น 21 ด้าน ปัญหาสังคมด้านที่ถี่มากที่สุด ได้แก่ ความยากจนความเสื่อมโทรมของศีลธรรม วัฒนธรรม จิตใจ และคนพิการ ส่วนปัญหาสังคมด้าน ที่ปรากฏน้อยที่สุด โดยปรากฏเพียงปัญหาละเรื่องเดียว ได้แก่ คอร์รัปชัน โสเภณี อัตวินิบาตกรรม เด็กเร่ร่อน และเด็กไร้สัญชาติ ภาพรวมของการสะท้อนปัญหาสังคมของรายการ "คนค้นคน" ปรากฏ ในสังคมเมืองมากกว่าสังคมชนบทคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 3 : 1 และปัญหาสังคมส่วนใหญ่ที่ปรากฏ ในรายการจะเกิดขึ้นกับชนชั้นล่างของสังคม แนวคิดด้านจริยธรรมที่ปรากฏในรูปแบบการดำเนินชีวิต ของ "คนค้นเรื่อง" จากรายการ "คนค้นคน" มากที่สุด ได้แก่ ความขยัน การมีอุดมคติ และการมี ความกล้าหาญ ส่วนแนวคิดด้านจริยธรรมที่ปรากฏในรูปแบบการดำเนินชีวิตของ "คนค้นเรื่อง" น้อยที่สุด คือ ความกระตือรือร้นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย การรักและเทิดทูนชาติ การมี พลังานามัยทางด้านร่างกายสมบูรณ์ และการมีความภาคภูมิใจและรู้จักทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ในภาพรวม ระดับเหตุผลหรือแรงจูงใจในการกระทำที่สะท้อนแนวคิดจริยธรรมของ "คนค้นเรื่อง" จากรายการ "คนค้นคน" ทั้ง 19 เรื่อง เป็นการกระทำเพื่อผลประโยชน์ของผู้อื่นและสังคมมากที่สุด

รองลงมา คือ การกระทำตามมโนสำนึก ไม่มีผลประโยชน์ การกระทำเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง และการกระทำ เพื่อผลประโยชน์ของครอบครัวตามลำดับ

จากงานวิจัยข้างต้นพบว่า มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนไทยสมัยใหม่ สะท้อนปัญหาสังคมไทยสมัยใหม่จากรายการโทรทัศน์ไทย รวมทั้งแนวทางแก้ปัญหาสังคมสมัยใหม่จะ เห็นได้ว่า วิถีชีวิตและวัฒนธรรมไม่ใช่เหมือนเดิมตลอดไป ซึ่งได้เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อม ของสังคมเปลี่ยนแปลง เมื่อสังคมไทยการพัฒนาขึ้น ปัญหาสังคมสมัยใหม่ก็เกิดขึ้นตามไปด้วย ดังนั้น เพื่อป้องกันรักษาสังคมก็ต้องการแนวทางแก้ไขปัญหาเหล่านั้นอีกต่อไป

2.4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสังคมเมือง

อัญญาลักษณ์ คูพรรณสกุล (2560) ศึกษาวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การตลาดที่มุ่งเน้นสู่สังคม เมือง ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมใน อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี การศึกษาฉบับ นี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้บริโภคในอำเภอเมืองจังหวัดอุบลราชธานี ที่มีต่อ กลยุทธ์การตลาดมุ่งเน้นความเป็นสังคมเมืองของธุรกิจคอนโดมิเนียม 2) เพื่อศึกษาถึงการตัดสินใจซื้อ คอนโดมิเนียมของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 3) เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของ กลยุทธ์การตลาดมุ่งเน้นความเป็นสังคมเมือง ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมของผู้บริโภคใน เขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

นิโรธ ทองธรรมชาติ (2557) ศึกษาวิจัยเรื่อง กาววิถีชีวิตและสภาวะการณ์ปัจจุบันใน สังคมเมือง มีวัตถุประสงค์ การวิจัยและสร้างสรรค์นี้เป็นการค้นคว้าหาแนวทางทั้งด้านกระบวนการ คิดและ กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของข้าพเจ้า ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ผลงานศิลปะของ ศิลปินที่สร้างสรรค์จากวัสดุและสิ่งของเหลือใช้จากสังคมเมือง และศึกษาวิถีชีวิตและสภาวะการณ์ของ สังคม เมืองในปัจจุบันผลจากการวิเคราะห์ทำให้ข้าพเจ้ามีความเข้าใจถึงเหตุผลในการนำวัสดุเหล่านั้น มาใช้ วิธีการจัดการกับวัสดุเป็นต้นและข้าพเจ้าสามารถนำความรู้มาสังเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา กระบวนการคิดและสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่สามารถถ่ายทอดความคิดของข้าพเจ้าออกมาเป็น รูปธรรมให้ผู่ได้สัมผัสรับรู้ถึงวิถีชีวิตและสภาวะการณ์ปัจจุบัน ของสังคมเมือง ซึ่งเต็มไปด้วยภาวะ ความเปลี่ยนแปลง โดดเดี่ยว สับสน ความรู้สึกไม่แน่นอน และภาวะไร้ค่าตอบของชีวิต อีกทั้งการวิจัย ครั้งนี้ยังทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจตัว เองมากขึ้น

นิตยระติ วงษ์สวัสดิ์ (2553) ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและ สิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการตัดถนนนครินทร์บริเวณส่วนต่อจากสะพานพระราม 5 บรรจบถนน กาญจนานิกะก มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาวิถีชีวิตด้านเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อมของ คราวเรือนที่อาศัยอยู่บริเวณ ถนนนครินทร์บริเวณส่วนต่อจากสะพานพระราม 5 บรรจบถนน กาญจนานิกะก ในช่วงปี พ.ศ. 2538-2544 2) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจสังคมและ สิ่งแวดล้อมของคราวเรือนอันเนื่องมาจากการตัด ถนนนครินทร์ บริเวณส่วนต่อจากสะพานพระราม 5 บรรจบถนนกาญจนานิกะกในช่วงปี พ.ศ. 2545 – พ. ศ. 2553

บทที่ 3

วิเคราะห์วิถีชีวิตของคนไทยจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด”

การวิเคราะห์วิถีชีวิตของคนไทยจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

3.1 วิถีชีวิตของคนไทย

3.1.1 ที่อยู่อาศัย

3.1.1.1 การอยู่ร่วมกันของคนไทยกับชาวต่างชาติ

3.1.1.2 ความหมายของบ้านที่เปลี่ยนแปลงไป

3.1.2 ชีวิตความเป็นอยู่ประจำวัน

3.1.2.1 แนวคิดของชีวิต

3.1.2.2 วิถีชีวิตของชนชั้นกลางในปัจจุบัน

3.1.3 ครอบครัว

3.1.3.1 ลักษณะของครอบครัว

3.1.3.2 สมาชิกในครอบครัว

3.1.4 การเดินทาง

3.1.4.1 การใช้รถยนต์ส่วนตัว

3.1.4.2 การใช้รถจักรยาน

3.1.4.3 การเดิน

3.1.5 วิธีการสื่อสารสมัยใหม่

3.1.5.1 การใช้อินเทอร์เน็ต

3.1.5.2 การเล่นเกมในโทรศัพท์มือถือ

3.1.6 การเลี้ยงสัตว์

3.1.6.1 การเลี้ยงแมว

3.1.6.2 การเลี้ยงหมา

3.1.7 ความบันเทิง

3.1.7.1 การท่องเที่ยว

3.1.7.2 การเล่นเกม

3.1.8 สุขภาพ

3.1.8.1 แนวคิดของสุขภาพ

3.1.8.2 วิธีดูแลสุขภาพ

3.1.9 การประกอบอาชีพ

3.1.9.1 อาชีพพนักงานสาวโรงงาน

3.1.9.2 อาชีพมอเตอร์ไซด์รับจ้าง

3.1.9.3 อาชีพหมอ

3.1.9.4 อาชีพนักร้อง

- 3.1.9.5 อาชีพหมอดู
- 3.1.9.6 อาชีพชาวนา
- 3.1.9.7 อาชีพพริตตี้
- 3.1.10 สิ่งแวดล้อม
 - 3.1.10.1 วิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อม
 - 3.1.10.2 สิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น
- 3.2 ค่านิยมของคนไทย
 - 3.2.1 การเสี่ยงโชคซื้อล็อตเตอรี่
 - 3.2.2 การใช้เครื่องมือสื่อสาร
 - 3.2.3 การใช้เงิน
 - 3.2.4 ความเป็นอิสระ
- 3.3 ความเชื่อของคนไทย
 - 3.3.1 ความเชื่อเรื่อง “หมอดู”
 - 3.3.2 ความเชื่อเรื่อง “ผี”
- 3.4 วัฒนธรรมของคนไทย
 - 3.4.1 อาหาร
 - 3.4.1.1 การดื่มชากับกาแฟ
 - 3.4.1.2 อาหารเช้า
 - 3.4.1.3 การกินบุฟเฟ่ต์
 - 3.4.1.4 ของหวาน
 - 3.4.2 การแต่งกาย
 - 3.4.2.1 การใส่เครื่องแบบ
 - 3.4.2.2 การใส่ชุดไม่เป็นทางการ
- 3.5 ประเพณีของคนไทย
 - 3.5.1 ประเพณีทำบุญตักบาตร
 - 3.5.2 ประเพณีการแต่งงาน

3.1 วิถีชีวิตของคนไทย

วิถีชีวิตของคนไทย สะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแบ่งทอด” เป็นชีวิตที่มีหลายรูปแบบ มีชีวิตชีวาสนุกสนานมากขึ้น ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับมนุษย์กลายเป็นเรื่องซับซ้อนมากขึ้น เพราะว่ามีเทคโนโลยีสร้างความผูกพันคนระหว่างทั่วโลก ในขณะเดียวกัน ข้อจำกัดของการสื่อสารก็ค่อย ๆ น้อยลง วิถีชีวิตของคนไทยกลายเป็นวิถีชีวิตที่หลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น ดังเนื้อเรื่องของรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแบ่งทอด” ที่สะท้อนวิถีชีวิตของคนไทยในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ที่อยู่อาศัย ชีวิตความเป็นอยู่ประจำวัน ครอบครัว การเดินทาง วิธีการสื่อสารสมัยใหม่ การเลี้ยงสัตว์ ความบันเทิง สุขภาพ การประกอบอาชีพ และสิ่งแวดล้อม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1.1 ที่อยู่อาศัย

วัฒนธรรมเกี่ยวกับที่อยู่ของคนไทยสะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรม ชุบแป้งทอด” แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันของคนไทยกับชาวต่างชาติ และวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับความหมายของบ้านที่เปลี่ยนแปลงไป

3.1.1.1 การอยู่ร่วมกันของคนไทยกับชาวต่างชาติ

พิธีกร : ถึงแม้ว่าพวกเขาจะไม่รวมตัวอยู่กันเป็นย่านที่ชัดเจน และอาจจะดูความมีปึกเจกอยู่ในการทำงานและการใช้ชีวิต แต่น่าสนใจ สำหรับผม คือ ดูเหมือนว่าพวกเขาจะปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมไทยได้สุด ๆ เลยทีเดียว ถ้าคุณเคยไปเที่ยวประเทศเพื่อนบ้านอย่างประเทศสิงคโปร์ แล้วคุณคงสังเกตเห็นว่า การแบ่งย่านตามชนชาติ ไม่ว่าจะเป็นลิตเติ้ล อินเดีย ไชน่าทาวน์ หรือว่าอาหรับสตรีท จริง ๆ คุณผู้ชมรู้มั๊ยครับว่า ประเทศเราก็มีอาหรับสตรีท เหมือนกัน ย่างที่เราก็คือ ย่านนานา แห่งนี้ครับ

พิธีกร : แยกอาหรับมาซื้อส้มตำบ้างไหม

ผู้ที่สัมภาษณ์ 1 : เยอะค่ะ เป็นประจำ

พิธีกร : ส่วนใหญ่เวลาค้าขายกับชาวต่างชาติและคนไทย ลักษณะนิสัยที่แตกต่างกันหรือว่าเหมือนกันบ้างไหมครับ

ผู้ที่สัมภาษณ์ 2 : แตกต่างมากค่ะ เขาก็ไม่ค่อยรู้จักคิว มาก่อน มาหลัง แต่เขารู้เขาต้องการตอนนี้เดี๋ยวนี้เลย มีบางคนใจดีแต่ก็แล้วแต่คน เหมือนคนไทยนี้แหละ

(“วัฒนธรรมชุบแป้งทอด” : ตอนที่ 30 ต่างถิ่นในแดนไทย ออกอากาศ 13 มี.ค. 57)

พิธีกร 1 : ถ้าพูดย่านที่มีคนญี่ปุ่นมาในกรุงเทพฯ เนี่ย หลาย ๆ คนก็คงจะนึกถึงย่านสุขุมวิท เพราะว่าในซอยสุขุมวิท 33 / 1 มีซูเปอร์มาร์เก็ตสัญชาติญี่ปุ่นตั้งบริการเป็นศูนย์กลางชุมชนอยู่ ญี่ปุ่นเริ่มมีการกระจายตัวให้เห็นมากขึ้นอย่าง เช่น ในลาดพร้าว นานา เอกมัย บางนา แม้แต่ในต่างจังหวัดอย่างเช่นศรีราชา มีคนญี่ปุ่นอาศัยอยู่เยอะจนกระทั่งได้ชื่อว่าเป็นลิตเติ้ลโอซาก้าเลยทีเดียว

พิธีกร 2 : คนญี่ปุ่นที่อยู่ในกรุงเทพฯ ตอนนี้อยู่ถึงประมาณ 50,000 ถึง 70,000 คน รวมไปถึงกับนักท่องเที่ยวที่มาเมืองไทยก็เยอะมีประมาณเกือบ ๆ 200,000 คนปีเดียว

(“วัฒนธรรมชุบแป้งทอด” : ตอนที่ 30 ต่างถิ่นในแดนไทย ออกอากาศ 13 มี.ค. 57)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า เมืองไทยโดยเฉพาะที่กรุงเทพฯ ๗ เป็นสถานที่ที่มีคนพักอยู่อาศัยผสมกันด้วยมีคนหลายเชื้อชาติและสัญชาติ ไม่ว่าจะเป็นคนตะวันตกอย่างชาวฝรั่งเศส ชาวอเมริกา แล้วก็ชาวคนตะวันออกอย่างชาวอาหรับ ชาวญี่ปุ่น ชาวเกาหลี และชาวจีน มีคนต่างชาติเข้ามาจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ พวกเขาชอบที่จะอยู่ร่วมกันในกลุ่มพื้นที่เดียวกัน สถานที่ชุมนุมของประเทศอื่นได้ค่อย ๆ เกิดขึ้น อย่างเช่นในกรุงเทพฯ ๗ ย่านนานาเป็นสถานที่ชุมนุมของกลุ่มคนอาหรับ ถนนเยาวราชเป็นสถานที่ชุมนุมของกลุ่มคนจีน ฯลฯ

3.1.1.2 ความหมายของบ้านที่เปลี่ยนแปลงไป

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน ต่างถิ่นในแดนไทย นำเสนอเรื่องของวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับเรื่องความหมายของบ้านที่เปลี่ยนแปลงไปในชีวิตประจำวันของคนไทย ซึ่งไม่ได้หมายถึงที่อยู่อาศัยที่ตั้งบนพื้นดิน เช่น คนไทยในสมัยก่อนเข้าใจเท่านั้น รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่มีความคิดเห็นต่อความหมายของบ้านในปัจจุบัน ดังตัวอย่าง

พิธีกร : เมื่อพูดถึงบ้าน คุณอาจนึกถึงบ้านเดี่ยว คอนโด ทาวน์เฮ้าส์ หรือห้องแถว แต่สิ่งๆที่เรียกว่า "บ้าน" ไม่จำกัดอยู่แค่นั้น พื้นที่ในรถยนต์ ห้องในโรงแรมเล็กๆ ๆ ใต้สะพาน หรือแม้แต่ในสุสาน อาจเป็นบ้านของใครอีกหลายคน นอกจากรูปแบบที่แตกต่างหลากหลายของบ้านแล้ว ความหมายของบ้านก็ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแต่สิ่งก่อสร้างที่ค้ำค้ำ แต่อาจหมายถึงความสัมพันธ์ ครอบครัว พื้นที่ส่วนตัว อำนาจ และอีกมากมาย

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 62 ต่างถิ่นในแดนไทย ออกอากาศ 30 มี.ค. 59)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่าในเมืองไทย บ้านมีรูปแบบประเภทหลาย ๆ อย่าง นอกจากบ้านในความหมายดั้งเดิม อย่างเช่น บ้านเดี่ยว คอนโด ทาวน์เฮ้าส์ หรือห้องแถว ปัจจุบันพื้นที่ส่วนตัวก็ถือว่าเป็นบ้านได้ คนรุ่นเก่านิยมอาศัยอยู่ในบ้านทั้งครอบครัวอยู่ในบ้านเดียวกัน ด้านบนมีคนอาศัยอยู่ ด้านล่างเป็นสวน เป็นที่จอดรถ คนยุคเก่าไม่ค่อยมีพื้นที่ส่วนตัว แต่ปัจจุบันนี้คนไทยชอบอยู่ในพื้นที่ที่มีความเป็นส่วนตัวมากขึ้น เช่น เช้าคอนโดอยู่ใกล้กับมหาวิทยาลัย เช้าหอพักอยู่เป็นต้น ความหมายของคำว่า “บ้าน” ในวัฒนธรรมของสังคมสมัยใหม่จึงกลายเป็นวัฒนธรรมที่เน้นความเป็นส่วนตัว ความสัมพันธ์ของคนในบ้านก็มีการเปลี่ยนแปลงไป กลายเป็นเวลาส่วนใหญ่จะอยู่ลำพังคนเดียว สื่อสารกับตนเองมีความสามารถในการจัดการชีวิตส่วนตัวของตนเองได้ ความหมายของบ้านจึงเปลี่ยนแปลงไปทั้งรูปร่างลักษณะของบ้านและความสัมพันธ์ของคนในบ้าน

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปได้ว่า การอยู่ร่วมกันของคนไทยกับชาวต่างชาติ และความหมายของบ้านที่เปลี่ยนแปลงไปกับสังคมไทยสมัยก่อนมีความแตกต่างกันมาก โดยเฉพาะที่กรุงเทพฯ เป็นสถานที่ที่มีคนพักอยู่อาศัยผสมกันด้วยมีคนหลายเชื้อชาติและสัญชาติ เป็นเมืองที่เป็น

สากลอย่างมาก นอกจากนี้ เมื่อเมืองเป็นสากลมากขึ้น ความหมายของคำว่า “บ้าน” ในวัฒนธรรมของสังคมสมัยใหม่จึงกลายเป็นวัฒนธรรมที่เน้นความเป็นส่วนตัว ความหมายของบ้านจึงเปลี่ยนแปลงไปทั้งรูปร่างลักษณะของบ้านและความสัมพันธ์ของคนในบ้าน

3.1.2 ชีวิตความเป็นอยู่ประจำวัน

วิถีชีวิตของคนไทยในสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงด้านชีวิตความเป็นอยู่ประจำวัน ชีวิตความเป็นอยู่ประจำวันที่ปรากฏในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” สามารถแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ด้านแนวคิดของชีวิต และด้านวิถีชีวิตของชนชั้นกลางในปัจจุบัน

3.1.2.1 แนวคิดของชีวิต

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน “ทำไมต้องเดินห้าง” นำเสนอเรื่องของคนไทยที่ใช้ชีวิตอยู่ในห้างสรรพสินค้าได้เป็นเวลานาน มีความสุขและใช้ชีวิตอย่างสนุกสนานในห้างสรรพสินค้า โดยพิธีกรและผู้ร่วมรายการเล่ารายละเอียดเกี่ยวกับส่วนประกอบต่าง ๆ ในห้างสรรพสินค้า อีกทั้งสัมภาษณ์คนที่มาห้างสรรพสินค้าด้วย ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ทำไมเราชอบเดินห้าง?

ผู้ที่สัมภาษณ์ 1 : เพราะว่าเวลาเราเดินห้างได้เจอร้านหลากหลายมากมาย ได้ช้อปปิ้งกับเพื่อน ๆ อยู่ในห้างทั้งวันก็ได้

ผู้ที่สัมภาษณ์ 2 : ไปข้างนอกอากาศร้อน ยังชอบกลับไปเดินห้างอีกซ้ำแล้วซ้ำเล่า หลังจากเดินห้างกันจนเมื่อย เราก็จะมานั่งสบาย ๆ มองภายนอกจากในห้างกันบ้างได้

ผู้ที่สัมภาษณ์ 3 : ไม่ว่าจะทำอะไร มีเวลาว่างเมื่อไหร่ ไม่รู้จะไปไหน สุดท้ายก็ชวนเพื่อนมาเดินห้าง อยู่ในห้างทำทุกสิ่งทุกอย่างในสถานที่เดียวได้

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 2 ทำไมต้องเดินห้าง ออกอากาศ 3 ก.ค. 56)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ห้างสรรพสินค้าเป็นสถานที่ที่คนไทยใช้ชีวิตเพื่อทำกิจกรรมที่จำเป็นในชีวิตประจำวันมากกว่าสถานที่แห่งอื่น เนื่องจากห้างสรรพสินค้ามีสินค้าและบริการตอบสนองความต้องการทุกอย่างของมนุษย์ เช่น การทานอาหาร การดูหนัง การช้อปปิ้งใช้ในชีวิตประจำวัน การรับฝากหรือถอนเงิน ดังนั้น การไปห้างสรรพสินค้าในครั้งหนึ่ง คนไทยสามารถทำธุระหลายอย่างเสร็จพร้อมกันในสถานที่แห่งเดียวจึงเป็นความสะดวกสบายและทำให้คนไทยใช้ชีวิตได้ง่ายขึ้น จนทำให้วิถีชีวิตของคนไทยเปลี่ยนจากการอยู่ในบ้านมาเป็นการอยู่นอกบ้านมากขึ้น ห้างสรรพสินค้าจึงไม่ใช่แค่ศูนย์กลางเมืองแต่เป็นศูนย์กลางชีวิตของคนไทยด้วย

ตัวอย่างต่อไปกล่าวถึง คนไทยในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอนเรามีสิทธิ์ที่จะชี้แจง มีแนวคิดของชีวิตหลายแบบเกิดขึ้นใหม่ นำเสนอเรื่องของคนไทยที่ใช้ชีวิตขยันเรียน ขยันทำงานอย่างเป็นปกติ เพราะว่าพวกเขาถูกสอนว่าต้องเป็นคนขยันหมั่นเพียร ชีวิตนี้จึง

จะได้ดีขึ้น รายการได้สัมภาษณ์คนที่ทำงานที่บริษัท คนที่เป็นคนค้าขาย พวกเขาทำงานหนักแล้วก็ขยันทำงานเพื่ออะไร ในเวลาเดียวกัน อยากรู้เวลาชี่เกียจหรือเปล่า ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ทำไมต้องขยัน? เมื่อยังเด็กเราคงจะได้ยินคนบอกอยู่เสมอว่าให้ขยัน เมื่อทำงานบางที่เราขยันไปเองโดยไม่ต้องมีใครมาบอก แต่เราเคยตั้งคำถามกันใหม่ว่า ทำไมเราต้องขยันกันขนาดนี้ และเรามีสิทธิ์ที่จะชี่เกียจกันบ้าง

(“วัฒนธรรมซูบแป้งทอด” : ตอนที่ 3 : เรามีสิทธิ์ที่จะชี่เกียจ ออกอากาศ 10 ก.ค. 56)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า แนวคิดของชีวิตของคนไทยมีความคิดแบบใหม่ เกิดมาเมื่อก่อนผู้ใหญ่สั่งสอนเราให้ทำทุกสิ่งทุกอย่างด้วยความขยัน เพราะว่าเป็นคนขยันจนจะได้ชีวิตที่ดีกว่าผู้อื่น เวลาเราเรียนหนังสืออาจารย์ก็บอกว่า ถ้าไม่ขยันเรียนก็ไม่ได้คะแนนดี เวลาเราทำงานเจ้านายก็บอกว่า ถ้าไม่ขยันทำงาน ก็ไม่ได้เงินเดือนดี จนกระทั่งเหนื่อยมาก ๆ แต่ความจริง คนไทยยุคใหม่ตระหนักว่า แม้ว่าความขยันเป็นแนวคิดสำคัญของการใช้ชีวิต แต่ความขยันต้องอาศัยความอดทนของตัวเอง บางครั้งเราจึงมีความรู้สึกชี่เกียจบ้าง

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซูบแป้งทอด” ตอน Generation Walk นำเสนอเรื่อง ที่เกี่ยวกับแนวคิดของชีวิตที่เปลี่ยนไป รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่เรียกว่า Generation Walk โดย พวกเขาได้เล่ารายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะของพวกเขา ดังตัวอย่าง

พิธีกร : 'ไม่แต่งงาน ไม่ซื้อบ้าน ไม่ซื้อรถ' หากชีวิตคุณคลบล้ายคลบลกล่าวว่าจะเป็นแบบนี้อย่าเพิ่งตกใจไป คุณอาจกำลังเป็นคนรุ่นใหม่ล่าสุด คนรุ่นที่กำลังปฏิวัติไลฟ์สไตล์และเปลี่ยนแปลงโลก “วัฒนธรรมซูบแป้งทอด” อยากชวนคุณผู้ชมไปร่วมสำรวจคนรุ่นใหม่ล่าสุด 'คนรุ่นแห่งการเดิน Generation Walk' พร้อมกับไลฟ์สไตล์ใหม่ล่าสุดของพวกเขา ที่จะทำให้อุบัติการณ์เมืองแบบเดิม ๆ เปลี่ยนไป เมืองที่ทุกคน 'เดิน' มีหน้าตาเป็นอย่างไร และจะเกิดขึ้นได้ไหมในอนาคตอันใกล้

(“วัฒนธรรมซูบแป้งทอด” : ตอนที่ 8 : Generation Walk ออกอากาศ 21 ส.ค. 56)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ชีวิตของคนไทยกลุ่มที่เรียกว่า Generation Walk มีความแตกต่างกันมากกับคนไทยในอดีต ที่มีจุดมุ่งหมายของชีวิต คือ ต้องแต่งงานมีลูก ต้องซื้อบ้าน ซื้อรถ แต่เมื่อเวลาผ่านไป คนไทยสมัยปัจจุบันนี้ จุดมุ่งหมายก็คงจะเปลี่ยนแปลงอีกแบบหนึ่ง ไม่อยากแต่งงาน ไม่มีความต้องการซื้อบ้าน ซื้อรถ แต่มีเหตุผลไม่ใช่คือไม่มีเงิน แต่มีความคิดไม่เหมือนสมัยก่อน เพราะฉะนั้นวิธีการที่แบ่งชนชั้นของชีวิตก็เปลี่ยนแปลงหมด

3.1.2.2 วิถีชีวิตของชนชั้นกลางในปัจจุบัน

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน ชนชั้นกลาง ชนชั้นแกว่ง ชนชั้นกลาง สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตของชนชั้นกลางในปัจจุบันของคนไทย นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับวิธีการที่แบ่งชนชั้นของคนไทย นี่เป็นวิถีชีวิตส่วนหนึ่งสำคัญสำหรับคนไทย ดังตัวอย่าง

พิธีกร 1 : ชนชั้นกลาง คือ กลุ่มคนที่มีการศึกษาระดับหนึ่ง ความฝันของชนชั้นกลาง คือ อยากมีบ้าน อยากมีรถ อยากมีคอนโด อยากมีอยากได้สิ่งต่าง ๆ ที่ราคาแพง ทำให้ต้องหาเงินเพื่อซื้อของราคาแพง

พิธีกร 2 : ชนชั้นกลางอยู่เป็นปัจเจกสูง มีทางเลือกในชีวิตมากขึ้น มี สิ่งที่ต้องทำมากขึ้น ใช้ชีวิตในห้างสรรพสินค้า เนื่องจากภาครัฐไม่ได้จัดพื้นที่สาธารณะไว้ให้มากพอ

พิธีกร 3 : ชนชั้นกลางของไทยผูกติดกับทุนนิยม จนนำพาสังคมให้ต้องดิ้นรนทำมาหากินเพื่อตัวเอง จะบ่นเมื่อเสียผลประโยชน์ ดังนั้น ต้องทำให้ชนชั้นกลางเป็นชนชั้นที่เป็นผู้นำทางความคิด กล้ารับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง มีใจกว้าง จึงจะเป็นชนชั้นกลางที่มีคุณภาพ

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด”: ตอนที่ 26 ชนชั้นกลาง ชนชั้นแกว่ง ชนชั้นกลาง ออกอากาศ 13 ก.พ. 57)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า วิถีชีวิตของคนไทยชนชั้นกลางเป็นวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมมากที่สุด ทั้งที่เป็นกลุ่มคนที่มีการศึกษา แต่กลับไปยึดติดกับความอยากได้อยากมีในทรัพย์สินเงินทองต่าง ๆ จึงทำให้คนชั้นกลางที่ควรจะมีคุณภาพของสังคมกลายเป็นคนชนชั้นกลางที่ไม่ค่อยมีความสุข ซึ่งพิธีกรของรายการก็ได้แนะนำว่าการทำให้คนชนชั้นกลางเป็นกลุ่มคนที่มีคุณภาพสำหรับสังคม คือ การเปลี่ยนแปลงด้านความคิดของคนกลุ่มนี้ให้เป็นความคิดในทางที่ดีที่มีต่อตนเอง บุคคลอื่น และสังคมรอบข้าง กลุ่มคนชนชั้นกลางจึงจะรักษาเสถียรภาพของสังคมไว้ได้ แม้ว่าวิถีชีวิตของคนไทยชนชั้นกลางไม่ได้มีมาตรฐานที่กำหนดแบบที่เดิม แต่แต่ละคนก็มีวิธีการใช้ชีวิตของตัวเอง บางทีคนชนชั้นกลางคงทำอาชีพต่างกันเยอะมาก แต่ก็ยังส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและความมั่นคงของสังคมได้เสมอ ดังนั้น วิถีชีวิตของชนชั้นกลางก็เป็นวิถีชีวิตที่ขยันอดทนและกล้าหาญและมีประโยชน์ต่อสังคมไทย

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปได้ว่า เมื่อสังคมไทยที่มีการพัฒนาเรื่อย ๆ ห้างสรรพสินค้าเป็นสถานที่ที่คนไทยใช้ชีวิตเพื่อทำกิจกรรมที่จำเป็นในชีวิตประจำวันมากกว่าสถานที่แห่งอื่น การไปห้างสรรพสินค้าครั้งหนึ่ง คนไทยสามารถทำธุระหลายอย่างเสร็จพร้อมกันในสถานที่แห่งเดียว พฤติกรรมแบบนี้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพของชีวิต แนวคิดของชีวิตของคนไทยมีความคิดแบบใหม่ เกิดมาด้วยเคารพในธรรมชาติของตนเอง ไม่นิยมขยันมากจนทำงานหนักเกินไปและต้องแต่งงานกับมีครอบครัว นอกจากนี้ การสร้างการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวในกลุ่มที่ใหญ่ที่สุด คือ คนไทยอยู่ในระดับชนชั้นกลาง ดังนั้น วิถีชีวิตของชนชั้นกลางก็เป็นวิถีชีวิตที่มีประโยชน์ต่อสังคมไทยมากที่สุด

3.1.3 ครอบครั

ครอบครัเป็นสถาบันสำคัญที่แสดงให้เหถึงความสัมพันธ์ระหว่งบุคคลตั้งแตสองคนขึ้นไป ครอบครัจึงเป็นสังคម្อย ๆ มีการดูแลช่วยเหลือกัน จกรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชบแบ่งทอด” สะท้อนภาพครอบครัที่มีลักษณะหลายแบบ สมาชิกของครอบครัมีหลากหลายชนิด ตามสังคมนีค้อย ๆ เปลี่ยนแปลง แต่ว่ามีสิ่งหนึ่งไม่เคยเปลี่ยน นั่นก็คือ ความอบอุ่นของครอบครั ความสัมพันธ์ที่สนิทสนมแนบแน่นต่อกัน ด้านครอบครัที่ปรากฏในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชบแบ่งทอด” สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ลักษณะของครอบครั และสมาชิกในครอบครั

3.1.3.1 ลักษณะของครอบครั

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชบแบ่งทอด” ครอบครัเป็นสถาบันสำคัญที่แสดงให้เหถึงความสัมพันธ์ระหว่งบุคคลตั้งแตสองคนขึ้นไป ซึ่งครอบครัจึงเป็นสังคម្อย ๆ มีการดูแลช่วยเหลือกัน

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชบแบ่งทอด” ตอน รักออกแบบไม่ได้ นำเสนอเรื่องของการคิดเหของคนไทยเกี่ยวกับลักษณะของครอบครัคนไทยในปัจจุบันที่แตกต่างจากในอดีต รายการได้สัมภาษณ์ครอบครัที่เป็นคู่รักเพศเดียวกัน พวกเขาตัดสินใจอยู่ด้วยกัน สร้างครอบครัที่อบอุ่นร่วมกัน ดังตัวอย่าง

พิธีกร : สังคมไทยเปิดกว้างยอมรับความหลากหลายทางเพศ หลายอย่างรอบตัวที่บอกให้เราเชื่ออย่างนั้น ไม่ว่าจะเป็นการที่ประเทศไทยได้รับสมญานามว่าเป็น 'เกย์พาราไดซ์' หรือกระทั่งภาพความรักของคนเพศหลากหลายที่เราพบเหบ่อยครั้งในพื้นที่สื่อ ทุกคนมีมุมมองเรื่องความรักที่ไม่เหมือนกัน เช่น ความหมายในทางจิตวิทยา มองว่า ความรักไม่ใช่ความรู้สึกแต่เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกจากตัวเองไปยังคนอื่น ๆ ความหมายในทางชีววิทยา ความรัก คือ กระบวนการทางระบบประสาทสมอง

ผู้สัมภาษณ์ : ใคร ๆ ก็รักกันได้ หญิงกับหญิงก็ได้ ชายกับชายก็ได้ เป็นเรื่องธรรมดา

(“วัฒนธรรมชบแบ่งทอด”: ตอนที่ 6 รักออกแบบไม่ได้ ออกอากาศ 31 ก.ค. 56)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เหเห็นว่า วิถีชีวิตของคนไทยลักษณะของครอบครัอาจจะไม่ค่อยเหมือนกับความคิดแบบดั้งเดิม แต่ก่อนคนอยู่ในสังคมเราสร้างครอบครัส่วนใหญ่มีพ่อแม่กับลูกด้วย แต่ความจริงเมื่อสังคมยิ่งพัฒนาขึ้น ครอบครัอีกแบบหนึ่งคนเพศเดียวกันอยู่ด้วยกันก็ยิ่งกลายเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ลักษณะของครอบครัปัจจุบันนี้ ไม่ใช่แค่รูปแบบเดียวกัน อาจจะมีหลายประเภทใหม่เกิดขึ้น จึงจะได้สังเกตว่า ความรักไม่ใช่เพียงมีคำตอบแบบเดียวกัน แล้วยก็ครอบครัที่ไม่ได้จำกัดอยู่ในรูปแบบเดียวเท่านั้น ค่านิยมของครอบครัทั้งค้งจะเป็นแค่กลุ่มที่มีความรักอยู่ด้วยกัน และสร้างครอบครัในแบบที่เขาต้องการขึ้นมาใหม่

3.1.3.2 สมาชิกในครอบครัว

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน ทำไมแต่งงานกันไม่ได้ นำเสนอเรื่องของความคิดเห็นของคนไทยเกี่ยวกับวิถีชีวิตที่เกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัวในชีวิตปัจจุบันของคนไทย รายการได้สัมภาษณ์ครอบครัวที่เป็นคู่รักเพศเดียวกัน สมาชิกในครอบครัวนี้ก็มีสมาชิกแบบใหม่เกิดขึ้น นี่ก็สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตแบบใหม่ของครอบครัว ดังตัวอย่าง

พิธีกร : การแต่งงานไม่ได้ หมายถึง แค่การอยู่ร่วมกันเท่านั้น แต่การแต่งงานผูกพันไปถึงสถานะทางกฎหมายที่รับรองโดย 'รัฐ' ซึ่งมักยอมรับและรับรองเฉพาะครอบครัวในจินตนาการตามขนบอันประกอบขึ้นจากความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงเท่านั้น

ยังมีครอบครัวแบบอื่น ๆ อยู่ในโลก และพวกเขามีความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกับครอบครัวในจินตนาการตามขนบ แต่ 'รัฐ' ไม่ยอมรับรับรองสถานะของพวกเขา จึงทำให้พวกเขาต้องสูญเสียจากการไม่ได้รับการรับรองนี้บ้าง

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด”: ตอนที่ 7 ทำไมแต่งงานกันไม่ได้ ออกอากาศ 14 ส.ค 56)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า วิถีชีวิตของคนไทยสมาชิกในครอบครัว จริง ๆ ไม่ได้จำกัดเป็นผู้หญิงกับผู้ชายเท่านั้น ถึงแม้ว่ารัฐบาล ไม่มีกฎหมายยอมรับคนเพศเดียวกันแต่งงานจดทะเบียนสมรสได้ แต่ความจริง คือ มีคู่รักกันอยู่ด้วยกันตลอดและสร้างครอบครัวของเขา สมาชิกของครอบครัวแบบนั้น บางส่วนอาจจะมีพ่อสองคนและลูกหรือว่ามีแม่สองคนและลูกอยู่ด้วย นอกจากนี้ยังมีบางส่วนคือสองคนเป็นคู่รักอยู่ด้วยกันไม่มีลูกต้องดูแล ต่อไปก็ไม่อยากมีลูกอีก จำนวนของคนเหล่านี้ก็เพิ่มขึ้นมาเรื่อย ๆ

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปได้ว่า เมื่อสังคมยิ่งพัฒนาขึ้น ครอบครัวในลักษณะที่เป็นคนเพศเดียวกันอยู่ด้วยกันก็ยังมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ลักษณะของครอบครัวปัจจุบันนี้ อาจจะมีหลายประเภทใหม่เกิดขึ้น ดังนั้น สมาชิกในครอบครัวปัจจุบันไม่ได้จำกัดว่าต้องเป็นผู้หญิงกับผู้ชายเท่านั้น ยังสะท้อนให้เห็นถึงการมีเมตตากรุณาและเปิดกว้างของสังคมมากขึ้น

3.1.4 การเดินทาง

วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการเดินทางของคนไทยสะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการใช้รถยนต์ส่วนตัว วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการใช้จักรยาน และวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการเดิน

3.1.4.1 การใช้รถยนต์ส่วนตัว

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน วัฒนธรรมรถยนต์ นำเสนอเรื่องของค่านิยมที่เกี่ยวกับเรื่องใช้รถยนต์ส่วนตัวในชีวิตของคนไทย รายการได้สัมภาษณ์คนที่ใช้รถยนต์ส่วนตัว

พวกเขาชอบใช้รถยนต์ส่วนตัวไปทุกทีในชีวิตประจำวัน ถือว่าเป็นพาหนะที่สะดวกสบายที่สุด
ดังตัวอย่าง

พิธีกร : “พี่ทำไมถึงชอบขับรถส่วนตัวมากกว่าครับ”

ผู้สัมภาษณ์ : ขับรถคันใหญ่เราไม่ต้องเจอใคร ขับรถบี๊ดประตูดุ
เปิดเพลง เปิดแอร์เย็น ๆ คนขี่จักรยาน คนขี่มอเตอร์ไซด์ คุณต้องแคร่พื้น
ถนนมาก ดังนั้น ไม่ว่าจะไปไหนมาไหนก็ยังชอบใช้รถยนต์ส่วนตัวมากกว่า
สบายกว่า

(“วัฒนธรรมชูปแंपทอด” : ตอนที่ 21 วัฒนธรรมรถยนต์ ออกอากาศ 25 ธ.ค. 56)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า การใช้รถยนต์ส่วนตัวของคนไทยเป็นวิธีที่ใช้
ส่วนมากในการเดินทาง แม้ว่าจะมีรถขนส่งสาธารณะอยู่ แต่คนไทยส่วนมากชอบใช้รถยนต์ส่วนตัว
มากกว่ารถสาธารณะ เพราะว่าการขนส่งสาธารณะของเมืองไทยยังไม่สะดวกเท่าที่ควร การออกมา
ข้างนอกโดยไม่ขับรถด้วยตัวเองคงเสียเวลา และอาจจะเสียค่ารถยิ่งแพงกว่าการใช้รถยนต์ส่วนตัว
นอกจากนี้ การขับรถส่วนตัวเท่ากับการมีพื้นที่ของตนเอง สำหรับคนที่ต้องการความเป็นส่วนตัว นี้ยัง
เป็นข้อดีอย่างมากของคนเลือกรูปแบบการเดินทางโดยใช้รถส่วนตัว

3.1.4.2 การใช้รถจักรยาน

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแंपทอด” ตอน Generation walk
นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมการใช้จักรยานในชีวิตประจำวันของคนไทย รายการได้สัมภาษณ์
กลุ่มคนที่มีความคิดเห็นต่อเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมการที่กลุ่มคนออกเดินทางใช้จักรยาน ดังตัวอย่าง

พิธีกรแชมป์-ทีปกร : “พี่หนุ่มขี่จักรยานมา”

พิธีกรหนุ่ม-โตมร : “ก็ขี่มาทุกวันแหละ”

พิธีกรแชมป์-ทีปกร : “ไกลไหม?”

พิธีกรหนุ่ม-โตมร : “ไม่ไกลมาก 8-9 กิโลเมตร แค่นี้ใช้ประมาณ
นาที่ 20 เวลาจอดก็ถึงเร็วกว่ารถมาก”

ผู้สัมภาษณ์ : จริง ๆ ก็อยากมี ไบค์เลน ก็เคยเห็นมี ไบค์เลน ซึ่ง
ก้างขึ้นมาให้เลย แต่มีแต่มอเตอร์ไซด์ขับสวน ใช้เวลาปั่นจักรยานในที่
ทำงานและกลับถึงคอนโด ใช้เวลาซัก 15 นาที โดยที่ทราบใหม่ว่าถ้าขับรถ
คงจะนานมาก เห็นใหม่ว่าถ้าปั่นจักรยานเร็วกว่าขนาดไหน ได้สุขภาพ
แข็งแรงด้วย

(“วัฒนธรรมชูปแंपทอด” : ตอนที่ 8 Generation walk ออกอากาศ 21 ส.ค. 56)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า เมื่อเวลาผ่านไป วิธีการเดินทางก็มีหลากหลาย
วิธีที่ประหยัดมากขึ้นและคนรุ่นใหม่นิยมไปลองใช้ ตัวอย่างเช่น เมื่อก่อนคนไทยส่วนมากไม่ค่อยใช้

จักรยาน เหตุผลมาจากอากาศที่ร้อนมาก ไม่อยากมีเหงื่อหรือรู้สึกเหนียว แต่ปัจจุบันนี้กลับมีคนนิยมขี่จักรยานจนกลายเป็นแฟชั่นประเภทหนึ่งสำหรับคนอยากออกกำลังกาย นอกจากนี้ การขี่จักรยานสามารถย่นเวลาในการได้ด้วย โดยเฉพาะในช่วงที่สภาพการจราจรที่ติดขัด การขี่จักรยานยังมีข้อดีในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม เพราะไม่ต้องใช้น้ำมันแล้วก็ช่วยให้ร่างกายดีขึ้นเช่นกัน การเดินทางด้วยรถจักรยานจึงเป็นทางเลือกใหม่ของคนไทยในปัจจุบัน แม้จะเป็นที่นิยมของกลุ่มคนเล็ก ๆ ก็ตาม แต่ก็นับว่าเป็นการเดินทางที่มีประโยชน์ และเหมาะสมกับสภาพการจราจรในสังคมเมืองเป็นอย่างมาก

3.1.4.3 การเดิน

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบแปปังทอด” ตอน Generation walk นำเสนอเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของเรื่องการเดินทางในชีวิตประจำวันของคนไทย รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่มีความคิดเห็นต่อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการเดินทางและชอบออกเดินทางในรูปแบบที่ไม่ใช้รถดังตัวอย่าง

พิธีกร : ถ้าบ้านอยู่รังสิตและเวลาทำงานต้องขับรถเข้ามาในสุขุมวิท วันหนึ่งต้องเสียเวลาในการขับรถแล้วก็ติดอยู่ในรถ ประมาณ 3 ชั่วโมง 4 ชั่วโมง มีกลุ่มคน เจนเนอร์เรชั่น ใหม่ที่ไม่ได้ใช้ชีวิตแบบนี้ ไม่แต่งงาน ไม่ซื้อบ้าน ไม่ซื้อรถ ชีวิตง่ายขึ้นเยอะเลยครับ

พิธีกร : คุณออกไปทำงานขับรถไหมครับ?

ผู้ตอบคำถาม : ไม่ครับ ถ้าเกิดขึ้นรถสาธารณะก็สบายกว่า ไม่ต้องไปหาที่จอดรถ บางที่ไม่ไกลมากแล้วก็มีเวลาพอก็เดินไปได้ สบายกว่าขับรถ

(“วัฒนธรรมซุบแปปังทอด” : ตอนที่ 8 Generation walk ออกอากาศ 21 ส.ค. 56)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า สังคมไทยกำลังจะเปลี่ยนไป ยกตัวอย่างเช่น 'คนรุ่นแห่งการเดิน Generation Walk' คนกลุ่มนี้เกิดขึ้นมาแสดงทัศนคติแบบใหม่ต่างกับคนรุ่นเก่ามาก ความคิดสำคัญ คือ ไม่แต่งงาน ไม่ซื้อบ้าน ไม่ซื้อรถ หมายความว่า ไม่อยากใช้ชีวิตแบบเดิม ๆ ไม่อยากมีข้อจำกัดข้อห้ามที่จะได้รับการควบคุมมากเกินไป อยากใช้ชีวิตแบบอิสระแล้วก็ไม่ซับซ้อนมาก ในการเลือกวิถีเดินทางก็เหมือนกัน ถ้าระยะทางไม่ไกลมากก็นิยมใช้ขาเดินไป ไม่ต้องเสียพลังงาน ไม่ต้องเสียค่ารถ แล้วสิ่งสำคัญก็คือ ไม่เสียเวลาติดอยู่บนถนนด้วย

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปได้ว่า แม้ว่าการใช้รถยนต์ส่วนตัวของคนไทยเป็นวิธีที่ใช้ส่วนมากเมื่อออกไป แต่ยังมีคนไทยอีกกลุ่มหนึ่งชอบการเดินทางแบบสุขภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น ออกเดินทางด้วยการใช้รถจักรยานและออกเดินทางด้วยการเดินไป

3.1.5 วิธีการสื่อสารสมัยใหม่

วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการใช้วิธีการสื่อสารสมัยใหม่ของคนไทยสะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบแปปังทอด” แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการใช้โทรศัพท์

3.1.5.1 การใช้อินเทอร์เน็ต

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบซิบทอต” ตอน อินเทอร์เน็ตทำให้โลกกว้างขึ้น นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมของการใช้อินเทอร์เน็ตในชีวิตของคนไทย พิธีกรของรายการได้สรุปความคิดเห็นจากผู้ให้สัมภาษณ์ที่ใช้อินเทอร์เน็ตตลอดเวลาในชีวิตประจำวัน ดังตัวอย่าง

พิธีกร 1 : อินเทอร์เน็ตกำลังเปิดโลกของเราอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน ทุกวันนี้หากเราอยากรู้อะไร คนที่เราถามบ่อยที่สุดคงจะเป็น 'กูเกิล' และเราคงอ่านหนังสือกันเกินปีละ 7 บรรทัด เมื่อเราเปิดโซเชียลเน็ตเวิร์คอย่างเฟซบุ๊ก และทวิตเตอร์

พิธีกร 2 : จริง ๆ แล้ว อินเทอร์เน็ต ผมก็ใช้เหมือนกัน ชอบมาก อยากรู้อะไรค้นไป มันก็ง่ายมากพอ สนใจเรื่องอะไร แค่มพิมพ์ข้อความใส่ไป มันก็หาข้อมูลมาให้เรา รู้สึกว่าตัวเองน่าจะฉลาดขึ้นเรื่อย ๆ โลกเราก็กว้างขึ้นเรื่อย ๆ

(“วัฒนธรรมซุบซิบทอต” : ตอนที่ 13 อินเทอร์เน็ตทำให้โลกกว้างขึ้น? ออกอากาศ 2 ต.ค. 56)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยให้ความสำคัญและใช้อินเทอร์เน็ตในชีวิตประจำวันมากขึ้น อินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์ช่วยเปิดโลก เปิดความคิด เปิดมุมมองใหม่ ๆ ให้กับผู้ใช้งาน อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งเรียนรู้ในทุกวิชาที่ผู้ใช้ต้องการเรียนรู้ และยังช่วยแก้ปัญหาการไม่สนใจอ่านหนังสือของคนไทยด้วย เพราะการค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้ต้องอ่านข้อมูลนั้นจากจอคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีข้อมูลให้อ่านมากมายหลายเรื่อง อินเทอร์เน็ตจึงเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนไทยไปแล้ว

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบซิบทอต” ตอน แซะ แซร์ โซว์ นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมของเรื่องการใช้อินเทอร์เน็ตในชีวิตประจำวันของคนไทย พิธีกรของรายการได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของคนไทย ดังตัวอย่าง

พิธีกร : เคยสงสัยไหมว่า ทำไมเขาต้องสร้างสถานที่สวย ๆ เอาไว้ให้ถ่ายรูป ทำไมเราถึงถ่ายรูปก่อนกินอาหาร ทำไมคนชอบถ่ายรูปตัวเอง ถ่ายให้เห็นว่าอยู่ที่ไหน อยู่กับใคร ทำอะไรอยู่ แล้วเอามาแชร์กันผ่านโซเชียลเน็ตเวิร์ค

(“วัฒนธรรมซุบซิบทอต” : ตอนที่ 10 แซะ แซร์ โซว์ ออกอากาศ 4 ก.ย. 56)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในเวลาปัจจุบันนี้ คนไทยชอบถ่ายรูปแชร์ส่งทางเครื่องข่ายสังคมออนไลน์อย่างเฟซบุ๊ก และ อินสตาแกรม เวลาไปสถานที่ไหน ไปกับใคร หรือไปเจอวิวสวยตรงไหน ก็ต้องถ่ายรูปเก็บบันทึกไว้แล้วก็แสดงลงบนเครื่องข่ายสังคมออนไลน์ จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ชีวิตประจำวัน ทำได้แบบนี้ก็เพราะมีอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อช่องทางสนับสนุนเบื้องหลัง

ถ้าไม่มีอินเทอร์เน็ตก็โซว์ถึงทั่วโลกไม่ได้ อินเทอร์เน็ตเป็นสะพานที่เชื่อมต่อกันกับคนอยู่บนโลก แม้กระทั่งห่างไกลกันครึ่งโลกก็พบกันได้ทางอินเทอร์เน็ต

3.1.5.2 การเล่นเกมในโทรศัพท์มือถือ

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแข่งทอด” ตอน เกมเล่นคน นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับการเล่นเกมในโทรศัพท์มือถือในชีวิตประจำวันของคนไทย นอกจากนี้ รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่มีความคิดเห็นต่อเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมการเล่นเกมในโทรศัพท์มือถือ ดังตัวอย่าง

พิธีกร 1 : คนส่วนใหญ่มองว่า ทั้งยังมี "เกมเป็นเรื่องของเด็ก"

ทัศนคติในแง่ลบต่อเกม บ้างว่าเกมเป็นสิ่งมอมเมาเยาวชนทำให้เยาวชนติดเกมในโทรศัพท์

พิธีกร 2 : สำรวจวิวัฒนาการของเกมเพื่อค้นคว้า วัฒนธรรมใหม่ของเกมเป็นเกมที่มีคุณค่าต่อสังคม การเล่นเกมสามารถเป็นอาชีพได้ เกมเป็นประโยชน์ และเป็นโทษในเวลาเดียวกัน และถึงที่สุดแล้ว เกมก็สะท้อนให้เห็นถึงปรากฏการณ์ทางสังคม

(“วัฒนธรรมชูปแข่งทอด” : ตอนที่ 56 เกมเล่นคน ออกอากาศ 17 ก.พ. 59)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในขณะที่จำนวนไม่น้อยเชื่อว่า เกมเป็นต้นเหตุของความก้าวร้าวรุนแรงของเด็ก ทว่าความเชื่อเช่นนี้ถูกต้องแน่หรือในยุคที่ทั้งเด็กทั้งผู้ใหญ่ต่างเล่นเกมในยุคที่วัฒนธรรมเกมเฟื่องฟูมากที่สุด เมื่อก่อนคนส่วนใหญ่เล่นเกมที่อยู่ในคอมพิวเตอร์ ใช้เวลานานมากแล้วก็ต้องมีทักษะในการเล่นที่ดี แต่ปัจจุบันนี้ เมื่อเกมในโทรศัพท์เกิดขึ้นมา เล่นเพราะเหตุนี้ก็เป็นแนวโน้มแฟชั่นที่แพร่กระจายถึงทั่วโลก ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนหรือว่ามีเวลาไม่มาก เราสามารถเล่นเกมได้ตราบดีที่เรามีโทรศัพท์มือถือ เพราะเหตุนี้ โทรศัพท์มือถือจนกลายเป็นสื่อที่สะดวกที่สุด การเล่นเกมยังมีตลาดมากยิ่งขึ้น ไม่เพียงแต่เป็นรูปแบบของการพักผ่อนหย่อนใจอย่างเดียว ยังสามารถสร้างคุณค่าทางธุรกิจได้ด้วย

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปได้ว่า คนไทยให้ความสำคัญและใช้อินเทอร์เน็ตในชีวิตประจำวันมากขึ้น เช่น ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถได้ข้อมูลเยอะ ถ่ายรูปแชร์ส่งทางเป็นแพลตฟอร์มเครือข่ายทางสังคม และเล่นเกมด้วยใช้โทรศัพท์มือถือ วิธีการสื่อสารสมัยใหม่เร็วกว่าวิธีการสื่อสารเดิมหลายเท่า

3.1.6 การเลี้ยงสัตว์

วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ของคนไทยสะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแข่งทอด” แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการเลี้ยงแมว วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการเลี้ยงหมา

3.1.6.1 การเลี้ยงแมว

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอนอิทธิพลแมว นำเสนอเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความนิยมในการเลี้ยงแมวของคนไทยและความสุขที่ได้รับจากการเลี้ยงแมว รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่ชอบเลี้ยงแมวเป็นอย่างมาก ดังตัวอย่าง

พิธีกร 1 : ตอนนี่แมวกำลังกลายเป็น 'ปรากฏการณ์' ในโลกอินเทอร์เน็ต เกิด 'วัฒนธรรมแมว' ขึ้นมา แต่หากลองนึกดูดี ๆ แล้วปรากฏการณ์แมวเหล่านี้ไม่ได้มีแค่ในโลกอินเทอร์เน็ตเท่านั้น แต่มันเกิดขึ้นในโลกจริงด้วย

พิธีกร 2 : พวกเรามนุษย์ สนใจแมวอย่างมาก แมวน่ารัก ซี้เล่น ซื่ออ่อน แอ๊บแอ๊บ เลี้ยงง่าย ชอบใช้เท้าวดให้เราด้วย ขนฟู ไม่ส่งเสียงดัง อยู่กับเขาแล้วอบอุ่นแล้วก็มีความสุข

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 5 อิทธิพลแมว ออกอากาศ 24 ก.ค. 56)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า แมวเป็นสัตว์ที่คนชื่นชอบมากในเมืองไทย จนกลายเป็นปรากฏการณ์แบบใหม่เกิดขึ้นตามความนิยมนี้ แมวไม่ได้เป็นเพียง 'ปรากฏการณ์' อยู่ในอินเทอร์เน็ตแต่เกิดขึ้นในโลกจริงด้วย คนชอบแมวทำให้เกิดอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับแมวเกิดมาอย่างเช่น แมวคาเฟ่ โรงแรมที่มีแมว ฯลฯ คนชอบแมวรู้สึกถ้าอยู่ใกล้ชิดแมว เจอแมวน่ารักก็เลยมีความสุขมาก การเลี้ยงแมวง่ายกว่าเลี้ยงสัตว์อื่น เพราะแมวไม่ร้องเสียงดังและไม่เห่า อยู่นิ่ง ๆ แล้วก็ชอบสะอาด ไม่ต้องมีสถานที่กว้าง ไม่ต้องพาแมวออกไปข้างนอก นอกจากนี้ การเลี้ยงแมวยังมีประโยชน์ต่อร่างกายและจิตใจของมนุษย์ เวลาเล่นกับแมว แม้กระทั่งนั่งดูแมว ก็สามารถทำให้ร่างกายและจิตใจผ่อนคลายได้มีความสุขมาด้วย

3.1.6.2 การเลี้ยงหมา

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน ชีวิตหมา ๆ นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับการเลี้ยงหมาในชีวิตประจำวันของคนไทยที่มีความหลากหลายมาก พิธีกรในรายการได้สรุปความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์กลุ่มคนที่เลี้ยงหมา ดังตัวอย่าง

พิธีกร : หมาเป็นสัตว์เลี้ยงที่ใกล้ชิดกับคนมากที่สุดมาก จนไม่แปลกหากจะมีใครสักคนพูดว่า 'หมา คือ เพื่อนที่ดีที่สุดของคน' แต่เพราะมันมีคนเป็นเพื่อน ชีวิตมันเลยไม่่ง่าย บางคนเลี้ยงหมาไม่ต่างจากลูก และให้ความรักแก่ 'น้องหมา' ไม่ต่างจากที่ให้แก่คนด้วยตัวเอง แต่ชีวิตหมา ๆ ไม่ได้ง่ายเสมอไป บางคนเตะหมา บางคนเลี้ยงหมาไว้ใช้งาน บางคนเปื้อนก็ทิ้งมันไป บางคนกินหมา

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 27 ชีวิตหมา ๆ ออกอากาศ 20 ก.พ. 57)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยส่วนใหญ่ถือว่าหมาเป็นสัตว์สี่สัต์ เป็นสัตว์ใกล้ชิดกับมนุษย์มากที่สุด เป็นเพื่อนสนิทเป็นสมาชิกครอบครัวสำหรับมนุษย์เรา เวลาหมามีความสุขแล้วก็จะแสดงออกอย่างชัดเจนจนทำให้เจ้าของมีความสุขไปกับเขาด้วย บางคนรักหมามากก็เลยทำให้หมากินดีอยู่ดี ใช้ชีวิตสบายเหมือนลูกของเขา แต่บางคนไม่รับผิดชอบถึงสุดท้าย ตอนต้นชอบเลียแข้งแต่เมื่อเบื่อก็ทิ้งมันไป จนทำให้หมาจรจัดจำนวนมาก ชีวิตของหมาจรจัดค่อนข้างยาก และมีโอกาสเกิดปัญหา อย่างเช่นคนเดินทางผ่านถนนโดนหมาจรจัดกัด อย่างนี้มันคือสิ่งอันตราย ดังนั้น การเลี้ยงหมาในสังคมไทยจึงมีการเลี้ยงในหลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับอารมณ์ นิสัย และลักษณะของคนเลี้ยง

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปได้ว่า คนไทยนิยมเลี้ยงสัตว์มากขึ้นเรื่อย ๆ เพราะรู้สึกวาสัตว์เลี้ยงสามารถนำความรู้สึกที่ดีมาสู่ให้พวกเขาได้ ไม่ว่าจะป็นสุนัขหรือแมว มีผู้คนที่เลี้ยงดูพวกเขาเด็กหรือเพื่อนมากขึ้น เพราะสัตว์เลี้ยงเป็นพันธมิตรที่ดีของมนุษย์

3.1.7 ความบันเทิง

วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับความบันเทิงและการศึกษาของคนไทยสะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว และวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการเล่นเกม

3.1.7.1 การท่องเที่ยว

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน เที่ยวกันจัง นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับความนิยมออกเดินทางท่องเที่ยวของคนไทยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่มีมากขึ้น ในปัจจุบันรายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่มีความคิดเห็นต่อเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมการท่องเที่ยว ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ใคร ๆ ก็อยากเที่ยวนะครับ การท่องเที่ยวมีความหมาย
อยู่ในนั้น

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 1 : การท่องเที่ยวก็คือย้ายไปสถานที่ที่หนึ่งไป
อีกที่หนึ่งก็บอกว่าเมื่อเดินทางไปแล้ว เพื่อไปเจออะไรใหม่ ๆ เพื่อเรียนรู้
อะไรใหม่ ๆ

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 2 : เพื่อเรียนรู้ชีวิตไปเพื่อเปิดหัวใจว่าการเดินทาง
ไปในที่แปลก ๆ อาหารที่ไม่เคยกินก็จะเลือกลองกินบ้าง ถ้าเราอยู่บ้านเรา
คงจะเลือกสิ่งที่คุ้นเคย ในพื้นที่นั้น เราต้องอยู่กับสิ่งใหม่ ๆ บ้าง

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 3 : การเดินทางก็เหมือนว่าเราเข้าไปอยู่ใน
ภาวะพิเศษ ต่างกับปกติมาก ๆ เวลาเราไปเที่ยวต่างประเทศ เป้าหมายก็คือ
ไปดูสถานที่ต่าง ๆ ถ้าไม่มีอดีตไม่มีอนาคตไม่มีคนรู้จัก ไม่มีปัญหาเดิม ๆ

ไม่มีตัวตนของเรา ทุกอย่างอยู่ที่นี้อยู่ที่เมืองไทย แต่เวลาเดินทางเป้าหมาย
เดียวก็คือเราไปที่ไหน เที่ยวตรงไหน แล้วจะกินอะไร

(“วัฒนธรรมชุบแป้งทอด” : ตอนที่ 60 เกี่ยวกับจิ้ง ออกอากาศ 16 มี.ค. 59)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า การท่องเที่ยวในมุมมองของคนไทยปัจจุบันนี้
ผู้คนส่วนใหญ่อยากไปเที่ยวเพื่อผ่อนคลายจิตใจและร่างกาย แต่บางครั้งก็เพื่อแสวงหาทิศทางใหม่มา
เติมชีวิต คนเราอยากท่องเที่ยว ออกเดินทางด้วยจิตวิญญาณของการค้นหาสถานที่ที่ไม่เคยรู้จักไม่เคย
ไปถึง จิตวิญญาณกระตุ้นให้เราออกเดินทางจากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง ในขณะที่เดียวกันก็ไปท่องเที่ยวเพื่อ
ค้นหาความหมายที่ซ่อนอยู่ภายใต้รอยเท้าของเหล่านักเดินทางได้ลึกซึ้ง ในที่สุดก็ตระหนักว่า ชีวิตก็คือ
การเดินทาง

3.1.7.2 การเล่นเกม

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุบแป้งทอด” ตอน เกมเล่นคน นำเสนอเรื่อง
ที่เกี่ยวกับการเล่นเกมในกลุ่มคนรุ่นใหม่ ซึ่งพัฒนาการเล่นไปสู่การทำงานเกมเป็นอาชีพได้ รายการได้
สัมภาษณ์กลุ่มคนที่มีความคิดเห็นต่อเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมเกม ดังตัวอย่าง

พิธีกร : สัรวจวิวัฒนาการของเกมเพื่อค้นคว้า วัฒนธรรมใหม่
ของเกมเป็นเกมที่มีคุณค่าต่อสังคม การเล่นเกมสามารถเป็นอาชีพได้
เกมเป็นประโยชน์ และเป็นโทษในเวลาเดียวกัน และถึงที่สุดแล้ว เกมก็
สะท้อนให้เห็นถึงปรากฏการณ์ทางสังคม

พิธีกร : บางคนอาจจะจินตนาการไม่ได้ว่า วัฒนธรรมเกมใหญ่
ขนาดไหน

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : จริง ๆ ผมคิดว่าวัฒนธรรมเกมเป็นวัฒนธรรม
หลักของโลกอยู่แล้ว ถ้าคุณเกิดหลังปี 1990 ผมคิดว่าไม่มีใครไม่เล่นเกม
ช่วงนั้นเกมเป็นสื่อที่ค่อนข้างเข้ามาแล้วครับ นอกจากนี้ เล่นเกมก็เกิด
อาชีพใหม่เรียกว่านักกีฬา อิเล็กทรอนิกส์ มันเป็นนักเตะอาชีพของเกม

(“วัฒนธรรมชุบแป้งทอด” : ตอนที่ 56 เกมเล่นคน ออกอากาศ 17 ก.พ. 59)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า วัฒนธรรมใหม่ของเกมก็ไม่ได้หมายความว่า
เกมใหม่เกิดขึ้น ในความเป็นจริง คือ การเล่นเกมไม่ใช่แค่เป็นเพียงงานอดิเรกแต่สามารถกลายเป็น
อาชีพได้ อาชีพที่เป็นนักกีฬา อิเล็กทรอนิกส์ ก็มีอยู่ในโลกแล้ว เมื่อเราอยู่ในสังคมที่มีสภาพแวดล้อม
ความสงบและมั่นคง กิจกรรมสันทนาการของประชาชนจะมีโอกาสเพิ่มจำนวนมากขึ้น ดังนั้น
บรรยากาศการเล่นเกมที่ประชาชน ไทยค่อย ๆ พัฒนาเป็นปรากฏการณ์แบบนิยมเกิดขึ้นในปัจจุบัน
จนทำให้ไม่มีใครไม่เคยเข้าโลกของเกมอีกต่อไป

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปได้ว่า คนไทยรุ่นใหม่นิยมผ่อนคลายจิตใจและร่างกาย ด้วยวิธีการท่องเที่ยวและเล่นเกมการ ไปท่องเที่ยวสามารถขยายขอบเขตอันไกลโพ้น การไปบางสถานที่ที่จะได้รับความรู้ใหม่สด และเป็นการเพิ่มคุณค่าให้กับตัวเอง เล่นเกมทำให้สามารถลืมความทุกข์ของโลกจริงได้ในเวลาการเล่น จึงเป็นวิธีที่นิยมมากที่จะผ่อนคลาย

3.1.8 สุขภาพ

วิถีชีวิตของคนไทยด้านสุขภาพมีความเปลี่ยนแปลงไปจากในอดีตมาก ยกตัวอย่างเช่น ในสมัยก่อนคนไทยส่วนมากทำอาชีพที่ต้องใช้พลังงานไปด้วย ในขณะที่เดียวกันเวลาว่าง วิธีของความบันเทิงมีโอกาสออกกำลังกายค่อนข้างเยอะ เช่น การทำนา ทำสวน ขุดดิน เดินไปวัด เป็นต้น แต่ว่าเมื่อเวลาผ่านไป คนในปัจจุบันนี้ทำงานที่บริษัท ปกตินั่งออฟฟิศทั้งวัน เลิกงานกลับบ้านช้า ไม่ค่อยมีเวลาออกกำลังกายก็ขี้เกียจไปเหมือนกัน เพราะฉะนั้น สุขภาพของคนไทยยุคใหม่ก็เจอปัญหาใหม่เกิดขึ้นไปด้วย ด้านสุขภาพของคนไทยยุคใหม่ที่ปรากฏในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบแฉ่งทอด” สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วน คือแนวคิดของสุขภาพและวิถีที่ดูแลสุขภาพ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1.8.1 แนวคิดของสุขภาพ

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบแฉ่งทอด” ตอน โลกอ้วน นำเสนอเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นที่เกี่ยวกับความอ้วนของประชาชนอยู่ในสังคมไทย ความอ้วนถูกมองว่าเป็นสิ่งน่ารังเกียจ คนอ้วนก็ถูกมองว่าเป็นคนที่น่าเกลียด รายการได้สัมภาษณ์ผู้คนเกี่ยวกับความอ้วนมีความคิดเห็นหลายแบบ รวมถึงคนที่กำลังลดอ้วนอยู่ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : คิดยังไงกับความอ้วน คิดยังไงกับคนอ้วน

ผู้ตอบแบบสอบถาม : (เซฟหมี - คมกฤษ อยู่เติ้กเค่ง อาจารย์ประจำภาควิชาปรัชญา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร) คนกินแล้วก็นอน แล้วก็อ้วน อ้วนจึงเป็นภาพสะท้อนความโรคร้าย อ้วนถูกมองว่าเป็นโรคร้ายที่ต้องรีบทิ้งไป ความอ้วนกลายเป็นสิ่งน่ารังเกียจ คนอ้วนก็ถูกมองว่าเป็นคนน่าเกลียด สุขภาพไม่ดีแน่ ๆ จึงกลายเป็นมีรายการการแข่งขันลดน้ำหนักเกิดมา เพื่อที่จะเปลี่ยนชีวิตเป็นคนใหม่

(“วัฒนธรรมซุบแฉ่งทอด”: ตอนที่ 63 โลกอ้วน ออกอากาศ 6 เม.ย. 59)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า วิถีชีวิตของคนไทยแนวคิดของสุขภาพทำให้ผู้คนรู้สึกถึงความอ้วนเป็นสิ่งที่น่ากลัวมากต่อร่างกาย คนอ้วนถึงถูกมองว่าแปลก สื่อทำให้เรามองเห็นความอ้วนเป็นความผิดปกติ ใคร ๆ ก็ถือว่าโรคอ้วนเป็นหนึ่งในศัตรูของสุขภาพ แต่ทำไมโรคอ้วนจึงเกิดขึ้นในสังคมไทยสมัยนี้ง่ายขึ้น เพราะว่าคนไทยสมัยนี้กินเยอะ ชอบกินอาหารอร่อย และกินในปริมาณที่เยอะกว่าที่ต้องการ ในเวลาเดียวกันก็ไม่ออกกำลังกายเพื่อให้ลดแคลอรีส่วนเกิน ในที่สุดก็นำไปสู่ภาวะน้ำหนักเกิน และเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ดังนั้น คนไทยตอนนี้ทราบว่าการอ้วนเป็นอันตรายต่อสุขภาพมากกว่าที่พวกเราคิด

3.1.8.2 วิธีดูแลสุขภาพ

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซูบแป้งทอด” ตอน โลกอ้วน นำเสนอเรื่องของวิถีชีวิตที่เกี่ยวกับวิธีที่ดูแลสุขภาพของคนไทย เช่น หาวิธีการหลากหลายในการลดความอ้วน รายการได้สัมภาษณ์อาจารย์ประจำภาควิชาปรัชญา เล่าความคิดที่เกี่ยวกับความอ้วนในประชาชนทั่วไปของคนไทย ก็สะท้อนให้เห็นถึงวิธีที่ดูแลสุขภาพในกลุ่มคนพวกนี้ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ใคร ๆ ก็ไม่ยอมอ้วน มองไปรอบตัวเราจะเห็นแต่คน ออกกำลังกาย หรือไม่ก็เห็นโฆษณาผลิตภัณฑ์ลดความอ้วนเต็มไปหมด ความอ้วนเป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา กระทบอาจเลยเถิดเป็นความผิดปกติ สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งก็คือ ความอ้วนส่งผลต่อสุขภาพ ดังนั้น วิธีความการลดอ้วนจึงเกิดขึ้น อย่างเช่นกิน อาหารคลีน กินผักตลอดเวลา แทนการกินอาหารหลัก อีกอย่างหนึ่ง ก็มีการแข่งขันลดน้ำหนักเป็นการแข่งขันชนิดใหม่ที่เกิดขึ้น กระตุ้นให้ผู้ใช้ร่วมลดน้ำหนัก ถ้าผู้ใช้แข่งขันใครชนะก็จะได้โบนัสไปอีก

(“วัฒนธรรมซูบแป้งทอด”: ตอนที่ 63 โลกอ้วน ออกอากาศ เม.ย.59)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยให้ความสำคัญกับความผอมของร่างกาย ไม่ว่าจะหาวิธีไหน หรือไม่ว่าจะเป็นวิธีที่อันตรายก็คงอยากลองดู เพราะคิดว่าถ้าไม่ลดความอ้วน ชีวิตก็จะไม่มีความหมายอะไรถูกจริงก็เลยจากคนอื่นและสังคมตลอด วิธีที่ดูแลสุขภาพก็มีวิธีใหม่ ๆ เกิดมา อย่างเช่น มีการแข่งขันลดน้ำหนัก ทำให้ผู้ใช้การแข่งขันนี้อยากชนะคนอื่น จึงยิ่งพยายามลดความอ้วน ทุกคนก็มีความทะเยอทะยาน อยากเป็นคนที่สามารถดูแลตัวเองได้ดีที่สุด ถือเป็นวิธีที่ดีที่จะเอาชนะระหว่างความยากลำบากในการสร้างสุขภาพดี การลดความอ้วนมีวิธีการที่หลากหลาย ทั้งด้านการกิน ทั้งด้านการออกกำลังกาย และสื่อมวลชนก็มีบทบาทต่อการลดความอ้วนด้วย เช่น การจัดแข่งขันลดความอ้วน เป็นต้น

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปได้ว่า ถ้าอ้วนเกินไปจะถือว่าเป็นโรคได้ เนื่องจากโรคอ้วนจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ คนไทยสมัยนี้กินเยอะ ชอบกินอาหารอร่อย และกินในปริมาณที่เยอะกว่าที่ต้องการ จึงเกิดโรคอ้วนได้ง่ายซึ่งจึงมีวิธีการลดน้ำหนักที่หลากหลายเกิดขึ้นในสังคมนี้ที่จะลดน้ำหนักที่สำคัญที่สุด คือ การควบคุมอาหารและเสริมสร้างการเคลื่อนไหว

3.1.9 การประกอบอาชีพ

วิถีชีวิตของคนไทยมีความสัมพันธ์กับด้านการประกอบอาชีพ ด้านการประกอบอาชีพที่ปรากฏในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซูบแป้งทอด” มีความเกี่ยวข้องเนื่องกับการประกอบอาชีพหลากหลาย ได้แก่ อาชีพพนักงานสาวโรงงาน อาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้าง อาชีพหมอ อาชีพนักข่าว อาชีพหมอดู อาชีพชาวนา และอาชีพพริตตี้ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1.9.1 อาชีพพนักงานสาวโรงงาน

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน ‘ฉันทนา’ คือ ฉันทนา นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับผู้ใช้ชีวิตการทำงานอาชีพพนักงานสาวโรงงานอยู่ในโรงงาน ซึ่งเป็นอาชีพเกี่ยวกับการเป็นพนักงานผลิตสินค้าในโรงงาน โดยทำงานตามเวลาที่โรงงานกำหนด รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่ทำอาชีพเป็นพนักงานสาวโรงงานตั้งนานหลายสิบปีอย่างมีความสุข ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ฉันทนา คือ แรงงานรับจ้าง ที่เดินทางจากต่างจังหวัดทั่วประเทศไทย มาทำงานในโรงงานในกรุงเทพฯ เหตุที่เดินทางมา คือ ที่บ้านทำงานลำบากไม่มีเงินเพิ่ม จึงเข้ามาทำงานในโรงงานเพื่อให้มีเงินเพิ่มมากขึ้น เพื่อส่งเงินไปให้พ่อแม่ใช้หนี้

สาวฉันทนา 1 : การทำงานในโรงงานต้องทำงานร่วมกับคนจำนวนมาก เป็นผู้หญิง 80-90% ทำงานตามเวลาที่โรงงานกำหนด ทำงานแข่งกับเวลา ใช้เครื่องมือในโรงงานได้ เช่น จักรเย็บผ้า ฯลฯ ทำงานอย่างจริงจัง พักกลางวันพร้อมกันทั้งโรงงาน กลับถึงบ้านก็นอนหลับพักผ่อน อาหารกลางวันก็ทำกับข้าวกินเอง ชอบกินปลากับผัก ทำกินเองประหยัดดี เวลาพักผ่อนตอนพักกลางวัน จะนั่งพักเฉย ๆ ซ้อมแป้งนอนหลับ แต่งหน้า ทำผม

สาวฉันทนา 2 : ตัดสินใจมาทำงานโรงงานเพื่อให้มีอิสรภาพทางเศรษฐกิจ แต่ไม่ค่อยมีเวลาไปเที่ยวที่ไหน ทำงานแล้วก็กลับบ้าน

สาวฉันทนา 3 : ชีวิตการทำงานไม่ได้ลำบากอะไร ไม่ได้มีความทุกข์สบายใจที่ได้หาเงินด้วยตัวเอง

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด”: ตอนที่ 18 ‘ฉันทนา’ คือ ฉันทนา ออกอากาศ 6 พ.ย. 56)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า อาชีพพนักงานสาวโรงงานของคนไทย สาว ๆ ไปทำอาชีพพนักงานสาวโรงงานมีทุกข์และสุขของตัวเองด้วย พวกเขาเข้ามาอยู่ในโรงงานส่วนใหญ่เพื่อหาเงิน บางงานของโรงงานมีแต่ผู้หญิงที่ทำได้ เพราะว่ามันเสียของผู้หญิงระมัดระวังมากกว่าผู้ชาย ดังนั้น ผู้หญิงในปัจจุบันทำงานในโรงงานเพิ่มมากขึ้น ชีวิตในโรงงานทำงานตั้งแต่เช้าจนถึงตอนเย็น ชีวิตนอกโรงงานเวลาจึงไม่เหลือเท่าไร แต่ถึงที่สุด พวกเขาก็เชื่อมโยงกับคนอื่น ๆ ในสังคม เพราะว่า ถ้าไม่มีสาวโรงงาน เราคงจะไม่มีของกินของใช้ได้อย่างสะดวกแบบนี้ และสาวโรงงานเหล่านี้ภาคภูมิใจที่ได้ทำงานหาเลี้ยงตนเองและครอบครัว และมีความสุขกับงานในหน้าที่ของตนเอง อาชีพพนักงานโรงงานที่สะท้อนผ่านรายการวัฒนธรรมชุปแป้งทอดจึงไม่ใช่ภาพของสาวโรงงานที่ทุกข์ยากหรือไม่อยากทำงานในโรงงาน แต่เป็นภาพของคนที่ได้รับผิดชอบในงานของตนและเป็นอาชีพที่มีคุณค่าอาชีพหนึ่งของสังคมไทย

3.1.9.2 อาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้าง

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบแปปังทอด” ตอนวินนี่ไม่มีกั๊ก นำเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวกับผู้ใช้ชีวิตการทำงานอาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้างอยู่ตามซอยและบนถนน เพื่อตอบสนองความต้องการด้านการเดินทางของคนไทย รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่ทำอาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้าง และคนที่ใช้บริการมอเตอร์ไซค์รับจ้าง เล่าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดอาชีพนี้ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : หลายคนมองว่า การใช้มอเตอร์ไซค์รับจ้างนั้นอันตราย ไม่ต่างจากการเอาเนื้อไปหุ้มเหล็ก ทว่า นี่คือนานพาทะที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด พาเราไปได้ทุกหนแห่งได้อย่างรวดเร็ว

ผู้ที่สัมภาษณ์ 1 : ในเมืองอย่างกรุงเทพฯ ชอบรถติดมากโดยเฉพาะ บางเวลา บางถนนที่เวลารถติดมากเราใช้รถไม่ได้ก็ต้องเปลี่ยนวิธีออกเดินทาง อย่างใช้มอเตอร์ไซค์รับจ้างกันมากมายจนกลายเป็นฉากพิเศษอย่างหนึ่งของหมู่คนเมืองไปแล้ว

พิธีกร : ทำไมถึงเลือกมอเตอร์ไซค์รับจ้าง?

ผู้ที่สัมภาษณ์ 2 : สะดวกค่ะ

ผู้ที่สัมภาษณ์ 3 : รถมันติด รถมอเตอร์ไซค์วิ่งไวดี

ผู้ที่สัมภาษณ์ 4 : คันมันเล็ก ซอกแซก ๑ ได้

ผู้ที่สัมภาษณ์ 5 : เวลาเราไปโรงเรียน มอเตอร์ไซค์รับจ้างรีบ ๑

สะดวกดี

ผู้ที่สัมภาษณ์ 6 : เวลาเราจะไปที่หนึ่งแต่ไม่รู้ว่าจะอยู่ตรงไหน บ้านนี้ อยู่ตรงไหน มอเตอร์ไซค์พาไปหาจนเจอ

(“วัฒนธรรมซุบแปปังทอด”: ตอนที่ 24 วินนี่ไม่มีกั๊ก ออกอากาศ 3 คม.ค. 57)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า อาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้างของคนไทยเป็นอาชีพที่คนเราใช้ชุกทุกวันขาดไม่ได้ มอเตอร์ไซค์รับจ้างเกิดขึ้นในเวลามีคนต้องการ สะท้อนให้เห็นว่า เวลาเราไปไหนมาไหน มอเตอร์ไซค์เป็นอุปกรณ์การขนส่งที่สะดวกมาก แม้ว่ามีรถเมล์ รถแท็กซี่อยู่แล้ว แต่ถ้าเจอปัญหาจราจรติด มอเตอร์ไซค์จะเร็วมากที่สุดถึงจุดหมายปลายทาง แม้ว่าการนั่งมอเตอร์ไซค์จะมีอันตรายมากหน่อย แต่ก็ยังถือว่าเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในวิธีการเดินทาง การคมนาคมในเมืองใหญ่เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้คนหันมาใช้มอเตอร์ไซค์รับจ้างกันมากขึ้น ทำให้อาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้างกลายเป็นอาชีพที่สำคัญมีอยู่มากมายทุกหนแห่งในเมืองใหญ่ ๆ ทุกเมืองในสังคมไทย และมีประโยชน์ต่อวิถีชีวิตของคนไทยในปัจจุบันมากขึ้น

3.1.9.3 อาชีพหมอ

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน วินิจฉัยหมอ นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับผู้ใช้ชีวิตการทำงานอาชีพหมออยู่ในโรงพยาบาล ซึ่งเป็นอาชีพที่มีหน้าที่การรักษาผู้ป่วย ซึ่งเป็นอาชีพที่มั่นคงในสังคมไทย แต่ปัจจุบันอาชีพหมอกำลังเป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงจากการรักษาผู้ป่วย ดังตัวอย่าง

พิธีกร 1 : หมอมีหน้าที่ดูแลคนไข้ได้รักษาโรคของพวกเขา แต่บางครั้งความผิดพลาดระหว่างหมอกับคนไข้จึงต้องเริ่มต้นความเข้าใจ ลักษณะพิเศษของการให้บริการทางการแพทย์ทั้งฝ่ายผู้ให้บริการและผู้รับบริการด้วย

พิธีกร 2 : จากการสำรวจของแพทยสภา พบว่า 1 ใน 5 สาเหตุหลักที่แพทย์ลาออกจากราชการ คือ การถูกฟ้องร้อง ข้อมูลสถิติบอกว่า แพทย์บางคนอาจต้องทำงานหนักถึงสัปดาห์ละ 80-120 ชั่วโมง และมีเวลาในการตรวจผู้ป่วย 1 คน ทำให้เกิดข้อผิดพลาดเกี่ยวกับผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการฟ้องร้องมากขึ้น

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด”: ตอนที่ 41 วินิจฉัยหมอ ออกอากาศ 28 ต.ค 58)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า หมอเป็นอาชีพที่ทำงานหนัก ต้องดูแลรักษาผู้ป่วยจำนวนมากและโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ก็มีมากและซับซ้อนมากขึ้น คนเป็นหมอจึงต้องอาศัยทั้งความรู้ ประสบการณ์และสัญชาตญาณส่วนตัวมาช่วยในการตัดสินใจ วินิจฉัยผู้ป่วย ดังนั้นการให้บริการทางการแพทย์เป็นการตัดสินใจมีความเสี่ยงต่อให้ระมัดระวังแค่ไหนยังมิโอกาสผิดพลาดได้เป็นเรื่องธรรมดา บางครั้งการขาดความเข้าใจกัน แม้ว່อำนาจของหมออยู่แต่ก็ถูกฟ้องร้องจากคนไข้มากขึ้นเรื่อย ๆ

3.1.9.4 อาชีพนักข่าว

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน ชุดคู้ข่าว นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับผู้ใช้ชีวิตการทำงานอาชีพนักข่าวอยู่ในสังคมไทย ก็สะท้อนให้เห็นถึงอาชีพนักข่าวเป็นอาชีพที่หนึ่งสำคัญมากสำหรับเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของคนไทย รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่ทำเป็นอาชีพนักข่าวเล่าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดอาชีพนี้ ดังตัวอย่าง

พิธีกร 1 : เรากำลังอยู่ในยุคที่วัฒนธรรมการเสพข่าวมีความเข้มข้นมากที่สุด ข่าวกลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของเราตั้งแต่ตื่นจนกระทั่งเข้านอน ในบริบทเช่นนี้สื่อถูกคาดหวังว่าจะเป็นกระจกที่สะท้อนความจริงของสังคม ดังนั้น นักข่าวจึงต้องทำหน้าที่นำเสนอข่าวที่สำคัญที่อยู่ใกล้ชีวิตตัวเราให้แก่ประชาชนอย่างทันเวลา

พิธีกร 2 : นักข่าวมีหน้าที่นำเสนอค่านิยม ความคิดอะไรบางอย่าง ต้องรับผิดชอบมาก เพราะว่าเราไม่รู้ว่าใครจะเอาไปใช้ยังไง ใครจะเอาไปแชร์ต่อยังไง นักข่าวอยู่ในสังคมที่เปิดกว้าง ทำให้นักข่าวกล้าคิด กล้าเขียน ที่จะรอคอยการแก้ไขความผิดพลาดได้ ความตึงตังก็เกิดขึ้นจากสิ่งเหล่านั้น

(“วัฒนธรรมชูปแบ่งทอด” : ตอนที่ 40 ชุดคุยข่าว ออกอากาศ 21 ต.ค. 58)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า อาชีพนักข่าวของคนไทยกลายเป็นตัวแทนของประชาชนทั่วไป หน้าที่ของนักข่าวค้นหาความหมายและคุณค่าของ "ข่าว" ตั้งคำถามถึงเสรีภาพในการนำเสนอข่าว การถูกรวบงำและแทรกแซงของสื่อและร่วมกันหาคำตอบว่าอนาคตของสังคมไทยจะเปลี่ยนไปอย่างไรเสรีนิยมมากขึ้นและเปิดกว้างมากขึ้น นำเสนอข่าวโดยไม่ต้องตามปฏิบัติ ตามกฎและข้อบังคับ แจ้งความจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางสังคม บางทีคนทั่วไปก็ถือว่าเป็นนักข่าวได้ด้วย การกระจายข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตส่วนตัวต่อประชาชนทั้งสังคมไทยได้ตามในยุคของการพัฒนา

3.1.9.5 อาชีพหมอดู

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแบ่งทอด” ตอน ดู “หมอดู” นำเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวกับผู้ใช้ชีวิตการทำงานอาชีพหมอดูอยู่ในสังคมไทย ซึ่งเป็นอาชีพที่อยู่คู่กับสังคมไทยมานานและกำลังได้รับความนิยมมากขึ้น รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่ทำเป็นอาชีพหมอดู เล่าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดอาชีพนี้ ดังตัวอย่าง

พิธีกร 1 : หมอดู ทำหน้าที่ชี้ทางให้พวกเรา กระทั่งบางคนต้องพึ่งพาหมอดูกันมากมาย สิ่งที่เราพึ่งพาอยู่คือความทะเยอทะยานในชีวิตอย่างที่เราบางคนคิดว่า ชีวิตของเราเป็นสิ่งที่กำหนดทางอยู่แล้ว ต้องการมีผู้พยากรณ์มาแนะนำเรา คนกลุ่มนี้ก็น่าจะเชื่อหมอดูได้อย่างมากที่สุด

พิธีกร 2 : หมอดูเป็นธุรกิจที่มีการพัฒนาต่อเนื่องไม่ว่าเศรษฐกิจเป็นยังไง เศรษฐกิจยังไม่ดี หมอดูยิ่งเพิ่มมากขึ้น ในปัจจุบัน หมอดูยังดูผ่านอินเทอร์เน็ตได้ด้วย จึงทำให้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ไม่ต้องไปนั่งรอคิว

พิธีกร 3 : ค่าดูหมอนั้นมีราคาแตกต่างกันไปมาก ตั้งแต่หมอดูคนข้างสนามหลวง ค่าดู 5-10 บาท จนไปหมอดูตามไปนั่งดูในร้าน คิดค่าดู 500-1000 บาท ไปอีกประเภทหนึ่งคือพวกคนต้องแสวงหา พวกเหล่านี้ต้องเสียค่าคุ้มแพงไประดับหลายพันถึงหมื่นบาททีเดียว

(“วัฒนธรรมชูปแบ่งทอด” : ตอนที่ 31 ดู “หมอดู” ออกอากาศ 20 มี.ค. 57)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ความเป็น "ศาสตร์" ของการดูหมอกก็มีอยู่ด้วย แม้ว่าจะไม่สามารถพิสูจน์ได้ ผลที่ครอบคลุมนี้ทำให้เราเชื่อหมอดูกันได้มาก การดูดวงและดวงดาวมีความสัมพันธ์กับคนไทยอย่างแน่นแฟ้น ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน อย่างนี้อาชีพหมอดูจะทำให้ทุกคนรู้สึกว่าเป็นอาชีพพิเศษแตกต่างกับอาชีพอื่น ๆ อาชีพหมอดูไม่ขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจสังคม มันขึ้นอยู่กับความสามารถชี้ทิศทางชีวิตของคนไปขอหมอดูที่ปรึกษาเชื่อฟังเท่าไร บางทีคำดูหมอกก็ต่างกันไปแล้วแต่คนจ่ายให้ แต่ไม่ว่าสังคมไทยอยู่ในสมัยไหนอาชีพหมอดูก็มีความจำเป็นอยู่เสมอ ความจริงในปัจจุบันคนไทยยังนิยมไปปรึกษากับหมอดูเป็นอย่างมากเนื่องจากสังคมที่การพัฒนาก้าวหน้าต่อไป

3.1.9.6 อาชีพชาวนา

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุบแป้งทอด” ตอน วัฒนธรรม..ทำนา นำเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวกับผู้ใช้ชีวิตการทำงานอาชีพชาวนาในสังคมไทย ซึ่งเป็นอาชีพที่สำคัญมากสำหรับคนไทย ซึ่งปัจจุบันอาชีพชาวนากำลังเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ทันสมัยมากขึ้น รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่ทำอาชีพชาวนา เล่าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดอาชีพนี้ ดังตัวอย่าง

พิธีกร 1 : เมื่อก่อนถ้าवादภาพสังคมชนบท คงจะवादภาพมีชาวนาที่ควาย แต่ตอนนี้ชีวิตของชาวนาได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก อย่างเช่น เครื่องมือทำนากลายเป็นเครื่องมือมีเทคโนโลยีขั้นสูง ใช้เครื่องมือทำนาแบบนี้ไม่ต้องทำงานหนักเหมือนเมื่อก่อนใช้แค่มือทำ นอกจากนี้ ได้ผลผลิตยิ่งเยอะกว่า แต่ยังไงก็ตาม ถ้าไม่มีการทำงานของเกษตรกร เราก็ไม่มีอาหารกิน สรุปได้ว่า ถ้าไม่มีชาวนา เราใช้ชีวิตอยู่โลกไม่ได้ เราต้องช่วยชาวนาบ้างเหมือนช่วยตัวเราเอง

พิธีกร 2 : ทำเกษตรไม่ใช่สมัยเก่าอีกแล้ว นี่คือเกษตรสมัยใหม่ ให้ความรู้บริหารจัดการเก่งมาก ใช้ปุ๋ยใช้ยาใหม่มีผลประโยชน์เยอะมาก

พิธีกร 3 : ทุกคนก็ต้องกินข้าวใช่ไหม พวกเขาทำให้เรากินเป็นอาชีพที่มีคุณค่ามาก ถ้าไม่มีชาวนา เราตาย

(“วัฒนธรรมชุบแป้งทอด” : ตอนที่ 46 วัฒนธรรม.. ทำนา ออกอากาศ 2 ธ.ค. 58)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า อาชีพชาวนาไทยในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่หลายด้าน เช่น วิธีการทำงาน อุปกรณ์การทำนา เวลาการทำนา เป็นต้น เนื่องจากความเจริญขึ้นของเทคโนโลยีในปัจจุบัน ชาวนาไทยจึงนำเทคโนโลยีมาใช้ในขั้นตอนต่าง ๆ ของการทำนามากขึ้น การใช้เทคโนโลยีในการทำนาทำให้ชาวนาเหนื่อยน้อยมากขึ้น นอกจากนี้ ชาวนายังปรับเปลี่ยนตนเองเป็นผู้บริหารจัดการที่เก่งมากขึ้น แต่ไม่ว่าชาวนาจะเปลี่ยนไปมากเพียงใดก็ตาม ชาวนายังคงเป็นอาชีพที่สำคัญเป็นผู้ผลิตอาหารหลักของคนไทยเช่นเดิม หน้าที่ของชาวนายังเหมือนเดิม ปลูกข้าวเลี้ยงปลาเพิ่มอาหารทำให้ประชาชนมีข้าวกิน ใช้ชีวิตอยู่ได้ ดังนั้น อาชีพชาวนาถือว่าเป็นอาชีพหลักของสังคมไทย

ถ้าไม่มีชวานา ประเทศไทยก็จะไม่สามารถพัฒนาอีกต่อไป เพราะการเกษตรเป็นรากฐานของประเทศไทย ชวานาก็เป็นอาชีพที่คนเราน่าเคารพอย่างมาก

3.1.9.7 อาชีพพริตตี้

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแป้งทอด” ตอน เปลือยพริตตี้ นำเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวกับผู้ใช้ชีวิตการทำงานอาชีพพริตตี้ ซึ่งเป็นอาชีพส่งเสริมการขาย และการตลาดของสินค้า รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่ทำอาชีพพริตตี้ เล่าเรื่องเกี่ยวกับรายละเอียดอาชีพนี้ ดังตัวอย่าง

พิธีกร 1 : พริตตี้เป็นหนึ่งในอาชีพที่อาศัยความสวยเป็นอาวุธ และการถูกมองคือตัววัดความสำเร็จของพวกเธอ ในมุมมองของพริตตี้ พวกเธอถูกมองด้วยลักษณะแบบเป็นอาชีพใหม่ ในมุมมองของคนมอง คุณมองพริตตี้เป็นคนสวยและ Work by appearance เป้าหมายแรกที่พริตตี้ต้องทำให้คนหันหน้ามาจ้องมองนั่นเอง

(“วัฒนธรรมชูปแป้งทอด” : ตอนที่ 25 เปลือยพริตตี้ ออกอากาศ 6 ก.พ. 57)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า อาชีพพริตตี้เป็นอาชีพที่เกิดขึ้นใหม่ ถ้าสำหรับคนไทยก็คงรู้สึกว่าเป็นอาชีพที่ตามแฟชั่นมาก ในโลกที่ความสวยความงามสามารถเปลี่ยนแปลงได้ มนุษย์พร้อมปรับความคิด และตัดแปลงเรือนร่าง ให้เป็นไปตามค่านิยมของแต่ละยุคสมัย ไม่น่าว่าพริตตี้ในยุคปัจจุบันก็คือผลผลิตของสังคมและวัฒนธรรม เหมือนกับพวกเราทุกคนนั่นเอง นอกจากนี้ อาชีพพริตตี้ก็ทำให้คนไทยยุคใหม่รู้สึกถึงความสวยหาเงินได้ เลี้ยงครอบครัวได้ เป็นความสามารถประเภทหนึ่งของคนเราเอง

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปได้ว่า คนไทยไม่ว่าทำอาชีพใด อาชีพพนักงานสาวโรงงาน อาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้าง อาชีพหมอ อาชีพนักข่าว อาชีพหมอดู อาชีพชวานา และอาชีพพริตตี้ก็ตาม เพราะว่าต้องมีความเอาใจใส่ดูแลพ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ และครอบครัว ดังนั้นขยันทำงานเพื่อมีรายได้จะสนับสนุนความรับผิดชอบครอบครัว ในขณะเดียวกัน อาชีพเหล่านี้ยังเกี่ยวข้องกับการพัฒนาของสังคมไทยเป็นอย่างมาก

3.1.10 สิ่งแวดล้อม

วิถีชีวิตของคนไทยมีความสัมพันธ์กับด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการดำรงวิถีชีวิตในการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปรากฏในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแป้งทอด” สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วน คือวิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อม และสิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น

3.1.10.1 วิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อม

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแป้งทอด” ตอน ขยะสังคม นำเสนอเรื่องของวิถีชีวิตที่เกี่ยวกับวิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวันของคนไทยในเรื่องการสร้างขยะหรือการมีขยะมากขึ้นในสังคมไทย รายการได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในด้านการศึกษารื่องขยะในเมืองไทย ดังตัวอย่าง

พิธีกร 1 : ในยุคสมัยแห่งการบริโภค เรามีของกินแทบจะไม่จำกัด ทั้งยังสะดวกสบายหาซื้อง่ายในแทบทุกที่ ในขณะที่ข้าวของเครื่องใช้ทั้งหลายก็ตอบโจทย์วิถีชีวิตใหม่ ๆ ได้อย่างไม่เคยมีมาก่อน จนมีคนกล่าวกันว่า เราจะบริโภคจน 'ของ' หมดโลก กลายเป็นวิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อม

พิธีกร 2 : ขยะแต่ละประเภทใช้เวลาย่อยสลายก็ปี ผลไม้ 2 ถึง 5 สัปดาห์ ก่องน้ำผลไม้ 5 ปี ถุงพลาสติก 10-20 ปี โฟม 50 ปี กระจก อลูมิเนียม 100 ปี ขวดพลาสติก 450 ปี และขวดแก้ว ย่อยสลายนานถึง 1 ล้านปีเลยทีเดียว

(“วัฒนธรรมช้อปปิ้งทอด” : ตอนที่ 20 ขยะสังคม ออกอากาศ 18 ธ.ค. 56)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า เป็นวิกฤตการณ์ทางสิ่งแวดล้อม ที่คนไทยในสังคมปัจจุบันสร้างมากขึ้นทุกวัน แต่การจัดการขยะยังไม่สามารถจัดการได้ดีเท่าที่ควร ทำให้มีขยะเกิดขึ้นมากมายทุกวัน ขยะจึงกลายเป็นปัญหาใหญ่ของการพัฒนาสังคม พอการจัดการขยะไม่ดีก็จะส่งผลกระทบต่ออย่างหนักต่อคน ต่อเมือง ต่อระบบเศรษฐกิจ ต่อสิ่งแวดล้อม และต่อโลก ดังนั้น คนไทยกำลังเป็นผู้ทำให้เกิดวิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อมด้านขยะมากขึ้นจนมองไม่เห็นทิศทางของการจัดการวิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อมที่ได้ชัดเจนได้เลย

3.1.10.2 สิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมช้อปปิ้งทอด” ตอน อะไรอยู่ในตึก นำเสนอเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งก่อสร้างของอาคารประเภทเดียวกันที่มนุษย์สร้างขึ้นมีลักษณะของตนเอง ซึ่งมีรูปแบบฟอร์มค่อนข้างคงที่ รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่ออกแบบโครงการ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ทำไมหน้าตาของที่ว่าอาคารอำเภอเมืองของประเทศไทย คล้าย ๆ กันไปบอกแบบนี้ เวลาเราที่พูดของศาลที่ราชการ พอจะนึกออกใหม่ว่า หน้าตาเหมือนกัน อย่างนี้ก็มีเอกลักษณ์เฉพาะ แล้วไม่ใช่ที่การอำเภอเท่านั้น ไม่ว่าจะศาลากลางจังหวัด สถานีอนามัย สำนักงานที่ดิน หรือโรงเรียนประถม แล้วก็สถานที่ราชการอื่น ๆ หน้าตาก็คล้าย ๆ กัน เหมือนกันว่าออกแบบที่ครั้งเดียว ใช้กันทั่วประเทศยังงั้นเลย

(“วัฒนธรรมช้อปปิ้งทอด” : ตอนที่ 33 อะไรอยู่ในตึก ออกอากาศ 10 เม.ย. 57)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ตึกอาจไม่ได้เป็นเพียงสถานที่ก็เป็นสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น แต่แฝงด้วยความคิดหรืออุดมการณ์บางอย่างที่ส่งผลต่อชีวิต และสังคมเราอย่างไม่รู้ตัว การออกแบบตึกของไทย ตั้งแต่อาคารราชการ สุตึกยุคคณะราษฎร สุตึกทันสมัยในปัจจุบัน จะมีลักษณะการออกแบบตึกที่คล้ายกันแต่เปลี่ยนไปตามที่ตั้งในจังหวัดต่าง ๆ ของประเทศไทย การสืบทอดเป็นลักษณะของตึกแบบชนิดเดียวกันจะสร้างเป็นสัญญาณคล้ายกัน นี้แสดงให้เห็นความจริงคือ

ตึกอาคารประเภทเดียวกันที่มีสถาปัตยกรรมรูปร่างคล้ายกันได้กลายเป็นประเพณีการก่อสร้างที่สืบทอดกันมาในสังคมไทย ไม่ว่าจะออกแบบการก่อสร้างถึงยุคสมัยไหนก็ตาม และมันไม่ได้เปลี่ยนไปตามกาลเวลา จนกลายเป็นมรดกวัฒนธรรมชนิดหนึ่งในสังคมไทย เพื่อให้คนทั่วไปมองเห็นและรู้ทันที่ว่าเป็นสถานที่แห่งใดใช้ประโยชน์ด้านใด เพื่อให้ง่ายต่อการสร้างความเข้าใจในการใช้ประโยชน์ของสถานที่แห่งนั้นในสังคมไทย

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปได้ว่า เมื่อการพัฒนาของสังคมไทยไม่ว่าเป็นสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น มนุษย์เราทุกคนมีความรับผิดชอบในการปกป้องทำให้สภาพแวดล้อมของเราน่าอยู่แทนที่จะไปทำลายมัน เพื่อให้มนุษย์และโลกสามารถอยู่ร่วมกันโดยไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปโดยรวมได้ว่า วิถีชีวิตของคนไทย สะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” เมืองกรุงเทพฯ เป็นสถานที่ที่มีคนหลายเชื้อชาติพักอาศัย ความหมายของบ้านจึงเปลี่ยนแปลงไปทั้งรูปร่างลักษณะของบ้าน และความสัมพันธ์ของคนในบ้าน คนไทยสามารถทำธุระหลายอย่างเสร็จพร้อมกันในสถานที่แห่งเดียวจึงเป็นความสะดวกสบายและทำให้คนไทยใช้ชีวิตได้ง่ายขึ้น คนไทยยุคใหม่ตระหนักว่า นอกจากเราต้องขยัน เราก็มีค่าใช้จ่าย คนไทยกลุ่มที่เรียกว่า Generation Walk จุดมุ่งหมายของชีวิตก็เปลี่ยนแปลงไปคือ ไม่อยากแต่งงาน ไม่มีความต้องการซื้อบ้าน ซื้อมอเตอร์ไซด์ วิถีชีวิตของคนไทยชนชั้นกลางเป็นวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมมากที่สุด ลักษณะของครอบครัว สมัยก่อนครอบครัวคนไทยประกอบด้วยพ่อแม่ลูก แต่เมื่อสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป สมาชิกในครอบครัวประกอบด้วยคนเพศเดียวกันอยู่ด้วยกัน คนไทยส่วนมากชอบใช้รถยนต์ส่วนตัวมากกว่ารถสาธารณะ การเดินทางด้วยรถจักรยานจึงเป็นทางเลือกใหม่ของคนไทย ถ้าระยะทางไม่ไกลมากก็นิยมใช้ขาเดินไป คนไทยให้ความสำคัญและใช้อินเทอร์เน็ตในชีวิตประจำวันมากขึ้น โทรศัพท์มือถือจึงกลายเป็นสิ่งที่สะดวกที่สุดในการเล่นเกมส์ แมวกับหมาเป็นสัตว์เลี้ยงที่คนชื่นชอบมากในเมืองไทยจนกลายเป็นปรากฏการณ์แบบใหม่เกิดขึ้นตามความนิยมนี้

คนไทยปัจจุบันนี้ ส่วนใหญ่อยากไปเที่ยวและเล่นเกมเพื่อผ่อนคลายจิตใจและร่างกาย คนไทยถือว่าโรคอ้วนเป็นหนึ่งในศัตรูของสุขภาพ วิถีดูแลสุขภาพ ทั้งด้านการกินและด้านการออกกำลังกาย ต้องการลดความอ้วนด้วย ไม่ว่าจะเป็นอาชีพพนักงานสาวโรงงาน อาชีพมอเตอร์ไซด์รับจ้าง อาชีพหม้อ อาชีพพนักงาน อาชีพหม้อดู อาชีพชานา อาชีพพริตตี้ พวกเขา ก็เชื่อมโยงกับคนอื่น ๆ ในสังคม สังคมไทยพบกับวิกฤตการณ์ทางสิ่งแวดล้อมมากขึ้นทุกวัน ขยะจึงกลายเป็นปัญหาสิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น กลายเป็นประเพณีการก่อสร้างที่สืบทอดกันมาในสังคมไทย การวิเคราะห์วิถีชีวิตของคนไทยเพื่อให้ง่ายต่อการสร้างความเข้าใจในชีวิตความเป็นอยู่ของสังคมไทย

3.2 ค่านิยมของคนไทย

ค่านิยมของคนไทยสะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” เป็นค่านิยมที่มีหลายด้าน ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับค่านิยมมีผูกพันใกล้ชิดกันมาก ค่านิยมของคนไทยกลายเป็นค่านิยมตามการเปลี่ยนแปลงของเวลาเปรียบเทียบกับสมัยก่อน ดังเนื้อเรื่องของรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” สะท้อนค่านิยมของคนไทย ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การเสี่ยงโชคซื้อล็อตเตอรี่ การใช้เครื่องมือสื่อสารมวลชน การใช้เงิน และความเป็นอิสระ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.1 การเสี่ยงโชคซื้อล็อตเตอรี่

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน พรุ้งนี้รวย นำเสนอเรื่องของการเสี่ยงโชคซื้อล็อตเตอรี่ที่อยู่ในค่านิยมของคนไทยปัจจุบัน รายการได้สัมภาษณ์คนที่เล่นหวย พวกเขาไม่ว่าเป็นคนทำอาชีพประเภทไหน ไม่ว่าเป็นคนอายุเท่าไร ที่สนใจเล่นหวยก็มีจุดเป้าหมายเดียวกันคืออยากเป็นคนรวยทันที ดังตัวอย่าง

พิธีกร : " วัฒนธรรมหวย...พรุ้งนี้รวย"

คนไทยหลายสิบล้านคนมีความสุขและสนุกกันทุกวันที่ 1 และ 16 ของเดือน ในขณะที่อีกจำนวนไม่น้อย แม้ไม่เล่นเป็นประจำ แต่อาจเคยลอง ไม่ก็มีความรู้จักใกล้ชิดเป็นผู้ชำร่วยอยู่ในวงการ 'หวย' จึงเป็นปรากฏการณ์ที่คนรู้จักกันดี กระทั่งอาจเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งในสังคมไทยของเรา

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 14 พรุ้งนี้รวย ออกอากาศ 9 ต.ค. 56)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยทุกอาชีพนิยมการเสี่ยงโชคซื้อล็อตเตอรี่เป็นประจำ โดยแบ่งได้เป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่ซื้อล็อตเตอรี่เป็นประจำทุกงวด และกลุ่มที่ซื้อบ้างไม่ซื้อบ้าง แต่ทุกคนมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ การถูกล็อตเตอรี่ในสักวันหนึ่ง การซื้อล็อตเตอรี่จึงเป็นสิ่งที่ทำให้คนไทยมีความหวังทุก 15 วัน แม้จะผิดหวังมากกว่าสมหวัง พวกเขาก็ยังรู้สึกสนุกมีความสุขกับการเสี่ยงโชค คนไทยจึงนิยมเล่นหวยเพื่อให้ตนเองมีชีวิตที่ดีขึ้นในสักวันหนึ่ง

3.2.2 การใช้เครื่องมือสื่อสาร

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน อินเทอร์เน็ตทำให้โลกกว้างขึ้น ? นำเสนอเรื่องของการใช้เครื่องมือสื่อสารอยู่ในค่านิยมของคนไทย ในขณะเดียวกัน รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่มีความคิดเห็นต่อเรื่องเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ว่ากันว่า อินเทอร์เน็ตกำลังเปิดโลกของเราอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน ทุกวันนี้หากเราอยากรู้อะไร คนที่เราถามบ่อยที่สุดคงจะเป็น 'กูเกิล' และเราคงอ่านหนังสือกันเกินปีละ 7 บรรทัด เมื่อเราเปิดโซเชียล

เน็ตเวิร์ก อย่างเฟซบุ๊ก และทวิตเตอร์ แต่เชื่อหรือไม่ว่าโลกออนไลน์อาจ
มีใช้อื่นใด นอกจาก 'โลกของเราเอง'

(“วัฒนธรรมชูปแบ่งทอด” : ตอนที่ 13 อินเทอร์เน็ตทำให้โลกกว้างขึ้น ? ออกอากาศ 2 ต.ค. 56)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในทุกวันนี้คนไทยชอบเล่นอินเทอร์เน็ตจนกลายเป็นสิ่ง
ที่ต้องทำในชีวิตประจำวัน การใช้อินเทอร์เน็ตเป็นวิธีใหม่ในการหาความรู้ และการเผยแพร่ข้อความ
ค่อนข้างเร็วกว่าสมัยก่อนและระยะเวลาในการสื่อสารก็น้อยลง ดังนั้น การสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตจึง
กลายเป็นค่านิยมที่มีประโยชน์ต่อการสื่อสารและการใช้ชีวิตในปัจจุบันของคนไทยมากยิ่งขึ้น

3.2.3 การใช้เงิน

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแบ่งทอด” ตอน เงินคือพระเจ้า ? นำเสนอเรื่องของการ
ใช้เงินอยู่ในค่านิยมของคนไทยปัจจุบัน รายการได้สัมภาษณ์คนที่ทำงานแล้วนำเงินมาเพื่อเลี้ยงลูก
กับพ่อแม่ พวกเขาส่วนใหญ่คิดว่าการมีเงินจะทำให้จัดการทุกสิ่งทุกอย่างได้ เงินใช้ซื้อของที่เรา
ต้องการได้ เงินเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของชีวิตตัวเอง ดังตัวอย่าง

*พิธีกร : ทุกวันนี้เรากำลังอยู่ในสังคมที่เงินกลายมาเป็นตัวแทน
ของความมั่นคงในชีวิต ในขณะที่ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคนดูเหมือน
จะลดความสำคัญลง และมีผลต่อความมั่นคงในชีวิตน้อยลงไปเสียแล้ว
เราแลกเปลี่ยนกับคนที่เราไม่รู้จักเป็นส่วนใหญ่ และโลกแบบนี้
ก็สะดวกสบายและง่ายสุด ๆ ขอเพียงแค่เรามีเงิน*

(“วัฒนธรรมชูปแบ่งทอด” : ตอนที่ 23 เงินคือพระเจ้า ? ออกอากาศ 8 ม.ค. 57)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในสังคมไทยเริ่มมีการเปลี่ยนแปลง คนไทยมีความคิดว่า
ชีวิตที่มั่นคงและสะดวกสบายคือชีวิตที่มีเงิน คนไทยจึงให้ความสำคัญกับเงินมากขึ้น คนมีเงินจัดอยู่ใน
กลุ่มคนระดับสูง ถ้าไม่มีเงินก็จัดอยู่ในกลุ่มคนระดับต่ำ เงินจึงถือว่าเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงว่าฐานะได้
ซึ่งทำให้หลาย ๆ คนถือเงินเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของชีวิต จนกระทั่งบางคนถือเงินเป็นพระเจ้าของโลกยุค
ใหม่เมื่อใช้เงินจนเคยชินการสร้างความสัมพันธ์ของคนในสังคมในรูปแบบที่ไม่มีเงินมาเกี่ยวข้องจึงลด
ความสำคัญลงเป็นอย่างมาก

3.2.4 ความเป็นอิสระ

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแบ่งทอด” ตอน โสดกันเถิดเรา นำเสนอเรื่องของการรัก
อิสระที่อยู่ในค่านิยมของคนไทย รายการได้สัมภาษณ์คนที่เลือกเป็นโสดจนถึงไม่ต้องมีแฟนไม่ต้อง
แต่งงานมีลูก พวกเขาเลือกทางที่ทำให้ชีวิตมีอิสระไม่ต้องมีภาระและผูกพันกับใคร ดังตัวอย่าง

*พิธีกร : ความเป็นโสดเป็นการใช้ชีวิตที่เราเลือกไม่ใช่สิ่งเลวร้าย
เช่น คนส่วนใหญ่คิดว่าที่คนโสดถึงมีมากขึ้นในโลกยุคใหม่ก็เพราะว่า
คนปัจจุบันนี้อยากใช้ชีวิตแบบอิสระที่ไม่มีสิ่งหรือว่าคนบังคับ คนโสดรุ่นใหม่*

เลือกที่จะอยู่คนเดียวด้วยตัวเองอย่างสนุกสบายไม่ค่อยรู้สึกว่าจะต้องมีคู่
อยู่ด้วยกัน

(“วัฒนธรรมชู้แบ่งทอด” : ตอนที่ 61 โสดกันเถิดเรา ออกอากาศ 23 มี.ค.59)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในสังคมไทยนี้ คนไทยบางคนทั้งผู้ชายและผู้หญิงเลือก
อยู่คนเดียวเป็นคนโสด ไม่อยากมีคู่ ไม่อยากแต่งงานเร็ว ไม่อยากมีลูก อย่างนี้ก็ถือเป็นค่านิยมเกี่ยวกับ
ความเป็นอิสระแบบใหม่ คิดว่าดูแลตัวเองได้ ไม่อยากมีคนอื่นเข้ามา ถือความอิสระเป็นสิ่งสำคัญ
ที่สุดในชีวิต เมื่อก่อนถ้าผู้หญิงไม่แต่งงานคงจะอยู่ในสังคมไม่ได้ แต่ปัจจุบันนี้ความคิดเห็นก็ไม่จำกัด
เรื่องนี้ เลือกแบบไหนก็เป็นความอิสระของเรา

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปโดยรวมได้ว่า ค่านิยมของคนไทย สะท้อนให้เห็นจากรายการ
โทรทัศน์ “วัฒนธรรมชู้แบ่งทอด” มีหลายด้าน การซื้อล็อตเตอรี่จึงเป็นสิ่งที่ทำให้คนไทยมีความหวัง
ทุก 15 วัน แม้จะผิดหวังมากกว่าสมหวัง พวกเขาก็ยังรู้สึกสนุกมีความสุขกับการเสี่ยงโชค คนไทยจึง
นิยมเล่นหวยเพื่อให้ตนเองมีชีวิตที่ดีขึ้นในสักวันหนึ่ง การใช้เครื่องมือสื่อสาร คนไทยนิยมใช้อินเทอร์เน็ต
เพื่อการแสวงหาความรู้ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ อย่างรวดเร็วกว่าสมัยก่อน คนไทยจึงให้
ความสำคัญกับเงินมากขึ้น คนไทยในสังคมปัจจุบัน ผู้ชายและผู้หญิงบางคนเลือกอยู่คนเดียวเป็น
คนโสด ไม่อยากมีคู่ ไม่อยากแต่งงานเร็ว ไม่อยากมีลูก อย่างนี้ก็ถือเป็นค่านิยมเกี่ยวกับความเป็นอิสระ
แบบใหม่ของสังคมไทย

3.3 ความเชื่อของคนไทย

ความเชื่อของคนไทยสะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชู้แบ่งทอด” เป็น
ความเชื่อที่มีหลายด้าน ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับความเชื่อมีผูกพันใกล้ชิดดีมาก ความเชื่อของคนไทย
สะท้อนให้เห็นในแง่มุมของชีวิต ดังเนื้อเรื่องของรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชู้แบ่งทอด” สะท้อน
ความเชื่อของคนไทยได้แก่ ความเชื่อเรื่อง “หมอดู” และความเชื่อเรื่อง “ผี” ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1 ความเชื่อเรื่อง “หมอดู”

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชู้แบ่งทอด” ตอน ดู “หมอดู” นำเสนอเรื่องของ
ความเชื่อที่เกี่ยวกับ “หมอดู” ในชีวิตประจำวันของคนไทย ความเชื่อ “หมอดู” เป็นความเชื่อที่สำคัญ
มากสำหรับคนไทย รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่มีความคิดเห็นต่อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ “หมอดู”
เล่าถึงเรื่องหมอดูหลายประเภทต่างก็มามีวิธีการที่ดูดวงแตกต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น ดูลายมือ ดูหินที่
คนเลือก ดูไฟทาร์ ดูรูปร่าง และรูปแบบของใบ ดูรอยที่ขยักกระดาก ดังตัวอย่าง

พิธีกร 1 : เชื่อว่า คุณผู้ชมเคยดูหมอดูกันมาแทบทั้งนั้น จะแม่น
หรือไม่แม่นก็ตาม แต่ดูเหมือนว่าธุรกิจหมอดูจะเฟื่องฟูไม่น้อยในสังคมไทย
ไม่ว่ายุคสมัยไหน ความเฟื่องฟูของหมอดูบอกอะไรกับเรา ทำไมเราต้อง
พึ่งพาหมอดูกันมากมายขนาดนี้ และสิ่งที่เราพึ่งพาอยู่มันคืออะไรกันแน่

พิธีกร 2 : ทำไมอาจารย์ถึงเลือกดูดวงด้วยขยำกระดาษ

ผู้ที่สัมภาษณ์ : ก็มีบางคนถามว่าคิดมาเองหรือเปล่า จริง ๆ ก็มาจากหนังสือมีบทหนึ่งว่าด้วยกัน ขยำกระดาษ บางทีก็ขึ้นอยู่กับมีพินดี แล้วแต่ว่าผมเห็นอะไร

(“วัฒนธรรมซูบแป้งทอด” : ตอนที่ 31 ดู “หมอดู” ออกอากาศ 27 มี.ค. 57)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ดู "หมอดู" กลายเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในชีวิตประจำวันของคนไทยอยู่ในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นคนประเภทไหน อายุเท่าไร ทำงานเกี่ยวกับอาชีพอะไรบ้าง ก็คงเคยไปดูหมอดูแน่ คนไทยส่วนใหญ่เชื่อหมอดูมาก เวลาเจอกับสิ่งที่สับสนก็นิยมไปหาหมอดูมาช่วย ไม่ว่าจะหมอดูแม่นยำหรือไม่แม่นยำก็อยากจะเชื่อหมอดูมากกว่าคนที่ข้างเรา เหตุที่คนไทยเชื่อหมอดูเนื่องจากความรู้สึกแค้นจากทุกครั้งที่ไปเอาคำตอบจากหมอดู ไม่ว่าจะไปถามเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรัก การงาน ธุรกิจ เป็นต้น สุดท้ายก็ได้คำตอบหรือทิศทางจากหมอดูเหล่านั้น บางทีอาจเป็นเพราะคนต้องการพลังแห่งศรัทธา

3.3.2 ความเชื่อเรื่อง “ผี”

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซูบแป้งทอด” ตอน ผีหลอกวิญญาณหลอนย้อนแย้ง นำเสนอเรื่องของความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง “ผี” ในชีวิตประจำวันของคนไทย คนไทยนิยมไหว้ “ผีพื้นบ้าน” เช่น 'แม่นาค' รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่มีความคิดเห็นต่อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเรื่อง “ผี” ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ในสังคมโบราณที่มีระเบียบเรียบร้อย ทุกคนยังเชื่อแล้ว ก็กลัวผีอยู่ หากใครทำอะไรผิดผี จะต้องพบความวิบัติของชีวิต แต่ว่ามาถึงยุคนี้สังคมสมัยใหม่ ผีนี้ปัจจุบันก็แบ่งเป็นสองชนิดด้วยกัน แบบแรกเป็นผีที่ตอบสนองความต้องการแต่ละคน เป็นผีที่สร้างความสุขความบันเทิงให้กับผู้คนที่ต้องการเสพความบันเทิงจากผี มีทั้งหนังผี นิยายผี แม้กระทั่งบ้านผีสิง ผีแบบนี้ก็จะตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคล แตกต่างกันไป ผีแบบที่สองมีหน้าที่ฟังความทุกข์ของคนที่มีปัญหาในชีวิต คนก็จะไปใช้ผีผ่านพิธีกรรมความเชื่อศาสนา รวมทั้งศาสนาพุทธเองด้วย ผู้คนก็จะไปขอหวย ขอให้ตัวเองพ้นจากการเกณฑ์ทหาร ซึ่งถึงทุกวันนี้ พวกคุณก็ไม่กลัวผีที่แบบพวกคนที่เคยกลัวไปแล้ว

(“วัฒนธรรมซูบแป้งทอด” : ตอนที่ 9 ผีหลอกวิญญาณหลอนย้อนแย้ง ออกอากาศ 28 ส.ค. 56)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า เรื่องผีเป็นเรื่องที่อยู่ใกล้กับชีวิตของคนไทยมาก ตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน คนไทยส่วนใหญ่นับถือพุทธศาสนาแล้วก็เชื่อว่าผีอยู่จริง ในขณะเดียวกันในหัวใจของคนไทย ผีบางทีก็แสดงด้านที่ดีของพวกเขา มีบทบาทป้องกันประชาชน เช่น 'แม่นาค'

ก็เหมือนว่าเรามีหน้าที่ดูแลชุมชน ดูแลเรื่องที่อยู่ในชีวิตปกติที่คนเราจัดการไม่ได้ เหมือนเป็นเทวดาสำหรับคนไทย ตัวอย่างเช่น มาไหว้ผีแม่เฒ่าขอให้ชีวิตประสบความสำเร็จ ขอให้ร่างกายดีขึ้น ขอให้มีความสุข ฯลฯ

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปโดยรวมได้ว่า ความเชื่อของคนไทย สะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” คนไทยส่วนใหญ่เชื่อหมอดูมาก เวลาเจอกับสิ่งที่สับสนก็นิยมไปหาหมอดูมาช่วย เนื่องจากต้องการความสบายใจจากคำพูดปลอบประโลมใจและการให้ความหวังจากหมอดู คนไทยส่วนใหญ่นับถือพุทธศาสนา หลังจากการนับถือผี จึงเชื่อเรื่องผี ผีบางทีก็แสดงด้านที่ดีของพวกเขา มีบทบาทป้องกันประชาชน เช่น 'แม่นาค' ก็เหมือนว่าเรามีหน้าที่ดูแลชุมชน ดูแลเรื่องที่อยู่ในชีวิตปกติ ผีบางตนจึงเหมือนเป็นเทวดาสำหรับคนไทย

3.4 วัฒนธรรมของคนไทย

วัฒนธรรมของคนไทยสะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” เป็นวัฒนธรรมที่มีหลายด้าน ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับวัฒนธรรมมีผูกพันใกล้ชิดกันมาก วัฒนธรรมของคนไทยกลายเป็นวัฒนธรรมที่ตามการเปลี่ยนแปลงของเวลาเปรียบเทียบกับสมัยก่อน ตั้งเนื้อเรื่องของรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” สะท้อนวัฒนธรรมของคนไทยในด้านต่าง ๆ ได้แก่ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับอาหาร และวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการแต่งกาย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.4.1 อาหาร

วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับอาหารของคนไทยสะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการดื่มชาที่กาแฟ และวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับอาหารเข้า การกินบุฟเฟ่ต์ และของหวาน

3.4.1.1 การดื่มชาที่กาแฟ

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน กาแฟสันนิวาสน นำเสนอเรื่องวัฒนธรรม เกี่ยวกับเรื่องการดื่มกาแฟในชีวิตปัจจุบันของคนไทยที่ต้องดื่มกาแฟทุกวัน วันละหลายแก้ว รายการได้สัมภาษณ์คนที่ชอบดื่มกาแฟเป็นอย่างมาก ต้องดื่มทุกวันขาดไม่ได้ จึงได้รู้และเข้าใจว่าการดื่มกาแฟเป็นความเคยชินที่สำคัญมากสำหรับคนในสังคมไทย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พิธีกร : เวลาเราเดินผ่านร้านกาแฟ หอมมาก กลิ่นมันเป็นแรงดึงดูด ทำให้เราเดินเข้าไป บางคนก็ชอบใช้พื้นที่ร้านกาแฟเป็นพื้นที่ส่วนกลางข้อมูลข่าวสารของชุมชน

ทุกวันนี้ ไม่ว่าจะที่ไหนก็มีร้านกาแฟให้เลือกนั่งมากมาย ความมีต้องมาจากความต้องการ เมื่อสังคมยิ่งพัฒนา จังหวะของชีวิตได้เร็วขึ้น

กาแฟจึงเป็นเครื่องดื่มที่เข้ามาจากตะวันตกมีอิทธิพลทำให้เราตื่นตัวเร็วจน
ดึงดูดความนิยมของคนไทยไปเรื่อย ๆ

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 12 กาแฟล้นนิवास ออกอากาศ 18 ก.ย. 56)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยได้รับอิทธิพลของวัฒนธรรมกาแฟของ
ตะวันตกก็เลยชอบดื่มกาแฟเป็นอย่างมาก ร้านกาแฟก็เป็นสถานที่สร้างบรรยากาศดี เพื่อพักผ่อน
และคุยกับเพื่อนสนิท บางทีก็เป็นสถานที่คุยเรื่องที่เป็นทางการ เมื่อสังคมยิ่งพัฒนาขึ้น นิสัยการดื่ม
กาแฟของคนไทยก็กลายเป็นปรากฏการณ์ปรากฏการณ์ แบบนี้อาจเกิดขึ้นจากความเครียดของการใช้
ชีวิตของคนไทยสูงขึ้น เวลาพักผ่อนก็ยิ่งน้อยลง เพื่อให้พลังงานเพียงพอ คนไทยต้องดื่มกาแฟมากขึ้น
เรื่อย ๆ ในขณะเดียวกัน ร้านกาแฟก็เปิดร้านเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อความต้องการของตลาด

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน ความหมายในถ้วยชา
นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมเรื่องการดื่มชาในชีวิตประจำวันของคนไทย คนไทยมีกลุ่มคนที่ชอบ
ดื่มชาเป็นอย่างมาก ต้องดื่มทุกวันขาดไม่ได้ รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่มีความคิดเห็นต่อเรื่อง
เกี่ยวกับวัฒนธรรมชา ดังตัวอย่าง

พิธีกร : คุณเฟิน ๆ เหมือนชาจะถูกกระแสกาแฟกลบไปสักหนึ่ง
แต่จริง ๆ แล้ว ชาคือเครื่องดื่มที่มีผู้ดื่มมากเป็นอันดับสองของโลก รองจาก
น้ำเปล่า จึงไม่แปลกหากวัฒนธรรมการดื่มชาในแต่ละพื้นที่ของโลกจะ
ไปด้วยมิติที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น ศิลปะ ปรัชญา วิถีแห่งการปฏิบัติ
กระทั่งสังคมและชนชั้น

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 11 ความหมายในถ้วยชา ออกอากาศ 6 มี.ค. 57)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า วัฒนธรรมดื่มชาก็เป็นวัฒนธรรมชนิดหนึ่งอยู่
ในทั่วโลก เปรียบเทียบกับวัฒนธรรมกาแฟ วัฒนธรรมของชา มีประวัติยาวนานกว่าแล้วก็มาจากจีนตั้งแต่
แรกและกระจายไปถึงญี่ปุ่นและอังกฤษเป็นประเทศที่นิยมดื่มชาดอนต้น จนถึงทั่วโลกประกอบด้วย
ประเทศไทย นอกจากนี้ ความคิดเห็นของคนไทย ส่วนมากคิดว่าการดื่มชามีศิลปะมากกว่าการดื่ม
กาแฟ มีเสน่ห์พิเศษเมื่อชงชา แล้วก็ดีต่อร่างกายมากกว่ากาแฟ

3.4.1.2 อาหารเช้า

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน อาหารเช้าอุบัติใหม่
นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับเรื่องอาหารเช้าในชีวิตปัจจุบันของคนไทย วัฒนธรรมเกี่ยวกับ
เรื่อง อาหารเช้าเป็นวัฒนธรรมที่สำคัญมากสำหรับคนไทย เพราะอาหารเช้ามีบทบาทสำคัญมากใน
อาหารสามมื้อต่อวันนอกจากนี้ รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่มีความคิดเห็นต่อเรื่องเกี่ยวกับอาหารเช้า
ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ในปัจจุบันมี "วัฒนธรรมอาหารเข้าอุบัติใหม่" เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการนำเอาวัฒนธรรมอาหารเข้าจากหลายประเทศทั่วโลกมาเสิร์ฟ ในย่านต่าง ๆ ให้ชาวกรุงเทพฯ ได้ลิ้มลอง ไม่ว่าจะเป็นอาหารเข้าสไตล์ นิวยอร์ก หรือ สแกนดิเนเวีย อาหารเข้าลักษณะนี้ได้รับความนิยมเพิ่ม มากขึ้นเรื่อย ๆ จนกลายเป็นกิจวัตรใหม่ของคนเมือง

พิธีกร : ปกติกินอาหารเข้าอะไรบ้าง?

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 1 : เป็นโจ๊ก เป็นน้ำเต้าหู้

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 2 : ข้าวธรรมดาครบแล้วก็มีผัด

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 3 : ไข่กับขนมปังนม

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 4 : ข้าวต้มหมู ข้าวต้มกุ้ง บางทีก็เป็นข้าวไข่เจียวง่าย ๆ

พิธีกร : แต่ไม่ว่าการเปลี่ยนแปลงอาหารเข้าแบบไหน แป้งเป็นอาหารที่สร้างพลังงานต่อร่างกาย แป้งก็จะเปลี่ยนเป็นน้ำตาล มันก็จะให้พลังงาน ดังนั้นบทบาทของอาหารเข้าที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ก็คือแป้ง แต่ว่ารูปแบบแตกต่างกันแล้วแต่พื้นที่ ยกตัวอย่างเช่น ไม่ว่าจะเป็นไข่กระทะ ของชาวอุดรธานี ต้มเลือดหมูของชาวนครสวรรค์ หรือน้ำเต้าหู้กับปาต่องโก๋และน้ำชาของชาวจีน ถ้าสำหรับคนไทยก็คงชอบกินหมูบึ่งกับข้าวเหนียวเป็นอาหารชนิดหนึ่งของมือเช้า

(“วัฒนธรรมซูบแป้งทอด” : ตอนที่ 55 อาหารเข้าอุบัติใหม่ ออกอากาศ 10 ก.พ. 59)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า วัฒนธรรมการกินอาหารเข้าของคนไทยเปลี่ยนแปลงไป มีอาหารเข้าให้เลือกกินหลากหลายชนิดมากขึ้น เนื่องจากคนไทยรับวัฒนธรรมจากต่างประเทศ ทั้งตะวันออก และตะวันตกเข้ามามากขึ้น จนกลายเป็นมีวัฒนธรรมอาหารเข้าที่เกิดขึ้นใหม่จนเป็นทางเลือกที่ดีและน่าสนใจให้คนไทยได้มีโอกาสเลือกกินอาหารเข้าได้มากขึ้น อีกทั้งมีคุณค่าทางโภชนาการเพิ่มมากขึ้นด้วย

3.4.1.3 การกินบุฟเฟ่ต์

ในรายการโทรทัศน์ "วัฒนธรรมซูบแป้งทอด" ตอน อยู่เพื่อกิน...บุฟเฟ่ต์ นำเสนอเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของเรื่องการกินบุฟเฟ่ต์ในชีวิตประจำวันของคนไทย ที่มีเปิดบริการหลายร้าน และหลายรูปแบบ รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่มีความคิดเห็นต่อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการกินบุฟเฟ่ต์และกลุ่มคนที่ชอบกินบุฟเฟ่ต์ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ปัจจุบันร้านอาหารน้อยใหญ่ หลายชนิด ทั้งเก่าและใหม่ จำนวนไม่น้อยต่างหันมาใช้ 'บุฟเฟ่ต์' เป็นกลยุทธ์ในการขาย ในขณะที่

ที่ภาพผู้คนพลุกพล่านและการต่อคิวเพื่อรับบริการ บอกถึงการตอบรับของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี ใช่หรือไม่ว่า เรากำลังอยู่ในยุคที่ 'การกินแบบไม่อั้น' กำลังเฟื่องฟูสุดขีด กระทั่งได้กลายเป็นกิจกรรมทางสังคมและวัฒนธรรมไปแล้ว

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 19 อยู่เพื่อกิน...บุฟเฟต์ ออกอากาศ 20 พ.ย. 56)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า การเลือกกินบุฟเฟต์อาจบอกเราได้หลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็น วัฒนธรรมการกิน หรือแม้แต่เศรษฐศาสตร์ของการกินเช่นนั้น ไปสำรวจวัฒนธรรมบนโต๊ะบุฟเฟต์ สรุปได้ว่า บุฟเฟต์มีบางอย่างที่น่าสนใจสำหรับคนมีความต้องการที่แตกต่างกัน อย่างเช่น เพื่อนหลาย ๆ คน ไปกินข้าวด้วยกัน แต่บางคนอยากกินซูชิ บางคนอยากกินหม้อร้อน แต่ต้องหาที่เดียวกันเพื่อไปกินพร้อมกัน ในขณะนี้ ร้านบุฟเฟต์มีทั้งสองอย่างเป็นหนึ่งในโซลูชันที่ดีที่สุด นี่ก็คือคำตอบว่า ทำไมบุฟเฟต์ถึงเป็นนิยม ที่สุดแล้วการกินบุฟเฟต์สะท้อนสังคมไทยว่า กินบุฟเฟต์สามารถตอบสนองแต่ละคนในเรื่องของการกิน นอกจากนี้ รัฐบาลล่วงหน้าไม่ต้องคำนวณค่าอาหารของแต่ละอย่างแต่ละคน กินอย่างสบายใจกับเพื่อนหลายคน บรรยากาศแบบนี้ แค่เมื่อกินบุฟเฟต์ที่จะพบได้

3.4.1.4 ของหวาน

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน จะหวานไปไหน? นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับการชอบกินอาหารหวาน หวานในชีวิตประจำวันของคนไทย รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่มีความคิดเห็นต่อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมความหวาน และกลุ่มคนที่ชอบกินของหวาน ดังตัวอย่าง

พิธีกร : วัฒนธรรมความหวานมันก็ไม่ใช่แค่ความหวาน น้ำตาล ธรรมดาเฉย ๆ เป็นความหวานที่ถูกสร้างขึ้นมาจากกระทั่งเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งไปแล้ว ความชอบรสหวานของมนุษย์น่าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกันมาทางมานุษยวิทยา เพราะว่ารสหวานก็อาจจะเทียบเท่ากับอาหารที่เป็นแหล่งให้พลังงานเรา รสหวานเป็นรสชาติที่ชอบที่สุดของมนุษย์ ตั้งแต่สมัยก่อนจนกระทั่งถึงทุกวันนี้ด้วย ความต้องการความหวานของมนุษย์ถือเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่งเป็นตัวเชื่อมระหว่างทางชีววิทยา พฤติกรรมมนุษย์ แล้วก็เรื่องทางวัฒนธรรมที่ชัดเจนที่สุดอย่างหนึ่ง

พิธีกร : ปกติชอบทานขนมหวานไหมครับ

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 1 : ชอบกินรสหวานค่ะ กินกล้วยเตี้ยวกี่ใส่ 2 ซ้อนค่ะ

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 2 : ผมชอบครับ ชอบทานหวานมากเลยครับ

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 3 : ช็อกโกแลต ไอศกรีม เยลลี่ อะไรอย่างนี้ค่ะ
ทานแล้วรู้สึกสดชื่นค่ะ

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 35 จะหวานไปไหน ? วันที่ออกอากาศ : 16 ตุลาคม 56)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ความชอบรสหวานของมนุษย์น่าจะเป็นเรื่องที่ถ่ายทอดกันมาตามสัญชาตญาณของมนุษย์ เพราะน้ำตาลที่สามารถเปลี่ยนเป็นพลังงานได้อย่างรวดเร็วที่สุด นอกจากนี้ยังสามารถนำความรู้สึกความสุขให้มนุษย์ได้ ในขณะเดียวกัน เพราะมนุษย์ชอบกินของหวาน มนุษย์เราก็สร้างหลาย ๆ วิธีการที่ทำขนมหวานไปแล้ว ขนมหวานเหล่านี้ไม่เพียงแต่สามารถใช้เป็นอาหารหลักมันยังสามารถใช้เป็นอาหารว่าง ๆ ที่ทุกเวลาเราอยากกินของหวาน ดังนั้น ความหวานสามารถถือเป็นรสชาติที่ขาดไม่ได้มากที่สุดสำหรับมนุษย์ทั่วไป และคนไทยก็มีอาหารรสหวานทั้งอาหารดาวและอาหารหวาน

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปได้ว่า วัฒนธรรมการกินของคนไทยได้รับอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติมากมาย เช่น นิยมการดื่มชาและกาแฟ กินอาหารเข้าเลือกกินหลากหลายชนิดมากขึ้น เนื่องจากได้รับวัฒนธรรมจากต่างประเทศทั้งตะวันออกและตะวันตกเข้ามามากขึ้น แต่ในเวลาเดียวกัน เพราะหลายปัจจัย เช่น สภาพแวดล้อมและภูมิอากาศ คนไทยชอบกินของหวานมากจนขาดไม่ได้ นอกจากนี้ เพราะแต่ละคนชอบกินอาหารที่แตกต่างกัน คนไทยก็นิยมไปกินที่ร้านบุฟเฟ่ต์รวมอาหารที่มีหลายอย่างให้เลือกได้

3.4.2 การแต่งกาย

วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการแต่งกายของคนไทยสะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบแบ่งทอด” แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการใส่เครื่องแบบ และ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการใส่ชุดไม่เป็นทางการ

3.4.2.1 การใส่เครื่องแบบ

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบแบ่งทอด” ตอน ทำไมต้องใส่เครื่องแบบ นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับการใส่เครื่องแบบในอาชีพบางอาชีพ หรือ กลุ่มคนบางกลุ่ม เพื่อแสดงลักษณะเฉพาะของอาชีพ หรือ กลุ่มคนนั้น ๆ ของคนไทย รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่มีความคิดเห็นต่อเรื่อง ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมการใส่เครื่องแบบ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : เครื่องแบบสะท้อนตัวตนของเรา แล้วเครื่องแบบลดทอนตัวตนของเรา เครื่องแบบแสดงถึงความมีอำนาจ เราถึงกลัวคนในเครื่องแบบ อาชีพบางอาชีพจำเป็นต้องใส่เครื่องแบบจริง ๆ และอาชีพบางอาชีพไม่เห็นจำเป็นต้องใส่ เครื่องแบบจึง 'เวิร์ค' กับสังคมไทย ที่มีการใส่เครื่องแบบก็เป็นเพราะว่าในสังคมของเรานั้นต้องมีการจัดการกับคนหมู่มาก เพื่อให้สามารถแยกแยะผู้คนได้ จึงทำให้เกิดเป็นเครื่องแบบขึ้น และชุดเครื่องแบบยังถูกสร้างขึ้นมาเพื่อลดความเป็นตัวตนของผู้ที่สวมใส่ ยกตัวอย่างเช่น การใส่ชุดนักเรียน ก็จะทำให้เรารู้ว่าในช่วงนั้นคือเราควร

ทำอะไร มีขอบเขตแค่ไหน ช่วยในการกล่อมเกลาจิตสำนึกว่าผู้ที่สวมใส่อยู่
คือเยาวชนที่มีหน้าที่เล่าเรียนหนังสือและกำลังสวมบทบาทเยาวชนของชาติ

(“วัฒนธรรมชูปแบ่งทอด” : ตอนที่ 1 ทำไมต้องใส่เครื่องแบบ ออกอากาศ 26 มิ.ย. 56)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ใส่เครื่องแบบเป็นโลโก้ของคนไทย ไม่ว่าจะอยู่ที่
โรงเรียนต่าง ๆ หรือว่าทำอาชีพเกี่ยวกับด้านต่าง ๆ แค่ว่าจากภายนอกก็จะสามารถแยกออกกันได้
เพราะว่าเครื่องแบบไม่เหมือนกัน เครื่องแบบเป็นความต้องการของสังคมไทย คนในเครื่องแบบเป็น
คนที่สง่า น่าเชื่อถือด้วย อย่างเช่นทหารต้องใส่เครื่องแบบทหาร นักศึกษาต้องใส่ชุดนักศึกษา การใส่
ชุดยูนิฟอร์มหรือเครื่องแบบของพนักงานยังช่วยเสริมภาพลักษณ์ให้กับองค์กร ทำให้ลูกค้ามีความเชื่อถือ
ในสินค้าหรือเชื่อถือในการให้บริการมากขึ้น เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับองค์กร ทำให้พนักงานเกิด
ความภาคภูมิใจและมีความตั้งใจในการทำงานมากขึ้นโดยเฉพาะงานที่ต้องให้บริการแก่ลูกค้า
จนกลายเป็นระบบที่คนต้องปฏิบัติตาม ไม่งั้นคงจะสูญเสียอำนาจของอาชีพ

3.4.2.2 การใส่ชุดไม่เป็นทางการ

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแบ่งทอด” ตอน ยืด ยีนส์ ตะตะ นำเสนอ
เรื่องเกี่ยวกับความไม่เหมาะสมของการใส่ชุดไม่เป็นทางการเข้าไปในสถานที่ที่เป็นทางการ รายการได้
สัมภาษณ์กลุ่มคนที่มีความคิดเห็นต่อเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมการใส่ชุดไม่เป็นทางการ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : พอพูดถึงเสื้อผ้าชุดแรกที่นึกถึง เสื้อยืดกางเกงยีนส์
รองเท้ายางหรือวาร์องเท้าแตะ เครื่องแต่งกายทั้งสามอย่างนี้ ถ้าเราใส่
พร้อมกัน เราอาจจะถูกดูถูกได้ ที่สถานที่ที่ต้องเป็นทางการ ถือว่าไม่เรียบร้อย
ถูกมองว่าการแต่งกายเหล่านี้ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะนักเรียนไปโรงเรียน

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : ผมคิดว่าใส่เสื้อยืด กางเกงยีนส์สบายมาก
แต่ดูเหมือนไม่เรียบร้อยอะเข้าไปในสถานที่ทางการ

(“วัฒนธรรมชูปแบ่งทอด” : ตอนที่ 57 ยืด ยีนส์ ตะตะ ออกอากาศ 24 ก.พ. 59)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า สังคมไทยไม่นิยมการแต่งกายไม่สุภาพใน
สถานที่และโอกาสที่สำคัญ เสื้อยืด กางเกงยีนส์ และรองเท้าแตะถือว่าเป็นตัวอย่างของการแต่งกาย
ไม่สุภาพ ไม่ว่าจะไปที่สถานที่ราชการ ไปที่โรงเรียนหรือว่าไปเข้าวัด แต่งกายแบบนี้ก็คงจะไม่สมควรมาก
แต่งกายแบบนี้ก็แสดงว่าใส่เสื้อไม่เรียบร้อยในสังคมไทย ซึ่งสังคมไทยให้ความสำคัญกับความเรียบร้อย
ของการแต่งกายที่เหมาะสมกับสถานที่ต่าง ๆ เป็นอย่างมาก

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปได้ว่า เครื่องแบบเป็นความต้องการของสังคมไทย
สำหรับทุกอาชีพทุกระดับของคนไทย ในเวลาเดียวกัน สังคมไทยก็ไม่นิยมการแต่งกายไม่สุภาพใน
สถานที่และโอกาสที่สำคัญ ดังนั้น แต่งตัวเรียบร้อยเคร่งขรึมเป็นมารยาทที่สำคัญมากของคนไทย

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปโดยรวมได้ว่า วัฒนธรรมของคนไทยสะท้อนจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซูบแป้งทอด” การดื่มชากับกาแฟ คนไทยได้รับอิทธิพลของวัฒนธรรมกาแฟของตะวันตกก็เลยชอบดื่มกาแฟเป็นอย่างมาก ร้านกาแฟก็เป็นสถานที่สร้างบรรยากาศดี เพื่อพักผ่อน และคุยกับเพื่อนสนิท บางทีก็เป็นสถานที่คุยเรื่องอย่างเป็นทางการ ส่วนวัฒนธรรมการดื่มชาได้รับอิทธิพลจากจีนและอังกฤษ วัฒนธรรมการกินอาหารเช้าของคนไทยเปลี่ยนแปลงไป มีอาหารเช้าให้เลือกกินหลากหลายชนิดมากขึ้น เนื่องจากคนไทยรับวัฒนธรรมจากต่างประเทศทั้งตะวันออกและตะวันตกเข้ามามากขึ้น การกินบุฟเฟ่ต์สะท้อนว่าคนไทยนิยมกินบุฟเฟ่ต์เนื่องจากตอบสนองความชอบในอาหารที่แตกต่างกันของแต่ละคนได้ นอกจากนี้ การรู้ราคาล่วงหน้าไม่ต้องคำนวณค่าอาหารของแต่ละอย่างแต่ละคน กินอย่างสบายใจกับเพื่อนหลายคน คนไทยชอบกินอาหารรสหวานทั้งอาหารคาวและอาหารหวาน เครื่องแบบเป็นความนิยมของสังคมไทย คนในเครื่องแบบเป็นคนที่สง่า น่าเชื่อถือ เช่น ทหารต้องใส่เครื่องแบบทหาร นักศึกษาต้องใส่ชุดนักศึกษา การใส่ชุดยูนิฟอร์มหรือเครื่องแบบของพนักงานยังช่วยเสริมภาพลักษณ์ให้กับองค์กร ทำให้ลูกค้ามีความเชื่อถือในสินค้าหรือเชื่อถือในการให้บริการมากขึ้น เป็นต้น สังคมไทยไม่นิยมการแต่งกายไม่สุภาพในสถานที่ และโอกาสที่สำคัญเสื้อยืด กางเกงยีนส์และรองเท้าแตะถือว่าเป็นตัวอย่างของการแต่งกายไม่สุภาพ ไม่ว่าจะไปที่สถานที่ราชการ ไปที่โรงเรียนหรือว่าไปเข้าวัด แต่งกายแบบนี้จึงไม่เรียบร้อยในสังคมไทย

3.5 ประเพณีของคนไทย

ประเพณีของคนไทยสะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซูบแป้งทอด” เป็นประเพณีที่มีหลายด้าน ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับประเพณีมีผูกพันใกล้ชิดกันมาก ประเพณีของคนไทยกลายเป็นประเพณีที่ตามการเปลี่ยนแปลงของเวลาเปรียบเทียบกับสมัยก่อน ดั่งเนื้อเรื่องของรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซูบแป้งทอด” สะท้อนประเพณีของคนไทยในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ประเพณีทำบุญตักบาตร และประเพณีการแต่งงาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.5.1 ประเพณีทำบุญตักบาตร

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซูบแป้งทอด” ตอน เกาะชายผ้าเหลือง นำเสนอเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ ประเพณีของทำบุญตักบาตรในชีวิตประจำวันของคนไทยที่ปัจจุบันมีเรื่องผลประโยชน์มาเกี่ยวข้องด้วย พิธีกรของรายการได้สรุปความคิดเห็นต่อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเพณีทำบุญตักบาตร ดังตัวอย่าง

พิธีกร : การได้ตื่นมาทำบุญตักบาตรในยามเช้าแบบนี้ ทำให้รู้สึกได้ถึงความสุขในจิตใจ ตอนที่จะเริ่มต้นวันใหม่ด้วยจิตใจที่มีความแข็งแรง พร้อมจะเป็นคนดีของสังคม

พิธีกร : ผู้ชายอาจจะได้ยินคำว่า เกาะชายผ้าเหลือง ในสังคมไทยเราทุกวันนี้เกาะชายผ้าเหลืองเพื่อขึ้นสวรรค์หรือว่าเกาะชายผ้าเหลือง

เพื่อที่จะทำมาหากินมากกว่ากัน แต่ตอนนี้ขอตัวไปใส่บาตรก่อนครับ
เพื่อที่จะได้มีสันติสุขในจิตใจ อามิตตาพุทธ

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 39 เกาะชายผ้าเหลือง ออกอากาศ 14 ต.ค. 58)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ประเพณีการทำบุญตักบาตรเป็นประเพณีที่สำคัญมากสำหรับคนไทย คือประเพณีอย่างหนึ่งที่ชาวพุทธปฏิบัติกันมาแต่สมัยพุทธกาล พระภิกษุจะถือบาตรออกบิณฑบาตเพื่อรับอาหารหรือทานอื่น ๆ ตามหมู่บ้านในเวลาเช้า ผู้คนที่ออกมาตักบาตรจะนำของทำทานต่าง ๆ เช่น ข้าว อาหารแห้ง มาถวายพระ ประเพณีนี้ชาวพุทธถือกันว่าเป็นการสร้างกุศล และถือว่าเป็นการแผ่ส่วนกุศลให้กับญาติผู้ล่วงลับไปแล้วด้วย โดยเชื่อกันว่าอาหารที่ถวายไปนั้นจะส่งถึงญาติผู้ล่วงลับด้วยเช่นกัน สรุปได้ว่า คนไทยนิยมไปทำบุญตักบาตรในตอนเช้า เพื่อความสะอาดของจิตใจแล้วก็เพื่อการทำความดีด้วย แต่ปัจจุบันการทำบุญตักบาตรก็ไปเกี่ยวข้องกับกลุ่มคนบางกลุ่มที่ใช้ประเพณีนี้ในการทำมาหากินเพื่อผลประโยชน์ของตน

3.5.2 ประเพณีการแต่งงาน

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน ความสุขที่เพิ่งสร้าง นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับประเพณีของการแต่งงานในชีวิตประจำวันของคนไทย นอกจากนี้ รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่มีความคิดเห็นต่อเรื่องเกี่ยวกับประเพณีการแต่งงาน ดังตัวอย่าง

พิธีกร 1 : ...ดังนั้นการแต่งงานตามทัศนะของผู้เขียนนั้นย่อมหมายถึง การที่ชาย-หญิง ของไทย มีความรักใคร่ต่อกันจนสูงงอม มีความเห็นอกเห็นใจกันและพร้อมที่จะดำเนินชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัวอย่างสามัคคี จึงจำเป็นต้องแต่งงานกัน

พิธีกร 2 : ในสังคมไทย เมื่อชายและหญิงตัดสินใจที่จะแต่งงานกัน ฝ่ายชายมักจะสรรหาผู้ใหญ่ซึ่งอาจจะเป็นผู้ที่มีหน้ามีตาในสังคม หรืออาจจะเป็นญาติผู้ใหญ่ที่ตนนับถือ ซึ่งเรียกว่า “เถ้าแก่” ไปทาบทามพ่อแม่ของฝ่ายหญิงเพื่อที่จะขอร้องหญิงสาวมาเป็นเจ้าสาวของตน รวมถึงการพูดเจรจาสินสอดทองหมั้นและเมื่อพ่อแม่ของฝ่ายหญิงตกลงรับคำแล้ว โดยส่วนใหญ่ก็จะนำวันเดือนปีเกิดของทั้งสองฝ่ายไปดูฤกษ์วันแต่งงานกันต่อไป

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 47 ความสุขที่เพิ่งสร้าง ออกอากาศ : 9 ต.ค. 58)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า การแต่งงานเป็นประเพณีที่สำคัญสำหรับวิถีชีวิตไทย เพราะเป็นการบ่งบอกว่าผู้ที่แต่งงานนั้นมีความเป็นผู้ใหญ่แล้ว มีความรับผิดชอบมากขึ้นและพร้อมที่จะเป็นครอบครัว รับผิดชอบชีวิตอีกหลายคนเพิ่มขึ้นนอกจากชีวิตของตนเองและยังได้ทำหน้าที่แสดงความสามารถ ตามบทบาทของตนเองในฐานะหัวหน้าของครอบครัว จากประเพณีการแต่งงานที่

จัดทำเป็นพิธีการขั้นตอนต่าง ๆ นั้น จึงนับว่ามีความสำคัญมากและเป็นประเพณีที่ตรงตามเหมาะสม แสดงถึงความเจริญงอกงามทางวัฒนธรรมด้านจิตใจและวัฒนธรรมทางด้านวัตถุของบรรพบุรุษของไทยเราที่มองการณ์ไกลและมีความละเอียดอ่อน โดยธรรมชาติของสิ่งที่มีชีวิตแล้วย่อมมีความต้องการทางเพศสัมพันธ์และต้องการสืบสกุลต่อไปด้วย

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปได้ว่า คนไทยให้ความสำคัญกับประเพณีเป็นอย่างมาก ประเพณีที่ดียิ่งเก่าแก่ยิ่งควรได้รับการเคารพและการสืบทอดต่อกัน เช่น ประเพณีการทำบุญตักบาตร และประเพณีการแต่งงานแบบไทยโบราณ เพราะประเพณีโบราณเหล่านี้ประกอบด้วยวัฒนธรรมที่สวยงามของประเทศไทย

สรุปได้ว่า วิถีชีวิตของคนไทย สะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบเป๋งทอด” เป็นชีวิตที่มีหลายรูปแบบ มีชีวิตชีวาสนุกสนานมากขึ้น ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับมนุษย์กลายเป็นเรื่องซับซ้อนมากขึ้น เพราะว่ามีเทคโนโลยีสร้างความผูกพันคนระหว่างทั่วโลก ในขณะเดียวกัน ข้อจำกัดของการสื่อสารก็ค่อย ๆ น้อยลง วิถีชีวิตของคนไทยกลายเป็นวิถีชีวิตที่หลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น

บทที่ 4

เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนปัญหาสังคมไทยและแนวทางแก้ปัญหาปัญหาจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด”

การวิเคราะห์ภาพสะท้อนปัญหาสังคมไทยและแนวทางแก้ปัญหาปัญหาจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ในด้านต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาวิถีชีวิตของคนไทย

4.1.1 วิถีชีวิตของคนไทย

4.1.1.1 แนวคิดของชีวิต

- 1) ปัญหาแนวคิดของชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป
- 2) แนวทางแก้ปัญหาแนวคิดของชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป

4.1.1.2 การเปลี่ยนแปลงของชุมชนในกรุงเทพมหานคร

- 1) ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของชุมชนในกรุงเทพมหานคร
- 2) แนวทางแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของชุมชนในกรุงเทพมหานคร

4.1.1.3 ครอบครัว

- 1) ปัญหาครอบครัว
- 2) แนวทางแก้ปัญหาครอบครัว

4.1.1.4 สุขภาพ

- 1) ปัญหาสุขภาพ
- 2) แนวทางแก้ปัญหาสุขภาพ

4.1.1.5 การประกอบอาชีพ

4.1.1.5.1 อาชีพสาวโรงงาน

- 1) ปัญหาอาชีพสาวโรงงาน
- 2) แนวทางแก้ปัญหาอาชีพสาวโรงงาน

4.1.1.5.2 อาชีพผู้ขับขี่มอเตอร์ไซด์รับจ้าง

- 1) ปัญหาอาชีพผู้ขับขี่มอเตอร์ไซด์รับจ้าง
- 2) แนวทางแก้ปัญหาอาชีพผู้ขับขี่มอเตอร์ไซด์รับจ้าง

4.1.1.5.3 อาชีพผู้ขับรถแท็กซี่

- 1) ปัญหาอาชีพผู้ขับรถแท็กซี่
- 2) แนวทางแก้ปัญหาอาชีพผู้ขับรถแท็กซี่

4.1.1.6 สิ่งแวดล้อม

- 1) ปัญหาสิ่งแวดล้อม
- 2) แนวทางแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม

4.1.1.7 การกินอาหาร

- 1) ปัญหากินอาหารที่ไม่ดีต่อสุขภาพ
- 2) แนวทางแก้ปัญหากินอาหารที่ไม่ดีต่อสุขภาพ

4.1.1.8 การเดินทาง

- 1) ปัญหาการเดินทาง
- 2) แนวทางแก้ปัญหาการเดินทาง

4.1.1.9 การใช้เครื่องมือสื่อสาร

- 1) ปัญหาการใช้เครื่องมือสื่อสารจนไม่สื่อสารกับผู้คนรอบตัว
- 2) แนวทางแก้ปัญหาการใช้เครื่องมือสื่อสารจนไม่สื่อสารกับผู้คน

รอบตัว

4.1.1.10 การเลี้ยงสัตว์

- 1) ปัญหาสุนัขจรจัด
- 2) แนวทางแก้ปัญหาสุนัขจรจัด

4.2 ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาค่านิยม

4.2.1 คอร์รัปชัน

- 1) ปัญหาคอร์รัปชัน
- 2) แนวทางแก้ปัญหาคอร์รัปชัน

4.2.2 การไม่อ่านหนังสือ

- 1) ปัญหาไม่อ่านหนังสือ
- 2) แนวทางแก้ปัญหาไม่อ่านหนังสือ

4.2.3 ความรุนแรง

- 1) ปัญหาความรุนแรง
- 2) แนวทางแก้ปัญหาความรุนแรง

4.2.4 การเลี้ยงโชคซื้อล็อตเตอรี่

- 1) ปัญหาการเลี้ยงโชคซื้อล็อตเตอรี่
- 2) แนวทางแก้ปัญหาการเลี้ยงโชคซื้อล็อตเตอรี่

4.2.5 อินเทอร์เน็ต

- 1) ปัญหาการพึ่งพาอินเทอร์เน็ตมากเกินไป
- 2) แนวทางแก้ปัญหาการพึ่งพาอินเทอร์เน็ตมากเกินไป

4.2.6 ความสำคัญของเงิน

- 1) ปัญหาการให้ความสำคัญกับเงินมากเกินไป
- 2) แนวทางแก้ปัญหาการให้ความสำคัญกับเงินมากเกินไป

4.3 ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาความเชื่อ

4.3.1 หมอคู

- 1) ปัญหาการเชื่อหมอคูมากเกินไป
- 2) แนวทางแก้ปัญหาการเชื่อหมอคูมากเกินไป

4.3.2 ผี

- 1) ปัญหาเกี่ยวกับ “เชื่อในเรื่องผี” มากเกินไป
- 2) แนวทางแก้ปัญหา “เชื่อในเรื่องผี” มากเกินไป

4.4 ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับสังคม

4.4.1 วิทยาศาสตร์

- 1) ปัญหาการสอนวิทยาศาสตร์แบบไม่น่าสนใจ
- 2) แนวทางแก้ปัญหาการสอนวิทยาศาสตร์แบบไม่น่าสนใจ

4.4.2 มีอบ

- 1) ปัญหาการก่อบมีอบ
- 2) แนวทางแก้ปัญหาการก่อบมีอบ

4.4.3 สังคมผู้สูงอายุ

- 1) ปัญหาสังคมผู้สูงอายุ
- 2) แนวทางแก้ปัญหาสังคมผู้สูงอายุ

4.4.4 ประชาธิปไตย

- 1) ปัญหาการขาดความเข้าใจในประชาธิปไตย
- 2) แนวทางแก้ปัญหาการขาดความเข้าใจในประชาธิปไตย

4.4.5 สื่อมวลชน

- 1) ปัญหาการไม่ทำหน้าที่สื่อมวลชนที่ดี
- 2) แนวทางแก้ปัญหาการไม่ทำหน้าที่สื่อมวลชนที่ดี

4.4.6 หนี้สิน

- 1) ปัญหาหนี้สิน
- 2) แนวทางแก้ปัญหาหนี้สิน

4.4.7 ความยากจน

- 1) ปัญหาความยากจน
- 2) แนวทางแก้ปัญหาความยากจน

4.4.8 การลงทุน

- 1) ปัญหาความผิดพลาดของการลงทุน
- 2) แนวทางแก้ปัญหาความผิดพลาดของการลงทุน

4.1 ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาปัญหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนไทย

4.1.1 วิถีชีวิตของคนไทย

วิถีชีวิตของคนไทย สะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแบงทอด” เป็นชีวิตที่มีหลายรูปแบบ มีชีวิตชีวาสนุกสนานมากขึ้น ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับมนุษย์กลายเป็นเรื่องร้ายยิ่งขึ้น เพราะว่ามีเทคโนโลยีสร้างความผูกพันคนยุคใหม่ระหว่างทั่วโลก ในขณะเดียวกันข้อจำกัดของการสื่อสารก็ค่อยๆ น้อยลง วิถีชีวิตของคนไทยกลายเป็นวิถีชีวิตที่เรียบง่ายเมื่อเทียบกับสมัยก่อน แต่ในเวลาเดียวกัน ปัญหาที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนไทยก็เกิดขึ้นตามไปด้วย ดังที่สะท้อนผ่านเนื้อเรื่องของรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแบงทอด” ได้แก่ ปัญหาที่เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ประจำวัน ปัญหาครอบครัว ปัญหาสุขภาพ ปัญหาการประกอบอาชีพ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาโภชนาการที่ไม่ดีต่อสุขภาพ ปัญหาการติด ปัญหาการใช้สื่อมวลชนจนไม่สื่อสารกับผู้ครอบครัว และปัญหาสุขนิจจรจัด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วิถีชีวิตของคนไทยมีความสัมพันธ์กับชีวิตความเป็นอยู่ประจำวัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการดำรงวิถีชีวิตในการอยู่ร่วมกันในสังคม ในเวลาเดียวกัน ปัญหาเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ประจำวันที่ปรากฏในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแบงทอด” สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วน ปัญหาที่เกี่ยวกับแนวคิดของชีวิตและปัญหาที่เกี่ยวกับวิถีการใช้ชีวิตประจำวัน

4.1.1.1 แนวคิดของชีวิต

1) ปัญหาแนวคิดของชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแบงทอด” ตอน Generation Walk นำเสนอปัญหาเกี่ยวกับ วิถีชีวิตแนวอนใหม่ที่เกิดขึ้นของสังคม แต่ที่ผู้มีอำนาจมองไม่เห็น จึงไม่ได้มีการวางแผนที่มาต้อนรับกับประชาชนเกิดขึ้นใหม่กลุ่มนี้ พิธีกรของรายการได้สรุปความคิดเห็นและได้สัมภาษณ์คนที่ใช้ชีวิตแนวใหม่ ซึ่งกำลังปฏิวัติไลฟ์สไตล์และเปลี่ยนแปลงโลก แต่ในเวลาเดียวกันวิถีชีวิตแนวใหม่กับวิถีชีวิตแนวเก่า สองวิถีชีวิตที่แตกต่างจึงจะเกิดความขัดแย้งบางอย่างในสังคมไทย ดังตัวอย่าง

พิธีกร 1 : ปัญหาของสังคมเมื่อที่เราคุยกันว่า ความสุขในชีวิตก็คือว่า ต้องแต่งงาน ต้องซื้อบ้าน ต้องซื้อรถ มีสามอย่างนี้ชีวิตมันเพอร์เฟคมาก แต่ว่าก็เกิดคำถามว่า ยังมีชีวิตอย่างอื่นหรือเปล่า

พิธีกร 2 : เชื่อไหมว่ามีคนรุ่นใหม่ทำให้ชีวิตตรงข้ามกับที่ว่ามีเมื่อกี้เลย คนรุ่นใหม่เรียกว่า Generation Walk ซึ่งมีลักษณะสำคัญก็คือ ไม่แต่งงาน ไม่ซื้อบ้าน ไม่ซื้อรถ คนที่เป็น Generation Walk เคื่อกี้เลย ใช้วิธีเดินทาง เช่น การใช้รถสาธารณะ ใช้ปั่นจักรยาน แต่คนรุ่นใหม่ไม่ได้หมายความว่าอยู่คนเดียวตลอด จะสังเกตเห็นว่าทุกวันนี้ในสังคมสมัยใหม่ คนแต่งงานช้าลง ไม่แต่งงาน ทำให้ครอบครัวมันเล็กลง

ไม่มีความจำเป็นซื้อบ้านมีขนาดใหญ่ มีห้องนอนเผื่อลูก มีสนามหญ้า มีรถคันใหญ่ ความจำเป็นแบบนี้มันน้อยลง อยู่คอนโดไปก็พอ แนวคิดของชีวิตแนวใหม่มันต่างกันมากกับคนรุ่นเก่า

พิธีกร : เวลาที่จะสร้างคอนโดลัคที่หนึ่ง ต้องดูเรื่องทำเลด้วยไหมครับ

ผู้รับสัมภาษณ์ : ปฏิเสธไม่ได้ครับ เวลาเราทำธุรกิจที่อยู่อาศัย หรือว่าอสังหาริมทรัพย์ ประเด็นสำคัญที่สุดก็คือเรื่องของโลเคชัน ต้องตามเส้นของขนส่งมวลชน BTS หรือไม่มีก็ MRT โลเคชันยิ่งสะดวก ราคา ก็ยิ่งแพงด้วย

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด”: ตอนที่ 8 Generation Walk ออกอากาศ 21 ส.ค 56)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า เมื่อสังคมพัฒนาไป แนวคิดของการใช้ชีวิตเปลี่ยนไป อย่างเช่น กลุ่มคน Generation Walk เกิดขึ้น พวกเขาต้องการแสวงหาวิถีที่ง่ายของชีวิต ไม่แต่งงานอยู่คนเดียวก็อยู่ได้ ไม่ซื้อบ้านซื้อคอนโดแทน ไม่ซื้อรถใช้ขนส่งมวลชนแทน แต่ก็เกิดปัญหาในสังคมขึ้นมาว่า คนรุ่นเก่ากับรุ่นใหม่มีความขัดแย้งกันเกี่ยวกับเรื่อง แนวคิดของชีวิต อย่างเช่น พ่อแม่ส่วนมากก็ถือว่าต้องแต่งงานมีบ้านมีรถ สร้างครอบครัวใหญ่ชีวิตจึงจะมีความสุขได้ แต่ถ้าลูกของตัวเองไม่ยอมใช้ชีวิตแบบที่คิด จึงจะทำให้ไม่เข้ากันระหว่างทั้งสองฝ่าย อีกอย่างหนึ่ง ถ้าหลาย ๆ คนเลือกใช้ชีวิตแบบ Generation Walk ก็คงจะเกิดปัญหาสังคมคือ เราชอบอยู่ที่บ้านหรือว่าคอนโดใกล้ BTS และ MRT จนทำให้ราคาของโครงการนี้สูงขึ้น จึงทำให้ประชาชนรู้สึกไม่สามารถซื้อคอนโดติดเส้นขนส่งมวลชนได้

2) แนวทางแก้ปัญหาแนวคิดของชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน Generation Walk นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องวิถีชีวิตแนวใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย รายการได้สัมภาษณ์คนที่ใช้ชีวิตแนวใหม่ซึ่งกำลังปฏิวัติไลฟ์สไตล์และเปลี่ยนแปลงโลก แต่ในเวลาเดียวกัน วิถีชีวิตแนวใหม่กับวิถีชีวิตแนวเก่า สองวิถีชีวิตที่แตกต่างจึงจะเกิดความขัดแย้งบางอย่างในสังคมไทย แต่ก็ยังหาวิธีการในการแก้ไขปัญหาอยู่ร่วมกันได้ในเวลาเดียวกันตามสังคมที่ค่อย ๆ เปลี่ยนแปลง ดังตัวอย่าง

พิธีกร : 'คนรุ่นแห่งการเดิน - Generation Walk' พร้อม กับไลฟ์สไตล์ใหม่ล่าสุดของพวกเขา ที่จะทำให้ภูมิทัศน์เมืองแบบเดิม ๆ เปลี่ยนไป เมืองที่ทุกคน 'เดิน' มีหน้าตาเป็นอย่างไร และจะเกิดขึ้นได้ไหม ในอนาคตอันใกล้นี้

พิธีกร : คุณออกไปทำงานขับรถไหมครับ?

ผู้ตอบแบบสอบถาม : ไม่ครับ ถ้าเกิดขึ้นรถสาธารณะก็สบายกว่า ไม่ต้องไปหาที่จอดรถ บางทีไม่ไกลมากแล้วก็มีเวลาพอกับเดินไปได้สบายกว่าขับรถ

พิธีกร : ถ้าเปรียบเทียบกับ การซื้อคอนโดกับการซื้อบ้าน ถ้าถามว่าช่วงเวลานี้ 5 ปี 10 ปีที่ผ่านมา ทุกคนอยากใช้ชีวิตสะดวกสบายมากขึ้น ซึ่งเรื่องของคอนโด มีความเจริญเติบโตสูงมาก ก็น่าจะเป็นอย่างนั้นไปอีกยังไงก็แล้วแต่คนจะต้องมีชีวิตโดยยังตัดลดเวลากับการเดินทางมากขึ้น

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 8 Generation Walk ออกอากาศ 21 ส.ค 56)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า เพื่อให้เหมาะกับวิถีใหม่ของชีวิตแล้วก็เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากแนวคิดของวิถีการชีวิตในสังคม สังคมต้องการที่จะทำการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ดังนั้น คนอยู่ในสังคมปัจจุบันนี้เขาจะต้องตัดสินใจในการที่จะรับรู้ว่าจะเกิดขึ้นคืออะไร เห็นทิศทางพัฒนาของสังคมไทย จึงจะแก้ปัญหาของแนวคิดที่เกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างวิถีชีวิตแนวใหม่กับวิถีชีวิตแนวเก่า คนเราจะปรับตัวให้เข้ากับวิถีการใหม่ของชีวิตกับความก้าวหน้าและพัฒนาการของสังคม รวมถึงรับข้อดีและข้อเสียของสังคมใหม่ตามไปด้วย ข้อดี เช่น คนขับรถจำนวนน้อยลงทำให้ปัญหาการติดน้อยลง ข้อเสีย เช่น ราคาของคอนโดติดเส้นขนส่งมวลชนที่เพิ่มขึ้น เป็นต้น

4.1.1.2 การเปลี่ยนแปลงของชุมชนในกรุงเทพมหานคร

1) ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของชุมชนในกรุงเทพมหานคร

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน กรุงเทพฯ ใช้เทพสร้าง? นำเสนอปัญหา เกี่ยว กับนโยบายการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาความเป็นสังคมเมืองของกรุงเทพมหานครที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชนเล็ก ๆ ในกรุงเทพมหานครหลายชุมชน พิธีกรของรายการได้สัมภาษณ์คนที่อาศัยอยู่ในชุมชนและสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของชุมชนเก่าที่กำลังเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ชุมชนสมัยใหม่ให้ได้ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ตลอดระยะเวลาหลายทศวรรษที่ผ่านมาพื้นที่กรุงเทพมหานครนั้นมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ด้วยการพัฒนาแบบรวมศูนย์ ทำให้กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นเมืองหลวงและศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของประเทศมีการขยายตัวขึ้นของประชากรอย่างรวดเร็วจนกลายเป็นเมืองโตเดี่ยวและยังคงขยายตัวขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ผู้รับสัมภาษณ์ : ชุมชนเขาจะต่อต้านรัฐบาล อย่างเช่นแถวเยาวราชรถไฟฟ้าจะไปลงชาวชุมชนแถวนี้ก็ต่อต้านมันเป็นที่เขา หรือแม้กระทั่งการเกิด “เอฟวัน” การแข่งรถในชุมชน เป็นจำนวนหลายสิบชุมชนมาต่อต้าน เพราะว่าทำร้ายชีวิตของเขาทั้งเสียงทั้งอะไรต่าง ๆ ทำร้ายความสวยงาม มันเป็นเมืองที่สวยงามสำหรับโลกอยู่แล้ว ทำไมต้องเพิ่ม “เอฟวัน”

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 16 กรุงเทพฯ ใช้เทพสร้าง ? ออกอากาศ : 23 ตุลาคม 56)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สภาพแวดล้อมของชุมชนมันเป็นแบบอยู่นิ่งไม่ค่อยพัฒนา แต่อยู่ที่นี้มันสงบสุข แต่เมื่อเวลาผ่านไปตามการพัฒนาของแผนเมือง เขตชุมชนก็ต้องมีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย อย่างเช่น สร้างถนนใหญ่เข้าไปชุมชนสร้างโครงการใหม่ ๆ แบบตึกสูง ๆ ในชุมชน เป็นต้น เหมือนอยู่ในพื้นที่ของด้านหน้าแม่น้ำ ชุมชนนี้มันเป็นสภาพแวดล้อมที่เงียบสงบมาก แต่ตามแผนที่ถูกพัฒนา สร้างอาคารสูงหรือถนนใหญ่อยู่ในชุมชนทำลายความสงบที่นี้ ก็สามารถเกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างวิธีการใช้ชีวิตประจำวันแบบคนชุมชนกับแบบคนเมืองที่สร้างขึ้นใหม่

2) แนวทางแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของชุมชนในกรุงเทพมหานคร

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุบแป้งทอด” ตอน กรุงเทพฯ ใช้เทพสร้าง ? นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของชุมชนในกรุงเทพมหานคร ด้วยการทำให้การพัฒนาสิ่งใหม่สอดคล้องกับสิ่งที่มีอยู่เดิม รายการได้สัมภาษณ์นักวิชาการซึ่งได้เสนอบทบาทของรัฐในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวไว้ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : รัฐควรมีบทบาทอย่างไร

นักวิชาการ : รัฐก็มีบทบาทอยู่แล้ว เขาคิดโครงการขึ้นมา อย่างเช่น การพัฒนารถไฟฟ้าให้ตัดผ่านหลายชุมชน จริง ๆ แล้วทางชุมชนเองมีปัญหากับการพัฒนาเหล่านั้นหรือเปล่าหรือว่าก็ต้องการพัฒนาเหล่านั้นอยู่เหมือนกัน จริง ๆ รถไฟฟ้าเนี่ยก็เหมือนกันทุกอย่างเลยคะ มีทั้งข้อดีและข้อไม่ดีมันต้องดูก่อนว่าสภาพอนาคตถ้ามีรถไฟฟ้าเข้ามามันจะเกิดอะไรขึ้นมาก แน่นนอนมันจะนำคนมหาศาลเข้ามา มันจะทำให้การเข้าออกชวยยากขึ้นเพราะชวยมันเล็ก ในทางกลับกันสภาพแวดล้อมที่มันเสื่อมโทรมอาจจะหายไป มันจะเหมือนกับญี่ปุ่น ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวไปเที่ยวญี่ปุ่น ก็ชอบไปเดินตามชวย ชวยมีต้นไม้และมีร้านขายของ รัฐจึงต้องทำให้ อันใหม่มันสอดคล้องกับสิ่งที่มีอยู่เดิมหรือเรื่องของโบราณสถานเรื่องของวัฒนธรรมแล้วก็เรื่องของคนด้วยควรพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน

(“วัฒนธรรมชุบแป้งทอด : ตอนที่ 16 กรุงเทพฯ ใช้เทพสร้าง ? ออกอากาศ : 23 ตุลาคม 56)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า รัฐเป็นองค์กรที่สำคัญที่จะแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงของชุมชนในกรุงเทพมหานครซึ่งควรพัฒนาความเจริญเติบโตทางวัตถุต่าง ๆ ไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาคน โดยทำให้การพัฒนาสิ่งใหม่สอดคล้องกับสิ่งที่มีอยู่เดิม นี่ก็คือแนวทางแก้ไขปัญหาสำหรับวิธีการใช้ชีวิตประจำวันของกลุ่มคนที่ไม่เหมือนกัน กรุงเทพฯ ใหญ่มากประกอบด้วยชุมชนหลายชุมชน ทุกชุมชนก็มีปัญหาที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้น ถ้าอยากแก้ไขปัญหา

ทั้งหมดของแต่ละชุมชน ต้องใช้สนับสนุนจากประชาชนอยู่ในทุกที่ร่วมกันหาวิธีทาง รวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และข้อเสนอแนะของประชาชนจึงจะได้วิธีที่ดีที่สุดในการพัฒนาของชุมชนนั้น

4.1.1.3 ครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ตั้งแต่สองคนขึ้นไป ซึ่ง ครอบครัวจึงเป็นสิ่งค้ำจุน ๆ มีการดูแลช่วยเหลือกัน จากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชู้บแป้งทอด” สะท้อนภาพครอบครัวที่มีลักษณะหลายแบบ สมาชิกของครอบครัวมีหลากหลายแบบด้วย ตามสังคมนี้ค่อย ๆ เปลี่ยนแปลง แต่ในเวลาเดียวกัน ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับด้านครอบครัวของคนไทยก็เกิดขึ้นตามไปด้วย ดั่งเนื้อเรื่องของรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชู้บแป้งทอด” สะท้อนปัญหาที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวที่ปรากฏในรายการโทรทัศน์ดังต่อไปนี้

1) ปัญหาครอบครัว

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชู้บแป้งทอด” ตอน รักออกแบบไม่ได้ นำเสนอปัญหาที่เกี่ยวข้องเรื่องของครอบครัวที่ไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม คือสมาชิกในครอบครัวแบบกลุ่มคนเพศเดียวสร้างครอบครัวกันอยู่ด้วยรายการได้สัมภาษณ์ครอบครัวที่เป็นคู่รักเพศเดียวกัน พวกเขาตัดสินใจอยู่ด้วยกัน สร้างครอบครัวที่อบอุ่นร่วมกัน ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ความรักที่ว่ากันว่าถูกต้องแล้วก็เหมาะสม ตั้งแต่อดีตจนมาถึงปัจจุบันก็คือเป็นความรักกับผู้ชายกับผู้หญิงเท่านั้น เป็นแบบนี้แบบเดียว ยืนยันว่าถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณีมาตรฐานต่าง ๆ ในสังคมว่าทุกสิ่งทุกอย่างมันถูกต้องเหมาะสมสองแล้ว

คนสัมภาษณ์ : ใคร ๆ ก็รักกันได้ หญิงกับหญิงก็ได้ ชายกับชายก็ได้ เป็นเรื่องธรรมดา

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : ตอนที่บอกแม่ครั้งแรก แม่ร้องไห้เลย เพราะแม่ก็ไม่ชอบแต่ว่าหลัง ๆ เขาก็พยายามยอมรับ ว่าคบกับผู้หญิงคนนี้นานกว่าทุกคน ก็อยู่เป็นลักษณะครอบครัว

(“วัฒนธรรมชู้บแป้งทอด” : ตอนที่ 6 รักออกแบบไม่ได้ ออกอากาศ 31 ก.ค. 56)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ปัญหาครอบครัวคือปัญหาที่คู่รักเป็นเพศเดียวกัน ปัญหานี้ที่เกิดขึ้นคือสมาชิกในครอบครัวไม่ใช่แบบเดิม ที่มีทั้งพ่อแม่ และลูก ประเทศไทยมีกลุ่มบางคนยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางเพศไม่ได้ ไม่เข้าใจว่าความรักไม่ใช่เพียงมีคำตอบแบบเดียวกัน แล้วก็ครอบครัวยังไม่ใช่มีแต่รูปแบบเดียวเท่านั้น แต่ยังมีประชาชนบางส่วนที่มีความคิดแบบเดิมก็ยังอนุรักษ์นิยมรักษารับครอบครัวแบบใหม่ไม่ได้ต่อต้านพวกเขา นอกจากนี้รัฐบาลในขณะนี้ยังไม่ได้ยอมรับการแต่งงานของการแต่งงานรักร่วมเพศถูกต้องตามกฎหมาย

2) แนวทางแก้ปัญหาครอบครัว

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบแปังทอด” ตอน รักออกแบบไม่ได้ นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับครอบครัว ที่ไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม คือสมาชิกในครอบครัวแบบกลุ่มคนเพศเดียวกันสร้างครอบครัวกันอยู่ด้วยกัน รายการได้สัมภาษณ์ครอบครัวที่เป็นคู่รักเพศเดียวกัน พวกเขาตัดสินใจอยู่ด้วยกัน สร้างครอบครัวที่อบอุ่นร่วมกัน ดังตัวอย่าง

พิธีกร : อยู่ในสังคมไทย ยากไหมครับ การที่เราเป็นผู้หญิงชอบ
ผู้หญิง

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : ถ้าถามว่ายากไหม ถ้าเราไม่แคร์ใครก็ไม่ยาก
อยู่ข้างนอกจะทำอะไรก็ได้แต่ว่าต้องแคร์ความรู้สึกของที่บ้าน เก็บไว้บ้าง

พิธีกร : เดียวให้พี่บอลช่วยเล่าให้ฟังนิดหนึ่งความรู้สึกของคนในบ้าน
เค้ารู้สึกยังไง

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : ซึ่งเหมือนกับว่าเค้าก็ค่อย ๆ เปิดใจมากขึ้น ทุกคน
ตอนนี้ก็ยอมรับ มันก็ทำให้เราอยู่ง่ายขึ้นสบายขึ้น

(“วัฒนธรรมซุบแปังทอด” : ตอนที่ 6 รักออกแบบไม่ได้ ออกอากาศ 31 ก.ค. 56)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาของครอบครัวที่คู่รักเป็นเพศเดียวกันด้วยการที่คู่รักเพศเดียวกันต้องเชื่อมั่นในตนเอง สนใจความรู้สึกของคนในครอบครัว (พ่อแม่ทั้งสองฝ่าย) แต่ไม่ต้องสนใจความรู้สึกของคนอื่นมากเกินไป ใช้พฤติกรรม ความมั่นคงที่มีต่อคู่รักเพศเดียวกัน เป็นเครื่องพิสูจน์ให้พ่อแม่ของทั้งสองฝ่ายเห็นว่า ความรักเพศเดียวกันในครั้งนี้เป็นความรักที่แท้จริง ซึ่งต้องใช้เวลาช่วยในการสร้างความเข้าใจให้คนในครอบครัวยอมรับและเข้าใจว่า ความรักแบบนี้ไม่ใช่ปัญหาอีกต่อไป

4.1.1.4 สุขภาพ

1) ปัญหาสุขภาพ

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบแปังทอด” ตอน โลกอ้วน นำเสนอปัญหาที่เกี่ยวข้องของโรคอ้วนเกิดขึ้นทั่วโลก รายการได้สัมภาษณ์คนที่กำลังลดความอ้วนอยู่ ไม่ว่าจะเป็นผู้หญิงผู้ชาย อายุหน่อยหรือมาก อยากมีร่างกายดี ไม่อยากถูกเรียกว่าคนอ้วน ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ทั่วโลกเห็นกันได้เลยครับ อันนี้คือสิ่งที่เรียกว่าไม่ใช่โรค
อ้วน คือโลกอ้วนครับ เพราะมันเนี่ยได้จากการกินเรียกว่า super size ที่
มากขึ้น รวมไปถึงจนถึงลักษณะของอาหารการกินด้วยครับ เหมือนถ้าเป็น
ก้วยเต็วเรือ ก้วยเต็วเรือปกติชามละ 10 บาท แต่เราเพิ่มเป็นเอา 15
บาท ก็เลยทำให้ตัวคนกินตัวใหญ่ขึ้น

พิธีกร : เป็นแบบไหนครับ อาหารที่ทำให้เราเสี่ยงอ้วนมากขึ้นครับ

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : น้ำหวาน น้ำอืดลม เค้ก ขนมปัง และไอศกรีม
ทั้งหลายที่สาว ๆ ชื่นชอบเนี่ยแหละ

("วัฒนธรรมซูบแป้งทอด " : ตอนที่ 63 โลกอ้วน ออกอากาศ 6 เม.ย. 59)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า โรคอ้วนมันคือสิ่งไม่ดี เป็นสัญลักษณ์ชนิดหนึ่งที่แสดงว่าสุขภาพไม่แข็งแรง อันนี้ก็ถือว่าเป็นปัญหาเกิดจากร่างกาย เพราะฉะนั้น ถ้าเรามีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงอยู่ต้องหาวิธีที่ทำให้ร่างกายมีน้ำหนักเหมาะสมกับตัวเราเอง ทุกคนชอบกินอาหารอร่อย แต่อาหารอร่อยส่วนมากเป็นอาหารที่มีไขมันสูง มีน้ำตาลสูง เช่น พวก fast food อย่างเบอร์เกอร์และมันฝรั่งทอดของ KFC แมคโดนัลด์ กินอาหารขยะพวกนี้นาน ๆ ทีหนึ่งไม่เป็นไร แต่ถ้าชอบกินแล้วก็กินบ่อย ๆ จะสามารถก่อให้เกิดโรคอ้วนที่คุกคามสุขภาพของร่างกายได้

2) แนวทางแก้ปัญหาสุขภาพ

รายการโทรทัศน์ "วัฒนธรรมซูบแป้งทอด" ตอน โลกอ้วน นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับด้านสุขภาพของโรคอ้วนเกิดขึ้นทั่วโลก พิธีกรของรายการได้สรุปความคิดเห็นของคนที่กำลังลดความอ้วนอยู่ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ใคร ๆ ก็ไม่อยากอ้วน มองไปรอบตัวเราจะเห็นแต่คนออกกำลังกาย หรือไม่ก็เห็นโฆษณาผลิตภัณฑ์ลดความอ้วนเต็มไปหมด ความอ้วนเป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา กระทั่งอาจเลยเถิดเป็นความผิดปกติที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือ ความอ้วนส่งผลต่อสุขภาพ ดังนั้น วิธีที่ลดอ้วนเกิดขึ้น อย่างเช่นกิน clean food กินผักตลอดเวลา แทนกินอาหารหลักอีกอย่างหนึ่ง ก็มีการแข่งขันลดน้ำหนักเป็นการแข่งขันชนิดใหม่เกิดขึ้น กระตุ้นให้ผู้ใช้ร่วมลดน้ำหนัก ถ้าผู้ใช้แข่งขันใครชนะก็จะได้โบนัสไปอีก

("วัฒนธรรมซูบแป้งทอด " : ตอนที่ 63 โลกอ้วน ออกอากาศ 6 เม.ย. 59)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น แนวทางการแก้ปัญหาสุขภาพโรคอ้วนด้วยการออกกำลังกาย การกินอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ ไม่มีไขมันที่เกิดจากอาหารมาสะสมในร่างกาย ไม่กินอาหารขยะ ไม่กินอาหารมากกว่าที่เราต้องการ เข้าร่วมการแข่งขันด้านการลดน้ำหนัก เพื่อให้เรามีกำลังใจหรือมี ความต้องการลดน้ำหนักมากยิ่งขึ้น ถ้าทำอย่างนี้ให้ได้ เป็นแนวทางแก้ปัญหาความอ้วนที่ดีสำหรับคนที่เป็โรคอ้วน

4.1.1.5 การประกอบอาชีพ

อาชีพของคนไทยสัมพันธ์กับชีวิตความเป็นอยู่ประจำวัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการดำรงวิถีชีวิตในการอยู่ร่วมด้วยกันในสังคม ในเวลาเดียวกัน ปัญหาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพก็ได้ปรากฏในรายการโทรทัศน์ "วัฒนธรรมซูบแป้งทอด" สามารถแบ่งเป็น 3 ส่วน ปัญหาเกี่ยวกับอาชีพสาวโรงงาน ปัญหาเกี่ยวกับอาชีพผู้ขับขีมอเตอร์ไซด์จับจ้าง และปัญหาเกี่ยวกับอาชีพผู้ขับรถแท็กซี่

4.1.1.5.1 อาชีพสาวโรงงาน

1) ปัญหาอาชีพสาวโรงงาน

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน ฉันทน์ คือ ฉันทนา นำเสนอปัญหา ของสาวโรงงานที่ทำงานหนักมากแล้วก็ไม่ค่อยมีเวลาสำหรับวันหยุด รายการได้สัมภาษณ์คนที่เป็นกลุ่มสาวโรงงานจนทำเป็นหลายสิบปีขึ้นไป ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ถามเรื่องชีวิตในโรงงาน ระหว่างอยู่ในโรงงานใช้ชีวิตยังไงบ้างครับ

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : เข้ามามาทำงานใช้ไหม มาถึงประมาณ 7 โมงครึ่ง แล้วก็ไป คูยในนี้นิด ๆ หน่อย ๆ เราได้เงินเดือนมา แล้วก็แบ่งส่งให้พ่อแม่ส่งให้ลูกทำงานอย่างเดียวแข่งกับเวลา

พิธีกร : เคยรู้สึกว่่าเบื่อไหมครับ

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : เบื่อก็คงทำ เพราะว่าป็นหน้าที่ของเรา order มันมาเอาเฉพาะรุ่นนี้ มาอีกแล้วรุ่นนี้ ขายดีจ้ังเลย หมดแล้วคะ 500 คู่ เราก็บ่นบ้างแต่เราต้องทำ เครียดตรงที่เรากลัวทำไม่ทัน

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 18 “ฉันทน์” คือ ฉันทนา ออกอากาศ 6 พ.ย. 56)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นปัญหาด้านนี้ วิถีชีวิตของสาวโรงงาน คือ ความเบื่อในบางครั้ง เพราะว่าทุก ๆ วัน ทำแต่เรื่องเดียวกัน บางทีก็เครียดบ้าง เพราะว่างานต้องทำแข่งกับเวลา ปัญหาที่คงจะเกิดขึ้นจากการทำสิ่งเดิม ๆ ซ้ำกันทุกวัน ชีวิตของสาวโรงงานในบางครั้งจึงเบื่อกับงานที่ทำ เมื่อเทียบกับงานอื่น ๆ บางทีโรงงานก็ต้องรับงานที่เพิ่มขึ้นชั่วคราวก็บังคับให้คนงานสาวโรงงานต้องทำงานล่วงเวลาให้เสร็จ อย่างนี้จะทำให้ภาระงานที่หนักมากของพวกเขาใช้เวลาพักผ่อนน้อยมาก ในขณะเดียวกันเกิดปัญหาของการทำงานหนักเกินไปด้วย

2) แนวทางแก้ปัญหอาชีพสาวโรงงาน

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน “ฉันทน์” คือ ฉันทนา นำเสนอแนวทางแก้ปัญห สาวโรงงานทำงานหนักมากแล้วก็ไม่ค่อยมีเวลาหยุดพักผ่อน รายการได้สัมภาษณ์คนที่เป็นกลุ่มสาวโรงงานที่ทำงานนานหลายสิบปีขึ้นไป ดังตัวอย่าง

พิธีกร : เขามีกิจกรรมอะไรที่ทำให้พนักงานแฮปปี้มีความสุขบ้างไหมครับ

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : ไม่เคยคิดมาก่อนว่าเจ้านายจะจัดให้เราไปเที่ยวเมืองนอก

พิธีกร : ไปไหนอะครับ

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : ไปสิงคโปร์ครั้งแรกแล้วก็ครั้งที่สองก็ได้ไป
เกาหลีทำงานมันเหนื่อย แต่พอเราได้ไปตรงนี้แหละก็มีความสุขก็เหมือนว่า
หายเหนื่อย

พิธีกร : สังคมเราควรจะดูแลให้ดีขึ้นหรือยังครับ

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : ต้องเพิ่มค่าแรงที่เราทำงานเพิ่มในช่วง
วันหยุด อย่างดูแลเฉพาะตอนที่เขาเป็นปัจจัยการผลิตเป็นคนทำงานใน
โรงงานเท่านั้น มันซับซ้อนกว่านั้น มันจำเป็นที่ต้องนึกถึงชีวิตด้านอื่น ๆ
ของพวกเราด้วย

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : เมื่อก่อนถูกมองว่าสาวโรงงาน ชีวิตมัน
ลำบากมาก แต่ถ้าเราได้เข้าไปจริง ๆ แล้ว สาวฉันทนาหรือว่าสาวอะไรก็
แล้วแต่ มันทำให้เราภาคภูมิใจในอาชีพของเรามันคือหน้าที่ที่เราเลือก
แล้ว

(“วัฒนธรรมชูปแ่งทอด” : ตอนที่ 18 ฉันทนา ออกจากภาค 6 พ.ย. 56)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า การแก้ปัญหาความเปื้อนและการทำงานหนัก
ของสาวโรงงานคือ การเพิ่มรายได้เมื่อต้องทำงานเพิ่มขึ้น เพื่อให้กำลังใจของสาวโรงงานที่ทำงาน
อย่างเต็มที่ โรงงานก็จัดทัวร์ไปเที่ยวที่ต่างประเทศทำให้สาวโรงงานหายเหนื่อย สุดท้ายสาวโรงงาน
กลุ่มนี้จึงตัดสินใจทำงานที่โรงงานตลอดไป แต่เพื่อชีวิตของสาวโรงงานอยู่ได้ดีขึ้น รัฐบาลต้อง
ปรับปรุงกฎหมายเพื่อปกป้องสิทธิของพวกเขา เช่น ทำให้โรงงานเพิ่มฐานเงินเดือนของพวกเขา ทำให้
โรงงานให้ประกันที่สอดคล้องกันกับสาวโรงงาน สร้างโอกาสให้พวกเขาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม
สันทนาการมากขึ้น ทำอย่างนี้ จึงจะเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาของสาวโรงงานที่ครอบคลุมมากที่สุด

4.1.1.5.2 อาชีพผู้ขับขี่มอเตอร์ไซค์รับจ้าง

1) ปัญหาอาชีพผู้ขับขี่มอเตอร์ไซค์รับจ้าง

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแ่งทอด” ตอน วินนี่ไม่มีก็
นำเสนอปัญหา การมีผู้ขับขี่มอเตอร์ไซค์รับจ้างที่มีมากเกินไปจนแย่งกันรับคน อันเกิดจาก
นักการเมืองท้องถิ่นมาขอฝากเด็กของตนมาขี่มอเตอร์ไซค์รับจ้างเกินกว่าสี่ร้อยวินนี่มี รายการได้
สัมภาษณ์คนที่เป็นกลุ่มผู้ขับขี่มอเตอร์ไซค์รับจ้าง ดังตัวอย่าง

พิธีกร : จะเห็นเลยได้ครับว่า ชีวิตของวินนี่มอเตอร์ไซค์มีความสลับ
ซับซ้อน ไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ เวลาพวกเขามาเรียกร้องอะไร แล้วก็ทำยังไงละ

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : ถ้าในลักษณะของทางการเมืองท้องถิ่นก็ขอเพิ่ม
สี่ร้อยวินนี่เขามีอยู่แล้ว 100 ตัว นักการเมืองท้องถิ่นก็เข้ามาขอ 10 ตัวนะ
มาขับด้วยเพราะเด็กไม่มีงานทำอะ พวกวินนี่ก็เอ๊ยไม่ได้พี่ ทำไม่จะได้วะ
ก็ประมาณนี้อะ สุดท้ายก็ต้องยอม

(“วัฒนธรรมชูปเป้งทอด” : ตอนที่ 24 วินนี่ไม่มีก๊อก ออกอากาศ 30 มกราคม 57)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ปัญหาเชิงโครงสร้างระหว่างผู้มีอิทธิพลกับวินมอเตอร์ไซค์รับจ้าง มันซับซ้อนกว่าที่คิด เพราะว่าอาชีพผู้ขับมอเตอร์ไซค์อยู่ใน “พื้นที่สีเทา” แม้ว่ามีความหมายของอาชีพวินมอเตอร์ไซค์รับจ้างอยู่ แต่ยังไม่เสร็จสมบูรณ์ หลายจุดยังไม่เพียงพอเท่ากับอาชีพอื่น ๆ เช่นอาชีพนี้ไม่มีการประกันสังคม ในเวลานี้ ยังคงมีช่องโหว่ในการจัดการชีวิตของผู้ขับวินมอเตอร์ไซค์ก็มีความสลับซับซ้อน ไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ แบบที่คิด บางครั้งมีความขัดแย้งของผลประโยชน์เกิดขึ้นอย่างเช่นตัวอย่างที่แสดง จำนวนบุคลากรของวินในแต่ละสถานที่ก็คือที่กำหนดไว้แล้วนี้เป็นวิธีที่ดีที่จะรักษาความมั่นคงของชุมชน แต่บางครั้งสำหรับผู้จัดการก็ยากที่จะควบคุมความสมดุลระหว่างจำนวนวินและคนที่ต้องการเสื่อวิน ถ้าวินจำนวนน้อยเกินไปจะทำให้ประชาชนเดินทางไม่สะดวก แต่ถ้าวินจำนวนมากเกินไปจะทำให้การแข่งขันที่ดุเดือดมากระหว่างพวกเขา นอกจากนี้รถจักรยานยนต์มากเกินไปก็จะส่งผลกระทบต่อการเดินทางของรถเหมือนกัน ปัญหานี้เกิดจากนักรถเมืองท้องถิ่นที่เข้ามาซื้ออิทธิพลของฝากเด็กของตนมาขับขี่มอเตอร์ไซค์รับจ้างเกินกว่าจำนวนเสื่อวินที่กำหนดไว้

2) แนวทางแก้ปัญหาอาชีพผู้ขับมอเตอร์ไซค์รับจ้าง

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปเป้งทอด” ตอน วินนี่ไม่มีก๊อก นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาผู้ขับมอเตอร์ไซค์รับจ้างที่ทำงานอยู่นอกกระบบรัฐด้วยการนำเสนอแนวคิดนำอาชีพนี้เข้ามาอยู่ในระบบของรัฐที่ถูกต้องตามกฎหมาย รายการได้สัมภาษณ์คนที่เป็นกลุ่มผู้ขับมอเตอร์ไซค์จนทำให้หลายสิบปีขึ้นไป ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พิธีกร : มันมีปัญหาเชิงโครงสร้างอะไรบ้างไหมครับ

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : ถ้าเกิดเราทำให้วิน เป็นอาชีพที่ถูกกฎหมายมากขึ้นกว่านี้ ผมเข้าใจว่าตอนนี้ถูกแล้ว แต่ยังไม่ได้มีระบบเสียภาษี เพื่อให้อาชีพนี้มีความหมายมากขึ้นกว่านี้ หรือว่ารายงานในระบบอย่างเช่นพวกประกันสังคมอะไรเป็นต้น ถ้ารัฐลงไปแก้ไขปัญหาดังนี้ได้ มันก็จะทำให้โครงสร้างของผู้มีอิทธิพลน่าจะแผ่วลง

(“วัฒนธรรมชูปเป้งทอด” : ตอนที่ 24 วินนี่ไม่มีก๊อก ออกอากาศ 30 มกราคม 57)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น แนวทางแก้ปัญหาคือรัฐบาลต้องตั้งองค์กรกำกับดูแลพวกวินให้ช่วยให้พวกเขาแก้ปัญหาที่ยากที่กลุ่มเขาจัดการไม่ได้ สร้างเป็นรูปแบบที่ดีในการสั่งทำอาชีพนี้ให้เป็นระบบที่ชัดเจน ทำให้ถูกต้องตามกฎหมาย แบบเต็ม 100% ให้พวกเขาเสียภาษีอย่างถูกต้องตามกฎหมาย สร้างระบบการนับชั่วโมงการทำงานที่ชัดเจนและมีสวัสดิการการประกันสังคมหรือการประกันสุขภาพที่เป็นระบบมากขึ้น นี่เป็นแนวทางแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพผู้ขับมอเตอร์ไซค์ให้ได้

4.1.1.5.3 อาชีพผู้ขับรถแท็กซี่

1) ปัญหาอาชีพผู้ขับรถแท็กซี่

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซบแป้งทอด” ตอน แท็กซี่ที่รัก นำเสนอปัญหาที่ผู้ขับรถแท็กซี่ต้องพบทุกวันคือปัญหาการติด รายการได้สัมภาษณ์ผู้ขับรถแท็กซี่ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : มันเริ่มรู้สึกติดประมาณกี่ปีแล้วครับ

ผู้รับสัมภาษณ์ : 20 ปีย้อนหลัง

พิธีกร : มันเพราะอะไรครับทำไมอยู่ ๆ รถมันเยอะขึ้น

ผู้รับสัมภาษณ์ : อย่างบ้านของเราจะมีรถ 4 คัน นั้นแหละ มันเกินคน ต่อให้สร้างรถไฟฟ้าสักกี่เส้นยังเหมือนเดิม แต่คนต้องขึ้นรถไฟฟ้าต้องออกจากบ้าน บางคนบ้านไม่ติดกับรถไฟฟ้า หรือไม่ก็คนเยอะ ไปไกลขอบนั่งแท็กซี่

พิธีกร : เวลาขับรถนานแล้วรู้สึกยังไงครับ

ผู้รับสัมภาษณ์ : ขับรถนานบางทีนั่งท่าเดิม ๆ เป็นเวลานาน ๆ เป็นประจำทุกวันไม่มีการขยับเขยื้อนอาการจะเริ่มจากปวดบ่าทั้งสองข้าง หลังจากนั้นจะปวดคอมากปวดร้าวไปถึงบ่า แขน ปวดจนไม่สามารถหันคอได้

(“วัฒนธรรมซบแป้งทอด” : ตอนที่ 54 แท็กซี่ที่รัก ออกอากาศ 3 กุมภาพันธ์ 59)

จากตัวอย่างที่ยกมา แสดงให้เห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับอาชีพผู้ขับรถแท็กซี่ก็มีหลายแบบ อย่างเช่นผู้ขับรถแท็กซี่ก็ต้องเจอเวลารถติดกับบนถนน แล้วก็รู้สึกเครียด เป็นเรื่องยากที่จะทนได้ อีกอย่างหนึ่งก็คือต้องรับลูกค้าตลอดเวลา บางทีนั่งอยู่ในรถทั้งวันทั้งคืน อยู่ในพื้นที่เล็ก ๆ ไม่มีเวลาออกกำลังกาย จะทำให้ร่างกายสามารถสร้างความรู้สึกไม่สบาย อย่างเช่น อาการปวดไหล่และคอ อาหารไม่ย่อย ฯลฯ

2) แนวทางแก้ปัญหาอาชีพผู้ขับรถแท็กซี่

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซบแป้งทอด” ตอน แท็กซี่ที่รัก นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาความเครียดจากรถติด รายการได้สัมภาษณ์คนขับรถแท็กซี่ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ทำไมจึงเลือกอาชีพเป็นขับรถแท็กซี่

ผู้รับสัมภาษณ์ : ชอบมีประสบการณ์เจอผู้คนหลายหลาก บางทีเราจะได้เรียนรู้ชีวิตเขา คนขึ้นมาก็กลุ่มใจ อะไรอย่างนี้ก็ให้คำปรึกษาเขา สุดท้ายทำให้เรามีความสุขแล้วก็สนุก

พิธีกร : ความสุขของการขับรถแท็กซี่คืออะไรครับ

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : ผมรู้สึกว่าการทำให้ครอบครัวมีความสุขได้เงิน
ให้ภรรยาและได้ส่งลูกเรียน พูดคุยกับผู้โดยสารเป็นอาชีพอิสระไม่มีคน
บังคับ เราอยากได้มากก็วิ่งบ่อย ๆ สามารถจัดการชีวิตตัวเองได้

พิธีกร : แล้วพี่ทำอะไรอะ เวลาเครียด เวลาอดคิดกับบนถนน

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : ก็เปิดเพลงฟัง เพลงเก่า ๆ พี่ชอบ

(“วัฒนธรรมชูปเป้งทอด” : ตอนที่ 54 แท็กซี่ที่รัก ออกอากาศ 3 กุมภาพันธ์ 59)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ปัญหาที่เกี่ยวกับอาชีพผู้ขับรถแท็กซี่ก็มีหลายแบบ อย่างเช่นผู้ขับรถแท็กซี่ก็ต้องเจอเวลารถติดกับบนถนน แล้วก็รู้สึกเครียด วิธีการที่แก้ปัญหาที่รู้สึกเครียดส่วนมากคือเปิดเพลงในรถ ฟังเพลงที่ชอบให้หายเครียดหายเหนื่อย นอกจากนี้ เวลารู้สึกผู้ขับรถแท็กซี่เครียดมากยังคงต้องมองในด้านดีในอาชีพนี้ อาชีพผู้ขับรถแท็กซี่เป็นอาชีพอิสระไม่มีใครบังคับ รายได้ก็เยอะกว่าทำงานเป็นพนักงานที่บริษัท ดังนั้น คิดแบบนี้ก็จะแก้ปัญหาเครียดได้

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปได้ว่า เมื่อสังคมพัฒนาไป ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพไม่ว่าเป็นอาชีพที่มีอยู่เดิมหรืออาชีพที่เพิ่งเกิดใหม่ ก็มีปัญหาของตนเอง ส่วนใหญ่เป็นเพราะความดันที่มากเกินไปแต่มันก็ต้องตระหนักว่า เนื่องจากความกดดันที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้นเราสามารถหาวิธีผ่อนคลายเมื่อได้รับผลกระทบจากความเครียดในการทำงาน จะเปลี่ยนความกดดันเป็นพลังงานในการทำงาน เพื่อแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นจากการทำงานได้

4.1.1.6 สิ่งแวดล้อม

1) ปัญหาสิ่งแวดล้อม

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปเป้งทอด” ตอน ชยะสังคม นำเสนอปัญหาชยะที่มีมากขึ้นทุกวัน พิธีกรของรายการได้กล่าวถึงสาเหตุของการเกิดปัญหาชยะและปัญหาชยะที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ในยุคสมัยแห่งการบริโภค เรามีของกินแทบจะไม่จำกัด ทั้งยังสะดวกสบายหาซื้อง่ายในแทบทุกที่ ในขณะที่ข้าวของเครื่องใช้ทั้งหลายก็ตอบโจทย์วิถีชีวิตใหม่ ๆ ได้อย่างไม่เคยมีมาก่อน จนมีคนกล่าวกันว่า เราจะบริโภคจน 'ของ' หมดโลก กลายเป็นวิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อม

พิธีกร : ชยะกลายเป็นปัญหาใหญ่ของการพัฒนาแน่ ๆ ครับ พอการจัดการชยะไม่ดีก็จะส่งผลกระทบต่ออย่างหนักต่อคน ต่อเมือง ต่อระบบเศรษฐกิจต่อสิ่งแวดล้อม และต่อโลก พูดง่าย ๆ ก็คือต่อชีวิตพวกเรานั้นแหละครับ

(“วัฒนธรรมชูปเป้งทอด” : ตอนที่ 20 ชยะสังคม ออกอากาศ 18 ธ.ค. 56)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่องขยะที่อยู่ในโลกใบนี้ ร้ายแรงมาก ไม่ว่าในประเทศไทย ถ้าจัดการเรื่องขยะไม่ดีจึงจะสร้างผลกระทบต่อการพัฒนาอย่างมาก เพราะว่าขยะที่ย่อยสลายได้ยาก ผลไม้ 2 ถึง 5 สัปดาห์ กล่องน้ำผลไม้ 5 ปี ถุงพลาสติก 10-20 ปี โฟมพลาสติก 50 ปี กระจกอลูมิเนียม 100 ปี ขวดพลาสติก 450 ปี และขวดแก้วย่อยสลายนานถึง 1 ล้านปี ขยะเหล่านี้ที่จะย่อยสลายยากที่ก่อให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมที่ร้ายแรงในสังคมไทย มีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของประชาชนไทย

2) แนวทางแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแบ่งทอด” ตอน ขยะสังคม นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาขยะที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่เป็นผู้เชี่ยวชาญทำงานสำหรับการจัดการขยะ ดังตัวอย่าง

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : วิธีการจัดการขยะจริง ๆ แล้วมีหลายวิธี เช่น การใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เผาขยะได้พลังงานเพื่อการผลิตไฟฟ้า เตาเผาขยะที่วาทันสมัย ทำเป็นปุ๋ยก็ได้ที่ใช้ในการเกษตร

พิธีกร : เราต้องแก้ปัญหาขยะจากแหล่งที่มา เช่น หลีกเลี่ยงการใช้โฟมหรือพลาสติก ควรนำวัสดุที่ใช้แล้ว เช่น กระดาษ แก้ว พลาสติก มาแปรรูปกลับมาใช้ได้ใหม่ ในการป้องกันแก้ไขปัญหาคาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมนั้น ไม่เพียงแต่ประชาชนทุกคนเท่านั้น แต่ชุมชน องค์กรภาครัฐ และภาคเอกชนจะต้องร่วมมือร่วมใจกัน เพื่อการพัฒนา และการอนุรักษ์ที่ยั่งยืน

(“วัฒนธรรมชูปแบ่งทอด : ตอนที่ 20 ขยะสังคม ออกอากาศ 18 ธ.ค. 56)

จากตัวอย่างที่ยกมา แสดงให้เห็นว่า ปัญหาขยะเป็นปัญหาใหญ่สำหรับสังคมไทย ฉะนั้นจึงต้องหาวิธีที่แก้ไขปัญหามาใช้ในทั่วโลกได้ วิธีที่ดีที่สุดคือการเปลี่ยนขยะให้มีประโยชน์มากขึ้น เช่น เผาขยะได้พลังงานเพื่อการผลิตไฟฟ้า หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุที่ย่อยสลายต้องใช้เวลา นาน นำวัสดุที่ใช้แล้วมาแปรรูปกลับมาใช้ได้ใหม่ และทำขยะเป็นปุ๋ยที่ใช้ในการเกษตร แนวทางแก้ปัญหานี้สามารถปกป้องโลก นอกจากนี้ยังช่วยในการประหยัดพลังงานได้อีกด้วย ดังนั้น พยายามอย่าให้มีการผลิตและใช้วัสดุที่ย่อยสลายยาก

4.1.1.7 การกินอาหาร

1) ปัญหาการกินอาหารที่ไม่ดีต่อสุขภาพ

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแบ่งทอด” ตอน อยู่เพื่อกิน บุฟเฟต์... นำเสนอปัญหาการกินอาหารที่ไม่ดีต่อสุขภาพ เช่น บางคนกินบุฟเฟต์กินมากเกินไป เพื่อให้ได้คุณค่า แต่การกินเยอะเกินไปไม่ดีต่อร่างกาย รายการได้สัมภาษณ์คนที่ชอบกินบุฟเฟต์ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : เมื่อเรากินอาหาร เราจ่ายงานเดียวกิน 1 งาน งานต่อไปไม่ต้องจ่ายแล้ว ก๋วยเตี๋ยวธรรมดาจานแรก 40 บาท อันที่สองก็ต้องจ่าย 40 เหมือนกัน ดังนั้นเรากินจานที่สองก็ต้องประเมินว่ามันคุ้มไหม จะกินหมดไหม มีความพอใจคุ้มกับที่เราต้องเสียไปหรือเปล่า แต่บุฟเฟต์เราไม่ต้องคิดแล้วละ เพราะว่าเราจ่ายจานแรกเรียบร้อยแล้วครับ ทางร้านอาหารทำให้คนกินมากกว่าจำเป็นแน่นอน อันนี้เป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้คนกินประมาณตัวเองผิด อยากกินมากกว่าปกติเพราะว่าต้นทุนมันจ่ายไปแล้ว แต่ว่าท้องตัวเองกินไม่ไหวแล้ว ของกินเหลือก็คือการสูญเสียที่ไม่ควรเกิดขึ้น และการกินเยอะเกินกว่าที่ต้องการ จริง ๆ ส่งผลเสียต่อร่างกายไหมครับ

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : เสียแน่ ๆ ถ้าทานอย่างนี้ทุกวัน อ้วนแน่นอนค่ะ เพราะว่าพลังงานที่กินเข้าไปมันเกินกว่าความจำเป็นตั้งหลายเท่า

(“วัฒนธรรมซูบเป้งทอ” : ตอนที่ 19 อยู่เพื่อกิน...บุฟเฟต์ ออกอากาศ 20 พ.ย. 56)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น อาหารรูปแบบบุฟเฟต์นิยมอยู่ในสังคมไทยมากมีเหตุผลมากมายไม่น้อย แต่เหตุผลใหญ่ที่สุดมันอาจจะเป็นคนคิดว่ากินบุฟเฟต์ได้คุ้มค่าที่สุด ซึ่งเกิดความพอใจเป็นอย่างมาก จ่ายราคาเดียวกันจะได้กินอาหารไม่ได้จำกัด มันเป็นวิธีที่ไม่สามารถปฏิเสธ แต่เพื่ออึ้งรู้สึกคุ้มค่า ทำให้บางคนกินมากกว่าที่จำเป็น ก่อให้เกิดความอ้วนต่อคน และการกินอิมมากจนเกินไป อาจเกิดความอันตรายต่อร่างกายด้วย อีกทั้งโรคอ้วนสามารถก่อให้เกิดโรคอื่น ๆ ตามมา อีกมากมาย เช่น ความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคหัวใจ เป็นต้น

2) แนวทางแก้ปัญหาการกินอาหารที่ไม่ดีต่อสุขภาพ

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซูบเป้งทอ” ตอน อยู่เพื่อกิน บุฟเฟต์... นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาการกินอาหารที่ไม่ดีต่อสุขภาพ รายการได้สัมภาษณ์นักวิชาการที่มีมุมมองส่วนตัวของการกินบุฟเฟต์ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : แล้วพอกระเพาะที่ครากแล้วเราสามารถระงับมันให้เล็กลงได้ไหม

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : ได้ค่ะ ชั้นที่หนึ่งคือกินอาหารที่ลดลง แล้วก็เคี้ยวอาหารช้า ๆ ทำให้เขาอิมเร็วขึ้น ก็ใช้เวลาสองถึงสามนาทีกินอาหารในปริมาณปกติได้ น้ำหนักก็ลดได้

พิธีกร : อาจารย์มีคำแนะนำที่สำหรับการกินอาหารที่ถูกต้องไหมครับ

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : หลักการประทานอาหารที่ถูกต้อง แนะนำให้ทานเนื้อสัตว์ 2-3 ชิ้นต่อมื้อ แล้วก็ข้าวประมาณ 1 ชาม ผัก 2 ชาม กินอาหารหนึ่งมื้อต่อวัน

(“วัฒนธรรมซูบแป้งทอด” : ตอนที่ 19 อยู่เพื่อกิน บุฟเฟ่ต์ ออกอากาศ 20 พ.ย. 56)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น แนวทางแก้ปัญหาการกินอาหารที่ไม่ดีต่อสุขภาพ คือ การสร้างความรับผิดชอบต่อร่างกายของตัวเอง สิ่งแรกที่ต้องเข้าใจ คือ การรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพดีต้องมีปริมาณที่เหมาะสม เคี้ยวอาหารให้ละเอียด ไม่กินอาหารขยะที่ไม่ดีต่อสุขภาพ กินเนื้อสัตว์ปริมาณน้อยแต่กินผักปริมาณมาก ต้องตั้งตารางเกี่ยวกับการบริโภคอาหารของแต่ละวัน และไม่ควรกินอาหารเกินความต้องการของตนเองในแต่ละวัน

4.1.1.8 การเดินทาง

1) ปัญหาการติด

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซูบแป้งทอด” ตอน วัฒนธรรมรถยนต์ นำเสนอปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่องรถติด รายการได้สัมภาษณ์คนที่รับผิดชอบ และศึกษาสภาพการจราจรในกรุงเทพมหานคร ดังตัวอย่าง

พิธีกร : รถติดสำหรับคนกรุงเทพฯ ไม่ได้เป็นเพียงปัญหา แต่มันคือวิถีชีวิต เท่าที่จำความกันได้ ตั้งแต่เมืองเริ่มพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะ คนกรุงเทพฯ ไม่เคยต้องหยุดเผชิญกับปัญหาทางการจราจรเลย แม้ว่าเราจะมีทางเลือกในการเดินทางเพิ่มขึ้นมากแค่ไหน ก็ยังดูเหมือนว่าเราจะไม่วันแก้ไขปัญหานี้เป็นอมตะนี้ได้

พิธีกร : ปัญหาการติด ถ้าเทียบกับสมัยก่อนมันเพิ่มขึ้น เพิ่มขึ้นแค่ไหนครับ

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : ผมยกตัวอย่างเมื่อปี 2550 ความเร็วเฉลี่ย 26 กิโลเมตรต่อชั่วโมง แต่ปี 2555 ความเร็วเฉลี่ย 20 กิโลเมตรต่อชั่วโมง หายไปซัก 6 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

(“วัฒนธรรมซูบแป้งทอด” : ตอนที่ 21 วัฒนธรรมรถยนต์ ออกอากาศ 25 ธ.ค. 56)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น ปัญหาการติดในกรุงเทพฯ เป็นปัญหาที่ใหญ่มาก เป็นปัญหาสำคัญที่ไม่มีวันแก้ไขได้ในช่วงชีวิตของคนกรุงเทพฯ ปัญหาการติดมีมานานตั้งแต่เขายังเด็กจนโต กรุงเทพฯ ได้พยายามแก้ปัญหามากทางเลือกในการเดินทางเพิ่มขึ้นแล้ว แต่ปัญหาการติดก็ยังมีอยู่ และเป็นปัญหาที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และรุนแรงมากขึ้นทุกวัน

2) แนวทางแก้ปัญหาจราจรติด

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน วัฒนธรรมรถยนต์ นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่องรถติด รายการได้สัมภาษณ์คนที่รับผิดชอบและศึกษาสภาพการจราจรในเมืองกรุงเทพมหานคร ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ไม่ว่าจะเป็นการวางผังเมืองที่ไม่เป็นไปตามความเหมาะสม และขาดความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ ระบบขนส่งมวลชนที่ไม่สามารถดำเนินการตามแผนงานที่มีประสิทธิภาพ และสาเหตุย่อย ๆ อย่างการบริหารเวลาของสัญญาณไฟจราจรที่ไม่สอดคล้องกับภาพรวมการจราจรของทั้งเมือง ซึ่งในหลายปีที่ผ่านมา เราได้เห็นความพยายามมากมายในการแก้ปัญหาจราจรนี้บ้าง เช่น การเก็บค่าธรรมเนียมนยนต์นี้ได้ผลดีมากกับช่วงเวลาเร่งด่วน ถึงร้อยละ 20 – 30 % ในบางมหานคร หากมองในแง่ตัวเลข เป็นวิธีการที่ง่าย และแก้ปัญหาได้เห็นผลที่สุด

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : "แต่ทั้งหมดนี้จะดำเนินการได้ ระบบขนส่งสาธารณะจะต้องมีความสมบูรณ์ ทั้ง รถเมล์ รถแท็กซี่ มินิบัส รถไฟฟ้า กระจายไปให้บริการทุกพื้นที่ ประชาชนเดินได้ในระยะไม่เกิน 500 เมตร ก็สามารถเข้าถึงระบบขนส่งสาธารณะได้"

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 21 วัฒนธรรมรถยนต์ ออกอากาศ 25 ธ.ค. 56)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น แนวทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องรถติดมีสองแนวทาง ที่หนึ่งคือการเพิ่มจำนวนของถนน แต่ความจริงทำแบบนี้มันไม่ได้เพราะว่าพื้นที่มีแค่นี้ ฉะนั้นอีกแนวทางก็คือ ลดจำนวนรถยนต์ คิดจากมุมมองอื่นคือการลดจำนวนรถยนต์ส่วนตัว ใช้วิธีการที่เก็บค่าธรรมเนียมนยนต์และเพิ่มการขนส่งสาธารณะมากขึ้น ทำให้ผู้โดยสารจากการใช้รถยนต์ส่วนตัวเปลี่ยนเป็นใช้การขนส่งสาธารณะ

4.1.1.9 การใช้เครื่องมือสื่อสาร

1) ปัญหาการใช้เครื่องมือสื่อสารจนไม่สื่อสารกับผู้คนรอบตัว

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน แซะ แซร์ โห้ว นำเสนอปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่องการใช้เครื่องมือสื่อสารจนไม่สื่อสารกับผู้คนรอบตัว รายการได้สัมภาษณ์คนที่มีความรู้สึกเกี่ยวกับปรากฏการณ์แบบนี้ ดังตัวอย่าง

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 1 : วันนี้ผมเดินทางบนถนนก็เห็นคุณเธอจ้องมองแต่ อีโฟน ถ่ายตลอดเวลา ถ่ายรูปส่งภาพขามก่ายเดี่ยวขามหนึ่งไปให้เพื่อน ถามตอบได้รวดเร็วได้ยังไงครับ นำไปสู่อะไร ดูแล้วมันมีความหมายอะไร ทุกคนอยากอยู่ในโลกแบบนั้นหรือ ซึ่งถามว่าเทคโนโลยีเหล่านี้เนี่ย ตามมาด้วยเราต้องสูญเสียอะไรไปบ้าง

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 2 : ทุกคนก็คิดว่าทุกอย่างที่เขาเห็นมีสิทธิ์ที่เขาจะถ่ายมัน บางทีก็น่ารำคาญด้วยนะ ผมเห็นคนนั่งกินอาหารอยู่ในร้านก็ไม่คุยกันนั่งทำกัน ผมเห็นแล้วรู้สึกว่ายากคุยกันอยากเจอกันเลย เราไม่ได้ใช้เทคโนโลยีเหล่านี้เฉพาะการบริโภคตัวเอง จึงการสูญเสียสิ่งที่เราต้องได้รับการดูแล เช่น คุยกันกับเพื่อนโดยตรงด้วยความเคารพกันและกัน

(“วัฒนธรรมซุบแปปังทอด” : ตอนที่ 10 แซะ แซร์ โซว์ ออกอากาศ 4 ก.ย. 56)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น ในสมัยปัจจุบัน เราส่งข้อความผ่านมือถือตลอดเวลา อ่านข่าวตลอดเวลา เซลฟี หรือถ่ายรูปที่อยากถ่ายข้าง ๆ ตัวแชร์ใน Facebook Instagram ตลอดเวลา แต่ก็ไม่ชอบคุยกันกับคนอยู่ที่ใกล้ตัวเรา ไม่ชอบพูดคุยกันแบบเจอหน้ากัน สูญเสียโอกาสในการแลกเปลี่ยนกันจริง ๆ ปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่องการใช้เครื่องมือสื่อสารจนไม่สื่อสารกับผู้คนรอบตัวเกิดขึ้น

2) แนวทางแก้ปัญหาการใช้เครื่องมือสื่อสารจนไม่สื่อสารกับผู้คนรอบตัว

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบแปปังทอด” ตอน แซะ แซร์ โซว์ นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่องการใช้เครื่องมือสื่อสารจนไม่สื่อสารกับผู้คนรอบตัว รายการได้สัมภาษณ์คนที่มีความรู้สึกเกี่ยวกับปรากฏการณ์แบบนี้ ดังตัวอย่าง

พิธีกร 1 : ไม่ว่าจะเป็นการคุยผ่านข้อความก็ดี หรือจะเป็นการคุยผ่านเสียงสนทนาก็ตาม ลองลดการสื่อสารผ่านมือถือ แล้วเพิ่มการพูดคุยกันในชีวิตจริงให้มากขึ้น อย่างน้อยการสื่อสารในชีวิตจริง ก็ย่อมช่วยลดการติดมือถือได้เป็นอย่างดี รวมถึงมีประโยชน์ในการเพิ่มความสัมพันธ์กับผู้คนรอบตัวได้อย่างไม่น่าเชื่อ

พิธีกร 2 : มือถือเป็นแค่สื่อกลางในการติดต่อสื่อสารเท่านั้น บางคนอาจจะติดโซเชียลมีเดียจนมากเกินไป ก็ให้ถอนการติดตั้งแอปพลิเคชันเกี่ยวกับโซเชียลมีเดียออกไป หรืออาจจะใช้งานเฉพาะสายสนทนาเท่านั้น หากไม่มีความจำเป็นจริง ๆ ไม่ต้องใช้ดาด้า ก็จะช่วยลดการติดมือถือได้มาก

(“วัฒนธรรมซุบแปปังทอด” : ตอนที่ 10 แซะ แซร์ โซว์ ออกอากาศ 4 ก.ย. 56)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น ถ้าอยากหาแนวทางแก้ไขคงต้องเข้าใจว่าโทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือในการให้บริการสำหรับการสื่อสารระยะทางยาว แต่ถ้าคนกับคนอยู่ในสถานที่เดียวกันมันไม่ต้องใช้โทรศัพท์มือถือเป็นสื่อช่วงกลาง ควรลดการใช้โทรศัพท์มือถือลงบ้างและเริ่มสนทนาแลกเปลี่ยนกับผู้คนรอบข้างโดยตรงให้มากขึ้น เพราะว่าการแลกเปลี่ยนโดยตรงเป็นวิธีที่ดีที่สุด

4.1.1.10 การเลี้ยงสัตว์

1) ปัญหาสุนัขจรจัด

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน ชีวิตหมา ๆ นำเสนอปัญหาสุนัขจรจัด รายการได้สัมภาษณ์คนที่ดูแลสุนัขจรจัดแล้วก็ตั้งโครงการที่เป็นสถาบันเพื่อรองรับสุนัขจรจัด ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ประเทศไทยที่เป็นประเทศที่มีสุนัขจรจัดเยอะ สุนัขจรจัดถูกมองว่าเป็นปัญหาสังคมที่สร้างผลกระทบด้านต่าง ๆ มากมาย ทั้งเห่าหอนสร้างมลภาวะทางเสียง วิ่งข้ามถนนตัดหน้ารถเสี่ยงทำให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน ค่อยขย่ะสกปรกเรียกรวด ขับถ่ายไม่เป็นที่เป็นทางส่งกลิ่นไม่พึงประสงค์

พิธีกร : สถิติการที่หมาเข้ามาเกิดจากเหตุผลอะไรบ้างครับ

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : ก็น่าจะมาจากหลาย ๆ สาเหตุ อย่างเช่น โคนรถชน โคนทำร้าย โคนเจ้าของทิ้งตอนย้ายบ้าน ตาบอด เป็นมะเร็งอะไรอย่างนี้ค่ะ

พิธีกร : ตัวนี้ที่บอกว่ามีคนเอามาทิ้ง

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : ใช่ค่ะ ตัวนี้ละค่ะ มันอยู่ที่นี้สองปีแล้วค่ะ

พิธีกร : ทำไมถึงโดนทิ้งได้ละครับ ดูเป็นหมาพันธ์ที่ดี

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : เพราะว่าเขาไม่สมบูรณ์ค่ะ สองขาหลังเขาเนี่ย ยืนไม่สมบูรณ์ แต่เขาพอช่วยเหลือตัวเองได้ มันก็เคยมีเจ้าของเคยได้รับความรักค่ะ มันก็คิดถึงบ้าน บางทีก็พยายามไปที่ประตูที่พามาส่งค่ะ

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 27 ชีวิตหมา ๆ ออกอากาศ 20 ก.พ. 57)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น เมืองไทยเป็นเมืองที่มีสุนัขจรจัดจำนวนมาก เพราะคนไทยหลาย ๆ คน ชอบเลี้ยงสุนัข แต่บางครั้งก็มีหลายสาเหตุ อย่างเช่น การย้ายที่อยู่ไม่สามารถเอาสุนัขไปด้วย สุนัขเกิดมาพิการ พิการจากโรคหรือการเกิดอุบัติเหตุ เจ้าของไม่ยอมเลี้ยงพวกมัน ต่อเป็นสัตว์เลี้ยงทอดทิ้งพวกมันเป็นสุนัขจรจัด ปัญหาสุนัขจรจัดก็เกิดขึ้น

2) แนวทางแก้ปัญหาสุนัขจรจัด

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน ชีวิตหมา ๆ นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาสุนัขจรจัด รายการได้สัมภาษณ์คนที่ดูแลสุนัขจรจัดแล้วก็ตั้งโครงการที่เป็นสถาบันเพื่อรองรับสุนัขจรจัด ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ทำไมจึงตั้งโครงการเสียงจากเรา (The Voice) ครับ

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 1 : เพราะว่ามีสุนัขจรจัด สุนัขที่มีเจ้าของก่อน แต่ถูก ทอดทิ้งเยอะมาก ๆ เราคิดว่าคงจะเป็นเวลานี้แหละ โครงการเสียง

จาก เรา (The Voice) เริ่มต้นจากจุดนี้เลย The Voice ก่อตั้งเมื่อ 15-16 ปีที่แล้ว ๆ แล้วค่ะ แต่ว่าเริ่มดูแลมานานแล้ว นานกว่านั้น ประโยชน์ของโครงการ คือ 1. ช่วยรักษาชีวิตหมา-แมวและสัตว์ป่วย หรือที่ถูกทำร้าย ที่แม่จะมีโอกาสแค่ 1 % เราก็อยากให้ออกาสพวกเขาได้สู้ต่อ 2. ทำให้สังคมปลอดภัยและสัตว์ได้รับการดูแลที่ถูกต้อง ด้วยการฉีดวัคซีนให้สัตว์จรต่าง ๆ เช่น วัคซีนพิษสุนัขบ้า วัคซีนไข้หัด วัคซีนลำไส้ เป็นต้น 3. มีสถานพักพิงสัตว์จร

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 2 : อยากให้เมืองครีตี้ ๆ แบบนี้ในทุก ๆ จังหวัดเลย จะได้มีทีมงานกระจายกันช่วยเหลือได้ทั่วถึง น้องหมาจะได้ไม่เป็นภาระของสังคม จะได้ไม่ถูกรังแกจากมนุษย์ใจบาป เอาใจช่วยและขอให้สิ่งดี ๆ จงเกิดแก่ทุกคนที่ทุ่มเทและเสียสละเพื่อชีวิตน้อย ๆ ค่ะ

(“วัฒนธรรมชูปแบ่งทอด” : ตอนที่ 27 ชีวิตหมา ๆ ออกอากาศ 20 ก.พ. 57)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น แนวทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับสุนัขจรจัดก็คือ ต้องมีความรับผิดชอบเมื่อ ตัดสินใจเลี้ยงสุนัข ไม่ทิ้งสุนัข นอกจากนี้ ยังต้องสร้างจำนวนขององค์กรการกุศลของสุนัขจรจัดที่สามารถปกป้องและดูแลพวกเขา เวลาได้รับเลี้ยงพวกเขาอย่าทอดความคิดที่ต่อต้านการทิ้งสุนัขในสังคมไทยได้ ในขณะเดียวกัน ยังช่วยให้บางคนมีโอกาสที่จะช่วยให้สุนัขเหล่านี้ได้ เช่น บริจาคเงินเพื่อรักษาโรคของพวกเขาและเป็นอาสาสมัครดูแลพวกเขา

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปได้ว่า รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแบ่งทอด” ได้วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาสังคมไทย ดังต่อไปนี้ ปัญหาแนวคิดของชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป คนรุ่นเก่ากับรุ่นใหม่มีความขัดแย้งกันเกี่ยวกับเรื่องแนวคิดของชีวิต แนวทางแก้ปัญหา คือ คนรุ่นใหม่และคนรุ่นเก่าต้องปรับแนวคิดให้ยอมรับแนวคิดของกันและกัน ปัญหาความขัดแย้งระหว่างวิธีการใช้ชีวิตประจำวันของคนในชุมชนกับการพัฒนาเมืองที่เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว แนวทางแก้ปัญหา คือ ควรพัฒนาความเจริญเติบโตทางวัตถุต่าง ๆ ไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาคน โดยทำให้พัฒนาสิ่งใหม่สอดคล้องกับสิ่งที่มีอยู่เดิม ปัญหาการยอมรับคู่รักเป็นเพศเดียวกันอย่างเป็นครอบครัว แนวทางแก้ปัญหา คือ คู่รักที่เป็นเพศเดียวกันต้องเชื่อมั่นในตนเองและพิสูจน์ความรักที่มีต่อกันอย่างแท้จริงให้คนในครอบครัวของทั้งสองคนยอมรับในความรักของเพศเดียวกันให้ได้ ปัญหาสุขภาพ คือ คนไทยบางส่วนเป็นโรคอ้วน สุขภาพไม่แข็งแรง ทำให้ไม่มีความสุขในชีวิต แนวทางแก้ปัญหา คือ การออกกำลังกาย การกินอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ ไม่กินอาหารขยะ ปัญหาอาชีพสาวโรงงาน คือ ปัญหาเกิดขึ้นจากสาวโรงงานการทำสิ่งเดิม ๆ ซ้ำกันทุกวัน เกิดความเครียดและความเบื่อหน่ายในบางครั้ง แนวทางแก้ปัญหา คือ ทำให้โรงงานเพิ่มฐานเงินเดือน ทำให้โรงงานมีหลักการและสวัสดิการที่ตรงตามความต้องการของสาวโรงงานมากขึ้นและสร้างโอกาสให้พวกเขาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมสนุกสนานมากขึ้น ปัญหาอาชีพผู้ขับขี่มอเตอร์ไซค์รับจ้าง คือ การมีผู้ขับขี่มอเตอร์ไซค์รับจ้างมาก

เกินไปจนแย่งกันรับผู้โดยสาร ซึ่งเกิดขึ้นจากนักการเมืองท้องถิ่นขอฝากเด็กของตนมาทำอาชีพนี้จำนวนมากเกินไปจะส่งผลกระทบต่อการเดินทางของรถเหมือนกัน แนวทางแก้ปัญหา คือ รัฐบาลต้องตั้งองค์กรกำกับดูแลอาชีพผู้ขับขีมือเตอร์ไซค์รับจ้างให้ สร้างเป็นรูปแบบที่ดี ทำอาชีพนี้ให้เป็นระบบที่ชัดเจน ปัญหาอาชีพผู้ขับรถแท็กซี่ คือ ผู้ขับรถแท็กซี่ต้องเจอเวลารถติดกับบนถนน รู้สึกเครียด เป็นเรื่องยากที่จะทนได้ แนวทางแก้ปัญหา คือ วิธีการที่แก้ปัญหาที่รู้สึกเครียดส่วนมากคือเปิดเพลงในรถฟังเพลงที่ชอบทำให้หายเครียดหายเหนื่อย ปัญหาเรื่องขยะบนโลกมากขึ้นจนส่งผลกระทบต่อการพัฒนาสังคม แนวทางแก้ปัญหา คือ การบริหารจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น นำขยะผลิตไฟฟ้า นำขยะไปทำเป็นปุ๋ยที่ใช้ในการเกษตร หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุที่ย่อยสลายยาก นำวัสดุที่ใช้แล้วมาแปรรูปกลับมาใช้ได้ใหม่ ปัญหาการกินอาหารที่ไม่ดีต่อสุขภาพ คือ ความนิยมในการกินบุฟเฟต์ที่มากเกินไปจนความจำเป็น ก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย แนวทางแก้ปัญหา คือ การสร้างความรับผิดชอบต่อร่างกายของตัวเอง ด้วยการไม่กินอาหารมากเกินไปกว่าความต้องการของร่างกาย ปัญหา รถติด คือ จำนวนถนนที่มีอยู่อย่างจำกัด คนไทยใช้รถยนต์ส่วนตัวมากขึ้น ปัญหา รถติดที่รุนแรงมากขึ้น แนวทางแก้ปัญหา รถติด คือ การลดจำนวนรถยนต์และการเพิ่มประสิทธิภาพของการขนส่งสาธารณะให้มากขึ้น ปัญหาการใช้เครื่องมือสื่อสารจนไม่สื่อสารกับผู้คนรอบตัว คือ คนไทยใช้โทรศัพท์มือถือมากเกินไปจนไม่สื่อสารกับผู้คนรอบตัว ไม่ชอบคุยกันกับคนอยู่ที่ใกล้ตัวเรา ทำให้สูญเสียโอกาสในการแลกเปลี่ยนกันจริง ๆ แนวทางแก้ปัญหา คือ ลดการใช้โทรศัพท์มือถือลงบ้าง และเริ่มสนทนาแลกเปลี่ยนกับคนรอบข้างโดยตรงให้มากขึ้น ปัญหาสุนัขจรจัด คือ การทอดทิ้งสุนัขที่ตนเองเคยเลี้ยงจนสุนัขขาดคนดูแล กลายเป็นสุนัขจรจัดเร่ร่อนอยู่ตามที่ต่าง ๆ แนวทางแก้ปัญหา คือ คนเลี้ยงสุนัขต้องมีความรับผิดชอบต่อชีวิตของสุนัขและการสร้างจำนวนขององค์กรการกุศลด้านสุนัขจรจัดเพื่อให้สามารถปกป้องและดูแลพวกเขาได้ดีขึ้น

4.2 ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาค่านิยม

ค่านิยมของคนไทยสะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบแปะทอด” เป็นค่านิยมที่มีหลายด้าน ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับค่านิยมมีผูกพันใกล้ชิดมาก ค่านิยมของคนไทยกลายเป็นค่านิยมที่ตามการเปลี่ยนแปลงของเวลาเปรียบเทียบกับสมัยก่อน แต่ในเวลาเดียวกันปัญหาที่เกี่ยวกับค่านิยมของคนไทยก็เกิดขึ้นตามไปด้วย ดังเนื้อเรื่องของรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบแปะทอด” สะท้อนปัญหาที่เกี่ยวกับค่านิยมของคนไทย ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ปัญหาคอร์รัปชัน ปัญหาไม่อ่านหนังสือ ปัญหาความรุนแรง ปัญหาการเสี่ยงโชคซื้อล็อตเตอรี่ ปัญหาอินเทอร์เน็ต ปัญหาความสำคัญของเงิน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.1 คอร์รัปชัน

1) ปัญหาคอร์รัปชัน

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน โกงไปไม่โต นำเสนอปัญหา “คอร์รัปชัน” ในค่านิยมของคนไทย รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่ไม่เห็นด้วยกับการ “คอร์รัปชัน” ดังตัวอย่าง

พิธีกร : "คอร์รัปชัน" เป็นปัญหาใหญ่ที่ไม่มีใครชอบ และเป็น
 โจทย์ที่สังคมไทยพยายามตอบมากที่สุดในปัจจุบัน กระนั้นปัญหา
 คอร์รัปชันก็ไม่ได้เบาบางลง ข้าราชการคอร์รัปชันได้กลายเป็นส่วนหนึ่ง
 ของชีวิตประจำวัน โดยที่เราเองก็อาจไม่รู้ตัว เป็นไปได้ไหมว่า ปัญหา
 คอร์รัปชันอาจซับซ้อนมากกว่าที่เราคิดไว้

พิธีกร : สังคมที่มีการคอร์รัปชันการสูงมาก มันจะสร้างข้อเสีย
 กับสังคมบ้างไหมครับ

ผู้รับสัมภาษณ์ : มันเป็นสาเหตุของปัญหาทั้งหมดที่เราไปตั้งดูครับ
 คอร์รัปชันทำให้เกิดปัญหาอันดับที่หนึ่งคือความไม่เจริญ เพราะมันทำให้
 ทรัพยากรมันไม่ได้ถูกใช้งานเท่าที่ควร อย่างเช่น เกิดโครงการที่ไม่ควร
 เราอาจคิดว่าคนจนไม่มีจะกินจนต้องโกง แต่ความจริงแล้วคนจนไม่มี
 โอกาสโกง คนที่มีโอกาสโกงส่วนใหญ่คือคนที่มีอำนาจและพยายาม
 แสวงหาอำนาจโดยไม่ได้ตั้งอยู่บนฐานของเหตุผลและกฎหมายต่างหาก

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 35 โกงไปไม่โต ออกอากาศ 16 ก.ย. 58)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น ปัญหาคอร์รัปชันเป็นปัญหาใหญ่ชนิดหนึ่งเกิดขึ้นใน
 สังคมไทย บางทีการคอร์รัปชันเกิดขึ้นแบบไม่รู้ตัว บางทีการคอร์รัปชันเกิดอิทธิพลที่ไม่ดีต่อการ
 พัฒนาของสังคมมนุษย์การคอร์รัปชันเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ของสังคมตามมาอีกมากมาย
 หลายปัญหา คนที่คอร์รัปชันไม่ใช่คนจน เพราะคนจนไม่มีโอกาสไปเกี่ยวข้องกับการคอร์รัปชัน แต่คนที่
 มีอำนาจกลับเป็นคนคอร์รัปชัน โดยไม่สนใจความผิดถูกใด ๆ ในสังคมเลย

2) แนวทางแก้ปัญหาคอร์รัปชัน

ในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาคอร์รัปชัน
 อยู่ในค่านิยมของคนไทย ตอน โกงไปไม่โต รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่ไม่เห็นด้วยกับ การ
 "คอร์รัปชัน" ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ให้มีการเปิดเผยต่อสาธารณะ ทรัพย์สินและรายได้ของ
 ผู้สมัครเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ว่าจะเป็
 นักการเมือง ข้าราชการ รวมทั้งทหารและตำรวจ อัยการ ผู้พิพากษา
 รวมทั้งครูรองและลูกด้วย ให้มีการเปิดเผยต่อสาธารณะ นอกจากนี้
 จำนวนเงินบริจาคพรรคการเมือง โดยปัจเจกชนและบริษัท รวมทั้งยอด
 ค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้งแต่ละครั้ง

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 35 โกงไปไม่โต ออกอากาศ 16 ก.ย. 58)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น แนวทางแก้ปัญหาคอร์รัปชัน อยู่ที่ทุกคนต้องร่วมกัน แก้ปัญหาใหญ่นี้ ทำให้กลุ่มคนมีอำนาจสูงมีโอกาสคอร์รัปชันกลับไปมีนิสัยที่ซื่อสัตย์ต่อประชาชนให้ได้ ประชาชน นักวิชาการ ผู้ทำงาน สื่อสารมวลชนต้องร่วมกันศึกษาทำความเข้าใจและเผยแพร่ความรู้ระบบเศรษฐกิจ ธุรกิจสมัยใหม่ที่มีความซับซ้อน ให้ประชาชนเข้าใจและรู้เท่าทันนักการเมืองให้มากที่สุด ประชาชนจะได้ไม่ถูกหลอกให้เป็นเพียงผู้ลงคะแนนนักการเมืองอย่างเดียว หลังจากนั้น นักการเมืองจะเอาทรัพยากรของประเทศไปใช้อย่างไรบ้าง ประชาชนไม่รับรู้ หรือไม่มีบทบาทอะไรเลย

4.2.2 การอ่านหนังสือ

1) ปัญหาการไม่อ่านหนังสือ

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบซิบตอด” ตอน ทำไมไม่อ่าน นำเสนอปัญหาที่เกี่ยวข้องเรื่องคนไทยส่วนใหญ่ไม่ค่อยอ่านหนังสือ ไม่มีนิสัยการอ่านในค่านิยมของคนไทยในสมัยปัจจุบัน รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่อยากให้ทุกคนสร้างนิสัยรักการอ่านหนังสือด้วยความจริงใจ ดังตัวอย่าง

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : การพูดว่าคนไทยอ่านหนังสือน้อย ผมคิดว่าไม่จริง แต่เราไม่มีวัฒนธรรมที่เห็นการอ่านเป็นกิจกรรมประจำวัน และกิจกรรมในชีวิตมากกว่า ในขณะที่เดียวกัน บางประเทศการอ่านหนังสือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ต้องทำคู่กับชีวิตประจำวัน เวลาที่นอนก็นอนอ่านหนังสือระหว่างเดินทางก็อ่านหนังสือ ผมคิดว่าสิ่งนี้เป็นสิ่งที่เราไม่มี

วัฒนธรรมบางสังคม เติบโตขึ้นโดยที่ว่า อ่านหนังสือเหล่านี้เพื่อจะพูดคุยกับคนในสังคมเขาได้ หรือเพื่อที่จะรับรู้อะไรบางอย่าง หลาย ๆ อย่าง เช่น คำพูดในชีวิตต่าง ๆ มันมาจากวรรณกรรม เพราะฉะนั้น ถ้าไม่เคยอ่านไม่เคยรู้ คนเหล่านี้เหมือนกับไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมนั้น

(“วัฒนธรรมซุบซิบตอด” : ตอนที่ 28 ทำไมไม่อ่าน ออกอากาศ 27 ก.พ. 57)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น ปัญหาที่เกี่ยวข้อง เรื่อง คนไทยส่วนใหญ่ไม่ค่อยอ่านหนังสือ ไม่มีนิสัยการอ่านในสมัยปัจจุบัน เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจากไม่มีวัฒนธรรมการอ่านหนังสืออยู่ในชีวิตประจำวันของคนไทย คนไทยไม่ได้ คิดว่าการอ่านเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตของตนเองเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับคนในสมัยใหม่

2) แนวทางแก้ปัญหาการไม่อ่านหนังสือ

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบซิบตอด” ตอน ทำไมไม่อ่าน นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องเรื่องคนไทยส่วนใหญ่ไม่ค่อยอ่านหนังสือ ไม่มีนิสัยการอ่านในค่านิยมของคนไทยในสมัยปัจจุบัน รายการได้สัมภาษณ์กลุ่มคนที่อยากให้ทุกคนสร้างนิสัยรักการอ่านหนังสือด้วยความจริงใจ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ผมคิดว่าวัฒนธรรมการอ่านเหมือนกับวัฒนธรรมอื่น ๆ ครับ ค่อย ๆ ให้มันเกิดขึ้นตามธรรมชาติ แต่ก็มีหลายสิ่งที่จะช่วยให้วัฒนธรรมการอ่านเกิดขึ้นได้จริง ผมเชื่อว่าความสุขในการอ่านเราต้องไม่ทำให้หนังสือเป็นของสูงส่งที่สมัยก่อนเอาหนังสือไว้ในตู้ คนก็ได้แต่ไหว้แต่ไม่ได้อ่าน เราต้องทำให้หนังสือเป็นเรื่องจับได้ วิจารณ์มันได้ เล่นกับมันได้ เราต้องใจเย็นมันอาจจะค่อย ๆ เกิดขึ้น แต่ถ้าเราคิดและช่วยกันทำ ความหวังเรื่องวัฒนธรรมการอ่านในบ้านเราก็คงจะยังพัฒนาขึ้น

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 28 ทำไมไม่อ่าน ออกอากาศ 27 ก.พ. 57)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น ความจริงคือ คนไทยไม่ใช่ไม่ชอบอ่านหนังสือ อ่านหนังสือน้อยไป คือสังคมไม่ได้สร้างกิจกรรมที่ต้องอ่านหนังสือในชีวิตประจำวัน และควรจะต้องใช้เวลาเพื่ออ่านหนังสืออย่างเดียว ในที่นี้ แนวทางแก้ปัญหาแบบนี้ มันขึ้นอยู่กับครอบครัวและโรงเรียนช่วยสร้างบรรยากาศแบบทุกคนต้องรักการอ่านหนังสือเหมือนเรื่องที่เราต้องการทำทุกวัน ทำให้การอ่านหนังสือเป็นสิ่งที่เป็งานอดิเรก ไม่ใช่เฉพาะหน้าที่

4.2.3 ความรุนแรง

1) ปัญหาความรุนแรง

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน สิ่งที่ชอบอยู่ในความรุนแรง นำเสนอปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่องความรุนแรงอยู่ในค่านิยมของสังคมไทย รายการได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการที่ศึกษาเรื่องความรุนแรง และประชาชนที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : มีความรู้สึกกับความรุนแรงอย่างไร

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : ความรุนแรงเหมือนมาจากเรื่องของอารมณ์ ถ้าเห็นเพื่อนมีอะไรกับคนอื่น เราเข้าไป ก็เป็นจุดเริ่มต้นของความรุนแรง

พิธีกร : ความรุนแรงเป็นสิ่งที่ไม่มีใครปรารถนา แต่มนุษย์ก็ใช้ความรุนแรงเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาความขัดแย้งมาแต่โบราณ แม้จะมีวิวัฒนาการ แต่ความรุนแรงก็แทรกอยู่ในทุกระดับของความสัมพันธ์ ไม่ว่าจะเป็น คนกับคน รัฐกับรัฐ รัฐกับคน กระทั่งความรุนแรงได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างทางสังคม แต่ความจริงเรารู้ความรุนแรงไม่ใช่สิ่งที่แสดงความกล้าหาญได้ บางทีเราต้องการคนที่หยุดความรุนแรงแสดงความกล้าหาญสำหรับสังคม

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 28 สิ่งที่ชอบอยู่ในความรุนแรง ออกอากาศ 30 ก.ย. 58)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น การกระทำรุนแรงในสังคมไทยเกิดขึ้นได้ด้วยสาเหตุต่าง ๆ กัน ความรุนแรงบางอย่างเป็นผลมาจากความคิดความเชื่อของคนในสังคมที่กระทำระหว่างกัน บางอย่างเกิดจากภาวะจิตใจที่ผิดปกติของคนในสังคม บางอย่างเป็นความรุนแรงที่กระทำระหว่างคนใกล้ชิด และบางอย่างเป็นภัยทางสังคมซึ่งพบเห็นได้บ่อยขึ้นในปัจจุบัน และบางคนเข้าใจผิดคิดว่า ความกล้ากระทำความรุนแรงเป็นความกล้าหาญ ซึ่งเป็นความเข้าใจผิด

2) แนวทางแก้ปัญหาความรุนแรง

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุบแป้งทอด” ตอน สิ่งที่ยังซ่อนอยู่ในความรุนแรง นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่องความรุนแรงอยู่ในค่านิยมของสังคมไทย รายการได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการที่ศึกษาเรื่องความรุนแรงและประชาชนที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ทางออกจากความรุนแรงเป็นอย่างไร

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : ต้องแก้ตั้งแต่อยู่ในครอบครัว คนที่เป็นพ่อเป็นแม่สำคัญมาก คุณต้องเป็นต้นแบบ รัฐเอง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่รัฐการที่เราดูแลมนุษยชนต้องเคารพความเป็นมนุษย์ของเขา ความเป็นมนุษย์ที่มีศักดิ์ศรีที่จะต้องไม่ถูกเหยียดหยามความเป็นมนุษย์ ที่ไม่ถูกสอนทรมานทำให้ไม่เสียชีวิต รัฐเองที่จะต้องเข้าไปดูแล ไม่ปกป้องผู้กระทำผิด ไม่ปกป้องคนผิด การเปิดเผยความจริงเป็นเรื่องสำคัญมาก หลายครั้งที่เราพบว่า สังคมไทยมันจะทำให้เราให้อภัย ถามว่ามันจะทำให้เราให้อภัยใคร แล้วยังไม่รู้ว่าเราให้อภัยใคร เมื่อไหร่ก็ตามที่เปิดเผยความจริงว่า ให้เป็นผู้กระทำผิด เราจะสามารถให้อภัยได้

(“วัฒนธรรมชุบแป้งทอด” : ตอนที่ 28 สิ่งที่ยังซ่อนอยู่ในความรุนแรงออกอากาศ 30 ก.ย. 58)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น ครอบครัว โรงเรียน และรัฐบาลต้องเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับรุ่นต่อไปปกป้องกลุ่มที่ต้องป้องกัน ลดโอกาสของความรุนแรงเกิดขึ้น ดังนั้น แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาความรุนแรงในสังคม จึงต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนทุกคน เพื่อลดโอกาสและความเป็นไปได้ในการก่อการร้ายในสังคมไทย

4.2.4 การเสี่ยงโชคซื้อล็อตเตอรี่

1) ปัญหาการเสี่ยงโชคซื้อล็อตเตอรี่

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุบแป้งทอด” ตอน พรุ้งนี้รวย นำเสนอปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่องของการเสี่ยงโชคซื้อล็อตเตอรี่อยู่ในค่านิยมของคนไทย รายการได้สัมภาษณ์คนที่เล่นหวย พวกเขาไม่ว่าเป็นคนทำอาชีพประเภทไหน อายุเท่าไร สนใจเล่นหวยก็มีจุดเป้าหมายเดียวกัน คือ อยากรวยทันที ดังตัวอย่าง

พิธีกร 1 : ที่เขาบอกว่า “คนจนเล่นหวย คนรวยเล่นหุ้น” โดยเฉพาะหุ้นที่เป็นแบบเก็บกำไร เป็นการพนันทั้งคู่เลย ทำไมไม่เป็นเกิดเรื่องแบบนี้ในสังคมไทย เมื่อก่อน คนไทยเรามีความอ่อนแอในเรื่องเงินหวังว่ารวยแบบฟลุค ๆ หวยมันทำให้บางคนหวังว่าเสี่ยงโชคแบบนี้จะดีกว่า บางคนรายได้น้อยต้องหาวิธีการโชคชะตาคาดหวังรวยทันทีใช้หนี้ได้

พิธีกร 2 : อย่างนี้เค้าเรียกว่า ถูกกฎหมาย หาใช้ถูกกฎหมาย ธรรมดาไม่ นอกจากเงินที่เสียไปแล้ว เวลาที่เราสูญเสียไปในการสนทนา เรื่องที่มาของตัวเลขเด็ด แทนที่จะนำมาใช้ในการอบรมบ่มนิสัยลูกหลาน หรืออยู่กับคนที่เรารักก็หมดไปเช่นกัน

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 14 พรุ้งนี้รวย ออกอากาศ 9 ต.ค. 56)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น การเล่นหวยหรือว่าการซื้อล็อตเตอรี่เป็นวิธีที่หนึ่งสำหรับคนที่ไม่มีรายได้มากหวังว่าอยากรวยแบบทันทีทันใด รายได้โดยไม่ต้องทำงานอะไร นอกจากวิธีนี้ พวกเขาหาวิธีอื่นไม่ได้ หวังว่าจะได้รวยข้ามคืนโดยซื้อล็อตเตอรี่ แต่ที่สุดของความคิดเหล่านี้จะไม่ได้เป็นความจริงในทางตรงกันข้าม การซื้อหวยโดยมีค่าใช้จ่ายเงินมากเกินไปทำให้ยากจนมากขึ้นได้ นอกจากเสียเงิน ในขณะเดียวกันก็เสียเวลาไปด้วย เล่นทั้งวันจนไม่มีเวลาเหลือทำงาน ทำเรื่องที่ควรทำ หรือแม้แต่เวลาอยู่กับครอบครัวนั้นคือการสูญเสียที่ยิ่งใหญ่

2) แนวทางแก้ปัญหาการเสี่ยงโชคซื้อล็อตเตอรี่

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน พรุ้งนี้รวย นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่องของการเสี่ยงโชคซื้อล็อตเตอรี่อยู่ในค่านิยมของคนไทย รายการได้สัมภาษณ์คนที่เป็นนักวิจัยเรื่องการเล่นหวย เกี่ยวกับความคิดเห็นของเขาในเรื่องการเสี่ยงโชคซื้อล็อตเตอรี่ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : เพื่อลดความโลภในตัวเอง เริ่มง่าย ๆ โดยลดจำนวนเงินที่เราซื้อตัวเลขเด็ดในแต่ละงวดลง ครั้งหนึ่งเพื่อป้องกันอาการแปลก ๆ ที่อาจเกิดขึ้นเมื่อเราคิดจะเลิกแทงหวยทันที มันมีอาการคล้ายกับคนติดยาแล้วขาดยา กล่าวคือการเสพติดหวย ก็มีอาการคล้ายกับการเสพติดของคนติดยานั่นเอง หากไม่ได้รับรางวัลในงวดนั้น งวดต่อไปก็ลดจำนวนตัวเลขที่จะซื้อลง เมื่อจำนวนเงินที่เราซื้อตัวเลขและจำนวนตัวเลขที่จะซื้อนั้นลดลง รายจ่ายก็จะลดลง แต่หากได้รับเงินรางวัลก็ให้หักเงินทุนที่เราซื้อไว้ แล้วนำเงินที่เหลือไปทำบุญส่วนหนึ่ง เพื่อลดความโลภในตัวเอง

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 14 พรุ้งนี้รวย ออกอากาศ 9 ต.ค. 56)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น ความจริงตามสถิติ ความน่าจะเป็น แม้ว่าซื้อหวยยังมีโอกาสที่ถูกรางวัล แต่ความเป็นไปได้้น้อยมาก ยิ่งซื้อล็อตเตอรี่จ่ายเงินมาเรื่อย ๆ ก็ยิ่งง่ายที่จะสูญเสีย

มาก วิธีที่จะเป็นคนรวยจริงคงจะต้องขยันขันแข็งในการทำงาน เลิกเล่นห่วยกลับมาใส่ใจทำงาน เลิก ด้วยวิธีแบ่งเป็นที่ละขั้นตอน ขั้นตอนแรก โดยลดจำนวนเงินที่ซื้อห่วยจนกว่าจะไม่มีเงินซื้อและเลิกซื้อ ห่วยได้ในที่สุด

4.2.5 อินเทอร์เน็ต

1) ปัญหาการพึ่งพาอินเทอร์เน็ตมากเกินไป

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน อินเทอร์เน็ตทำให้โลกกว้างขึ้น ? นำเสนอปัญหาค่านิยมการพึ่งพาอินเทอร์เน็ตมากเกินไปจนจำกัดความคิดตัวเอง รายการได้ สัมภาษณ์คนที่ใช้อินเทอร์เน็ตทุกวันจนรู้สึกว่ถ้าไม่มีอินเทอร์เน็ต พวกเขาจะติดต่อกับผู้อื่นหรือโลก ภายนอกไม่ได้ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ถึงแม้ว่าเทคโนโลยีจะเป็นที่ยอมรับกันว่าได้เพิ่ม ความสะดวกสบายให้แก่ชีวิตของเราโดยเฉพาะในยุคโลกาภิวัตน์ที่ อินเทอร์เน็ตได้กลายเป็นสื่อสำคัญในการแพร่ข้อมูลได้อย่างทั่วถึง แต่เมื่อ มีการพึ่งพาอาศัยจนมากเกินไป ความสะดวกสบายนี้จึงกลายเป็นสิ่งที่ อันตรายและส่งผลทำร้ายตัวเราและลูกหลานของเราเอง นอกจากนี้ พึ่งพาอินเทอร์เน็ตมากเกินไปจนเกิดปัญหาหลายอย่าง เช่น การติดสังคม ออนไลน์ ติดเกมและมีปัญหาในการสื่อสาร เป็นต้น

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 13 อินเทอร์เน็ตทำให้โลกกว้างขึ้น ? ออกอากาศ 2 ต.ค. 56)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น การใช้อินเทอร์เน็ตบางทีทำให้เราหลงไปในเครือข่าย นั้น บางครั้งอาจจะอาศัยเครือข่ายของการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นอย่างมากที่ไม่รู้ตัว ขีดจำกัด ความสามารถในการคิดของตัวเองเริ่มลดลง ทำให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมองเห็นแต่ข่าวหรือข้อมูลที่ปกติชอบ และข้อมูลมากมาย ในด้านอื่น ๆ ทำให้ความคิดของเราที่กลายเป็นแคบมาก นอกจากนี้ ถ้าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตพึ่งพาอินเทอร์เน็ตมากเกินไปจนกระทั่งเกิดปัญหาการเสพติดอินเทอร์เน็ตได้

2) แนวทางแก้ปัญหาการพึ่งพาอินเทอร์เน็ตมากเกินไป

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน อินเทอร์เน็ตทำให้โลกกว้างขึ้น ? นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาค่านิยมการพึ่งพาอินเทอร์เน็ตมากเกินไปจนจำกัดความคิดตัวเอง พิธีกรของรายการได้สรุปความคิดเห็นของคนที่ใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน จนรู้สึกว่ถ้าไม่มีอินเทอร์เน็ต พวกเขาจะติดต่อกับผู้อื่น และโลกภายนอกไม่ได้ ดังตัวอย่าง

พิธีกร 1 : สุดท้ายปัญหานี้มันไม่ได้อยู่ที่ตัวเทคโนโลยีมันอยู่ที่ ตัวเราเองมากกว่า อยู่ที่เราเปิดใจแค่ไหนคือเวลาเราพูดถึงเรื่อง ศิลปวัฒนธรรม เรื่องเพลง เรื่องอะไรต่าง ๆ เรามีแนวโน้มที่จะเปิด อยากรับสิ่งใหม่ ๆ อยากรู้สิ่งที่แตกต่าง อยากรไปผจญดินแดนที่เราไม่เคยรู้จัก เหมือนว่รับประสบการณ์ใหม่ ๆ

พิธีกร 2 : แต่จริง ๆ อยู่ที่ตัวเราด้วยครับ เราสามารถที่จะเลือก ปิดกั้นคนที่เห็นต่างจากเรา แต่ถ้าเราอยากมีมุมมองอื่นบ้างมันก็อยู่ที่ผู้ใช้ อินเทอร์เน็ต

(“วัฒนธรรมชูปแข็งทอด” : ตอนที่ 13 อินเทอร์เน็ตทำให้โลกกว้างขึ้น ? ออกอากาศ 2 ต.ค. 56)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น แนวทางแก้ปัญหาการพึ่งพาอินเทอร์เน็ตมากเกินไป จนจำกัดความคิดตัวเองนั้น ควรแก้ปัญหาที่อินเทอร์เน็ตที่ตัวผู้ใช้เอง คือเราไม่ได้แค่ใช้ผลงานของผู้อื่นต้องพึ่งพาความพยายามของตัวเองที่จะได้รับความรู้ อย่างเช่นที่ใช้อินเทอร์เน็ต ถ้าเราขยัน หน่อย ขยันคลิกหน้าเว็บหลาย ๆ ด้าน เหมือนเราขยันเดินทางมากกว่านั่งรอเฉย ๆ อย่างนี้จะได้ แก้ปัญหาที่อินเทอร์เน็ตจำกัดความคิดของตัวเองให้ได้

4.2.6 ความสำคัญของเงิน

1) ปัญหาการให้ความสำคัญกับเงินมากเกินไป

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแข็งทอด” ตอน เงินคือพระเจ้า ? นำเสนอ ปัญหาค่านิยมการให้ความสำคัญกับเงินมากเกินไป พิธีกรของรายการสรุปความคิดเห็นของคนที่คิดว่าเงิน สำคัญมากกว่าทุกสิ่งทุกอย่าง คิดว่าเงินอยากซื้ออะไรก็ซื้อได้ พวกเขาถือถือว่า “เงิน” เป็น “พระเจ้า” ของทุกคนในสังคม ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ทุกวันนี้เรากำลังอยู่ในสังคมที่เงินกลายมาเป็นตัวแทน ของความมั่นคงในชีวิต ในขณะที่ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคนดูเหมือน จะลดความสำคัญลง และมีผลต่อความมั่นคงในชีวิตน้อยลงไปเสียแล้ว เราแลกเปลี่ยนกับคนที่เราไม่รู้จักเป็นส่วนใหญ่ และโลกแบบนี้ก็สะดวกสบาย และง่ายสุด ๆ ขอเพียงแค่เรามีเงิน

(“วัฒนธรรมชูปแข็งทอด” : ตอนที่ 23 เงินคือพระเจ้า? ออกอากาศ 8 ม.ค. 57)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น มีคนจำนวนไม่น้อยที่เดียวคิดว่า มีเงินสามารถแก้ไข ปัญหาทุกสิ่ง ทุกอย่าง คิดว่าเงินเป็นสัพพัญญู แต่ความคิดนี้จะสร้างเงื่อนไขที่ไม่ดีมากมาย หลายคน แสวงหาเงินเลือกทางที่ไม่ดีหรือว่าวิธีที่ทำร้ายผู้อื่น

2) แนวทางแก้ปัญหาการให้ความสำคัญกับเงินมากเกินไป

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแข็งทอด” ตอน เงินคือพระเจ้า ? นำเสนอแนวทาง แก้ปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่องการตีค่าหรือราคาของเงินมากเกินไปอยู่ในค่านิยมของคนไทยรายการได้ สัมภาษณ์คนที่คิดว่าเงินสำคัญมากกว่าทุกสิ่งทุกอย่าง คิดว่ามีเงินอยากซื้ออะไรก็ซื้อได้ พวกเขาถือถือว่า “เงิน” เป็น “พระเจ้า” ต่อคนใช้ชีวิตในสังคม ดังตัวอย่าง

พิธีกร : มีอะไรบ้างไหมที่เราคิดว่า มันไม่น่าซื้อขายได้ด้วยเงิน แต่ว่าเขาซื้อขายอยู่

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 1 : ร่างกายค่ะ เพราะว่าร่างกายคนเรานั้นก็ต้อง
รักษาไว้ แต่บางคนจำเป็นต้องขายร่างกายเพื่อแลกกับบางสิ่งบางอย่าง

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 2 : ของที่ไม่ดีก็ซื้อไม่ได้นะคะ เพราะว่ามันผิด
กฎหมาย

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 3 : ซื้อปริญญาค่ะ มันควรจะได้มาด้วยความ
พยายามของเรา

(“วัฒนธรรมชูปแบงทอด” : ตอนที่ 23 เงินคือพระเจ้า? ออกอากาศ 8 ม.ค. 57)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น ความจริง คือ มีบางสิ่งบางอย่างที่เงินซื้อไม่ได้หรือว่าไม่น่าได้
อย่างเช่น เพื่อนที่ดี เวลาที่ผ่านมา ดังนั้น ถ้าคิดว่าเงินเป็น “พระเจ้า” ก็ไม่ใช่เรื่องที่ถูกต้อง เป็นมุมมองที่
แคบที่ตีค่าหรือราคาของเงินมากเกินไป เพราะฉะนั้น แนวทางที่แก้ปัญหาการตีค่าหรือราคาของเงิน
มากเกินไปแบบนี้ ต้องสร้างความคิดที่เงินไม่สามารถถือว่าเป็นสิ่งสูงสุด เงินไม่เท่ากับทั้งหมด เงินก็
ซื้อความสุขไม่ได้

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปโดยรวมได้ว่า รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแบงทอด”
ได้วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา ค่านิยม ปัญหาคอร์รัปชัน การคอร์รัปชันเกิดจากอิทธิพล
ของกลุ่มคนที่ไม่ดีในสังคมมนุษย์ การคอร์รัปชันเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ของสังคม
ตามมาอีกมากมาย แนวทางแก้ปัญหาคอร์รัปชัน คือ ทุกคนต้องร่วมมือกันแก้ปัญหานี้ ทำให้กลุ่มคน
ที่มีอำนาจสูงไม่มีโอกาสคอร์รัปชันและมีนิสัยที่ซื่อสัตย์ต่อประชาชนให้ได้ ปัญหาการไม่อ่านหนังสือ
คนไทยไม่มีนิสัยรักการอ่านหนังสือบางคนไม่สนใจกิจกรรมการอ่านหนังสือ แนวทางแก้ปัญหาการไม่
อ่านหนังสือ ครอบครัวและโรงเรียนควรสร้างบรรยากาศส่งเสริมการรักการอ่านหนังสือให้กับเด็กไทย
ทุกคน ปัญหาความรุนแรง คนบางกลุ่มนิยมใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา และใช้ความรุนแรงใน
ชีวิตประจำวัน แนวทางแก้ปัญหาความรุนแรง ครอบครัว เจ้าหน้าที่รัฐต้องร่วมมือกันดูแลลูกหลาน
และประชาชนไม่ให้ก่อความรุนแรง ไม่ปกป้องคนทำความผิด และลงโทษตามที่กฎหมายกำหนด
ปัญหาการเสี่ยงโชคซื้อล็อตเตอรี่ คนไทยนิยมเล่นหวยหรือซื้อล็อตเตอรี่เพื่อให้ตนเองรวยแบบ
ทันทีทันใด แต่คนไทยบางคนนิยมซื้อหวยมากเกินไปจนกลายเป็นยากจนมากขึ้นกว่าเดิม แนวทาง
แก้ปัญหาการเสี่ยงโชคซื้อล็อตเตอรี่ ควรเลิกเล่นหวยหรือซื้อล็อตเตอรี่ กลับมาใส่ใจทำงานเป็น
ทางออกที่ทำให้กลายเป็นคนที่มีฐานะสูงหรือเป็นคนรวยได้จริงปัญหาการพึ่งพาอินเทอร์เน็ตมาก
เกินไป คนไทยบางคนใช้อินเทอร์เน็ตมากจนไม่เชื่อในตนเอง อาศัยเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากอย่าง
ไม่รู้ตัว ทำให้หลงเชื่อข้อมูลทุกอย่างจากอินเทอร์เน็ต ทั้งที่ข้อมูลบางอย่างในอินเทอร์เน็ตไม่
ถูกต้องก็ได้ แนวทางแก้ปัญหาการพึ่งพาอินเทอร์เน็ตมากเกินไป เราแสวงหาความรู้จากหลาย
แหล่ง ทั้งหนังสือ อินเทอร์เน็ต คนที่มีความรู้ ฯลฯ พึ่งพาความพยายามของตัวเองให้มากขึ้น ปัญหา
การให้ความสำคัญกับเงินมากเกินไป คนไทยบางคนคิดว่าเงินสำคัญที่สุด จนใช้วิธีการที่ไม่ถูกต้องใน

การแสวงหาเงิน แนวทางแก้ปัญหาคารให้ความสำคัญกับเงินมากเกินไป ต้องสร้างความคิดที่เงินไม่สามารถถือว่าเป็นสิ่งสูงสุด เงินไม่เท่ากับทั้งหมด เงินซื้อความสุขไม่ได้

4.3 ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาคำเชื่อ

ความเชื่อของคนไทยสะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” เป็นความเชื่อที่มีหลายด้าน ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับความเชื่อมีผูกพันใกล้ชิดกันมาก ความเชื่อของคนไทยสะท้อนให้เห็นในแง่มุมของชีวิต แต่ในเวลาเดียวกัน ปัญหาที่เกี่ยวกับความเชื่อของคนไทยก็เกิดขึ้นตามไปด้วย ดังต่อไปนี้

4.3.1 หมอดู

1) ปัญหาการเชื่อหมอดูมากเกินไป

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน ดู “หมอดู” ออกอากาศนำเสนอปัญหาคนไทยหลงมงายและเชื่อหมอดูมากเกินไป รายการได้สัมภาษณ์คนที่ชอบไปดู “หมอดู” เป็นอย่างมาก ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ในปัจจุบันคนส่วนใหญ่เริ่มสนใจการดูดวงมากขึ้น เนื่องจากการดูดวงเป็นอีกตัวช่วยหนึ่งในการเลือกใช้ชีวิตมากขึ้น พวกเราจึงอยากทราบเหตุผลว่าเพราะเหตุใดคนไทยถึงเชื่อเรื่องดวง

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : คนส่วนใหญ่เมื่อเกิดความไม่มั่นใจเมื่อมีการตัดสินใจก็จะต้องการมีที่ปรึกษาหรือได้รับคำแนะนำจากบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งหมอดูเป็นตัวเลือกที่คนทั่วไปเข้าถึงได้ง่ายที่สุด เช่น การดูดวงต่าง ๆ หรือการปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาในชีวิต จึงหันมาสนใจการดูดวงกับหมอดูมากขึ้น บางครั้งการทำนายดวงนั้นอาจจะตรงจุดและแก้ไขปัญหานั้นได้จริงแต่การมงายมากเกินไปก็อาจจะทำให้เกิดผลเสียได้ขึ้นอยู่กับวิจารณ์ญาณส่วนบุคคล

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 31 ดู “หมอดู” ออกอากาศ 27 มี.ค. 57)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น ผู้ให้บริการดูดวงหรือหมอดูนอกจาก จะมีความสามารถในการให้บริการดูดวงแล้ว หมอดูส่วนใหญ่ยังมีจิตวิทยาในการพูดชักจูงเพื่อให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธา บางครั้งก็สามารถช่วยแนะนำให้ผู้ใช้บริการเกิดความสบายใจ แต่หากผู้ให้บริการมงายกับคำทำนายมากเกินไปก็จะส่งผลให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดีจึงควรเลือกใช้ บริการดูดวงเป็นทางออกหนึ่งเพื่อทำให้เกิดความสบายใจ และส่งเสริมการทำความดีมากกว่าที่จะยึดติดเป็นตัวกำหนดทางเดินชีวิต คำทำนายอาจจะแม่นหรือไม่ก็ตาม เราก็ควรจะดำเนินชีวิตด้วย

2) แนวทางแก้ปัญหาเชื่อหมอดูมากเกินไป

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบแปะงทอด” ตอนดู “หมอดู” ออกอากาศนำเสนอแนวทางแก้ปัญหาการเชื่อหมอดูมากเกินไป รายการได้สัมภาษณ์ความคิดเห็นของหมอดู ดังตัวอย่าง

พิธีกร : เราคงจะไม่ได้บอกให้ใครเลิกดูหมอ แต่เราต้องชวนพวกคนคิดกันว่า เราจะดูหมออย่างไรให้เห็นตัวตนด้วย

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : หมอดูที่มีจรรยาบรรณเขาไม่ทำนายอนาคตของเด็กกันหรอกครับ แต่ก็ยังมีพ่อแม่บางคนพาไปดูหมอ และเชื่อหมอดู เช่น หมอทักว่า โตขึ้นจะต้องทำงานเกี่ยวกับเหล็กแล้วจะคืนะ พ่อแม่ก็เอาเลยยัดเยียดลูกเต็มทีโดยไม่ดูเลยว่าลูกชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งผมไม่ค่อยเห็นด้วยเท่าไร เพราะเด็กจะคิดว่า ฉันทันไม่มีอนาคต เป็นอะไรก็ได้ ชาติศรีทธาในตัวเอง เสี่ยงต่อการใช้ชีวิตในทางที่ผิดได้สูง ซึ่งผมเชื่อเรื่องดวงนะ ไม่ใช่ไม่เชื่อเลย แต่แค่ 10 เปอร์เซ็นต์เท่านั้นเองที่มีผลต่อชีวิตเรา

(“วัฒนธรรมซุบแปะงทอด” : ตอนที่ 31 ดู “หมอดู” ออกอากาศ 27 มี.ค. 57)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น การดูดวงเป็นความเชื่อและความสนใจส่วนบุคคล แต่การดูดวงไม่ว่าจะรูปแบบใดก็ตาม เราไม่ควรยึดติดและงมงายมากเกินไป ควรใช้วิจารณญาณและมีสติในการรับฟังให้มาก ๆ แล้วเชื่อว่า การดูดวงจะไม่ทำให้คุณและคนรอบข้างต้องเป็นทุกข์อย่างแน่นอน โดยเฉพาะเด็กที่มีโอกาสเลือกชีวิตตัวเองมากกว่าถูกยัดเยียดเพราะคำทักหรือคำทำนายเพียงอย่างเดียว

4.3.2 ผี

1) ปัญหาความเชื่อเรื่องผีมากเกินไป

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบแปะงทอด” ตอน ผีลอกวิญญาณหลอนย้อนแย้ง นำเสนอปัญหาความเชื่อเรื่องผีมากเกินไป รายการได้สัมภาษณ์คนที่เชื่อในเรื่องผีมีอยู่จริงในโลกใบนี้ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : "บางทีผมก็อยากสอบถามผี ปีศาจบ้างนะ ทำไมผีปอบ ผีกระสือ และอื่น ๆ ทำไมต้องกระจุกอยู่ตามภาคอีสานหรือภาคเหนือกัน เป็นส่วนใหญ่ ตามกรุงเทพฯ ตามสยามพารากอน ตามพัทยา ภูเก็ตทำไมไม่ไปกันบ้าง..."

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 1 : "จากที่สังเกตเรื่องผีปอบ วิธีที่จะไม่โดนผีปอบสิง คือ ขอให้รวย มีเงิน มีฐานะ มีอาชีพดี ๆ แต่งตัวดี เพราะผมไม่เคยเห็นคนรวย โดนกล่าวหาว่าเป็นปอบ เราจะไม่เคยได้ยินว่าข้าราชการเป็นปอบ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นปอบ เจ้าของร้านขายของเป็นปอบ

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 2 : แถวบ้านถ้ามีคนตายบ่อย ๆ มักจะโยนไปให้
 ปอบปรับผิด ปอบบ้ำอะไรอาทิตย์หนึ่งแตกไส้ 3 คน ถ้าปอบมันมีจริงมันคง
 จะบ่นว่า พวกเอ็งจะไม่ให้กระเพาะก้อยก่อนหรือ

("วัฒนธรรมชุปแป้งทอด": ตอนที่ 9 ผีหลอกวิญญาณหลอนย้อนแย้ง ออกอากาศ 28 ส.ค. 56)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น ปัญหาความเชื่อเรื่องผีที่คนไทยเชื่อมากเกินไปจน
 ใกล้เคียงกับแนบแน่นอยู่ในชีวิตประจำวันของผู้คนมากกว่าที่คุณคิด แต่ถ้าเชื่อเรื่องผีมากเกินไปคงจะเป็นเรื่อง
 ที่มึนงง ล้าหลัง เพราะว่าเราขอให้ไปขอพรผีทำให้สมหวังที่บางทีก็ไม่มีบทบาทต่อในความเป็นจริง
 ดังนั้น เรื่องผีไม่ใช่เชื่อไม่ได้ แต่อย่าเชื่อมากเกินไป ไม่งั้นจะกลายเป็นคนโง่ที่ต้องตั้งความหวังไว้กับสิ่ง
 ที่มองไม่เห็นและไม่มีอยู่จริง

2) แนวทางแก้ปัญหาความเชื่อเรื่องผีมากเกินไป

รายการโทรทัศน์ "วัฒนธรรมชุปแป้งทอด" ตอน ผีหลอกวิญญาณหลอนย้อน
 แย้ง นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่อง "เชื่อในเรื่องผี" มากไป รายการได้สัมภาษณ์
 นักวิชาการที่ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับ "ผี" ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ปัญหาความเชื่อเรื่องผีมากเกินไปเริ่มต้นด้วยสาเหตุเบา ๆ
 คือ มีคนจำนวนหนึ่งที่ไม่ได้รับการศึกษาวิทยาศาสตร์ หรือการศึกษาทั่ว ๆ ไป
 ที่มากพอ ทำให้ขาดความเข้าใจในหลักการวิทยาศาสตร์ที่มีอธิบายใน
 เหตุการณ์ใด ๆ เสมอ ทำให้คล้อยตามคนในสังคมนั้น ๆ ไปว่า สิ่งนั้นเป็น
 ปาฏิหาริย์ เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 1 : "จริง ๆ แล้ว ความกลัวตาย กลัวสิ่งที่มอง
 ไม่เห็น กลัวจนขาดสติ กลัวจนไร้เหตุผลนี้แหละ น่ากลัวกว่าผี ปีศาจ"

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 2 : "หารู้ไม่ คนที่น่ากลัวกว่าปอบ คือคนใน
 หมู่บ้านนั่นเองที่ทำให้หนึ่งชีวิตต้องลำบากเพราะความเชื่อ!"

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 3 : "ต้องให้ประชาชนทุกคนเรียน
 วิทยาศาสตร์เยอะ ๆ น่าจะให้กระทรวงศึกษาฯ จัดวิชาต่อต้านเรื่องม
 ายเข้าไปในหลักสูตรการเรียนการสอน ทำจะดีนะ"

("วัฒนธรรมชุปแป้งทอด": ตอนที่ 9 ผีหลอกวิญญาณหลอนย้อนแย้ง ออกอากาศ 28 ส.ค. 56)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น แนวทางแก้ปัญหาความเชื่อเรื่องผีมากเกินไปคือเราต้อง
 รู้จักสิ่งที่เราคิดว่าเกิดขึ้นที่ไม่รู้เหตุผล ที่ไม่ได้อธิบายด้วยวิทยาศาสตร์มันยังมีหลากหลายมากมายใน
 ชีวิตปัจจุบันของสังคม แต่มันก็ยังไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่ามันมีความสัมพันธ์กับผี ดังนั้น อย่าเชื่อในสิ่ง
 นี้มากเกินไปมิฉะนั้นจะทำให้มึนงงมากเกินไปในชีวิตประจำวัน นอกจากตัวเองไม่เชื่อเรื่องผีมาก
 เกินไปอยู่แล้ว ยังต้องหาวิธีการสอนให้คนอื่นไม่ทำอย่างนั้น ไม่เป็นคนมึนงงมากเกินไปอยู่ในสังคม
 ปัจจุบัน

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปโดยรวมได้ว่า รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” ได้วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาความเชื่อดังต่อไปนี้ ปัญหาการเชื่อหมอดูมากเกินไป คนไทยบางคนเชื่อคำพูดและคำแนะนำจากหมอดูมากเกินไป จนไม่เชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งทำให้แก้ปัญหาได้ไม่ตรงประเด็นเท่าที่ควร แนวทางแก้ปัญหาการเชื่อหมอดูมากเกินไป คนไทยไม่ควรยึดติดและมกมายเรื่องการดูดวงมากเกินไป ปัญหาความเชื่อเรื่องผีมากเกินไป การเชื่อเรื่องผีมากเกินไปจะเป็นเรื่องที่ยังงายและจะกลายเป็นคนโง่ที่หวังและเชื่อในสิ่งที่มองไม่เห็น และอาจจะทำร้ายคนอื่นด้วยความเชื่อที่ไม่เป็นจริงนี้ได้ แนวทางแก้ปัญหาความเชื่อเรื่องผีมากเกินไป อย่าเชื่อในสิ่งนี้มากเกินไป ให้นำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์มาอธิบายเรื่องผีให้ได้

4.4 ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับสังคม

สังคมของคนไทยสะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” เป็นสังคมที่มีหลากหลาย ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสังคมมีผูกพันใกล้ชิดกันมากขึ้น สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมากเมื่อเปรียบเทียบกับสมัยก่อน แต่ในเวลาเดียวกัน ปัญหาที่เกี่ยวกับสังคมก็เกิดขึ้น ตามไปด้วย ดังเนื้อเรื่องของรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” สะท้อนปัญหาที่เกี่ยวกับสังคมของคนไทยในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

4.4.1 วิทยาศาสตร์

1) ปัญหาการสอนวิทยาศาสตร์แบบไม่น่าสนใจ

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” ตอน วัฒนธรรมวิทยาศาสตร์ นำเสนอปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่องการสอนวิทยาศาสตร์แบบไม่น่าสนใจ รายการได้สัมภาษณ์คนที่เคยสอนนักเรียนที่เรียนวิทยาศาสตร์ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : วิทยาศาสตร์ก็เป็นศาสตร์ที่สำคัญมากสำหรับคนไทย เพราะศาสตร์นี้สามารถพิสูจน์ได้ พิสูจน์ความเชื่อได้ แต่สิ่งที่จะต้องเป็นที่น่าสนใจว่า ทำไมถึงได้ช้าในการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์เมืองไทยก็ต้องมีเหตุผลที่หนึ่งซึ่งขึ้นอยู่กับการสอนวิทยาศาสตร์แบบไม่น่าสนใจ

พิธีกร : คิดว่าอะไรคือปัญหาในการสอนวิทยาศาสตร์ในประเทศไทย

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : ไม่สนุกครับ เพราะว่าเรามองวิทยาศาสตร์เป็นวิชาเรียน แต่ความจริงวิทยาศาสตร์ เป็นเรื่องของชีวิต วัฒนธรรมชาติ รู้การเปลี่ยนแปลง เพราะว่าความสนุกเป็นจุดเริ่มต้นของการอยากเรียนรู้ทุกสิ่งทุกอย่าง

(“วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” : ตอนที่ 34 วัฒนธรรมวิทยาศาสตร์ ออกอากาศ 17 เม.ย .57)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็น ความสำคัญของครูผู้สอนที่มีส่วนสำคัญมากที่สุดที่ทำให้เด็กไทยรักวิทยาศาสตร์ ต้องเริ่มกระบวนการตั้งแต่เริ่มต้น ต้องมีกระบวนการพัฒนาครูวิทยาศาสตร์ในคณะครุศาสตร์ที่ดีขึ้น ทุกวันนี้คือครูมีทักษะการสอนอยู่ ครูพอรู้เนื้อหาอยู่ แต่วิธีการสอนวิทยาศาสตร์ไม่ค่อย สามารถเรียกความสนใจของนักเรียน ฉะนั้น ครูจะถูกฝึกให้เข้าใจว่า เวลาเด็กเรียนวิทยาศาสตร์ต้องใช้วิธีการสอนแบบน่าสนใจดึงดูดให้พวกเขารักการเรียนรู้อวิทยาศาสตร์

2) แนวทางแก้ปัญหาการสอนวิทยาศาสตร์แบบไม่น่าสนใจ

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบซิบทอด” ตอน เด็กเอ๋ย เด็กดี นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่องการสอนวิทยาศาสตร์แบบไม่น่าสนใจ รายการได้สัมภาษณ์คนที่เคยสอนนักเรียนที่เรียนวิทยาศาสตร์ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : เวลาสอนต้องรู้นักเรียนต้องการอะไร ชอบอะไรบ้าง อย่างเช่น ชอบความสนุกสนานและบันเทิง ชอบเป็นผู้สื่อสารมากกว่า ผู้รับสารชอบทดลอง ทำเอง เพื่อเรียนรู้ ต้องการที่จะรู้ในสิ่งที่คนอื่นไม่รู้ และต้องการจะรู้ให้มากกว่าในสิ่งที่เพื่อนรู้ ชอบเลียนแบบดารา ศิลปินคนเก่ง

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : “การสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้นักเรียน ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้นั้นจำเป็นต้องมีปัจจัยหลายประการ ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง คือ การสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยครูเองจะต้องเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น และหมั่นสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเองอย่างสม่ำเสมอด้วย”

(“วัฒนธรรมซุบซิบทอด” : ตอนที่ 50 เด็กเอ๋ย เด็กดีตอนที่ 50 ออกอากาศ : 6 มกราคม 59)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น เพราะหลาย ๆ คนคิดว่าเรียนวิทยาศาสตร์มันน่าเบื่อจังก้เลยไม่อยากมาเรียนอีกจนเรียนไม่ดี แต่ความจริงวิทยาศาสตร์มีจำนวนมากของสิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับมันที่เด็กนักเรียนไม่ได้พบเจอ ดังนั้น ปัญหาที่เกี่ยวกับการสอนวิทยาศาสตร์แบบไม่น่าสนใจ มันมีวิธีการแก้ไขจากวิธีการสอน สำนวความลับของวิทยาศาสตร์ด้วยความสนุก สร้างความรู้สึกของความสำเร็จของการค้นหาความจริงแต่ไม่บังคับวิธีการทำ การทำแบบนี้ดังกล่าวจะทำให้ให้นักเรียนสนใจในวิทยาศาสตร์ด้วยความจริงจัง

4.4.2 มื้อบ

1) ปัญหาการก่อมื้อบ

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบซิบทอด” ตอน มวลมหาประชามื้อบ นำเสนอปัญหาการก่อมื้อบ รายการได้สัมภาษณ์ผู้ชมที่ดูเหตุการณ์แบบนี้และมีความคิดเห็นหลายอย่างเกิดขึ้นโดยตัวพวกเขา ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ความจริงคนต้องยอมให้มีมือบ แล้วคนก็ควบคุมและดูแลจัดการเพื่อไม่ให้มันมีปัญหา อย่างเช่นเขาห้ามอะไรบ้าง ถ้าในทั่วโลกคือห้ามมีพื้นที่ที่จะมีความเสี่ยงกับประชาชนทั่วไปโดยรวม เช่น สถานีรถไฟห้ามสนามบินห้าม หรือทำเนียบรัฐบาล ทำเนียบขาว เพราะว่ากลัวว่าอันนี้คงจะเกิดความรุนแรง

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 1 : รู้สึกไม่ชอบการมีมือบนะครับ แล้วก็ป็นอันตรายมากด้วย

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 2 : รู้สึกว่ามันไม่คุ้มค่ากับชีวิตเราที่จะไปเสี่ยงกับตรงนั้น การต่อสู้ก็มีหลายวิธี

(“วัฒนธรรมชูปแบงทอด” : ตอนที่ 53 มวลมหาประชามือบ ออกอากาศ 27 มกราคม 59)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น ปัญหาการก่อกบฏจริง ๆ เป็นปัญหาที่ง่ายที่จะนำไปสู่ความรุนแรงระหว่างกลุ่มมือบกับรัฐบาล หรือสถาบันที่พวกเขาต่อต้าน บางทีใช้วิธีการก่อกบฏไปเรียกร้องสิทธิที่ กลุ่มมือบอยากได้ ไม่ใช่วิธีที่ดีสำหรับตัวเอง เพราะการทำเช่นนี้ไม่สามารถแก้ไข ปัญหาที่แท้จริง บางทีอาจจะเกิดความขัดแย้งที่รุนแรงขึ้น เกิดการบาดเจ็บที่ไม่จำเป็น

2) แนวทางแก้ปัญหการก่อกบฏ

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแบงทอด” ตอน มวลมหาประชามือบ นำเสนอแนวทางแก้ปัญหการก่อกบฏ รายการได้สัมภาษณ์ผู้ชมที่ดูเหตุการณ์แบบนี้และมีความคิดเห็นหลายอย่างเกิดขึ้นโดยตัวพวกเขา ดังตัวอย่าง

พิธีกร : การก่อกบฏยุ่งยากกว่าที่คิด ถ้าก่อกบฏเฉพาะแสดงแค่ความคิดเห็นของตัวเองไม่ใช่ความต้องการของคนกลุ่มใหญ่ก็คงเป็นไปได้ อย่างไรก็ตาม แนวทางแก้ปัญหการก่อกบฏก็คือทำให้คนที่อยากก่อกบฏรู้จักว่าสิ่งที่ต้องได้รับการแก้ไขสามารถใช้วิธีนี้ได้อย่างเดียวหรือเปล่า หรือว่ายังมีวิธีอื่น ๆ ที่ดีกว่านั้น

(“วัฒนธรรมชูปแบงทอด” : ตอนที่ 53 มวลมหาประชามือบ ออกอากาศ 27 มกราคม 59)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น การจัดตั้งมือบเพื่อแสดงความคิดเห็นของตัวเองได้ แต่ก็ต้องเป็นทำสิ่งที่มั่นใจความปลอดภัยไว้ก่อน นอกจากนี้ ยังต้องการให้คนก่อกบฏเข้าใจว่าการก่อกบฏไม่ใช่เป็นทางออกที่ดีที่จะแก้ไขความขัดแย้ง การก่อกบฏส่วนมากจะแก้ไขปัญหาที่แท้จริงไม่ได้ และยังส่งผลกระทบต่อผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องด้วย ดังนั้น การก่อกบฏเป็นวิธีการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ดีที่เราต้องเลิกใช้ในสังคมไทย

4.4.3 สังคมผู้สูงอายุ

1) ปัญหาสังคมผู้สูงอายุ

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” ตอน โสตกันเกิดเรา นำเสนอปัญหาการเพิ่มขึ้นของสังคมผู้สูงอายุในประเทศไทย รายการได้สัมภาษณ์คนที่วิเคราะห์ผลของการเป็นโสดที่ทำให้เกิดสังคมผู้สูงอายุที่ต้องอยู่คนเดียว ดังตัวอย่าง

พิธีกร : คือถ้าคนที่เป็นโสดมากขึ้น คนที่ไม่แต่งงานมากขึ้น ในทางประชากรมันเป็นความลำบากไหมครับ

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : คือถ้าทางประชากร ไม่แต่งงานนั้นแน่นอนว่าส่งผลต่อเรื่องของการเกิด ซึ่งพอไม่แต่งงานแล้วก็ไม่มีลูก ไม่มีลูกก็ไม่มีคนมาสืบทอดพันธุ์ ต่อไปในอนาคต คนในประเทศไทยก็จะลดลงแน่นอน ก็เกิดคำถามว่า ผู้สูงอายุเป็นคนโสด ใครจะไปดูแลเขา แล้วก็สังคมไทยจะช่วยเหลือดูแลได้อย่างไร

(“วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” : ตอนที่ 61 โสตกันเกิดเรา ออกอากาศ 23 มี.ค. 59)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น ปัญหาเกี่ยวกับสังคมผู้สูงอายุในสังคมไทยเริ่มร้ายแรงมากขึ้น เหตุผลหลักสำหรับปัญหาดังกล่าว คือหลายคนเลือกที่จะไม่แต่งงาน ไม่แต่งงานก็ไม่มีลูก ต่อไปในเวลาระยะยาวจึงทำให้เกิดปัญหาสังคมผู้สูงอายุที่มีจำนวนมากแต่ไม่มีลูกหลานดูแลเพราะเป็นผู้สูงอายุที่เป็นโสดจำนวนมาก

2) แนวทางแก้ปัญหาสังคมผู้สูงอายุ

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” ตอน โสตกันเกิดเรา นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาเรื่องสังคมผู้สูงอายุที่ขาดคนดูแล รายการได้สัมภาษณ์คนที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านนี้ พิธีกรก็สรุปให้เป็นแนวทางแก้ปัญหาเรื่องสังคมผู้สูงอายุ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ควรนั่งคุยกันว่าใครจะเป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุ พอรับหน้าที่ ต้องมีความเต็มใจ และความพร้อมซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ มีบ้านที่ดีพร้อม แต่ถ้าไม่มีสังคมที่ดี ก็ไม่มีประโยชน์ ผู้สูงอายุก็จะเหงา สภาพจิตใจไม่ดี อารมณ์ไม่ดี สภาพทางกายภาพจึงน่าจะมาทีหลัง สภาพสังคมและเศรษฐกิจต้องพร้อมก่อน

(“วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” : ตอนที่ 61 โสตกันเกิดเรา ออกอากาศ 23 มี.ค. 59)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น ถ้าอยากแก้ไขปัญหานี้หรือว่าหาแนวทางแก้ไข รัฐบาลต้องมีบทบาทที่เกี่ยวข้องด้วย ต้องจัดหาสถานที่หรือคนดูแลผู้สูงอายุซึ่งต้องเป็นคนที่เต็มใจทำงานดูแลผู้สูงอายุจึงจะแก้ปัญหาต่าง ๆ ของผู้สูงอายุได้ อีกทั้งทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องก็ควรร่วมกันดูแลผู้สูงอายุเหล่านี้ด้วย

4.4.4 ประชาธิปไตย

1) ปัญหาการขาดความเข้าใจในประชาธิปไตย

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูป้างทอด” ตอน พลเมืองอชิปไตย นำเสนอ ปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่องประชาธิปไตย รายการได้สัมภาษณ์คนที่สนใจเรื่องประชาธิปไตยในสังคมไทย ดัง ตัวอย่าง

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : ประชาธิปไตยไม่ใช่เกิดขึ้นง่าย ๆ ต้องค่อย ๆ เป็น ค่อย ๆ ไป จริง ๆ ถ้าเรารีบไปเข้าหา “ประชาธิปไตย” อาจจะได้ประชาธิปไตย แปลก ๆ คนก็จะมองว่าประชาธิปไตยก็เป็นสิ่งที่ไม่ดี ปัจจุบันระบบทุน นิยมจะใช้คำว่า “ประชาธิปไตย” เป็นเครื่องมือในการต่อรอง ผลประโยชน์โดยที่ประชาชนไม่รู้เลย เพราะไปยึดติดกับคำว่า “ประชาธิปไตย” มากจนเกินไป จนลืมคำว่า “การปกครอง”

(“วัฒนธรรมชูป้างทอด” : ตอนที่ 12 พลเมืองอชิปไตย วันที่ออกอากาศ 23 กันยายน 58)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น ปัญหาคนไทยขาดความเข้าใจในหลักการที่แท้จริงของ ประชาธิปไตย ก็เพราะว่าเรื่องนี้ไม่ใช่สิ่งที่เกิดได้ง่าย ๆ เนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองที่ซับซ้อน มาก รวมถึงทุกระดับของผลประโยชน์ ทั้งในชนชั้นสูง ชนชั้นกลางและชนชั้นต่ำ ดังนั้น ปัญหาการ ขาดความเข้าใจในประชาธิปไตยของเมืองไทยก็อยู่ในสังคมไทยตลอด ประเทศไทยถูกแบ่งเป็นกลุ่ม ไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียว ไม่ว่าจะกลุ่มไหนก็ตาม เกิดการแก่งแย่งชิงอำนาจกันโดยไม่เคยคิดว่าสิ่งที่ทำไป นั้นจะเกิดผลกระทบอะไรบ้างต่อตนเอง สุดท้ายไม่ว่าจะเป็นกลุ่มไหน ทุกกลุ่มทุกคนก็ตกเป็นเหยื่อ ของระบบทุนนิยมกันทั้งหมด

2) แนวทางแก้ปัญหาการขาดความเข้าใจในประชาธิปไตย

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูป้างทอด” ตอน พลเมืองอชิปไตย นำเสนอ แนวทางแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับเรื่องประชาธิปไตยเป็นปรากฏการณ์อยู่ในค่านิยมของคนไทย รายการได้ สัมภาษณ์คนที่ทำอาชีพที่มีมุมมองของเรื่องนี้ ดังตัวอย่าง

พิธีกร : การแก้ไขปัญหาของประเทศไทยนั้นไม่ใช่เรื่องยากเลย ถ้าประชาชนชาวไทยไม่ว่าจะเป็นกลุ่มไหนหรือสีใด หันหน้าเข้ามาพูดคุย กันเพื่อวางแผนการปกครองของประเทศให้ตรงตามความต้องการของ ประชาชนชาวไทย ให้ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยที่มีมา อย่างยาวนาน ไม่ใช่ไปลอกเลียนแบบการปกครองของประเทศทาง ตะวันตกและนำมาใช้กับประเทศไทย ยกตัวอย่างเช่น การที่เราจะเอา เสื้อผ้าแบรนด์เนมของต่างชาติมาสวมใส่ จริงอยู่ว่าเป็นของแบรนด์เนม แต่ตัวมันใหญ่เทอะทะ ไม่สมส่วน แต่ถ้าเราใช้ผ้าไทยไปที่ร้านตัดเสื้อให้ ช่างวัดตัวให้พอดีตัวตามที่เราต้องการ เราก็จะรู้สึกว่ามันพอดีกับตัวเรา เมื่อผู้คนพบเห็นก็จะนิยมชมชอบ ถึงแม้จะไม่ใช้แบรนด์เนมก็ตาม เพราะ

เสื้อผ้านั้นเรานำมาใช้เอง เพราะฉะนั้นการปกครองของประเทศของเรา

เราจะต้องเลือกเองและออกแบบเอง

(“วัฒนธรรมชูปแข็งทอด” : ตอนที่ 12 พลเมืองอธิปไตย วันที่ออกอากาศ 23 กันยายน 58)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น ถ้าตั้งหลักดี ๆ สังคมก็น่าจะลุกขึ้นเองได้แบบนี้ โดยที่ไม่ต้องมีคนช่วย ก็ต้องหาประชาธิปไตยแบบผสม เป็นระบบเดียวไม่ได้ การที่จะทำให้คนในสังคมได้เข้าใจเรื่องเสรีภาพ และประชาธิปไตยอย่างทั่วถึงก็ต้องใช้เวลาพอสมควร ถ้าว่ประเทศไทยอยู่ในช่วงสร้างอธิปไตยอยู่ ทุกคนเริ่มเข้าใจความต้องการของแต่ละฝ่าย แล้วอย่างนี้จะทำให้ประชาธิปไตยในอนาคตที่สังคมไทยยั่งยืนต่อไปได้ การทำให้คนไทยเกิดความเข้าใจในหลักการที่แท้จริงของประชาธิปไตยทำโดยเรียนรู้จากวิธีการของผู้อื่นแต่ต้องสร้างรูปแบบที่เหมาะสมกับตัวเอง

4.4.5 สื่อมวลชน

1) ปัญหาการไม่ทำหน้าที่สื่อมวลชนที่ดี

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแข็งทอด” ตอน ชุดคุยข่าว นำเสนอปัญหาการไม่ทำหน้าที่สื่อมวลชนที่ดี รายการได้สัมภาษณ์คนที่ทำงานด้านสื่อมวลชน ดังตัวอย่าง

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : การแทรกแซงโดยสังคม มันทำให้สื่อมวลชนไม่กล้าตั้งคำถามจริง ๆ สื่อที่ดีต้องตั้งคำถาม สิ่งมีคุณค่าที่ดำรงอยู่ เราก็มองความพยายามทำ เช่น การตั้งคำถามกับปัญหาสังคมเราจริง วิชาทศวรรษวิวัฒน์สังคมไทยในทุก ๆ เรื่อง เช่น การขึ้นรถเมล์การใช้บันไดเลื่อน เป็นต้น

(“วัฒนธรรมชูปแข็งทอด” : ตอนที่ 14 ชุดคุยข่าว วันที่ออกอากาศ 21 ตุลาคม 58)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น ปัญหาการไม่ทำหน้าที่สื่อมวลชนที่ดี ไม่ได้สะท้อนสิ่งที่ประชาชนต้องการจริง ๆ สื่อมวลชนไม่ได้ทำหน้าที่เป็นส่วนกลางที่ดีระหว่างคนกับข่าว ไม่ได้ทำหน้าที่ที่ดีพอสำหรับสื่อมวลชนวิธีการได้ข้อมูลหรือว่าความรู้ไม่มีความยุติธรรม ไม่สามารถตอบสนองปัญหาที่แท้จริงในสังคมได้ เนื่องจากถูกกั๊กกาย หรือถูกควบคุมโดยองค์กรที่มีอำนาจทางสังคม จึงทำให้สื่อมวลชนมีข้อจำกัดในการทำงาน จึงทำหน้าที่ของสื่อมวลชนได้ไม่ดีเท่าที่ควร

2) แนวทางแก้ปัญหาการไม่ทำหน้าที่สื่อมวลชนที่ดี

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแข็งทอด” ตอน ชุดคุยข่าว นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาการไม่ทำหน้าที่สื่อมวลชนที่ดี พิธีกรของรายการได้สรุปความคิดเห็นของคนทำงานด้านสื่อมวลชน ดังตัวอย่าง

พิธีกร 1 : เรากำลังอยู่ในยุคที่วัฒนธรรมการเสพข่าวมีความเข้มข้นมากที่สุด ข่าวกลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของเราตั้งแต่ตื่นจนกระทั่งเข้านอน ในบริบทเช่นนี้สื่อถูกคาดหวังว่าจะเป็นกระจกที่สะท้อนความจริงของสังคม ดังนั้น นักข่าวจึงต้องทำหน้าที่นำเสนอข่าวที่สำคัญที่อยู่ใกล้ชิดตัวเราให้แก่ประชาชนอย่างทันเวลา

พิธีกร 2 : ถ้าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยมีสำนึกว่าเราต้องการสื่อที่เป็นอิสระ แล้วก็ต้องการสื่อต่อให้ประชาชนในแง่ของการรู้แจ้ง ข้อมูลข่าวสารทำให้เกิดการตรวจสอบสังคมจริง ๆ

(“วัฒนธรรมชูปแข็งทอด” : ตอนที่ 14 ชุดคุยข่าว วันที่ออกอากาศ 21 ตุลาคม 58)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น แนวทางแก้ปัญหาการไม่ทำหน้าที่สื่อมวลชนที่ดี คือ ต้องมีการจัดการข้อมูลข่าวสารที่ดี ถ้าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยมีสำนึก เราต้องการสื่อที่เป็นอิสระ เราต้องการสื่อที่ดีต่อประชาชนในแง่ของการจะให้เกิดความรู้แจ้ง ข้อมูลข่าวสารทำให้เกิดการตรวจสอบของสังคมจริง ๆ อย่างนี้จึงสามารถให้สื่อมวลชนทำบทบาทดีกว่าตอนนี้ได้

4.4.6 หนี้สิน

1) ปัญหาหนี้สิน

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแข็งทอด” ตอน เป็นหนี้ท่วมหัว เอาตัวให้รอด นำเสนอปัญหา หนี้สินของคนไทย รายการได้สัมภาษณ์คนที่มีหนี้ที่ยังใช้ไม่หมด และพวกเขาได้ให้มุมมองของพวกเขาเอง ดังตัวอย่าง

พิธีกร : รู้สึกอย่างไรที่เป็นหนี้

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 1 : เหมือนว่ามีอะไรติดค้างอยู่ในใจ อยากใช้หนี้ให้หมด

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 2 : ฉันเป็นหนี้ก็เหมือนว่าเราทำอะไรก็ไม่สะดวก

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ 3 : ก็ต้องหาเงิน ถ้าช่วงไหนหาไม่ได้เราก็ท้อแท้

นิดนึง แต่เราก็ต้องพยายามทำให้ได้ เพราะต้องส่งลูกเรียนอีก

(“วัฒนธรรมชูปแข็งทอด” : ตอนที่ 16 เป็นหนี้ท่วมหัว เอาตัวให้รอด วันที่ออกอากาศ : 18 พฤศจิกายน 58)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น หนี้เป็นปัญหาหนึ่งอยู่ในชีวิตประจำวันของประชาชนไทย ถ้าใครมีหนี้ก็คงรู้สึกทำอะไรก็ยังไม่สามารถที่จะได้รับการผ่อนคลายที่แท้จริง ตลอดเวลาจะผูกพันตามเรื่องนี้ด้วย เป็นภาระและเป็นความรับผิดชอบของคนเป็นหนี้ที่ต้องใช้หนี้ให้หมด ซึ่งส่งผลให้คนเป็นหนี้รู้สึกเหนื่อยและท้อแท้อยู่บ้างแต่ก็ต้องพยายามทำงานมาหาเงินใช้หนี้ต่อไป เพราะมีความจำเป็นในชีวิตที่หลากหลาย เช่น การส่งลูกเรียนหนังสือ เป็นต้น

2) แนวทางแก้ปัญหาหนี้สิน

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแข็งทอด” ตอน เป็นหนี้ท่วมหัว เอาตัวให้รอด นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาหนี้สินของคนไทย รายการได้สัมภาษณ์คนที่เป็นผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการที่ศึกษาเรื่องนี้ และให้พวกเขาให้มุมมองของพวกเขาเอง ดังตัวอย่าง

พิธีกร : เหตุแห่งการเป็นหนี้มาจากการใช้จ่ายเงินมากกว่า

รายได้ จึงต้องแก้ที่ต้นเหตุคือใช้จ่ายเงินให้น้อยกว่ารายได้ ซึ่งมีทางเลือกให้ปฏิบัติดังนี้ วิธีแรก เพิ่มรายได้ให้มากกว่ารายจ่าย โดยหาอาชีพเสริมที่

สุจริต ทำงานให้มากขึ้นแต่ต้องไม่เป็นผลเสียต่อสุขภาพ เพื่อให้มีรายได้มากกว่ารายจ่าย วิธีที่สอง ลดรายจ่ายลง โดยพยายามตัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นออก ความจริงแล้วการดูแลรักษาร่างกายให้มีสุขภาพดี ให้ชีวิตมีความสุขไม่ต้องใช้เงินมากก็ได้ การใช้เงินฟุ่มเฟือยบริโภคส่วนเกิน ความจำเป็น อาจเป็นผลเสียต่อสุขภาพ ไม่ว่าจะรับประทานอาหารเครื่องดื่มที่เห็นแก่ความเอร็ดอร่อยมากกว่าคุณค่าของอาหาร การเที่ยวเตร่สนุกสนานในยามวิกาล การมีชีวิตความเป็นอยู่ที่สะดวกสบายสารพัดอย่าง จนไม่ได้ออกกำลังกาย ล้วนเป็นผลเสียต่อสุขภาพ

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 16 เป็นหนี้ท่วมหัว เอาตัวให้รอด วันที่ออกอากาศ 18 พฤศจิกายน 58)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น แนวทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับหนี้สิน หากถือเอาชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายแล้ว เราสามารถลดค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนได้มาก จนพาดานรายจ่ายต่ำกว่ารายได้ ก็จะสามารถหนี้ไปได้เช่นกัน แต่วิธีการดังกล่าวจะต้องมีวินัยในการใช้ชีวิต ไม่ตามใจกิเลส แต่ถ้าสำหรับคน ๆ หนึ่ง ยังเพ็งคิดที่จะยืมเงิน ลองทำแผนดูก่อนจะเอาเงินมาทำอะไร มีเงินกลับคืนได้อย่างไร แล้วไปธนาคารไปขอกู้ กู้ในระบบ ทั้งนี้จะได้ปรับปรุงชีวิตได้ดีขึ้น

4.4.7 ความยากจน

1) ปัญหาความยากจน

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน เพราะยากจนจึงเจ็บปวด นำเสนอปัญหา ความยากจนของคนไทย รายการได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการที่ศึกษาเรื่องนี้ และคนธรรมดาที่มีความคิดเกี่ยวกับเรื่องความยากจน ดังตัวอย่าง

พิธีกร : ในตอนนี้ คนจนมีอยู่ได้เส้นของความยากจนในประเทศไทย มี ถึงประมาณ 7 ล้านคน

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : ความยากจนของเราก็อยู่ที่ประมาณ 2,800 ถึง 2,900 บาทต่อเดือน ใครที่จนกว่านั้น ที่ได้รายได้ต่อหัวน้อยกว่านั้นก็คือคนจน ฉันทึกคิดว่าถ้าครอบครัวไหนมีประมาณสามคนรายได้รวมกันต่ำกว่า 10,000 ก็จัดว่าเป็นคนจน ไม่สามารถจะเลี้ยงชีพได้ไม่สามารถจะเลี้ยงครอบครัวได้

พิธีกร : ถ้าหากประชาชนว่างงานก็ไม่มีรายได้เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่าย คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ไม่เท่าเทียมกับคนอื่น ๆ และความยากจนยังก่อให้เกิดปัญหาความไม่มั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ ทั้งเป็นปัญหาสังคม เช่น อาชญากรรมและยังครอบคลุมถึงขาดโอกาสทางการศึกษา การรักษาพยาบาล การไร้ซึ่งอำนาจและส่งผลทางด้านสุขภาพจิตของบุคคลทำให้เกิดความท้อแท้สิ้นหวังต่าง ๆ ตามมา

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 17 เพราะยากจนจึงเจ็บปวด วันที่ออกอากาศ 25 พฤศจิกายน 58)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น ปัญหาความยากจนเป็นปัญหาที่ใหญ่สำหรับสังคมไทย เพราะว่าถ้าคนจนอยู่ใต้เส้นของยากจนในประเทศไทยยิ่งเยอะ การพัฒนาของสังคมทั้งหมดจะถูกจำกัดเป็นอย่างมาก เพราะว่ารัฐบาลต้องมีวิธีการที่ดีไปจัดการความยากลำบากกับคนพวกนี้ ยังมีคนยากจนในประเทศไทยมาก เศรษฐกิจของเมืองไทยยิ่งแย่ และหากรายได้ของครอบครัวมีน้อย รายได้ที่คนในครอบครัวได้มาไม่เพียงพอต่อการนำรายได้มาเลี้ยงคนในครอบครัว ความลำบากในชีวิตของคนทั้งครอบครัวก็จะเกิดขึ้นตามมา ความยากจนจึงเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมไทยที่ต้องได้รับการแก้ไข

2) แนวทางแก้ปัญหาความยากจน

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมซุบซิบแสบทวด” ตอน เพราะยากจนจึงเจ็บปวด นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาความยากจนของคนไทย รายการได้สัมภาษณ์คนที่ เป็นผู้เชี่ยวชาญนักวิชาการที่ศึกษาเรื่องนี้และคนธรรมดาที่มีความคิดเกี่ยวกับเรื่องความยากจน ดังตัวอย่าง

พิธีกร 1 : ถ้าให้ปลาแก่คนจน เขาจะมีปลากินแค่เพียงวันเดียว แต่ถ้าสอนวิธีจับปลาให้เขา เขาจะมีปลากินตลอดชีวิต นิทานโบราณว่า ด้วยปลากับความจน

พิธีกร 2 : พอมีความทุกข์ยากแบบนี้แล้ว ผมยิ่งรู้สึกว่าคุณเราต้องร่วมมือ แบ่งปันที่ให้ผู้ที่มีน้อยกว่า แต่โลกแห่งความจริงจริงก็มีความซับซ้อนกว่านี้อีก

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : รัฐบาลสามารถส่งเสริมและริเริ่มการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการโดยชุมชน กองทุนประกันการว่างงานและขยายขอบเขตการประกันสังคมให้ครอบคลุมแรงงานนอกระบบ ส่งเสริมและยกระดับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจชุมชนซึ่งมีผลกระทบในเชิงบวกเกี่ยวกับการระดมเงินออมภายในชุมชน เนื่องจากคนจนมีอาชีพการงานที่มั่นคง ซึ่งเป็นตัวชีวิตพลังรากฐานของสังคมที่เข้มแข็ง เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และครอบคลุมถึงคนทุกส่วนในสังคม

(“วัฒนธรรมซุบซิบแสบทวด” : ตอนที่ 17 เพราะยากจนจึงเจ็บปวด วันที่ออกอากาศ 25 พฤศจิกายน 58)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น แนวทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับความยากจนว่าทางออกของความยากจนคือต้องสอนให้คนที่อยู่ใต้เส้นของยากจนในประเทศไทยรู้ว่า วิธีที่หาเงินได้มาเลี้ยงชีพได้เลี้ยงครอบครัวได้มีหลายวิธี นอกจากนี้ ปัญหาความยากจนเป็นปัญหาระดับชาติที่ต้องการความช่วยเหลือซึ่งรัฐบาลจะต้องให้ความสำคัญเข้ามาแก้ไขในส่วนองเศรษฐกิจและสังคม เช่น ให้การศึกษา เพราะการศึกษาจะช่วยให้ประชาชนมีความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพที่มีความก้าวหน้า ส่งเสริมในเรื่องของสุขภาพอนามัยและให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนสร้างอาชีพที่มั่นคงให้แก่ประชาชน เนื่องจากสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยพื้นฐาน

4.4.8 การลงทุน

1) ปัญหาความผิดพลาดของการลงทุน

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน มนุษย์หุ่น นำเสนอปัญหาความผิดพลาดของการลงทุน รายการได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการที่ศึกษาการลงทุนกับการเล่นหุ้นและคนที่มีความคิดเกี่ยวกับเรื่องการเล่นหุ้น ดังตัวอย่าง

พิธีกร : มาเล่นหุ้นมีผลเสียอะไรบ้างมั๊ยครับ

ผู้ที่รับสัมภาษณ์ : เข้ามาด้วยความเข้าใจไม่เต็มที่หรือเข้าใจผิด ๆ ใด ๆ ก็บอกว่าลงทุนในหุ้นทั้งนั้นเลย ช่างตัดเสื้อ แม่ค้าขาย อะไรอย่างเนี้ยอันนั้นเป็นเรื่องอันตรายอะ เค้าไม่ควรที่พูดถึงเรื่องการลงทุนอย่างลึกซึ้งด้วยตนเอง แต่จริง ๆ การลงทุนมีความเสี่ยง ก็อาจจะเจ็บตัวไป

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 59 มนุษย์หุ่น วันที่ออกอากาศ 9 มีนาคม 59)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น ในสังคมไทยมีหลาย ๆ คนแสวงหาเงินได้รวดเร็วเพื่อนำเข้ามาในตลาดหุ้นอยากได้เงินจากการเล่นหุ้น แต่จริง ๆ ถ้าไม่รู้จักตลาดหุ้นอย่างเพียงพอ ไม่มีความสามารถ และความรู้ในด้านนี้ สุ่มสี่สุ่มห้าเข้าไปตลาดหุ้น ในท้ายที่สุดมันอาจจะสูญเสียเงิน

2) แนวทางแก้ปัญหาความผิดพลาดของการลงทุน

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ตอน มนุษย์หุ่น นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาความผิดพลาดของการลงทุน รายการได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการที่ศึกษาการลงทุนกับการเล่นหุ้น ดังตัวอย่าง

พิธีกร 1 : คนที่เข้าลงทุนในตลาดนั้นมีหลายคนที่เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงในธุรกิจด้านอื่น ๆ เหตุนี้เองทำให้พวกเขามีความมั่นใจสูงและคิดว่าพวกเขาไม่มีทางที่จะล้มเหลว ความมั่นใจเช่นนี้กลายเป็นข้อเสียสำหรับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ เพราะพวกเขาไม่เชื่อว่าลงทุนผิดพลาดและควรต้องหยุดการลงทุนที่ขาดทุน และเช่นกันไม่ว่าคุณจะเป็นใคร มาจากไหน นั้นไม่เกี่ยวข้องกับตลาด รวมถึงปริญญา ประกาศนียบัตร ความสามารถในการจูงใจ หรือ ความรอบรู้เชิงธุรกิจไม่สามารถเปลี่ยนแนวโน้มตลาด เวลาที่คุณคาดการณ์ผิด

พิธีกร 2 : ห้ามหลงไหลในหุ้นเด็ดขาด เพราะมันจะให้บทเรียนที่สาหัสแก่คุณ

(“วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” : ตอนที่ 59 มนุษย์หุ่น วันที่ออกอากาศ 9 มีนาคม 59)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็น ถ้าอยากเป็นนักลงทุนหุ้นหรือว่าอยากเข้ามาตลาดหุ้นต้องเริ่มจากการวิเคราะห์ก่อน ดูบริษัทให้มันคงและพื้นฐานดี แล้วก็พยายามกระจายความเสี่ยงหาความรู้ให้เยอะ ต้องรู้ว่าช่วงนี้ไม่ใช่ช่วงง่าย ๆ ของตลาดหุ้นแล้ว บางทีก็ต้องมาเรียนวิธีด้วย แล้วก็

นอกจากตลาดหุ้นแล้วมีการลงทุนอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับพนักงานทั่วไปอีก อย่างเช่น อสังหาริมทรัพย์ ก็มีกองทุนรวม มีคนดูแลจัดการให้ นั่นก็เป็นทางเลือกที่ดีสำหรับบุคคลทั่วไป เมื่อแก้ปัญหาด้วยการหาความรู้เรื่องการลงทุนแล้ว ปัญหาความผิดพลาดจากการลงทุนก็จะลดลง

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปโดยรวมได้ว่า รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะเป้งทอด” ได้วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับสังคม ดังต่อไปนี้ ปัญหาการสอนวิทยาศาสตร์แบบไม่น่าสนใจ คือ ครูมีทักษะการสอน ครูพอรู้เนื้อหา แต่วิธีการสอนวิทยาศาสตร์ไม่สามารถเรียกความสนใจของนักเรียนได้ แนวทางแก้ปัญหาการสอนวิทยาศาสตร์แบบไม่น่าสนใจ คือ การแก้ไขด้วยวิธีการสอนที่สนุก สร้างความรู้สึกของความสำเร็จในการค้นหาความจริง ปัญหาการก่อกบฏ คือ การรวมกลุ่มในลักษณะมีอบนำไปสู่ความรุนแรงระหว่างมีอบกับรัฐบาลหรือสถาบันที่พวกเขาต่อต้านได้ แนวทางแก้ปัญหาการก่อกบฏ คือ ทำให้คนที่ก่อกบฏหาแนวทางอื่นมาแก้ปัญหาความขัดแย้ง ปัญหาสังคมผู้สูงอายุ คือ คนสูงอายุที่เป็นโสดไม่มีลูกหลานดูแลกำลังเพิ่มขึ้นมากในสังคมไทย แนวทางแก้ปัญหาสังคมผู้สูงอายุ คือ รัฐบาลและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันดูแลผู้สูงอายุที่กำลังเพิ่มขึ้นด้วย ปัญหาการขาดความเข้าใจในประชาธิปไตย คือ คนไทยส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจในประชาธิปไตยอย่างแท้จริง และนำประชาธิปไตยไปใช้ในด้านผลประโยชน์ของบางกลุ่มมากกว่าประชาชนทั้งประเทศ แนวทางแก้ปัญหาการขาดความเข้าใจในประชาธิปไตย คือ การทำให้คนไทยเกิดความเข้าใจในหลักการที่แท้จริงของประชาธิปไตยทำโดยเรียนรู้จากวิธีการของประเทศอื่นแต่ต้องสร้างรูปแบบที่เหมาะสมกับประเทศไทย ปัญหาการไม่ทำหน้าที่สื่อมวลชนที่ดี คือ สื่อมวลชนไม่ได้ทำหน้าที่เป็นส่วนกลางที่ตีระหว่างคนกับข่าว แต่ทำหน้าที่เพื่อคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น แนวทางแก้ปัญหาการไม่ทำหน้าที่สื่อมวลชนที่ดี คือ สื่อมวลชนต้องทำหน้าที่ของตนได้อย่างอิสระ เสนอความรู้และข้อเท็จจริงต่อประชาชนได้อย่างถูกต้อง ปัญหาหนี้สิน คือ คนไทยบางคนมีหนี้สินจนตนเองรู้สึกเหนื่อยและท้อแท้ต่อการดำเนินชีวิต แนวทางแก้ปัญหาหนี้สิน คือ ควรแก้ไขที่ต้นเหตุของการเป็นหนี้แล้วแก้ที่ต้นเหตุ เพิ่มรายได้และลดรายจ่าย ไม่ใช่จ่ายฟุ่มเฟือย ปัญหาความยากจน คือ สังคมไทยมีประชากรที่มีฐานะยากจนเป็นจำนวนมาก แนวทางแก้ปัญหาความยากจน คือ สร้างอาชีพให้คนมีฐานะยากจน เลี้ยงชีพและครอบครัวได้ ปัญหาความผิดพลาดของการลงทุน คือ คนไทยบางคนไม่มีความรู้เรื่องตลาดหุ้นอย่างเพียงพอ จนเกิดความผิดพลาด สูญเสียเงินไปในการเล่นหุ้น แนวทางแก้ปัญหาความผิดพลาดของการลงทุน คือ ผู้เล่นหุ้นต้องแสวงหาความรู้ด้านการลงทุนก่อนตัดสินใจนำเงินมาลงทุน

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปได้ว่า ผลการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาสังคมจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะเป้งทอด” ผู้วิจัยได้พบว่า รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะเป้งทอด” ได้วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาสังคม ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ ด้านปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาวิถีชีวิตของคนไทย ด้านปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาค่านิยม ด้านปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาความเชื่อ และด้านปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับสังคม ปัญหาทุกอย่าง

แก้ไขได้ ถ้าเรารู้จักรักษาศีล ทำสมาธิ แล้วจะเกิดปัญญา จากนั้นก็ระลึกบุญคุณพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ธรรมชาติสรรพสิ่งต่าง ๆ ในโลกรอบตัวเราและขยายวงกว้างออกไป รวมทั้งแผ่ความรักความเมตตา รู้จักให้อภัยตนเองและผู้อื่น สรุปได้ว่า ปัญหาสังคมเกิดจากตัวเรา แก้ปัญหาสังคมต้องแก้จากตัวเรา จากนั้นก็รอบ ๆ ตัวเรา แล้วมันจะค่อย ๆ ขยายออกไปเอง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง วิถีชีวิตของคนไทยจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์วิถีชีวิตของคนไทยจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” และเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาสังคม ผู้วิจัยได้ศึกษารายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ.2556 ถึง วันที่ 6 เมษายน พ.ศ.2559 ซึ่งดำเนินการวิจัยและเขียนรายงานการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis) มีผลสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง วิถีชีวิตของคนไทยจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ผลการวิจัยพบว่า รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” มีเนื้อเรื่องที่สะท้อนภาพวิถีชีวิตของคนไทย ค่านิยมของคนไทย ความเชื่อของคนไทย วัฒนธรรมของคนไทย และประเพณีของคนไทย สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

5.1.1 การวิเคราะห์วิถีชีวิตของคนไทยจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด”

ผลการศึกษาวเคราะห์วิถีชีวิตของคนไทยจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ผู้วิจัยได้พบว่า รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ได้วิเคราะห์วิถีชีวิตของคนไทยทั้งหมด 10 ด้าน ดังต่อไปนี้

5.1.1.1 วิถีชีวิตของคนไทย

สะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” เป็นชีวิตที่มีหลายรูปแบบ มีชีวิตชีวา สนุกสนาน ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับมนุษย์กลายเป็นเรื่องซับซ้อนมากขึ้น เพราะว่ามีเทคโนโลยีสร้างความผูกพันคนระหว่างทั่วโลก ในขณะเดียวกัน ข้อจำกัดของการสื่อสารก็ค่อย ๆ น้อยลง วิถีชีวิตของคนไทยกลายเป็นวิถีชีวิตที่หลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น ดังเนื้อเรื่องของรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแป้งทอด” ที่สะท้อนวิถีชีวิตของคนไทยในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ที่อยู่อาศัย ชีวิตความเป็นอยู่ประจำวัน ครอบครัว การเดินทาง วิธีการสื่อสารสมัยใหม่ การเลี้ยงสัตว์ ความบันเทิง สุขภาพ การประกอบอาชีพ และสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

ด้านที่อยู่อาศัย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) การอยู่ร่วมกันของคนไทยกับชาวต่างชาติ เมืองไทยโดยเฉพาะที่กรุงเทพฯ เป็นสถานที่ที่มีคนหลายเชื้อชาติพักอาศัยกัน 2) ความหมายของบ้านที่เปลี่ยนแปลงไป ความสัมพันธ์ของคนในบ้านมีการเปลี่ยนแปลงไป กลายเป็นเวลาส่วนใหญ่จะอยู่ลำพังคนเดียว สื่อสารกับตนเองมีความสามารถในการจัดการชีวิตส่วนตัวของ

ตนเองได้ ความหมายของบ้านจึงเปลี่ยนแปลงไปทั้งรูปร่างลักษณะของบ้านและความสัมพันธ์ของคนในบ้าน

ด้านชีวิตความเป็นอยู่ประจำวัน แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) แนวคิดของชีวิต การไปห้างสรรพสินค้าในครั้งหนึ่ง คนไทยสามารถทำธุระหลายอย่างเสร็จพร้อมกันในสถานที่แห่งเดียว จึงเป็นความสะดวกสบายและทำให้คนไทยใช้ชีวิตได้ง่ายขึ้น และคนไทยยุคใหม่ตระหนักว่า แม้ว่าความขยันจะเป็นแนวคิดสำคัญของการใช้ชีวิต แต่ความขยันต้องเท่ากับความอดทนของตัวเอง แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ชีวิตคนไทยกลุ่มที่เรียกว่า Generation Walk มีความแตกต่างกันมากกับคนไทยในอดีต จุดมุ่งหมายของชีวิตก็เปลี่ยนแปลงไป คือ ไม่อยากแต่งงาน ไม่มีความต้องการซื้อบ้าน ซื้อรถ 2) วิถีชีวิตของชนชั้นกลางในปัจจุบัน วิถีชีวิตของคนไทยชนชั้นกลางเป็นวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปตาม การเปลี่ยนแปลงของสังคมมากที่สุด ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงด้านความคิดในทางที่ดีต่อตนเอง บุคคลอื่น และสังคมนอกข้าง

ด้านครอบครัว แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ลักษณะของครอบครัว สมัยก่อนครอบครัวคนไทยประกอบด้วยพ่อแม่ลูก แต่เมื่อสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป ครอบครัวอีกแบบหนึ่งก็เกิดขึ้น คือ สมาชิกในครอบครัวประกอบด้วยคนเพศเดียวกันอยู่ด้วยกัน เป็นจำนวนมากขึ้น 2) สมาชิกในครอบครัว ไม่ได้จำกัดว่าต้องเป็นผู้หญิงกับผู้ชายเท่านั้น คู่รักผู้ชายกับผู้ชาย คู่รักผู้หญิงกับผู้หญิง อีกทั้งคู่รักผู้ชายผู้หญิง นิยมอยู่กัน 2 คน ไม่นิยมมีลูกมาเป็นสมาชิกใหม่ในครอบครัว หรือนิยมมีลูกข้าง

ด้านการเดินทาง แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) การใช้รถยนต์ส่วนตัว แม้ว่ามียุทธขนส่งสาธารณะอยู่ แต่คนไทยส่วนมากชอบใช้รถยนต์ส่วนตัวมากกว่ารถสาธารณะ เพราะว่าการขนส่งสาธารณะของเมืองไทยยังไม่สะดวกเท่าที่ควร 2) การใช้รถจักรยาน การขี่รถจักรยานมีข้อดีในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ไม่ต้องใช้น้ำมันแล้วก็ช่วยให้ร่างกายดีขึ้น การเดินทางด้วยรถจักรยานจึงเป็นทางเลือกใหม่ของคนไทย 3) การเดิน ถ้าระยะทางไม่ไกลมากก็นิยมใช้ขาเดินไป ไม่ต้องเสียค่ารถและไม่เสียเวลาติดอยู่บนถนนด้วย

ด้านวิธีการสื่อสารสมัยใหม่ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) การใช้อินเทอร์เน็ต คนไทยให้ความสำคัญและใช้อินเทอร์เน็ตในชีวิตประจำวันมากขึ้น อินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่มีความหมาย ช่วยเปิดโลก เปิดความคิด เปิดมุมมองใหม่ ๆ ให้กับผู้ใช้งาน 2) การเล่นเกมในโทรศัพท์มือถือ ปัจจุบันนี้ คนไทยส่วนใหญ่สามารถเล่นเกมได้แทบได้ที่มีโทรศัพท์มือถือ เพราะเหตุนี้ โทรศัพท์มือถือจนกลายเป็นสื่อที่สะดวกที่สุดในการเล่นเกมน

ด้านการเลี้ยงสัตว์ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) การเลี้ยงแมว แมวเป็นสัตว์ที่คนชื่นชอบมากในเมืองไทยจนกลายเป็นปรากฏการณ์แบบใหม่เกิดขึ้นตามความนิยมนี้ คนชอบแมว รู้สึกว่าถ้าอยู่ใกล้ชิดแมว เจอแมวน่ารักก็จะมีความสุขมาก เลี้ยงแมวง่ายกว่าเลี้ยงสัตว์อื่น ไม่ร้องไม่เห่า

อยู่นิ่ง ๆ แล้วก็ชอบสะอาดไม่ต้องมีสถานที่กว้าง ไม่ต้องพาแมวออกไปข้างนอก 2) การเลี้ยงหมา คนไทยส่วนใหญ่ถือว่าหมาเป็นสัตว์ซื่อสัตย์ เป็นสัตว์ใกล้ชิดกับมนุษย์มากที่สุด เป็นเพื่อนสนิทเป็นสมาชิกครอบครัวสำหรับมนุษย์เรา เวลาหมามีความสุขแล้วก็แสดงออกอย่างชัดเจนจะทำให้เจ้าของมีความสุขไปกับเขาด้วย

ด้านความบันเทิง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) การท่องเที่ยว ท่องเที่ยวในมุมมองของคนไทยปัจจุบันนี้ ส่วนใหญ่อยากไปเที่ยวเพื่อผ่อนคลายจิตใจและร่างกายท่องเที่ยวเพื่อค้นหาความหมายที่ซ่อนอยู่ภายใต้การเดินทาง 2) การเล่นเกม การเล่นเกมไม่ได้เป็นแค่งานอดิเรกแต่กลายเป็นอาชีพได้

ด้านสุขภาพ แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) แนวคิดของสุขภาพ คนไทยมีแนวคิดว่าความอ้วนเป็นสิ่งที่น่ากลัวมากต่อร่างกาย ถือว่าโรคอ้วนเป็นหนึ่งในศัตรูของสุขภาพ 2) วิถีดูแลสุขภาพ การลดความอ้วนมีวิธีการที่หลากหลาย ทั้งด้านการกินที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ ทั้งด้านการออกกำลังกาย และสื่อมวลชนก็มีบทบาทที่สำคัญต่อการลดความอ้วนด้วย เช่น นำเสนอกิจกรรมการแข่งขันลดความอ้วน เป็นต้น

ด้านการประกอบอาชีพ แบ่งเป็น 7 ส่วน ได้แก่ 1) อาชีพพนักงานสาวโรงงาน ชีวิตในโรงงานทำงานตั้งแต่เช้าจนถึงตอนเย็น ชีวิตนอกโรงงานเวลาคงไม่เหลือเท่าไร แต่ถึงที่สุดพวกเขาก็เชื่อมโยงกับคนอื่น ๆ ในสังคม เพราะว่า ถ้าไม่มีสาวโรงงาน เราคงจะไม่มีของกินของใช้ได้อย่างสะดวกแบบนี้ 2) อาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้าง อาชีพมอเตอร์ไซค์รับจ้างของคนไทยเป็นอาชีพที่คนเราใช้ทุกวันขาดไม่ได้ ถ้าเจอปัญหาอุบัติเหตุ มอเตอร์ไซค์จะคงวิ่งเร็วมากที่สุดถึงจุดมุ่งหมายปลายทางแม้ว่าการที่นั่งมอเตอร์ไซค์อันตรายมากหน่อย แต่ก็ยังถือว่าเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในวิธีการเดินทาง 3) อาชีพหมอ หมอเป็นอาชีพต้องอาศัยทั้งความรู้ ประสบการณ์และสัญชาตญาณมาช่วยในการตัดสินใจ และวินิจฉัยผู้ป่วย 4) อาชีพนักข่าว นักข่าวเป็นตัวแทนของประชาชนทั่วไป ในอนาคตของสังคมไทยจะเปลี่ยนไปอย่างเสรีนิยมมากขึ้น และเปิดกว้างมากขึ้น นักข่าวต้องนำเสนอข่าวตามความจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางสังคม 5) อาชีพหมอดู ไม่ว่าจะสังคมไทย อยู่ในสมัยไหนอาชีพหมอดูก็มีความจำเป็นอยู่เสมอ ถึงแม้สังคมไทยจะพัฒนาและก้าวหน้าไปอย่างมาก แต่คนไทยยังคงเชื่อหมอดูเป็นอย่างมาก จึงทำให้อาชีพหมอดูได้รับความนิยมมากในสังคมไทย 6) อาชีพขานา อาชีพขานาถือว่าเป็นอาชีพหลักของสังคมไทย ถ้าไม่มีขานา ประเทศไทยก็จะไม่สามารถพัฒนาอีกต่อไป เพราะการเกษตรเป็นรากฐานของประเทศไทย ขานาไทยในปัจจุบันก็พัฒนาตนเองโดยนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำนามากขึ้น 7) อาชีพพริตตี้ อาชีพพริตตี้ทำให้คุณไทยยุคใหม่รู้สึกว่าการหาเงินได้ เลี้ยงครอบครัวได้ เป็นความสามารถประเภทหนึ่งของคนเราเอง

ด้านสิ่งแวดล้อม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) วิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อม สังคมไทยพบกับ วิกฤตการณ์ทางสิ่งแวดล้อมมากขึ้นทุกวัน แต่การจัดการขยะยังไม่สามารถจัดการได้

ดีเท่าที่ควร ทำให้มีขยะเกิดขึ้นมากมายทุกวัน ขยะจึงกลายเป็นปัญหา 2) สิ่งก่อสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น ตึกอาคารประเภทเดียวกันที่มีสถาปัตยกรรมรูปร่างคล้ายกันได้กลายเป็นประเพณีการก่อสร้างที่ สืบทอดกันมาในสังคมไทย ไม่ว่าจะออกแบบการก่อสร้างถึงยุคสมัยไหนก็ตาม และมันไม่ได้เปลี่ยนไปตาม กาลเวลา จนกลายเป็นมรดกวัฒนธรรมชนิดหนึ่งอยู่ในสังคมไทย เพื่อให้คนทั่วไปมองเห็นและรู้ทันที่ว่า เป็นสถานที่แห่งใดใช้ประโยชน์ด้านใด เพื่อให้ง่ายต่อการสร้างความเข้าใจในการใช้ประโยชน์ของ สถานที่แห่งนั้นในสังคมไทย

5.1.1.2 ค่านิยมของคนไทย

ค่านิยมของคนไทยสะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูป แปะงทอด” มีหลายด้าน ได้แก่ 1) การเสี่ยงโชคซื้อล็อตเตอรี่ การซื้อล็อตเตอรี่จึงเป็นสิ่งที่ทำให้คนไทย มีความหวังทุก 15 วัน แม้จะผิดหวังมากกว่าสมหวัง พวกเขาก็ยังรู้สึกสนุกมีความสุขกับการเสี่ยงโชค คนไทยจึงนิยมเล่นหวยเพื่อให้ตนเองมีชีวิตที่ดีขึ้นในสัปดาห์หนึ่ง 2) การใช้เครื่องมือสื่อสารคนไทยนิยม ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการแสวงหาความรู้ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ อย่างรวดเร็วกว่าสมัยก่อน และระยะเวลาในการสื่อสารก็น้อยลง ดังนั้น การสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตจึงกลายเป็นค่านิยมที่มี ประโยชน์ต่อการสื่อสารและการใช้ชีวิตในปัจจุบันของคนไทยมากยิ่งขึ้น 3) การใช้เงิน คนไทย มีความคิดว่าชีวิตที่มั่นคงและสะดวกสบายคือชีวิตที่มีเงิน คนไทยจึงให้ความสำคัญกับเงินมากขึ้น จนกระทั่งบางคนยึดถือว่าเงินเป็นพระเจ้าของโลกยุคใหม่ เมื่อใช้เงินจนเคยชิน ความสัมพันธ์ของคน ในสังคมที่ไม่มีเงินมาเกี่ยวข้องจึงลดความสำคัญลงเป็นอย่างมาก 4) ความเป็นอิสระ คนไทยในสังคม ปัจจุบัน ผู้ชายและผู้หญิงบางคนเลือกอยู่คนเดียวเป็นคนโสด ไม่อยากมีคู่ ไม่อยากแต่งงานเร็ว ไม่อยากมีลูก อย่างนี้ก็คือเป็นค่านิยมเกี่ยวกับความเป็นอิสระแบบใหม่ของสังคมไทย

5.1.1.3 ความเชื่อของคนไทย

ความเชื่อของคนไทยสะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรม ชูปแปะงทอด” แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ความเชื่อเรื่อง “หมอดู” คนไทยส่วนใหญ่เชื่อหมอดูมาก เวลาเจอกับความสับสนก็นิยมไปหาหมอดูมาช่วย เนื่องจากต้องการความสบายใจจากคำพูดปลอบ ประโลมใจและการให้ความหวังจากหมอดู 2) ความเชื่อเรื่อง “ผี” คนไทยส่วนใหญ่นับถือพุทธศาสนา หลังจากการนับถือผี จึงเชื่อเรื่องผี ผีบางทีก็แสดงด้านที่ดีของพวกเขา มีบทบาทปกป้องประชาชน เช่น 'แม่นาค' ก็เหมือนว่าเขามีหน้าที่ดูแลชุมชน ดูแลเรื่องที่อยู่ในชีวิตปกติ ผีบางตนจึงเหมือนเป็น เทวดาสำหรับคนไทย

5.1.1.4 วัฒนธรรม

รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแปะงทอด สะท้อนวัฒนธรรมของคนไทย 2 ด้าน ได้แก่ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับอาหาร และวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการแต่งกาย ดังต่อไปนี้

ด้านวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับอาหารแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ 1) การดื่มชากับกาแฟ คนไทยได้รับอิทธิพลของวัฒนธรรมกาแฟของตะวันตกก็เลยชอบดื่มกาแฟเป็นอย่างมาก ร้านกาแฟก็เป็นสถานที่สร้างบรรยากาศดี เพื่อพักผ่อน และคุยเรื่องกับเพื่อนสนิท บางทีก็เป็นสถานที่คุยเรื่องที่เป็นทางการ ส่วนวัฒนธรรมการดื่มชาได้รับอิทธิพลจากจีนและอังกฤษ 2) อาหารเข้าวัฒนธรรมการกินอาหารเข้าของคนไทยเปลี่ยนแปลงไปมีอาหารเข้าให้เลือกกินหลากหลายชนิดมากขึ้น เนื่องจากคนไทยรับวัฒนธรรมจากต่างประเทศทั้งตะวันออกและตะวันตกเข้ามามากขึ้น 3) การกินบุฟเฟต์ การกินบุฟเฟต์สะท้อนว่าคนไทยนิยมกินบุฟเฟต์เนื่องจากตอบสนองความชอบในอาหารที่แตกต่างกันของแต่ละคนได้ นอกจากนี้ การรู้ราคาล่วงหน้าไม่ต้องคำนวณค่าอาหารของแต่ละอย่างแต่ละคน กินอย่างสบายใจกับเพื่อนหลายคน 4) ของหวาน คนไทยชอบกินอาหารรสหวานทั้งอาหารคาวและอาหารหวาน

ด้านการแต่งกาย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) การใส่เครื่องแบบ เครื่องแบบเป็นความนิยมของสังคมไทย คนในเครื่องแบบเป็นคนที่สง่าและน่าเชื่อถือ เช่น ทหารต้องใส่เครื่องแบบทหาร นักศึกษาต้องใส่ชุดนักศึกษา การใส่ชุดยูนิฟอร์มหรือเครื่องแบบของพนักงานยังช่วยเสริมภาพลักษณ์ให้กับองค์กร ทำให้ลูกค้ามีความเชื่อถือในสินค้าหรือเชื่อถือในการให้บริการมากขึ้น เป็นต้น 2) การใส่ชุดไม่เป็นทางการ สังคมไทยไม่นิยมการแต่งกายไม่สุภาพในสถานที่ หรือโอกาสที่สำคัญ เช่น เสือยืด กางเกงยีนส์ และรองเท้าแตะถือว่าเป็นตัวอย่างของการแต่งกายไม่สุภาพ ไม่ว่าจะไปที่สถานที่ราชการ ไปที่โรงเรียนหรือว่าไปเข้าวัด แต่งกายแบบนี้จึงไม่เรียบร้อยในสังคมไทย

5.1.1.5 ประเพณี

สะท้อนให้เห็นจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ประเพณีทำบุญตักบาตร คนไทยนิยมไปทำบุญตักบาตร เพื่อความสะอาดของจิตใจ แล้วก็เพื่อการทำความดีด้วย แต่ปัจจุบันการทำบุญตักบาตรก็ไปเกี่ยวข้องกับกลุ่มคนบางกลุ่มที่ใช้ประเพณีนี้ในการทำมาหากินเพื่อผลประโยชน์ของตน 2) ประเพณีการแต่งงาน การแต่งงานเป็นประเพณีที่สำคัญสำหรับวิถีชีวิตไทย และเป็นประเพณีที่งดงามเหมาะสม แสดงถึงความเจริญงอกงามทางวัฒนธรรมด้านจิตใจ

5.1.2 การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาสังคมจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด”

ผลการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาสังคมจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” ผู้วิจัยได้พบว่า รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” ได้วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาสังคม ทั้งหมด 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1) ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาวิถีชีวิตของคนไทย ปัญหาแนวคิดของชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป คนรุ่นเก่ากับรุ่นใหม่มีความขัดแย้งกันเกี่ยวกับเรื่องแนวคิดของชีวิต แนวทางแก้ปัญหา

แนวคิดของชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป คนรุ่นใหม่และคนรุ่นเก่าต้องปรับแนวคิดให้ยอมรับแนวคิดของกันและกัน ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของชุมชนในกรุงเทพมหานคร ปัญหาความขัดแย้งระหว่างวิธีการใช้ชีวิตประจำวันของคนในชุมชนกับการพัฒนาเมืองที่เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว แนวทางแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของชุมชนในกรุงเทพมหานคร ควรพัฒนาความเจริญเติบโตทางวัตถุต่าง ๆ ไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาคน โดยทำให้พัฒนาสิ่งใหม่สอดคล้องกับสิ่งที่มีอยู่เดิม ปัญหาครอบครัว ปัญหาการยอมรับคู่รักเป็นเพศเดียวกันอย่างเป็นทางการเป็นครอบครัว แนวทางแก้ปัญหาครอบครัว คู่รักที่เป็นเพศเดียวกันต้องเชื่อมั่นในตนเอง และพิสูจน์ความรักที่มีต่อกันอย่างแท้จริงให้คนในครอบครัวของทั้งสองคนยอมรับในความรักของเพศเดียวกันให้ได้ ปัญหาสุขภาพ คนไทยบางส่วนเป็นโรคอ้วน สุขภาพไม่แข็งแรง ทำให้ไม่มีความสุขในชีวิต แนวทางแก้ปัญหาสุขภาพ การออกกำลังกาย การกินอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ ไม่กินอาหารขยะ ปัญหาอาชีพสาวโรงงาน ปัญหาเกิดขึ้นจากสาวโรงงานการทำสิ่งเดิม ๆ ซ้ำกันทุกวัน เกิดความเครียดและความเบื่อหน่ายในบางครั้ง แนวทางแก้ปัญหาอาชีพสาวโรงงาน ทำให้โรงงานเพิ่มฐานเงินเดือน ทำให้โรงงานมีหลักการและสวัสดิการที่ตรงตามความต้องการของสาวโรงงานมากขึ้นและสร้างโอกาสให้พวกเขาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม สนุกสนานมากขึ้น ปัญหาอาชีพผู้ขับขี่มอเตอร์ไซด์รับจ้าง การมีผู้ขับขี่มอเตอร์ไซด์รับจ้างมากเกินไปจนแย่งกันรับผู้โดยสาร ซึ่งเกิดขึ้นจากนักการเมืองท้องถิ่นขอฝากเด็กของตนมาทำอาชีพนี้จำนวนมากเกินไปจะส่งผลกระทบต่อการเดินทางของรถเหมือนกัน แนวทางแก้ปัญหาอาชีพผู้ขับขี่มอเตอร์ไซด์รับจ้าง รัฐบาลต้องตั้งองค์กรกำกับดูแลอาชีพผู้ขับขี่มอเตอร์ไซด์รับจ้างให้ สร้างเป็นรูปแบบที่ดีในการสั่ง ทำอาชีพนี้ให้เป็นระบบที่ชัดเจน ปัญหาอาชีพผู้ขับขี่รถแท็กซี่ คือ ผู้ขับขี่รถแท็กซี่ต้องเจอเวลารถติดกับบนถนน รู้สึกเครียด เป็นเรื่องยากที่จะทนได้ แนวทางแก้ปัญหาอาชีพผู้ขับขี่รถแท็กซี่ วิธีการที่แก้ปัญหาที่รู้สึกเครียดส่วนมากคือเปิดเพลงในรถฟังเพลงที่ชอบทำให้หายเครียดหายเหนื่อย ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาเรื่องขยะบนโลกมากขึ้นจนส่งผลกระทบต่อพัฒนาสังคม แนวทางแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น นำขยะผลิตไฟฟ้า นำขยะไปทำเป็นปุ๋ยที่ใช้ในการเกษตร หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุที่ย่อยสลายยาก นำวัสดุที่ใช้แล้วมาแปรรูปกลับมาใช้ได้ใหม่ ปัญหาการกินอาหารที่ไม่ดีต่อสุขภาพ ความนิยมในการกิน บุฟเฟ่ต์ที่มากเกินไปจนความจำเป็น ก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย แนวทางแก้ปัญหาการกินอาหารที่ไม่ดีต่อสุขภาพ การสร้างความรับผิดชอบต่อร่างกายของตัวเอง ด้วยการไม่กินอาหารมากเกินไปกว่าความต้องการของร่างกาย ปัญหาการติด จำนวนถนนที่มีอยู่อย่างจำกัด คนไทยใช้รถยนต์ส่วนตัวมากขึ้น ปัญหาการติดที่รุนแรงมากขึ้น แนวทางแก้ปัญหาการติด การลดจำนวนรถยนต์และการเพิ่มประสิทธิภาพของการขนส่งสาธารณะให้มากขึ้น ปัญหาการใช้เครื่องมือสื่อสารจนไม่สื่อสารกับผู้คนรอบตัว คนไทยใช้โทรศัพท์มือถือมากเกินไปจนไม่สื่อสารกับผู้คนรอบตัว ไม่ชอบคุยกันกับคนอยู่ที่ใกล้ตัวเรา ทำให้สูญเสียโอกาสในการแลกเปลี่ยนกันจริง ๆ แนวทางแก้ปัญหาการใช้เครื่องมือสื่อสารจนไม่สื่อสารกับผู้คนรอบตัว ลดการใช้โทรศัพท์มือถือลงบ้าง และเริ่มสนทนาแลกเปลี่ยนกับผู้คนรอบข้างโดยตรงให้

มากขึ้น ปัญหาสุนัขจรจัด การทอดทิ้งสุนัขที่ตนเองเคยเลี้ยงจนสุนัขขาดคนดูแล กลายเป็นสุนัขจรจัดเร่ร่อน อยู่ตามที่ต่าง ๆ แนวทางแก้ปัญหาสุนัขจรจัด คนเลี้ยงจนสุนัขต้องมีความรับผิดชอบต่อชีวิตของสุนัข และการสร้างจำนวนขององค์กรการกุศลด้านสุนัขจรจัดเพื่อให้สามารถปกป้องและดูแลพวกเขาได้ดีขึ้น

2) ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาค่านิยม รายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” ได้นำเสนอไว้ดังต่อไปนี้ ปัญหาคอร์รัปชัน การคอร์รัปชันเกิดจากอิทธิพลของกลุ่มคนที่ไม่ดีในสังคม มนุษย์การคอร์รัปชันเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ของสังคมตามมาอีกมากมาย แนวทางแก้ปัญหา คอร์รัปชัน ทุกคนต้องร่วมมือกันแก้ปัญหา ทำให้กลุ่มคนที่มีอำนาจสูงไม่มีโอกาสคอร์รัปชันและมีนิสัยที่ซื่อสัตย์ต่อประชาชนให้ได้ ปัญหาการไม่อ่านหนังสือ คนไทยไม่มีนิสัยรักการอ่านหนังสือ บางคนไม่สนใจกิจกรรมการอ่านหนังสือ แนวทางแก้ปัญหาการไม่อ่านหนังสือ ครอบครัวและโรงเรียน ควรสร้างบรรยากาศส่งเสริมการรักการอ่านหนังสือให้กับเด็กไทยทุกคน ปัญหาความรุนแรง คนบางกลุ่มนิยมใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา และใช้ความรุนแรงในชีวิตประจำวัน แนวทางแก้ปัญหา ความรุนแรง ครอบครัว เจ้าหน้าที่รัฐต้องร่วมมือกันดูแลลูกหลานและประชาชนไม่ให้ก่อความรุนแรง ไม่ปกป้องคนทำความผิด และลงโทษตามที่กฎหมายกำหนด ปัญหาการเสี่ยงโชคซื้อล็อตเตอรี่ คนไทย นิยมเล่นหวยหรือซื้อล็อตเตอรี่เพื่อให้ตนเองรวยแบบทันทีทันใด แต่คนไทยบางคนนิยมซื้อหวยมากเกินไปจนกลายเป็นยากจนมากขึ้นกว่าเดิม แนวทางแก้ปัญหาการเสี่ยงโชคซื้อล็อตเตอรี่ ควรเลิกเล่นหวยหรือซื้อล็อตเตอรี่กลับมาใส่ใจทำงานเป็นทางออกที่กลายเป็นคนที่มีฐานะสูงหรือเป็นคนรวย ได้จริง ปัญหาการพึ่งพาอินเทอร์เน็ตมากเกินไป คนไทยบางคนใช้อินเทอร์เน็ตมากเกินไปเชื่อในตนเอง อาศัยเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากเกินไป ทำให้หลงเชื่อข้อมูลทุกอย่างจากอินเทอร์เน็ต ทั้งที่ข้อมูล บางอย่างในอินเทอร์เน็ตไม่ถูกต้องก็ได้ แนวทางแก้ปัญหาการพึ่งพาอินเทอร์เน็ตมากเกินไป เราแสวงหา ความรู้จากหลายแหล่ง ทั้งหนังสือ อินเทอร์เน็ต คนที่มีความรู้ ฯลฯ พึ่งพาความพยายามของตัวเองให้ มากขึ้น ปัญหาการให้ความสำคัญกับเงินมากเกินไป คนไทยบางคนคิดว่าเงินสำคัญที่สุด จนใช้วิธีการที่ ไม่ถูกต้องในการแสวงหาเงิน แนวทางแก้ปัญหาการให้ความสำคัญกับเงินมากเกินไป ต้องการสร้างความ คิดที่เงินไม่สามารถถือว่าเป็นสิ่งสูงสุด เงินไม่เท่ากับทั้งหมด เงินก็ซื้อความสุขไม่ได้

3) ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาความเชื่อ ดังเนื้อเรื่องของรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ปัญหาการเชื่อหมอดูมากเกินไป คนไทยบางคนเชื่อ คำพูดและคำแนะนำจากหมอดูมากเกินไป จนไม่เชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งทำให้แก้ปัญหาได้ไม่ตรงประเด็น เท่าที่ควร แนวทางแก้ปัญหาการเชื่อหมอดูมากเกินไป คนไทยไม่ควรยึดติด และลงมายเรื่องการดูดวง มากจนเกินไปปัญหาความเชื่อเรื่องผีมากเกินไป การเชื่อเรื่องผีมากเกินไปจะเป็นเรื่องที่ยังงายและจะ กลายเป็นคนโง่ที่หวังและเชื่อในสิ่งที่มองไม่เห็น และอาจจะทำร้ายคนอื่นด้วยความเชื่อที่ไม่เป็นจริงนี้ก็ได้ แนวทางแก้ปัญหาความเชื่อเรื่องผีมากเกินไป อย่าเชื่อในสิ่งนี้มากเกินไปให้นำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ มาอธิบายเรื่องผีให้ได้

4) ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับสังคม ดังเนื้อเรื่องของรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” นำเสนอไว้ ดังต่อไปนี้ ปัญหาการสอนวิทยาศาสตร์แบบไม่น่าสนใจ ครูมีทักษะการสอนอยู่ ครูพอรู้เนื้อหาอยู่ แต่วิธีการสอนวิทยาศาสตร์ไม่สามารถเรียกความสนใจของนักเรียนได้ แนวทางแก้ปัญหาการสอนวิทยาศาสตร์แบบไม่น่าสนใจ การแก้ไขจากวิธีการสอนด้วยความสนุก สร้างความรู้สึกของความสำเร็จของการค้นหาความจริง ปัญหาการก่อก๊อบ การรวมกลุ่มในลักษณะมีอบนำไปสู่ความรุนแรงระหว่างมีอบกับรัฐบาลหรือสถาบันที่พวกเขาต่อต้านได้ แนวทางแก้ปัญหาการ ก่อก๊อบ ทำให้คนที่ก่อก๊อบหาแนวทางอื่นมาแก้ปัญหาหาความขัดแย้ง ปัญหาสังคม ผู้สูงอายุ คนสูงอายุที่เป็นโสดไม่มีลูกหลานดูแลกำลังเพิ่มขึ้นมากในสังคมไทย แนวทางแก้ปัญหาสังคม ผู้สูงอายุ รัฐบาล และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันดูแลผู้สูงอายุที่กำลังเพิ่มขึ้นด้วย ปัญหาการขาดความเข้าใจในประชาธิปไตย คนไทยส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจในประชาธิปไตยอย่างแท้จริง และทำประชาธิปไตยไปใช้ในด้านผลประโยชน์ของบางกลุ่มมากกว่าประชาชนทั้งประเทศ แนวทางแก้ปัญหาการขาดความเข้าใจในประชาธิปไตย การทำให้คนไทยเกิดความเข้าใจในหลักการที่แท้จริงของประชาธิปไตยทำโดยเรียนรู้จากวิธีการของประเทศอื่นแต่ต้องสร้างรูปแบบที่เหมาะสมกับประเทศไทย ปัญหาการไม่ทำหน้าที่สื่อมวลชนที่ดี สื่อมวลชนไม่ได้ทำหน้าที่เป็นส่วนกลางที่ดีระหว่างคนกับข่าว แต่ทำหน้าที่เพื่อคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น แนวทางแก้ปัญหาการไม่ทำหน้าที่สื่อมวลชนที่ดี สื่อมวลชนต้องทำหน้าที่ของตนได้อย่างอิสระ เสนอความรู้และข้อเท็จจริงต่อประชาชนได้อย่างถูกต้อง ปัญหาหนี้สิน คนไทยบางคนมีหนี้สินจนตนเองรู้สึกเหนื่อยและท้อแท้ต่อการดำเนินชีวิต แนวทางแก้ปัญหาหนี้สิน ควรแก้ไขที่ต้นเหตุของการเป็นหนี้แล้วแก้ที่ต้นเหตุ เพิ่มรายได้และลดรายจ่ายไม่ใช่จ่ายฟุ่มเฟือย ปัญหาความยากจน สังคมไทยมีประชากรที่มีฐานะยากจนเป็นจำนวนมาก แนวทางแก้ปัญหาความยากจน สร้างอาชีพให้คนมีฐานะยากจน เลี้ยงชีพและครอบครัวได้ ปัญหาความผิดพลาดของการลงทุน คนไทยบางคนไม่มีความรู้เรื่องตลาดหุ้นเพียงพอ จนเกิดความผิดพลาดสูญเสียเงินไปในการเล่นหุ้น แนวทางแก้ปัญหาความผิดพลาดของการลงทุน ผู้เล่นหุ้นต้องแสวงหาความรู้ด้านการลงทุนก่อน ตัดสินใจนำเงินมาลงทุน

5.2 อภิปรายผล

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ข้อ 1 คือ เพื่อวิเคราะห์วิถีชีวิตของคนไทยจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปะแป้งทอด” ผลการวิจัยพบว่า วิถีชีวิตของคนไทยเป็นชีวิตที่มีหลายรูปแบบ มีชีวิตที่สนุกสนานมากขึ้น ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับมนุษย์กลายเป็นใกล้ชิดยิ่งขึ้น เพราะว่ามีเทคโนโลยีสร้างความผูกพันคนยุคใหม่ระหว่างทั่วโลก ในขณะเดียวกัน ข้อจำกัดของการสื่อสารก็ค่อย ๆ น้อยลง วิถีชีวิตของคนไทยเปลี่ยนแปลงไปจากวิถีชีวิตที่เรียบง่ายกลายเป็นวิถีชีวิตที่วุ่นวายและซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุมาลี จาติกวณิช (2535 : 171-173) ได้กล่าวว่า วิถีชีวิตไทยในตัวเอง

ตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมประกอบกับความเจริญทางวัตถุ และความต้องการให้เกิดความสะดวกสบายต่าง ๆ มีสูงขึ้นเป็นเงาตามตัว สภาพบ้านเมืองจึงเริ่มแออัด ยัดเยียด ตึกสูง อาคารชุด ศูนย์การค้า โรงแรม และสถานเริงรมย์ต่าง ๆ ผุดขึ้นอย่างหนักแน่นบดบังทัศนียภาพที่เคยแลดูร่มรื่น จำนวนรถยนต์ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้การจราจรติดขัด ความสะอาดของแม่น้ำลำคลองของและบ้านเมืองกลายเป็นสิ่งที่ต้องได้รับการณรงค์ให้เร่งแก้ไขทุกทนายจิตสำนึกของคนเมืองให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกันและสอดคล้องงานวิจัยของ เพชรณภัค นามแสงผา (2555) ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชาวบางโหลงอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ระหว่าง พ.ศ. 2470-2548 และ กมล สมิตีรัตน์ ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชาวสวนในคลองบางกรวย นนทบุรี ระหว่าง พ.ศ. 2445 - 2511 และ สุรศักดิ์ เชื้องาม (2555) ศึกษาวิจัยเรื่อง การปรับเปลี่ยนและการดำรงอยู่ของวิถีชีวิตชาวนาตำบลกบเจ้า อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งแต่ พ.ศ. 2500 ถึง พ.ศ. 2549 ผลงานวิจัยทั้ง 3 เรื่อง พบว่า วิถีชีวิตของชาวบ้านไทยในชุมชนต่าง ๆ ของสังคมไทย กำลังเปลี่ยนแปลงจากสังคมชนบทไปสู่สังคมเมืองด้วยปัจจัยหลายด้านเช่น เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน อันส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในชุมชน ในทุกด้าน โดยคนในชุมชนต้องพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่ตลอดเวลา จึงจะใช้ชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดี

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ข้อ 2 คือ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาสังคมจากรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชุปแบ่งทอด” ผลวิจัยที่โดดเด่นพบว่า ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาสังคมมี 4 ด้าน ได้แก่ สรุปปัญหาวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมสมัยใหม่ คือ แนวคิดของคนรุ่นใหม่แตกต่างจากคนรุ่นเก่า และสภาพการเปลี่ยนแปลงของชุมชนที่มีการเจริญเติบโตทางวัตถุและการพัฒนาเมืองที่เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ โกศล วงศ์สวรรค์ (2543 : 18) กล่าวว่า ปัญหาสังคม คือสภาวะการณ์ที่เลวร้าย มีพิษเป็นภัย ไม่สอดคล้องกับค่านิยม เป็นไปในทางไม่ดี ไม่พึงปรารถนา เบี่ยงเบนไปจากภาวะปกติ และปทัสถานสังคม มีผลกระทบต่อคนจำนวนมากพอสมควร คุณคามก่ออันตรายเสียหายแก่สังคม คนจำนวนมากเดือดร้อนเกิดความรู้สึกไม่พอใจและคนเหล่านั้นคิดกันว่าปัญหานั้นมีวิธีทางจะแก้ไขได้ พิจารณาเห็นว่าควรจะมีการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหา นั้นให้หมดไปหรือเบาบางลงที่สุด มีพฤติกรรมแสดงออก ซึ่งปฏิกิริยาต่อต้านดำเนินการขจัดปัญหานั้น นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิเชษฐ์ คงโต (2546) ศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวความคิดและภาพสะท้อนสังคมในเรื่องสั้นของประจักษ์ ลุนาชัย” พบว่า ผู้เขียนสะท้อนเมืองที่ไม่น่าอยู่ ผู้ใช้แรงงานและข้าราชการ ตลอดจนปัญหาที่มีในสังคม ได้แก่ ปัญหาเด็กและเยาวชน ปัญหาความยากจน และปัญหาสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจผู้เขียนสะท้อนภาพเศรษฐกิจแบบทุนนิยมและภาวะเศรษฐกิจตกต่ำด้านการเมืองผู้เขียนสะท้อนภาพพฤติกรรมด้านลบของนักการเมืองที่ทำให้ประชาชนขาดศรัทธา

ส่วนในด้านวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ ผู้เขียนสะท้อนภาพครอบครัว ค่านิยม ความเชื่อ และความไว้วางใจ มนุษยธรรมลภาวะและสิ่งแวดล้อม

5.3 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1) ควรศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบด้านการใช้ภาษาและกลวิธีการนำเสนอเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมชูปแบ่งทอด”

2) ควรศึกษาวิเคราะห์วิถีชีวิตของคนไทยจากรายการโทรทัศน์อื่น เช่น คนค้นคน ทูงแสงตะวัน เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กมล สมิตีรัตน์. (2549) การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชาวสวนในคลองบางกรวย นนทบุรี ระหว่าง พ.ศ. 2445 – 2511. สารนิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาประวัติศาสตร์) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เกียรติศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2549) การคิดเชิงวิเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : ชัคเชสมิเดีย.
- _____. (2543) มองฝันไปข้างหน้า วิสัยทัศน์ประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ชัคเชสมิเดีย.
- โกศล วงศ์สวรรค์. (2543) ปัญหาสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : รวมสาส์น.
- โกศล วงศ์สวรรค์ และสถิต วงศ์สวรรค์. (2543) มลพิษสิ่งแวดล้อม (ปัญหาสังคมไทย). กรุงเทพมหานคร : รวมสาส์น.
- จุฬามาศ ดนเจริญสุข. (2549) การรับรู้ภาพลักษณ์สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ในทัศนะของผู้รับชมในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (สาขาวิชาบริหารธุรกิจ) ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์. (2555) ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- ญาดา แสงเพ็ชร. (2556) การวิเคราะห์เนื้อหาด้านการพัฒนาของรายการหนึ่งทศวรรษ. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (สาขาวิชานิติศาสตร์) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐกาญจน์ ศุภรัตน์เมธี. (2547) เนื้อหาที่สะท้อนปัญหาสังคมและแนวคิด ด้านจริยธรรมในรายการ "คนค้นคน". วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนาการ) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพย์วัลย์ ว่องวรการวิทย์. (2551) รายการสารคดีเชิง "สื่อบีบีซี" ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 และผลที่มีต่อผู้ด้อยโอกาส. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (สาขาวิชานิติศาสตร์ธุรกิจ) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ทรงฤทธิ์ ดอกบัว. (2545) สภาวะความโดดเดี่ยวแห่งวิถีชีวิตของสังคมเมือง. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (สาขาวิชาจิตวิทยา) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประสาธน์ หลักศิลา. (2555) ความคิดทางการเมืองในพระไตรปิฎก. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผ่องพันธ์ มณีรัตน์. (2521) การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิมพ์วี วัฒนวรานุกร. (สิงหาคม 2559) "เผยลดเวลาเรียนฯ ยอดผู้ชมพิพิธภัณฑฯ เพิ่มขึ้นกว่า 5 แสนคน" ในข่าวกรมศิลปากร. หน้า 1-2.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เพชรณภัค นามแสงผา. (2555) **การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชาวบางโหลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ระหว่าง พ.ศ. 2470-2548**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาประวัติศาสตร์) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พวงผกา ประเสริฐศิลป์. (2543) **พื้นฐานวัฒนธรรมไทย**. กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายเอกสารและตำราสถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ภัทรวดี ภูฎาภิรมย์. (2550) **วัฒนธรรมบันเทิงในชาติไทย การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมความบันเทิงในสังคมกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพมหานคร : คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัสวาลี นิตินิเทศสุนทร. (2546) **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสื่อสารและพฤติกรรมสื่อสาร**. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาทฤษฎีและพฤติกรรมสื่อสาร. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546) **สารานุกรมไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ราชบัณฑิตยสถาน.
- รงค์ ประพันธ์พงศ์. (2558) **ค่านิยมแบบไทย**. กรุงเทพมหานคร : วี.พี.ริษัท.
- วรัทยา พรหมสุนทร. (2555) **ความคิดเห็นของเด็กและเยาวชนต่อความสำคัญของปัญหาสังคม : ศึกษาเฉพาะกรณีเด็กและเยาวชนในจังหวัดสงขลา**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาพัฒนาสังคม) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิจิตร อภิชาติเกรียงไกร และคณะ. (มกราคม—เมษายน 2544) **“การสร้างสรรค์ผลงานโครงการสารานุกรมศิลป์เพื่อนิเวศสุนทรีย์ในวิถีวัฒนธรรมข้าวไทย”** ใน Veridian E-Journal, Silpakorn University 10 (1) หน้า 26.
- คันสนีย์ อมาตยกุล. (2551) **รายการบันเทิงช่อง TATV ของเคเบิลทีวีทิวทัศน์**. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. (2543) **วิถีไทย**. กรุงเทพมหานคร : เจริตงเฟ เอ็ดดูเคชั่น.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2526) **การพัฒนาชุมชน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ไทยพัฒนาพานิช.
- _____. (2537) **“ปัญหาสังคม” ใน สังคมและวัฒนธรรม**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน ฯ . (2553) **การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : Openbooks.
- สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2555) **บทสังเคราะห์งานวิจัย คุณภาพชีวิตของคนไทย 2553-2555**. กรุงเทพมหานคร : สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุชาภรณ์ ตั้งจิตสาธุกิจ. (2549) การศึกษาปัญหาสังคมและค่านิยมของเยาวชนไทยในรายการโทรทัศน์ “หลุมดำ”. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนาการ) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพัตรา สุภาพ. (2536) การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมกับการพัฒนาการทางสังคม. กรุงเทพมหานคร : โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ.
- _____. (2538) ปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุมาลี จาติกวนิช. (2535) วิถีชีวิตไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ.
- สุธี พลพงษ์. (2550) สื่อและเทคโนโลยี. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรศักดิ์ เชื้องาม. (2555) การปรับเปลี่ยนและการดำรงอยู่ของวิถีชีวิตชาวนาตำบลกับเจ้าอำเภอ บางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งแต่ พ.ศ. 2500 ถึง พ.ศ. 2549. สารนิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาประวัติศาสตร์) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรรัตน์ เชิญชัยวิชากุล. (2548) ปัญหาสังคมไทย : กรณีศึกษาจากหนังสือจดหมายเหตุฯ บางกอกเรคอร์ดส์มีวัตถุประสงค์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาประวัติศาสตร์ไทย) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย. (2548) วัฒนธรรมในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : ธรรมดาเพรส.
- อักรินทร์ อัครนิพัทธ์. (2551) การให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลไร้ที่อยู่อาศัยภายใต้กฎหมายไทย : ศึกษาวิเคราะห์จากปัญหาของสังคมไทย. วิทยานิพนธ์ น.ม. (สาขาวิชานิติศาสตร์) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. (2545) เทคโนโลยีการศึกษาหลักการและแนวคิดสู่ปฏิบัติ. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อรวรรณ นุตะดี. (2549) การเปรียบเทียบองค์ประกอบการนำนโยบายการแก้ไขปัญหาสังคม ความยากจนเชิงบูรณาการไปปฏิบัติ ระหว่างอำเภอบรบือและอำเภอลืออำนาจจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ รป.ม. (สาขาวิชานโยบายสาธารณะ) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อาภรณ์ จันทร์สมวงศ์. (2541) วิถีชีวิตและสวนไทยในบริบทการพัฒนา : กรณีศึกษาชุมชนชาวสวนในจังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์. วท.ม. (สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Qin Hongbo. (2555) ภาพสะท้อนสังคมไทยจากเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลพานแว่นฟ้า. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง) สมุทรปราการ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

ฐานข้อมูลออนไลน์

Adam Bradshaw. (13 มิถุนายน 2556) “ต่างถิ่นในแดนไทย” ต่างถิ่นในแดนไทย. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://program.thaipbs.or.th/Deepfriedculture/episodes/31098> (29 กันยายน 2560)

ดุจฤดี คงสุวรรณ. (23 ตุลาคม 2543) “พัฒนาการสังคมไทย” พัฒนาการสังคมไทย. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : http://www.baanjomyut.com/library_2/development_of_society/index.html (25 สิงหาคม 2560)

ทีมงาน “วัฒนธรรมชูปเป้งทอด”. (16 มีนาคม 2556) เปิดใจทีมงาน ‘วัฒนธรรมชูปเป้งทอด’. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://pokpong.org/writing/deepfriedculture/> (25 สิงหาคม 2560)

แทนไท ประเสริฐกุล. (7 มิถุนายน 2556) “อิทธิพลแมว” อิทธิพลแมว. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://program.thaipbs.or.th/Deepfriedculture/episodes/31123> (29 กันยายน 2560)

พวงเพชร สุรัตน์กวีกุล. (21 ตุลาคม 2541) “การจัดระเบียบทางสังคม” การจัดระเบียบทางสังคม. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <https://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior/พฤติกรรมสังคม.htm> (29 กันยายน 2560)

_____. (30 ตุลาคม 2541) “พัฒนาการสังคมไทย” พัฒนาการสังคมไทย. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : http://www.baanjomyut.com/library_2/development_of_society/index.html (29 กันยายน 2560)

ภัสวาลี นิตินิเทศสุนทร. (12 เมษายน 2546) “ความหมายของวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์” ความหมายของวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://ammmmeee.blogspot.com/2015/11/2546-99-100-110-122-1.html> (19 กันยายน 2560)

ยุวดี วงศ์วีระประเสริฐ. (3 มิถุนายน 2556) “ทำไมต้องเดินห้าง” ทำไมต้องเดินห้าง. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://program.thaipbs.or.th/Deepfriedculture/episodes/31126> (3 ตุลาคม 2560)

รายการไทยพีบีเอส. (23 กรกฎาคม 2556) “รายการไทยพีบีเอส” รายการไทยพีบีเอส. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://program.thaipbs.or.th/Deepfriedculture/episodes/31105> (25 สิงหาคม 2560)

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ลักษณะของสังคมไทย. (20 มิถุนายน 2559) “ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ” ค่านิยมหลัก
ของคนไทย 12 ประการ. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : http://region1.prd.go.th/ewt_news.php?nid=42 (19 กันยายน 2560)
- ลัดดา ตั้งสุภาชัย. (11 ตุลาคม 2556) “**เวทีเสวนาชี้ชัดสร้างครอบครัวอบอุ่นไม่ต้องพึ่งพารัฐแก้ปัญหา
 ทุกเรื่อง**” เวทีเสวนาชี้ชัดสร้างครอบครัวอบอุ่นไม่ต้องพึ่งพารัฐแก้ปัญหาทุกเรื่อง. [ออนไลน์]
 แหล่งที่มา : <http://www2.manager.co.th/QOL/ViewNews.aspx?NewsID=9550000058288>
 (19 กันยายน 2560)
- สุพิศวง ธรรมพันธา. (6 มีนาคม 2538) “**การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมในสังคมไทย**” การเปลี่ยนแปลง
ทางวัฒนธรรมในสังคมไทย. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <https://www.gotoknow.org/posts/598216>
 (12 กันยายน 2560)
- สำนักงานเศรษฐกิจและสังคม. (3 ตุลาคม 2547) “**บทบาทและความสำคัญของรายการโทรทัศน์**”
บทบาทและความสำคัญของรายการโทรทัศน์. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <https://sites.google.com/site/warikhunaworapanya/contact-me> (12 กันยายน 2560)
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (.สสส) (12 เมษายน 2553) “**รายการโทรทัศน์ใน
 ดวงใจครอบครัว ปี 2**” รายการโทรทัศน์ ในดวงใจครอบครัว ปี 2. [ออนไลน์] แหล่งที่มา :
<http://www.thaihealth.or.th/Content/2494-เครือข่ายครอบครัวเฝ้าระวังและสร้างสรรค์สื่อ.html>
 (19 กันยายน 2560)
- สำนักพัฒนาการประชาสัมพันธ์. (23 ธันวาคม 2558) “**ปัญหาของสังคมไทยในปัจจุบัน**” ปัญหาของ
สังคมไทยในปัจจุบัน. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : http://hq.prd.go.th/PRTechnicalDM/ewt_news.php?nid=1619 (12 กันยายน 2560)
- สรารุช เอ็งสวัสดิ์. (23 ธันวาคม 2556) “**ความฝันที่มันสุดท้าย**” ความฝันที่มันสุดท้าย. [ออนไลน์]
 แหล่งที่มา : <https://th.wikipedia.org/wiki/นี้ว้กลม> (12 กันยายน 2560)
- วชิรวีชร งามละม่อม. (12 พฤศจิกายน 2558) **แนวคิด “เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม” แนวคิด
 เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม.** [ออนไลน์] แหล่งที่มา : http://learningofpublic.blogspot.com/2015/11/blog-post_18.html (12 กันยายน 2560)
- “**วัฒนธรรมชุบแป้งทอด/ Deep-Fried Culture**”. (21 เมษายน 2556) **วัฒนธรรมชุบแป้งทอด/
 Deep-Fried Culture.** [ออนไลน์] แหล่งที่มา :
<https://www.facebook.com/DeepFriedCulture/> (19 กันยายน 2560)

ภาคผนวก

เอกสารรับรองคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

เรียนรู้อ่านใช้สังคม

เอกสารรับรอง

(Certificate of Exemption)

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วันที่ 15 พฤศจิกายน 2560

ชื่อเรื่อง วิถีชีวิตของคนไทยในรายการโทรทัศน์ “วัฒนธรรมขบแบ่งทอด”

ชื่อนักวิจัย/หัวหน้าโครงการ

MS. ZHAO YANYAN

คณะวิชา/หลักสูตร

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ขอรับรองว่า งานวิจัยดังกล่าวข้างต้นได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบโดยสอดคล้องกับ
ประกาศเสลซิงกิ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ลงนาม

(รองศาสตราจารย์ ดร.จริยาวัตร คมพยัคฆ์)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วันที่รับรอง

วันที่ 15 พฤศจิกายน 2560

เลขที่รับรอง

อ.643/2560

วันที่ให้การรับรอง: 15 พฤศจิกายน 2560

วันหมดอายุใบรับรอง: 14 พฤศจิกายน 2562

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล MISS ZHAO YANYAN (นันทยา)
วัน เดือน ปีเกิด 14 มีนาคม 2536
ที่อยู่ปัจจุบัน 20/56 The Excel Hybrid ถนนสุขุมวิท 105 ซอยลาซาล 8 บางนา
กรุงเทพมหานคร 10270
ประวัติการศึกษา
พ.ศ. 2559 คณะวัฒนธรรมภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศกว่างสี
ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย)

